

Nr. 16 – 2013
Side 2635–3831

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 16 – 2013
Utgitt 20. januar 2014

Innhold

Side

Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet

2013

Nov.	29.	Ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 35 om endringer i straffegjennomføringsloven mv. (bøteteneste som alternativ til fengsel hvis boten ikke betales) (Nr.1363).....	2645
Nov.	27.	Deleg. av myndighet etter energiloven til Norges vassdrags- og energidirektorat (Nr. 1386).....	2696
Des.	6.	Ikrafts. av lov 7. juni 2013 nr. 29 om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven mv. (styrking av pasienters, brukeres og pårørendes stilling m.m.) (Nr. 1398)	2713
Des.	6.	Ikrafts. av lov 7. juni 2013 nr. 30 om endringer i sjøloven (reglar om passasjeransvar, m.a. gjennomføring av forordning (EF) nr. 392/2009) (Nr. 1410)	2831

Forskrifter

2013

Nov.	18.	Forskrift om regulering av fisket etter torsk i NAFO-området i 2014 (Nr. 1351)	2639
Nov.	20.	Forskrift om regulering av fisket etter reker i NAFO-området i 2014 (Nr. 1354).....	2641
Nov.	24.	Forskrift om stopp i fiske etter sild sør for 62° N i 2013 (Nr. 1358)	2642
Okt.	15.	Forskrift til filosofisk doktorgrad ved Samisk høyskole (Nr. 1364).....	2645
Nov.	11.	Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold (Nr. 1365).....	2653
Nov.	29.	Forskrift om håndtering av medisinsk utstyr (Nr. 1373)	2683
Nov.	27.	Forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder (Nr. 1387)	2697
Nov.	29.	Forskrift om regulering av fisket etter dyphavsarter i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) i 2014 (Nr. 1392)	2704
Des.	3.	Forskrift om eksamen ved Luftkrigsskolen (Nr. 1394)	2706
Nov.	18.	Forskrift om sikkerhet ved leketøy (leketøyforskriften) (Nr. 1403)	2768
Nov.	22.	Forskrift om fiske- og fangstfartøy under 15 meter største lengde (Nr. 1404)	2785
Des.	6.	Forskrift om medlemspremie i pensjonstrygden for fiskere for 2014 (Nr. 1408).....	2830

Endringsforskrifter

2013

Okt.	30.	Endr. i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2013 (Nr. 1335)	2635
Nov.	8.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 (Nr. 1336)	2635
Nov.	12.	Endr. i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2013 (Nr. 1337)	2636
Nov.	14.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 (Nr. 1338)	2636
Nov.	14.	Endr. i forskrift om utforming og innmontering av sorteringsrist i reketrål (Nr. 1339)	2636
Nov.	20.	Endr. i forskrift om stønad til deltakere i forsøk med utvidet avklaring og oppfølging som tiltak i regi av Arbeids- og velferdsetaten (Nr. 1340).....	2637
Nov.	1.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 (Nr. 1346).....	2637
Nov.	13.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 (Nr. 1347).....	2637
Nov.	13.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 (Nr. 1348).....	2638
Nov.	16.	Endr. i forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2013 (Nr. 1349).....	2638
Nov.	16.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2013 (Nr. 1350).....	2639
Nov.	18.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 (Nr. 1352).....	2640
Nov.	21.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter blåveite nord for 62° N i 2013 (Nr. 1355).....	2642

Nov.	22.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 (Nr. 1356)	2642
Nov.	22.	Endr. i forskrift 9. desember 2011 nr. 1223 om endring i forskrift 29. oktober 2010 nr. 1380 om strålevern og bruk av stråling – utsatt ikraftttredelse (Nr. 1357)	2642
Nov.	25.	Endr. i forskrift om mobilitetsfremmende stønad (Nr. 1359)	2643
Nov.	26.	Endr. i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (Nr. 1360)	2643
Nov.	26.	Endr. i forskrift om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om forvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) (Nr. 1361)	2644
Nov.	27.	Endr. i forskrift om tilretteleggingstilskudd (Nr. 1362)	2644
Nov.	19.	Endr. i TSE-forskriften (Nr. 1366)	2662
Nov.	20.	Endr. i forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg (Nr. 1367)	2671
Nov.	21.	Endr. i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften) (Nr. 1368)	2674
Nov.	25.	Endr. i forskrift om tilleggsstønader etter folketrygdloven kapittel 11 (Nr. 1369)	2680
Nov.	27.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 1370)	2681
Nov.	28.	Endr. i forskrift om særavgifter (Nr. 1371)	2682
Nov.	28.	Endr. i diverse forskrifter som følge av navneendring fra «Reindriftsforvaltningen» til «Statens reindriftsforvaltning» og fra «Reindriftssjef» til «direktør for Statens reindriftsforvaltning» (Nr. 1372)	2682
Nov.	18.	Endr. i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) (Nr. 1378)	2686
Nov.	25.	Endr. i forskrift om kvoteordningen for melk (Nr. 1379)	2687
Nov.	25.	Endr. i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2013–2014 (Nr. 1380)	2687
Nov.	26.	Endr. i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (Nr. 1381)	2688
Nov.	27.	Endr. i forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) (Nr. 1382)	2688
Nov.	27.	Endr. i forskrift om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner) og forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) (Nr. 1383)	2689
Nov.	27.	Endr. i forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper (Nr. 1384)	2693
Nov.	27.	Endr. i forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak (Nr. 1385)	2695
Nov.	27.	Endr. i forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder (Nr. 1388)	2702
Nov.	29.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter brisling i 2013 (Nr. 1389)	2703
Nov.	29.	Endr. i forskrift om elektronisk rapportering av fangst- og aktivitetsdata ved utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone, territorialfarvann og i fiskerisone ved Jan Mayen (Nr. 1390)	2703
Nov.	29.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 (Nr. 1391)	2703
Nov.	29.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 1393)	2705
Des.	4.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1395)	2712
Des.	6.	Endr. i forskrift 7. november 2003 nr. 1309 om spesielle kvoteordninger for kystfiskeflåten (Nr. 1396)	2713
Des.	6.	Endr. i forskrift 4. mars 2005 nr. 193 om strukturkvoteordning mv. for havfiskeflåten (Nr. 1397)	2713
Nov.	11.	Endr. i forskrift om legemiddelklassifisering (Nr. 1399)	2714
Nov.	12.	Endr. i forskrift om kosmetikk og kroppspfleieprodukter (Nr. 1400)	2714
Nov.	12.	Endr. i forskrift om kosmetikk og kroppspfleieprodukter (Nr. 1401)	2763
Nov.	15.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 1402)	2764
Nov.	25.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler mv. (blåreseptforskriften) (Nr. 1405)	2827
Des.	3.	Endr. i forskrift om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr (Nr. 1406)	2829
Des.	4.	Endr. i utlenningsforskriften (oppholdskort for personell ved utenlandsk representasjon) (Nr. 1407)	2830
Des.	6.	Endr. i Regler om beregning og innbetaling av avgiften på omsetning av fisk (Nr. 1409)	2830

Rettelser

Nr. 9/2011 s. 1227 (i forskrift 22. august 2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt)	2831
Nr. 12/2013 s. 2065 (i forskrift 3. september 2013 nr. 1048 om endring i forskrift 29. februar 2008 nr. 240 om togframføring på det nasjonale jernbanenettet (togframføringsforskriften))	2831
Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer mv.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 20. januar 2014

Nr. 16

30. okt. Nr. 1335 2013

Forskrift om endring i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2013

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 30. oktober 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12 og § 16, jf. forskrift 17. desember 2012 nr. 1272 om regulering av fisket etter øyepål i 2013 § 2 andre ledd og § 7 første ledd og forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–8 og § 2–12. Kunngjort 26. november 2013 kl. 17.00.

I

I forskrift 2. april 2013 nr. 332 om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2013 gjøres følgende endring:

§ 1 andre ledd (endret) skal lyde:

Maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse i fisket etter øyepål i EU-sonen beregnes ved å bruke faktoren 5,0.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

8. nov. Nr. 1336 2013

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 8. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 22, § 36, § 37 og § 39 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99 og forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 § 35. Kunngjort 26. november 2013 kl. 17.00.

I

I forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 gjøres følgende endringer:

§ 18 tredje ledd (endret) skal lyde:

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy fortsette fisket innenfor de garanterte kvotene. Når fisket er stoppet, kan fartøy som har fisket den garanterte kvoten ved fisket etter andre arter ha inntil 50 % bifangst av hyse regnet av all fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

§ 18 fjerde ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med hjemmelslengde mellom 11 og 14,99 meter som har fisket maksimalkvoten, kan ved fisket etter andre arter ha inntil 50 % bifangst av hyse regnet av all fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

II

Denne forskrift trer i kraft 11. november 2013.

12. nov. Nr. 1337 2013**Forskrift om endring i forskrift om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2013**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 12. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12 og § 16, jf. forskrift 17. desember 2012 nr. 1272 om regulering av fisket etter øyepål i 2013 § 2 andre ledd og § 7 første ledd og forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–8 og § 2–12. Kunngjort 26. november 2013 kl. 17.00.

I

I forskrift 2. april 2013 nr. 332 om maksimalkvoter i fisket etter øyepål i 2013 gjøres følgende endring:

§ 1 andre ledd (endret) skal lyde:

Maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse i fisket etter øyepål i EU-sonen beregnes ved å bruke faktoren 10,0.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

14. nov. Nr. 1338 2013**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 14. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 22, § 36, § 37 og § 39 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99 og forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 § 35. Kunngjort 26. november 2013 kl. 17.00.

I

I forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 gjøres følgende endringer:

§ 18 tredje ledd (endret) skal lyde:

Dersom fisket blir stoppet, kan det enkelte fartøy fortsette fisket innenfor de garanterte kvotene. Når fisket er stoppet, kan fartøy som har fisket den garanterte kvoten fortsatt fiske og lande hyse. Andelen hyse skal ikke overstige 50 % av all fangst i tidsrommet fra mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

§ 18 fjerde ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med hjemmelslengde mellom 11 og 14,99 meter som har fisket maksimalkvoten, kan fortsatt fiske og lande hyse. Andelen hyse skal ikke overstige 50 % av all fangst i tidsrommet fra og med mandag kl. 00.00 til søndag kl. 23.59.

II

Denne forskrift gjelder fra og med mandag 11. november 2013.

14. nov. Nr. 1339 2013**Forskrift om endring i forskrift om utforming og innmontering av sorteringsrist i reketrål**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 14. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 16, forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen § 98, lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4, forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn § 14, forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsoner ved Svalbard § 3, forskrift 21. september 1994 nr. 881 om maskevidde, bifangst og minstemål m.m. ved fiske i fiskevernsonen ved Svalbard § 6a, lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4 og forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering av fiske og fangst mv. i Svalbards territorialfarvann og indre farvann § 1. Kunngjort 26. november 2013 kl. 17.00.

I

I forskrift 26. november 2012 nr. 1104 om utforming og innmontering av sorteringsrist i reketrål gjøres følgende endring:

§ 5 tredje ledd (endret) skal lyde:

Ved fiske i Skagerrak, avgrenset mot vest av en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholmen fyr og mot sør av en rett linje gjennom Skagen fyr og Tistlarna fyr, utenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjen kan det benyttes fiskeutslipp i selve sorteringsristen. Fiskeutslippet skal da være i øvre del av rammen, ha en åpning på minimum 22 cm, og være lik sorteringsristens bredde. Det kan også benyttes en oppsamlingspose montert over fiskeutslippet. Oppsamlingsposen skal være konstruert med et toppanel med kvadratmasker med maskevidde ikke mindre enn 120 mm. Toppanelet skal være minimum 3 meter langt og ha en bredde ikke mindre enn sorteringsristen.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

20. nov. Nr. 1340 2013

Forskrift om endring i forskrift om stønad til deltakere i forsøk med utvidet avklaring og oppfølging som tiltak i regi av Arbeids- og velferdsetaten

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 20. november 2013 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 13. Kunngjort 26. november 2013 kl. 17.00.

I

I forskrift 3. april 2013 nr. 350 om stønad til deltakere i forsøk med utvidet avklaring og oppfølging som tiltak i regi av Arbeids- og velferdsetaten gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde

Personer som deltar i forsøksordning med utvidet avklaring og oppfølging som tiltak i regi av Arbeids- og velferdsetaten, Stortingsvedtak om statsbudsjettet for 2012, jf. Prop.1 S (2011–2012) og retningslinjer gitt av Arbeidsdepartementet, kan motta stønader etter forskrift 4. november 2013 nr. 1286 om tiltakspenger mv., under deltakelse i forsøket, på de vilkår som følger av forskriften.

*II**Ikrafttredelse*

Endringen trer i kraft 1. januar 2014.

1. nov. Nr. 1346 2013

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. november 2013 med hjemmel i forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 § 35. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 gjøres følgende endring:

§ 7 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med torsketråltillatelse kan fiske og lande følgende kvoter av sei:

<i>Trålgruppe</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert kvote</i>
Småtrålere	0,58	366	198
Ferskfisk-/rundfrysetrålere	1,00	631	342
Fabrikktrålere	1,32	833	451

§ 8 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med seitråltillatelse kan fiske og lande følgende kvoter av sei:

<i>Kvotefaktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>	<i>Herav garantert kvote</i>
0,35	484	232
0,75	1 038	497
0,85	1 176	564
1,00	1 384	663

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

13. nov. Nr. 1347 2013

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 13. november 2013 med hjemmel i forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 § 35. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013, gjøres følgende endring:

§ 13 tredje ledd (endret) skal lyde:

Fartøy påmeldt til bonusordningen kan etter 2. september 2013 oppnå et kvotetillegg på 63 tonn torsk. Kvotetillegget må leveres som rund eller sløyd, hodekappet fersk torsk, og fangsten må registreres med tilhørende produkttilstand og konserveringsmåte på landings- og sluttseddel. Påmelding til bonusordningen sendes til paamelding@fiskeridir.no med informasjon om organisasjonsnummer, fartøynavn, registreringsmerke samt eiers navn og kontaktinformasjon innen 27. august 2013.

II

Denne forskrift gjelder fra og med onsdag 13. november 2013.

13. nov. Nr. 1348 2013

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013

Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

Forskriften ble ved en inkurie kunngjort dobbelt og bortfaller. Se forskrift 13. november 2013 nr. 1347.

16. nov. Nr. 1349 2013

Forskrift om endring i forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2013

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 16. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11 og § 12, og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99, jf. forskrift 20. desember 2012 nr. 1386 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2013 § 6 tredje ledd, § 10 andre ledd og § 26 andre ledd. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 3. januar 2013 nr. 8 om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2013 gjøres følgende endringer:

§ 1 (endret) skal lyde:

§ 1. Kvotefaktor for ikke-konsesjonspliktige ringnotfartøy (SUK)

Ved beregning av fartøykvoter for ikke-konsesjonspliktige ringnotfartøy (SUK) anvendes faktor 1,76 i Nordsjøen. Av den totale fartøykvoten kan en maksimalkvote beregnet på grunnlag av en delkvotefaktor på 0,75 fiskes i ICES statistikkområde IVa og IVb i EU-sonen. Fra og med 16. november 2013 oppheves delkvotefaktoren på maksimalkvoten i EU-sonen for ikke-konsesjonspliktige ringnotfartøy.

§ 2 (endret) skal lyde:

§ 2. Kvotefaktor for fartøy med ringnottillatelse

Ved beregning av fartøykvoter for fartøy med ringnottillatelse anvendes faktor 2,63 i Nordsjøen. Av den totale fartøykvoten kan en maksimalkvote beregnet på grunnlag av en delkvotefaktor på 1,8 fiskes i ICES statistikkområde IVa og IVb i EU-sonen. Fra og med 16. november 2013 oppheves delkvotefaktoren på maksimalkvoten i EU-sonen for fartøy med ringnottillatelse.

§ 3 (endret) skal lyde:

§ 3. Kvotefaktor for fartøy i trålgruppen

Ved beregning av fartøykvoter for fartøy med pelagisk trållatelse eller nordsjøtrållatelse anvendes faktor 0,76 i Nordsjøen. Av den totale fartøykvoten kan en maksimalkvote beregnet på grunnlag av en delkvotefaktor på 0,7 fiskes i ICES statistikkområde IVa og IVb i EU-sonen med virkning fra og med 3. oktober 2013 kl. 15.00. Fra og med 16. november 2013 oppheves delkvotefaktoren på maksimalkvoten i EU-sonen for fartøy i trålgruppen.

§ 4 (endret) skal lyde:

§ 4. Maksimalkvoter i Skagerrak for ringnotgruppen

Ved beregning av maksimalkvoter for ikke-konsesjonspliktige ringnotfartøy (SUK) og fartøy med ringnottillatelse anvendes faktor 0,5 i Skagerrak. Fra og med 16. november 2013 oppheves delkvotefaktoren på maksimalkvoten i EU-sonen for ringnotgruppen.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

16. nov. Nr. 1350 2013

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2013

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 16. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 27, § 36, § 37 og § 42 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99 og forskrift 20. desember 2012 nr. 1386 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2013 § 26 andre ledd. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 20. desember 2012 nr. 1386 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2013 gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd (endret) skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske og lande totalt 141 366 tonn sild i norsk sone i Nordsjøen. Av dette kvantumet avsettes 1240 tonn til forsknings- og undervisningsformål, hvorav 439 tonn kan fiskes i EU-sonen. Av totalkvoten kan inntil 60 000 tonn fiskes i EU-sonen i Nordsjøen.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

18. nov. Nr. 1351 2013

Forskrift om regulering av fisket etter torsk i NAFO-området i 2014

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 18. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 36 og § 47 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for fiske i internasjonalt farvann i området nord for 35° N og vest for en linje trukket langs meridianen 42° V til posisjon 59° N 42° V og derfra langs meridianen 44° V til Grønlands kyst (NAFO-området). Forskriften § 4 gjelder også i området vest av 37° V.

Med underområder (divisions) menes de inndelingene av NAFO-området som hver er beskrevet med et tall fra 1–6 med tillegg av en eller flere bokstaver (eks. 3M eller 3NO).

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande torsk i NAFO-området i 2014.

§ 3. Fiske i underområde 3M

Uten hinder av forbudet i § 2 kan norske fartøy totalt fiske og lande inntil 1 343 tonn torsk i underområde 3M.

§ 4. Påmelding og tillatelse

For å kunne delta i fisket må fartøyene sende skriftlig melding til Fiskeridirektoratet.

Ingen fartøy kan delta uten skriftlig tillatelse fra Fiskeridirektoratet.

§ 5. Observatør

Deltakende fartøy må ha om bord observatør godkjent av Fiskeridirektoratet.

Fartøyene kan pålegges å gå til land for å hente observatør.

Etter tillatelse fra Fiskeridirektoratet kan observatørdekningen reduseres til 25 % av tiden fartøyet oppholder seg i området dersom fartøyet sender daglige fangstmeldinger elektronisk i henhold til forskrift 11. desember 2009 nr. 1507 om regulering av fisket i det nordvestlige Atlanterhav (NAFO-området) § 3 bokstav c.

Fartøyene plikter å dekke alle kostnader ved å ha observatør om bord, herunder utgifter til lønn, transport for observatører og renter ved for sen betaling. Fiskeridirektoratet kan ved manglende betaling nekte fartøyet videre deltakelse i fisket. Før fisket kan starte i 2014 må fartøyet ha betalt alle kostnader ved å ha observatør om bord i 2013, herunder utgifter til lønn, transport for observatører og renter ved for sen betaling.

§ 6. Stopp i fisket

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når det totalt er fisket 1 343 tonn torsk i underområde 3M.

§ 7. NAFO-reguleringer

Deltakende fartøy skal følge regler fastsatt i eller i medhold av Konvensjonen om fiske i NAFO-området.

§ 8. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65 eller lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2014 og gjelder til og med 31. desember 2014.

18. nov. Nr. 1352 2013**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 18. november 2013 med hjemmel i forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 § 35. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd (endret) skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei fiske og lande inntil:

- 1) 454 740 tonn torsk i området nord for 62° N,
- 2) 98 807 tonn hyse i området nord for 62° N, og
- 3) 119 000 tonn sei i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

§ 3 (endret) skal lyde:

§ 3. Gruppekvoter for trålfartøy

Fartøy som har tråltillatelse kan fiske og lande inntil 148 348 tonn torsk, 37 547 tonn hyse og 44 030 tonn sei, hvorav 500 tonn sei avsettes til dekning av bifangst i industritrålfisket.

Av disse kvanta kan:

- 1) fartøy med torsketråltillatelse fiske og lande inntil 147 598 tonn torsk hvorav 2750 tonn avsettes til bonusordning, 36 797 tonn hyse og 35 224 tonn sei, og
- 2) fartøy med seitråltillatelse fiske og lande inntil 8306 tonn sei. Fartøy med seitråltillatelse kan i tillegg fiske og lande inntil 750 tonn torsk og 750 tonn hyse som bifangst.

§ 5 (endret) skal lyde:

§ 5. Gruppekvoter for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Fartøy som har adgang til å delta i gruppen for konvensjonelle havfiskefartøy, kan fiske og lande inntil 40 783 tonn torsk, hvorav 750 tonn torsk avsettes til bonusordning og 2200 tonn avsettes til tilleggskvote samt 11 027 tonn hyse og 4974 tonn sei, hvorav 750 tonn sei avsettes til bifangst.

Fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som fisker med konvensjonelle redskap, kan fiske og lande inntil 233 985 tonn torsk, hvorav 19 157 tonn avsettes til ferskfiskordning, samt 45 333 tonn hyse og 33 915 tonn sei.

Utover avsetninger til ferskfiskordningen nevnt i annet ledd fordeles kvantumet av torsk på gruppene som følger:

- 1) Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter kan fiske og lande inntil 59 980 tonn torsk og inntil 11 977 tonn hyse.
- 2) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 11 meter til og med 14,99 meter kan fiske og lande inntil 57 359 tonn torsk og inntil 12 040 tonn hyse.
- 3) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 meter til og med 20,99 meter kan fiske og lande inntil 58 412 tonn torsk og inntil 13 446 tonn hyse.
- 4) Fartøy med hjemmelslengde fra og med 21 meter og med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum kan fiske og lande inntil 39 077 tonn torsk og inntil 7870 tonn hyse.

Fartøy som har adgang til å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske og lande 30 624 tonn torsk, 4900 tonn hyse og 6331 tonn sei. Av gruppekvoten av torsk for åpen gruppe avsettes 2344 tonn til ferskfiskordning.

§ 6 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med torsketråltillatelse og med kvotefaktor 1,00 kan fiske og lande en fartøykvote på inntil 1647 tonn torsk og en maksimalkvote på 446 tonn hyse hvorav hvert fartøy har en garantert hysekvote på 406 tonn hyse. Fra og med 7. mars 2013 kan fartøyene kun fiske innenfor den garanterte kvoten på hyse. Fra og med 18. november øker den garanterte kvoten på hyse til 418 tonn.

§ 13 fjerde ledd (endret) skal lyde:

Konvensjonelle havfiskefartøy som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande 150 tonn hyse, hvorav 120 tonn er garantert. Fra og med 7. mars 2013 kan fartøyene kun fiske innenfor den garanterte kvoten på hyse. Fra og med 18. november øker den garanterte kvoten på hyse til 124 tonn.

II

Denne forskrift gjelder fra og med mandag 18. november 2013.

20. nov. Nr. 1354 2013

Forskrift om regulering av fisket etter reker i NAFO-området i 2014

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 20. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 36 og § 47 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for fiske i internasjonalt farvann i området nord for 35° N og vest for en linje trukket langs meridianen 42° V til posisjon 59° N 42° V og derfra langs meridianen 44° V til Grønlands kyst (NAFO-området).

Forskriften § 4 gjelder også i området vest av 37° V.

Med underområder (divisions) menes de inndelingene av NAFO-området som hver er beskrevet med et tall fra 1–6 med tillegg av en eller flere bokstaver (eks. 3M eller 3NO).

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande reker i NAFO-området i 2014.

§ 3. Fiske i underområde 3L

Uten hinder av forbudet i § 2 kan norske fartøy med reketråltilatelse totalt fiske 48 tonn reker i underområde 3L.

Fisket i underområde 3L kan kun utøves på dypere vann enn 200 meter.

§ 4. Påmelding og tillatelse

For å kunne delta i fisket må fartøyene sende skriftlig melding til Fiskeridirektoratet.

Ingen fartøy kan delta uten skriftlig tillatelse fra Fiskeridirektoratet.

§ 5. Observatør

Deltakende fartøy må ha om bord observatør godkjent av Fiskeridirektoratet.

Fartøyene kan pålegges å gå til land for å hente observatør.

Etter tillatelse fra Fiskeridirektoratet kan observatørdekningen reduseres til 25 % av tiden fartøyet oppholder seg i området dersom fartøyet sender daglige fangstmeldinger elektronisk i henhold til forskrift 11. desember 2009 nr. 1507 om regulering av fisket i det nordvestlige Atlanterhav (NAFO-området) § 3 bokstav c.

Fartøyene plikter å dekke alle kostnader ved å ha observatør om bord, herunder utgifter til lønn, transport for observatører og renter ved for sen betaling. Fiskeridirektoratet kan ved manglende betaling nekte fartøyet videre deltakelse i fisket. Før fisket kan starte i 2014 må fartøyet ha betalt alle kostnader ved å ha observatør om bord i 2013, herunder utgifter til lønn, transport for observatører og renter ved for sen betaling.

§ 6. Stopp i fisket

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når det totalt er fisket 48 tonn reker i underområde 3L.

§ 7. NAFO-reguleringer

Deltakende fartøy skal følge regler fastsatt i eller i medhold av Konvensjonen om fiske i NAFO-området.

§ 8. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65 eller lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 31. På samme måte straffes forsøk og medvirkning.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2014 og gjelder til og med 31. desember 2014.

21. nov. Nr. 1355 2013**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter blåkkeite nord for 62° N i 2013**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 12 og forskrift 6. desember 2012 nr. 1254 om regulering av fisket etter blåkkeite nord for 62° N i 2013 § 9. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 6. desember 2012 nr. 1254 om regulering av fisket etter blåkkeite nord for 62° N i 2013 gjøres følgende endring:

§ 5 (endret) skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 1 første ledd kan konvensjonelle havfiskefartøy på eller over 28 meter største lengde og trålere fiske og lande en kvote på 57 tonn blåkkeite rund vekt. Denne kvoten må også dekke eventuell bifangst i andre fiskerier.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

22. nov. Nr. 1356 2013**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 22. november 2013 med hjemmel i forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 § 35. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 gjøres følgende endring:

§ 6 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med torsketråltillatelse og med kvotefaktor 1,00 kan fiske og lande en fartøykvote på inntil 1681 tonn torsk og en maksimalkvote på 446 tonn hyse hvorav hvert fartøy har en garantert hysekvote på 406 tonn hyse. Fra og med 7. mars 2013 kan fartøyene kun fiske innenfor den garanterte kvoten på hyse. Fra og med 18. november øker den garanterte kvoten på hyse til 418 tonn.

§ 13 første ledd (endret) skal lyde:

Konvensjonelle havfiskefartøy som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en fartøykvote på 461 tonn torsk.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

22. nov. Nr. 1357 2013**Forskrift om endring i forskrift 9. desember 2011 nr. 1223 om endring i forskrift 29. oktober 2010 nr. 1380 om strålevern og bruk av stråling – utsatt ikrafttredelse**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 22. november 2013 med hjemmel i lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling § 6, § 7, § 8 og § 12. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I forskrift 9. desember 2011 nr. 1223 om endring av forskrift 29. oktober 2010 nr. 1380 om strålevern og bruk av stråling gjøres følgende endring:

Del II skal lyde:

Endringen i § 36 tredje ledd gjelder fra 1. januar 2015.

24. nov. Nr. 1358 2013**Forskrift om stopp i fiske etter sild sør for 62° N i 2013**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 24. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, jf. forskrift 20. desember 2012 nr. 1386 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2013 § 26. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

§ 1. Stopp i fisket etter sild sør for 62° N for kystfartøy tilhørende lukket gruppe

Fisket etter sild sør for 62° N for kystfartøy tilhørende lukket gruppe stoppes med virkning fra og med 24. november 2013 kl. 18.00. Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er satt til 24. november 2013 kl. 22.00.

Uavhengig av denne stoppen kan kystfartøy med adgang til å delta i lukket gruppe fortsette fisket innenfor den garanterte kvoteenheten på 9,9 tonn.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskriften straffes etter lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 60, § 64 og § 65. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikraftttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

25. nov. Nr. 1359 2013**Forskrift om endring i forskrift om mobilitetsfremmende stønad**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 25. november 2013 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 13. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 12. august 2011 nr. 847 om mobilitetsfremmende stønad gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd skal lyde:

Arbeids- og velferdsetaten kan gi en arbeidssøker stønad til dekning av de nødvendige og dokumenterte utgiftene til reise med rutegående transportmiddel som overstiger 485 kroner per reise

- a) i forbindelse med jobbintervju på annet sted enn bostedet, og
- b) i forbindelse med tiltredelse på nytt arbeidssted, dersom arbeidssøker ikke har fått jobb på hjemstedet.

§ 3 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Godtgjørelse ved bruk av egen bil gis med 2,35 kroner per km.

§ 4 første ledd skal lyde:

Arbeids- og velferdsetaten kan gi stønad til dekning av de nødvendige og dokumenterte utgiftene til flytting som overstiger 3 010 kroner, i forbindelse med tiltredelse på nytt arbeidssted.

§ 4 tredje ledd første punktum skal lyde:

Godtgjørelse ved bruk av egen bil er 2,35 kroner per km.

II

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2014.

26. nov. Nr. 1360 2013**Forskrift om endring i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 26. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 16. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen gjøres følgende endringer:

§ 23 fjerde ledd oppheves.**§ 23 femte ledd blir etter dette fjerde ledd.****§ 33d første ledd (endret) skal lyde:**

Det er forbudt for fartøy på eller over 15 meter største lengde å fiske innenfor fjordlinjer som er angitt i vedlegg 4 til denne forskriften. Dette forbudet gjelder ikke fra N 68° 15,60' Ø 15° 55,70' og langs kysten sørover i perioden frem til 31. mars 2014.

§ 33d tredje ledd (endret) skal lyde:

Ved fiske etter sild med not i områder sør for 70° 40,50' N og vest for 22° 00,00' Ø, er det i perioden frem til og med 31. mars 2014, uten hinder av forbudet i første ledd tillatt å fiske innenfor fjordlinjene.

§ 33d sjette ledd oppheves.

§ 33d sjuende ledd blir etter dette sjette ledd.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

26. nov. Nr. 1361 2013

Forskrift om endring i forskrift om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 26. november 2013 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16 og § 17, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd skal lyde:

Mattilsynets grensekontrollstasjoner ved Oslo lufthavn, Oslo havn, Borg havn og Larvik Havn utpekes som innførselssteder i henhold til forordning (EF) nr. 669/2009 artikkel 5.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

27. nov. Nr. 1362 2013

Forskrift om endring i forskrift om tilretteleggingstilskudd

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 27. november 2013 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 8–7a femte ledd og § 21–12 sjette ledd. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

I

I forskrift 19. desember 2003 nr. 1671 om tilretteleggingstilskudd gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd første setning skal lyde:

Det kan ytes tilskudd for sykmeldte arbeidstakere som mottar sykepenger eller arbeidsavklaringspenger og har behov for tilrettelegging.

§ 4 tredje ledd skal lyde:

Det kan ytes tilskudd til merutgifter til vikar/ekstrahjelp forebyggende eller ved siden av gradert sykmelding.

§ 5 skal lyde:

Departementet fastsetter satsene for tilskudd etter denne forskrift. Tilskuddsbeløpet beregnes på følgende måte:

- Tilretteleggingstilskudd til tiltak for enkeltpersoner kan gis med lav eller høy dagsats i en tidsbegrenset periode på inntil 12 uker. Dersom evaluering og ny søknad viser at fortsatt tilrettelegging er nødvendig og hensiktsmessig, kan det fattes vedtak om en ny periode på inntil 12 uker. Dersom det foreligger særlige grunner, kan tilskuddsperioden utvides med ytterligere 12 uker. Tilretteleggingstilskudd til enkeltpersoner er begrenset oppad til et maksimalbeløp som tilsvarer høy dagsats i 36 uker (180 dager).
- Tilretteleggingstilskudd til tiltak som omfatter grupper av arbeidstakere med samme behov for tilrettelegging, kan gis med et beløp svarende til dagsatsen ganger antall tiltaksdeltakere i en tidsbegrenset periode på inntil 12 uker. Dersom evaluering og ny søknad viser at fortsatt tilrettelegging er nødvendig og hensiktsmessig, kan det fattes vedtak om ny periode på inntil 12 uker. Tilretteleggingstilskudd til gruppetiltak er begrenset oppad til et maksimalbeløp som tilsvarer høy dagsats for en person i 24 uker (120 dager).
- Tilretteleggingstilskudd til gjenstander/arbeidshjelpemidler er begrenset oppad til et maksimalbeløp som tilsvarer høy dagsats for en person i 12 uker (60 dager).

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2014.

29. nov. Nr. 1363 2013**Ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 35 om endringer i straffegjennomføringsloven mv. (bøteteneste som alternativ til fengsel hvis boten ikke betales)**

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 29. november 2013 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 35 om endringer i straffegjennomføringsloven mv. (bøteteneste som alternativ til fengsel hvis boten ikke betales) del III. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 29. november 2013 kl. 15.40.

1. Delt ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 35 om endringer i straffegjennomføringsloven mv. (bøteteneste som alternativ til fengsel hvis boten ikke betales).
2. Loven del I og straffegjennomføringsloven § 10 nytt fjerde ledd og ny § 16 a i del II trer i kraft fra 1. januar 2014.

15. okt. Nr. 1364 2013**Forskrift til filosofisk doktorgrad ved Samisk høgskole**

Hjemmel: Fastsett av styret for Samisk høgskole 15. oktober 2013 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) kapittel 3. Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

*Første del: Innledende bestemmelser***§ 1. Virkeområde**

Denne forskriften gjelder doktorgradsutdanningen som fører frem til filosofisk doktorgrad ved Samisk høgskole (SH). Forskriften gir regler om opptak, gjennomføring og avslutning av doktorgraden.

§ 2. Doktorgradsutdanningens omfang, innhold og målsetning

Doktorgradsutdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet av høy standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig krav. Doktorgradsutdanning ved Samisk høgskole tar spesielt hensyn til det samiske samfunnet og samiske behov samt utfordringer man har som minoritet og urfolk.

Doktorgradsutdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier. Doktorgradsutdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- godkjent vitenskapelig avhandling
- godkjent gjennomføring av kursdelen, eventuelt annen godkjent faglig skolering eller
- kompetanse
- godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

§ 3. Ansvar for doktorgradsutdanningen

Høgskolestyret har øverste ansvar for doktorgradsutdanningen, og fastsetter også generelle retningslinjer for organisering. Forsknings- og studiestyret (forkortet til DOS – *Dutkan- ja oahppostivra*), eller tilsvarende organ, kan fastsette nærmere retningslinjer for det enkelte studiet med bakgrunn i forslag fra fagavdelingene.

DOS, eller tilsvarende, utnevner programstyre til hver godkjente doktorgradsprogram med minst tre medlemmer, etter forslag fra fagavdelingene. Medlemmer i programstyret skal være forskere med gjennomført doktorgrad og doktorgradsstudenter.

Programstyret har ansvaret for opptak og aktiviteter i hverdagen som er knyttet til gjennomføringen av doktorgradsutdanningen med den fullmakten som gis som følge av denne forskriften, av retningslinjer eller ordinær arbeidsfullmakt.

§ 4. Kvalitetssikring og rapportering

Samisk høgskole har et kvalitetssikringssystem, som omfatter også doktorgradsutdanningen. Systemet inneholder tiltak som fanger opp manglende utvikling og veiledning i doktorgradsprogrammet, samt praksis for oppfølging av mangler. Systemet innebærer en årlig og særskilt doktorgradsstudent- og veilederrapportering, og er utformet på en måte som hindrer dobbelrapportering.

*Andre del: Opptak***§ 5. Opptak****§ 5–1. Vilkår for opptak**

For opptak til doktorgradsutdanningen må søkeren normalt ha en femårig masterutdanning eller annen tilsvarende skolering som institusjonen har godkjent som opptaksgrunnlag til det doktorgradsprogrammet som søkeren er tatt opp i. Snittkarakter i masterutdanningen bør vanligvis være minimum B.

Søknaden bør inneholde følgende deler:

- Dokumentasjon for den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket.

Doktorgradens prosjektbeskrivelse skal inneholde:

- faglig redegjørelse for prosjektet
 - fremdrift
 - finansiering
 - dokumentasjon av spesielle behov for faglige og materielle ressurser
 - eventuelle planer for opphold ved utenlandske institusjon
 - faglig formidlingsplan
 - opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter
- Plan for opplæringsdelen
 - Forslag på minst én veileder, samt angivelse av tilknytning til aktivt forskningsmiljø
 - Redegjørelse for eventuelle rettslige og etiske problemstillinger som prosjektet reiser og hvordan disse kan avklares.

Kandidat og hovedveileder bør raskest mulig og senest innen tre (3) måneder etter opptak sammen gå igjennom prosjektbeskrivelsen og vurdere eventuelle behov for justeringer. Prosjektbeskrivelse bør gjøre rede for tema, problemstillinger samt valg av teori og metode.

Rektor oppretter søknadsskjema og DOS, eller tilsvarende, kan fremsette særskilt dokumentasjonskrav.

SH kan fastsette krav om residensplikt.

Det skal normalt søkes om opptak til doktorgradsutdanning innen tre (3) måneder etter oppstart av det forskningsprosjektet som skal lede frem til doktorgraden. Dersom det gjenstår mindre enn ett (1) års fulltidsarbeid med forskningsprosjektet ved søknadstidspunkt, skal søkeren avvises (jf. § 5.3).

§ 5-2. *Infrastruktur*

Doktorgradsstudenten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av dekan. For doktorgradsstudenter med ekstern finansiering og/eller arbeidsplass inngås det en egen avtale mellom SH og ekstern part i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt. Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

§ 5-3. *Opptaksvedtak*

Vedtak om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. DOS, eller tilsvarende, får fullmakt til å fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

I vedtaket skal minst én veileder oppnevnes, ansvaret for håndtering av andre behov som er skissert i søknaden plasseres og avtaleperioden fastsettes med startdato, som skal være lik startdato for finansiering. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag.

Opptak kan nektes om:

- avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen
- de immaterialrettslige avtaler som er inngått er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet
- søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av prosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp til doktorgradsutdanningen, jf. § 5.1.

§ 5-4. *Avtaleperiode*

Doktorgradsutdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier. SH kan treffe bestemmelser om forlengelse for gjennomføring med bakgrunn i lovfestede permisjoner og pliktarbeid.

Ved lovhjemlede avbrudd forlenges avtaleperioden tilsvarende. SH kan forlenge avtaleperioden etter begrunnet søknad. Ved innvilget forlengelse kan SH sette ytterligere betingelser.

Etter opptaksperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til doktorgradsavtalen, slik at doktorgradskandidaten kan miste sin rett til veiledning, kursdeltakelse og tilgang til institusjonens infrastruktur. Kandidaten kan likevel søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for doktorgraden.

§ 5-5. *Avslutning før avtalt tid*

Frivillig avslutning:

Kandidaten og fagavdelingen kan avtale at doktorgradsutdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning av doktorgradsutdanningen skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater mv. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet.

Tvungen avslutning:

DOS kan vedta tvungen avslutning av doktorgradsutdanningen før avtalt tid. Slik avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv rår over.
- Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av framdriftsrapport, jf. § 9.
- Forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.
- Brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet, herunder fusk som rammes av reglene i lov om universiteter og høyskoler, § 4.7.
- Opptreden fra en kandidat bryter med den tillit som må foreligge mellom universitet og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av doktorgradsutdanningen.

Vedtak om tvungen avslutning fattes av DOS, eller tilsvarende organ.

Doktorgradskandidater kan sies opp fra sin stilling når det er saklig grunn i virksomhetens eller tjenestemannens forhold, jf. lov om statens tjenestemenn m.m. § 9 og § 10, eller avskjediges i henhold til § 15.

§ 6. Doktorgradsavtalen

Opptak til doktorgradsprogrammet formaliseres ved at skriftlig avtale underskrives av doktorgradskandidat, veileder(e) og den institusjon som kandidaten er tatt opp ved. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i opptaksperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at doktorgradsutdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid. Høgskolen har et eget avtaleskjema for doktorgradsutdanningen.

For doktorgradskandidater med finansiering fra, tilsetting hos eller andre bidrag fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, institusjonen og den eksterne part.

I tilfeller hvor doktorgradskandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må institusjonens retningslinjer for slikt samarbeid følges, og egne avtaler inngås på fastsatte skjema. Avtalen skal normalt foreligge sammen med opptaksavtalen.

Tredje del: Gjennomføring

§ 7. Veiledning

Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Programstyre og veilederne skal sammen sikre at doktorgradskandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 7–1. Oppnevning av veileder(e)

Doktorgradskandidaten skal som hovedregel ha to veiledere, hvor én oppnevnes som hovedveileder. Hovedveileder bør være oppnevnt på opptakstidspunktet. Minst en av veilederne skal være fagansatt ved SH.

Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret for kandidaten. Som en hovedregel skal hovedveilederen være ansatt ved SH.

Medveilederen er en fagperson som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder.

Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst én av de oppnevnte veilederne bør ha tidligere erfaring fra eller opplæring som veileder av doktorgradskandidater.

Doktorgradskandidat og veileder kan be DOS, eller tilsvarende, om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Veileder kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt. Tvister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse ved DOS, eller tilsvarende.

§ 7–2. Veiledningens innhold

Både veileder og doktorgradsstudent har rapporteringsplikt etter de retningslinjene som SH har fastsatt.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens framdriftsplan, jf. § 5.1. Veilederne plikter også å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av forskerutdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, herunder disposisjon, språklig form, dokumentasjon, og skal være behjelpelig med å finne faglitteratur og vitenskapelige kilder

når det gjelder bibliotek, arkiver og lignende. I tillegg skal veileder gi veiledning om forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

§ 8. Opplæringsdel

§ 8–1. Formål, innhold og omfang

Forskerutdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne fullføres innenfor normert tidsramme. Høgskolen har ansvar for at opplæringsdelen, sammen med avhandlingsarbeidet, gir utdanning på høyt faglig nivå og i henhold til internasjonal standard, med gjennomføring av et vitenskapelig arbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Høgskolen bør tilby doktorgradskandidaten veiledning om fremtidige yrkesmuligheter i og utenfor academia, herunder bevisstgjøring om den kompetansen som kandidaten har oppnådd gjennom forskningsarbeidet.

Dersom SH eller fagavdelingen, som har ansvar for programmet, ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner. I de emnene som mangler eget studietilbud, kan individuell pensum godkjennes som en del av studiet. Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn to (2) år ved opptaksdato.

Kurs på doktorgradsnivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med reglene i lov om universiteter og høyskoler, § 3–5 første ledd.

§ 8–2. Kandidatens rettigheter ved permisjon

Doktorgradskandidater som har foreldrepermisjon fra doktorgradsutdanningen, kan likevel følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens opplæringsdel under permisjonstiden, i tråd med lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven), kapittel 14, § 14–10, fjerde ledd og NAVs rundskriv av 18. desember 2006 til § 14–10, fjerde ledd.

§ 9. Tilknytning til forskningsmiljøet

Hovedveileder sammen med Samisk høgskole har hovedansvaret for å legge til rette for at doktorgradsstudenten regelmessig deltar i et aktivt forskningsmiljø sammen med forskere og andre doktorgradsstudenter. For doktorgradsstudenter som har sin hovedtilknytning til andre institusjoner, utformes det en avtale mellom gradgivende og samarbeidende institusjon som skal styre arbeidsvilkårene og dermed sikre doktorgradsstudenten deltakelse i aktivt forskningsmiljø (jf. § 6).

§ 10. Rapportering

Samisk høgskoles system for kvalitetssikring av doktorgradsutdanningen skal omfatte tiltak for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet og kursdel og mangler ved veiledningen samt rutiner for å følge opp avdekkede mangler.

Doktorgradskandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller mangelfull fremdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning av forskerutdanningen før opptaksperiodens utløp, jf. § 5.5. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Programstyret ved Samisk høgskole kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§ 11. Doktorgradsavhandlingen

§ 11–1. Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske krav, faglig nivå og metode innen fagområdet. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan bestå av en monografi eller en sammenstilling av flere mindre, arbeider. Dersom avhandlingen består av flere mindre arbeider, skal kandidaten redegjøre for sammenhengen mellom dem.

En avhandling som er produsert av flere i fellesskap, kan innleveres til bedømmelse dersom doktorgradsstudenten kan dokumentere og identifisere egne individuelle bidrag.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samarbeid med andre forfattere, skal doktorgradskandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og i henhold til internasjonale standarder. Dersom avhandlingen hovedsakelig består av artikler, skal kandidaten normalt være førsteforfatter på minst halvparten av artiklene.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere, skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidaten innsats i hvert enkelt arbeid.

Samisk høgskole bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

§ 11–2. Arbeider som ikke godtas

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med doktorgradsprosjektet.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested, jf. § 14.1.

§ 12. Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner må reguleres i avtale.

Arbeidsgiverinstitusjonens til enhver tid gjeldende regelverk skal danne utgangspunkt for hvilken meldeplikt doktorgradskandidater med tilsetning ved Samisk høgskole har for arbeidsresultater med næringsmessig potensial som gjøres i arbeidsforholdet. For doktorgradskandidater med ekstern arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom Samisk høgskole, doktorgradskandidaten og den eksterne arbeidsgiver.

For doktorgradskandidater uten arbeidsgiver, skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom Samisk høgskole og doktorgradskandidaten.

Fjerde del: Fullføring**§ 13. Bedømmelse****§ 13–1. Grunnlag for bedømmelse**

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- Godkjent vitenskapelig avhandling
- Godkjent gjennomføring av kursdelen, ev. annen godkjent faglig skolering eller kompetanse
- Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- Godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

§ 13–2. Vurderingsperiodens varighet

Samisk høgskole må bestrebe at tiden fra innlevering til disputas er kortest mulig. Det skal normalt ikke gå mer enn fem (5) måneder fra innlevering til disputas.

Det er hovedveileders ansvar å påse at Samisk høgskole starter med nødvendige forberedelser tidsnok når det gjelder vurdering av avhandlingen.

§ 14. Innlevering av avhandlingen**§ 14–1. Søknad om bedømming**

Søknad om å få avhandlingen bedømt kan leveres etter at opplæringsdelen er godkjent.

Søknaden skal inneholde følgende dokumenter:

- Avhandlingen i godkjent format og i henhold til institusjonens bestemmelser i den form og det antall eksemplarer institusjonen har bestemt.
- Dokumentasjon av nødvendige tillatelser, jf. § 5.1.
- Medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 11.1.
- Erklæring om doktorgradsarbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang.
- Erklæring om at doktorgradsarbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.

Samisk høgskole kan på selvstendig grunnlag avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke holde høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før disputas, jf. § 18.1.

§ 14–2. Behandling av søknaden

Samisk høgskole behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 14.1 skal avvises.

§ 15. Oppnevning av bedømmelseskommité

Når Samisk høgskole har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner DOS, eller tilsvarende organ, en sakkyndig komité på bakgrunn av forslag fra fagavdelingen som skal bedømme avhandlingen og disputasen. Forslaget skal argumentere og vise hvordan komiteen helhetlig dekker fagfeltet for avhandlingen. Fagavdelingen oppnevner leder blant komiteens medlemmer eller i tillegg til komiteemedlemmene.

Bedømmelseskomiteen skal ha minst tre medlemmer. Komiteen skal settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til Samisk høyskole
- minst ett av medlemmene ikke har hovedstilling ved norske institusjoner
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse
- flertallet i bedømmelseskomiteen er eksterne medlemmer utenfor Samisk høyskole.

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å innlevere skriftlige merknader, senest innen én uke etter at forslaget til sammensetning er gjort kjent for kandidaten.

§ 16. Komiteens arbeid

§ 16–1. Innhenting av supplerende opplysninger

Komiteen kan kreve fremlagt doktorgradskandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteen kan be veileder om å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

§ 16–2. Omarbeiding av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av den innleverte avhandlingen og eventuelt tilleggsmateriale, jf. § 14.1, anbefale at DOS, eller tilsvarende, gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide i skriftlig form.

Tillater DOS, eller tilsvarende, en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som normalt ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling. Samisk høyskoles vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av doktorgradskandidaten.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, hypotese, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen underkjenne avhandlingen.

§ 16–3. Komiteens innstilling

Komiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgrad. Innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Komiteens innstilling skal foreligge senest innen tre (3) måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen. Tillater komiteen omarbeiding av avhandlingen, løper ny frist fra den dato avhandlingen leveres på nytt.

Komiteens innstilling oversendes Samisk høyskole som forelegger denne for doktorgradskandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal Samisk høyskole snarest underrettes om dette. Samisk høyskole fatter vedtak i saken i samsvar med § 17.

§ 17. Komiteens innstilling og vurdering av innstillingen

Samisk høyskole fatter, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling, vedtak om doktorgradsavhandlingen er verdig til å forsvares.

Enstemmig innstilling

Dersom komiteen avgir enstemmig innstilling og Samisk høyskole finner å legge den enstemmige innstillingen til grunn for sitt vedtak, fatter høyskolen selv vedtak i samsvar med den enstemmige innstillingen.

Dersom Samisk høyskole finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal DOS, eller tilsvarende, selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges doktorgradskandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

DOS, eller tilsvarende, fatter deretter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

Vurdering av delt innstilling

Delt innstilling fra komiteen vurderes og vedtas av DOS, eller tilsvarende. Dersom komiteen avgir delt innstilling og DOS, eller tilsvarende, vedtar å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter Samisk høyskole vedtak i samsvar med flertallets innstilling. Dersom komiteen avgir delt innstilling og DOS, eller tilsvarende, vurderer å legge mindretallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, kan DOS, eller tilsvarende, søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. De sakkyndige arbeider ikke som komite, men vurderer avhandlingen hver for seg og kommer med hver sin uttalelse. Doktorgradskandidaten gis anledning til å komme med merknader. Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til flertallets innstilling i den opprinnelige komitéinnstillingen, skal denne innstillingen følges.

Doktorgradskandidaten underrettes om saksbehandlingsutfallet til DOS, eller tilsvarende, eller avdelingsledelsen.

§ 18. Ny innlevering

En doktorgradsavhandling som ikke er funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet utgave først seks (6) måneder etter at institusjonen har fattet sitt vedtak. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Doktorgradskandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt og ikke blitt funnet verdig til å forsvares.

§ 19. Offentliggjøring av avhandlingen

§ 19–1. Krav til den trykte avhandlingen

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal doktorgradskandidaten levere eksemplarer av avhandlingen til Samisk høgskole i godkjent format. Nærmere bestemmelser er gitt i de enkelte doktorgradsprogrammene. Avhandlingen skal følge mal og format i henhold til DOS, eller tilsvarende organs, bestemmelser, jf. § 14.1.

Doktorgradskandidaten skal levere et kortfattet sammendrag av avhandlingen på engelsk eller norsk. Dersom avhandlingen er skrevet på et annet språk enn de forannevnte, skal det i tillegg leveres et sammendrag på avhandlingens språk. Sammendraget skal, i likhet med selve avhandlingen, publiseres offentlig.

§ 19–2. Offentliggjøring

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to (2) uker før dato for offentlig forsvar. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer, jf. § 16.2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at institusjonen og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert doktorgradsutdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell patentering. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av doktorgradsavhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres, jf. § 5.3.

§ 20. Doktorgradsprøve

§ 20–1. Prøveforelesning

Etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse jf. § 16, skal doktorgradskandidaten gi en offisiell prøveforelesning. Prøveforelesningen er en selvstendig del av doktorgradsprøven og skal være over oppgitt emne. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon. Tittel for prøveforelesning kunngjøres for doktorgradskandidaten ti (10) arbeidsdager før forelesningen. Emnet for forelesningen skal ikke stå i direkte forbindelse med temaet for avhandlingen.

Prøveforelesningen avholdes i forbindelse med disputas, og bedømmelseskomiteen oppgir tema for prøveforelesning og forestår selv bedømmingen. Prøveforelesningen skal skje på avhandlingsspråket eller samisk, med mindre fagavdelingen godkjenner et annet språk.

DOS, eller tilsvarende, avgjør om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Det skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke bestått.

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

§ 20–2. Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Offentlig forsvar av avhandlingen skal finne sted etter at prøveforelesningen er avholdt og godkjent, og innen to (2) måneder etter at avhandlingen er funnet verdig til å forsvares. Doktorgradskandidaten forsvarer avhandlingen i en offentlig disputas. Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti (10) arbeidsdager før det avholdes.

Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret. Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingsspråket med mindre DOS, eller tilsvarende, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av DOS, eller tilsvarende organ.

Disputasen ledes av avdelingsleder eller den avdelingslederen bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen, bedømmelsen av avhandlingen og prøveforelesningen. Deretter redegjør doktoranden for hensikten med og resultatene av den vitenskapelige undersøkelsen.

Disputasleder sammen med opponentene avtaler arbeidsfordeling og prioritering mellom doktorand og opponenter. Førsteopponenten innleder vanligvis opposisjonen og andreopponenten avslutter opposisjonen. Etter at begge opponenter har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio (i salen) ved å gi beskjed til disputasleder innen en gitt frist. En av opponentene avslutter opposisjonen, og disputasleder avslutter disputasen.

Etter disputasen avgir bedømmelseskomitéen innstilling til institusjonen der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innstillingen skal konkludere med om disputasen er godkjent eller ikke godkjent. Opponentenes syn vektlegges i vurderingen. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

§ 21. Godkjenning av doktorgradsprøve

DOS, eller tilsvarende, fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom Samisk høyskole ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning bør holdes over nytt emne og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

Dersom institusjonen ikke godkjenner disputasen, kan doktorgradskandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks (6) måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige, dersom ikke Samisk høyskole bestemmer noe annet.

§ 22. Kreering og vitnemål

Når DOS, eller tilsvarende, har godkjent opplæringsdelen, avhandlingen og doktorgradsprøven, ferdigstiller avdelingsleder saken til styret for Samisk høyskole, som kreerer kandidaten til filosofisk doktor. I vitnemålet skal det gis opplysninger om den faglige opplæringen og utdanningsprogrammet doktoranden har deltatt i.

§ 23. Vedlegg til vitnemål (Diploma Supplement)

Rektor bestemmer hvilke avklaringer som skal være med i diplommet, vitnemålet og vedlegget til vitnemålet. Rektor underskriver diplommet, vitnemålet og vedlegget til vitnemålet (Diploma Supplement).

Femte del: Klage, ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

§ 24. Klage

§ 24–1. Klage vedrørende opptak og søknadsvurdering

Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Begrunnet klage sendes til DOS, eller tilsvarende. Hvis avslaget opprettholdes, sendes klagen til behandling i klagekomiteen ved SH.

§ 24–2. Klage vedrørende godkjenning i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler, § 5–3 «Klage over karakterfastsetting» og § 5–2 «Klage over formelle feil ved eksamen».

Behandling av mistanke om fusk eller forsøk på fusk følger Samisk høyskoles fastsatte rutiner for dette.

§ 24–3. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28.

Begrunnet klage sendes til Samisk høyskole. SH kan oppnevne enkeltpersoner eller en særskilt komite til å vurdere alle sider ved det påklagde vedtaket, eller oppnevne en komite som skal ferdigstille en helhetlig sakkyndig vurdering.

§ 25. Fellesgrader og cotutelle-avtaler

§ 25–1. Fellesgrader og cotutelle-avtaler

Samisk høyskole kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler. I avtaler om fellesgradssamarbeid og cotutelle (felles veilederoppgave) kan rektor gi unntak for de øvrige bestemmelsene i disse anbefalte retningslinjene.

§ 25–2. Fellesgrader

Med fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning, gradstildeling og annet som er beskrevet i disse anbefalte forskriftene. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne.

Fellesgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom institusjonen og minst en av de andre konsortiedeltakerne. Styret for Samisk høyskole vedtar slike samarbeidsavtaler og de skal som et minimum favne opptak, finansiering, opplæringsdel, veiledning, arbeidsplass, rapporteringsplikt, avhandlingsspråk, avhandlingsform, vurdering, gradinndeling, vitnemål og resultatrettigheter. Avtalen underskrives av rektor.

§ 25–3. Krav ved fellesgrader og cotutelle

Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig, krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

§ 26. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft etter vedtak i styret.

Nordsamisk versjon

For å lese den nordsamiske versjonen se her:

11. nov. Nr. 1365 2013**Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold**

Hjemmel: Fastsett av fellesstyret ved Høgskolen i Buskerud og Høgskolen i Vestfold 11. november 2013 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3, forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning og forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad. Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser**§ 1–1. Virkeområde**

(1) Forskriften gjelder fra 1. januar 2014 for opptak, grader, studier og eksamener ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold. Særskilte bestemmelser som gjelder doktorgradsstudier, omtales i forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold.

(2) Strider forskriften mot gjeldende lov og/eller rammeplan, gjelder lovens og rammeplanens bestemmelser.

Kapittel 2. Opptak**§ 2–1. Opptakskrav**

(1) For utdanning som ikke er regulert av nasjonal rammeplan, gjelder minstekrav for opptak i henhold til godkjent studieplan.

(2) Regler for opptak til betalings- og oppdragsstudier gis i studieplan eller i avtale om oppdrag.

§ 2–2. Søknad om lokalt opptak

(1) Søknadsfrister til lokalt opptak gis av høyskoleledelse.

(2) Søknad, samt all nødvendig dokumentasjon, sendes i høyskolens elektroniske søknadssystem.

§ 2–3. Rangering av søkere

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall ledige studieplasser, kan en utdanning bli adgangsregulert. Søkere rangeres innbyrdes etter rangeringsregler gitt i utfyllende bestemmelser.

§ 2–4. Realkompetanse

(1) For opptak på grunnlag av realkompetanse til videreutdanninger og masterstudier, kreves nødvendige, faglige forutsetninger som minstekrav for opptak.

(2) Vedtak om godkjent realkompetanse er kun gyldig i det påfølgende studieåret, og til den utdanningen det er gitt opptak til.

§ 2–5. Minstekrav for opptak til masterutdanning

For opptak til masterutdanning må søker har karaktersnitt C eller bedre.

§ 2–6. Opptak av søkere til forkurs for ingeniørutdanning

For opptak til forkurs til ingeniørutdanning må søkere oppfylle et av følgende vilkår:

- Fagbrev eller Vg1 og Vg2 fra andre studieretninger enn studiespesialisering i videregående skole.
- Grunnskole og minst fem års praksis, eller en kombinasjon av videregående skole og praksis.
- Generell studiekompetanse, uten den nødvendige kompetansen i matematikk og fysikk. Opptak kan kun gjøres hvis det er ledige studieplasser etter opptak fra gruppe a og b.

§ 2–7. Betinget opptak til master-, etter- og videreutdanninger

For opptak til videreutdanninger, masterstudier og praktisk-pedagogisk utdanning, kan det innvilges betinget opptak.

§ 2–8. Reservert studieplass

(1) Innvilget studieplass kan søkes reservert i ett år, eller til neste ordinære opptak til studieprogrammet eller emnet. Det tas forbehold om at studiet blir igangsatt påfølgende år.

(2) Søknad om reservert studieplass kan innvilges hvis det har oppstått uforutsette og tungtveiende forhold som gjør at søkeren ikke kan benytte studieplassen. Godkjente grunner kan være sykdom, graviditet, omsorgsansvar, innkalling til førstegangstjeneste, eller lignende.

(3) Søkere som er gitt betinget opptak etter § 2–7, kan ikke søke om reservert plass ved neste opptak.

Kapittel 3. Grader

§ 3–1. Tildeling av grader

(1) Høgskolen tildeler gradene bachelor, master og philosophiae doctor (ph.d.) for de studieprogrammene høyskolen administrerer.

(2) Studenter som har fullført treårig utdanning av 180 studiepoengs omfang før 1. januar 2003, vil ikke få tildelt bachelorvitnemål.

§ 3–2. Krav til bachelorgradens omfang og sammensetning

(1) Graden bachelor oppnås på grunnlag av eksamen i emner, emnegrupper eller studieprogram av minst 180 studiepoengs omfang.

(2) Grunnlaget for graden skal omfatte ett av følgende:

- a. Rammeplanstyrt, integrert, yrkesrettet utdanning av minst 180 studiepoengs omfang.
- b. Treårig studieprogram med omfang på 180 studiepoeng som i henhold til vedtak i styret for Høgskolen i Buskerud og Vestfold, gir bachelorgrad.
- c. Yrkesrettet tverrfaglig studieløp med omfang på minst 120 studiepoeng, samt studieprogram eller emnegrupper på til sammen 60 studiepoeng.
- d. Selvkomponert, tverrfaglig studieløp med en integrert, yrkesrettet utdanning eller fordypning i emner eller emnegrupper av minst 80 studiepoengs omfang, kombinert med emner eller emnegrupper av minst 30 studiepoengs omfang, innen et annet område. De resterende studiepoengene kan tas innen frittstående emner.
- e. Fullførte tre første studieår (180 studiepoeng) av fireårig grunnskolelærerutdanning etter forskrift om rammeplan.

§ 3–3. Krav til mastergradens omfang og sammensetning

(1) De generelle kravene til mastergraden er fastsatt i forskrift om krav til mastergrad.

(2) Alle studenter skal ha veiledning før masteroppgave leveres til sensur. Omfang av obligatorisk veiledning skal fremgå av studieplanen for det enkelte masterprogram. Bestemmelser om veiledning og krav til masteroppgaven, fastsettes i egen avtale mellom fakultetet og studenten.

§ 3–4. Overlapping i emneinnhold

(1) Dersom studenten har avlagt eksamen i forskjellige emner hvis innhold helt eller delvis dekker hverandre, og disse skal inngå i ett og samme studium, skal det foretas reduksjon i antall studiepoeng. Instituttleder avgjør omfanget som skal reduseres.

(2) Overlapping i emneinnhold mellom emner eller studieprogram som inngår i grunnlaget for en bachelorgrad, kan ikke utgjøre mer enn ti studiepoeng totalt. Overlapping ut over ti studiepoeng må kompenseres med emner som er relevante for studieprogrammet.

(3) For masterprogram, videreutdanninger og andre studier av mindre omfang, kan overlappingen ikke utgjøre mer enn fem studiepoeng.

(4) Det kan ikke gis fritak for masteroppgaver på grunnlag av tilsvarende arbeid i en tidligere grad.

(5) I tilfeller som ikke dekkes av disse retningslinjer, gis det reduksjon i det emnet som har dårligst karakter.

Kapittel 4. Studier

§ 4–1. Studierett

(1) Gyldig studierett etableres ved opptak, betaling av semesteravgift og registrering i høyskolens Studentweb. Studieretten gjelder fra opptak til to år etter utløp av normert studietid. Eksamener kan etter studierettens utløp kun avlegges etter nytt opptak som student, herunder som enkeltemnestudent, eller som privatist.

(2) Retten til å fortsette et studium kan være regulert av særskilte krav for hvert enkelt studium.

(3) Studieretten opphører når studenten bekrefter skriftlig at vedkommende trekker seg fra studiet, når studiene er fullført og vitnemål eller karakterutskrift er utstedt eller ved tap av studierett, jf. § 8–3.

§ 4–2. Enkeltemnestudent og privatist

(1) En person som fyller kravene til opptak, men som ikke har opptak til et studieprogram ved høyskolen, kan søke om opptak til enkeltemner.

(2) Personer som oppfyller kravene til opptak og andre krav for å avlegge eksamen, men som ikke er tatt opp ved studiet, kan søke om adgang til å avlegge eksamen i et emne som privatist. Privatistenes rettigheter begrenser seg til adgangen til å delta i offentlige forelesninger, og til å avlegge eksamen. Fakultetet med ansvar for emnet, kan bestemme om en privatist også kan gis adgang til annen undervisning.

(3) Søknad om status som enkeltemnestudent eller privatist, og oppmelding til eksamen, må foreligge innen 15. september og 15. februar. Semesteravgift og/eller eksamensvederlag kreves innbetalt i etterkant dersom søkeren finnes kvalifisert, jf. forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler § 2–1.

§ 4-3. Utdanningsplan

- (1) Det skal utarbeides en utdanningsplan i samarbeid mellom studenten og høyskolen for alle studenter som er tatt opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer. Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre planlagt studium eller studieløp på normert tid.
- (2) Utdanningsplanen skal godkjennes av studenten hvert semester for å være gyldig.
- (3) Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom høyskolen og studenten.

§ 4-4. Obligatorisk undervisning og praksis

Krav om obligatorisk fremmøte til undervisning, gruppesamlinger, obligatoriske arbeidskrav og praksis skal fremgå av studieplanen.

§ 4-5. Permisjon fra studier

- (1) Studenten må sende skriftlig begrunnet søknad til studieadministrasjonen om permisjon fra studiet.
- (2) En student som får barn under studiene, har rett til permisjon fra studiene under svangerskap, adopsjon og til omsorg for barn, jf. lov om universiteter og høyskoler § 4-5.
- (3) Permisjon gis ved førstegangstjeneste, og kan også gis ved sykdom og andre tungtveiende grunner. Permisjon gis normalt for inntil ett år.
- (4) Studenten har fortsatt studierett ved høyskolen. Studenten har rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjon, og det skal legges til rette for at studiene kan starte så raskt som mulig etter endt permisjon.

Kapittel 5. Eksamen**§ 5-1. Villkår for eksamen**

- (1) Villkår for å avlegge eksamen skal fremgå av studieplanen.
- (2) Villkår for eksamen kan være arbeidskrav, obligatoriske oppgaver, krav om avlagte eksamener eller prøver, obligatorisk deltakelse eller praksis som må være gjennomført, godkjent og/eller bestått for at studenten skal få avlegge eksamen eller fortsette studiet.

§ 5-2. Oppmelding og avmelding til eksamen

- (1) Studenter med utdanningsplan melder seg opp til ordinær eksamen ved å bekrefte sin utdanningsplan i Studentweb hvert semester. Studenter ved studier uten utdanningsplan og enkeltemnestudenter, skal normalt melde seg til eksamen ved å registrere dette i Studentweb.
- (2) Frister for bekreftelse av utdanningsplan og oppmelding til ordinær eksamen er 15. september for høstsemesteret, og 15. februar for vårsemesteret, dersom ikke annen frist er oppgitt.
- (3) Privatister meldes opp til eksamen manuelt.
- (4) Den enkelte student er selv ansvarlig for oppmelding til eksamen innen oppmeldingsfristen. Det samme gjelder ved avmelding fra eksamen.
- (5) Unntaksvis kan det registreres eksamenspåmelding for studenter dersom eksamen avholdes før frist for bekreftelse av utdanningsplan har utløpt.
- (6) En student ved høyskolen som ønsker å avlegge eksamen i emner tilhørende annet studieprogram hvor studenten ikke er innvilget studierett, vurderes etter § 4-2. Det kan ikke kreves eksamensavgift av student som er registrert som student ved høyskolen.
- (7) Avmelding fra en eksamen skal normalt skje i Studentweb innen kunngjort frist, eller senest to uker før eksamensdato.
- (8) Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for den enkelte eksamensavvikling.

§ 5-3. Fritak for eksamen og innpassing

- (1) Søknad om godskrivning av beståtte emner eller eksamener fra andre universiteter og høyskoler avgjøres av dekan i samarbeid med aktuelt fagmiljø ved det fakultet som har ansvaret for vedkommende eksamen eller prøve.
- (2) Fritak skal fremgå av vitnemålet med angivelse av fritaksgrunnlaget. Antall studiepoeng skal også angis.
- (3) Dokumentasjon av realkompetanse kan gi fritak. Prøve for kontroll av de dokumenterte kunnskapene eller tilleggsprøve kan kreves avlagt.
- (4) Dekan kan i studieplan gi bestemmelser om innpassing, fritak og godkjenning av bestemte grader, studieprogram, eller emner ved fakultetet.

§ 5-4. Antall forsøk til eksamen

- (1) En student kan avlegge eksamen i det samme emnet inntil tre ganger, uansett om eksamen er bestått eller ikke. Begrensningen i antall eksamensforsøk gjelder totalt for et emne, også dersom emnet har skiftet emnekode, inngår med ulik kode i flere studieprogrammer, eller inngår i ny form i et studieprogram i tilknytning til en overgangsordning.
- (2) Etter skriftlig begrunnet og dokumentert søknad, kan det i særlige tilfeller gis dispensasjon for ytterligere eksamensforsøk. Det er normalt bare omstendighetene rundt siste gangs forsøk i emnet som skal legges til grunn for vurderingen. De forhold som legges til grunn må ha vært tilstede på eksamenstidspunktet, eller umiddelbart før, og studenten må ha hatt rimelig grunn for ikke å ha benyttet seg av muligheten for avmelding eller legeattest for gyldig fravær, eventuelt sykemelding etter de regler som gjelder når sykdom oppstår på eksamensdagen.
- (3) Ved flere forsøk til eksamen teller beste karakter.
- (4) Med tellende eksamensforsøk menes at studenten:

- a. har bestått eksamen
- b. trekker seg etter avmeldingsfristens utløp
- c. ikke møter til eksamen
- d. ikke leverer prosjektoppgave, semesteroppgave, hjemmeeksamen, rapport/case, presentasjonsmappe eller annen dokumentasjon som inngår i vurderingen
- e. får karakteren F/«ikke bestått» eller annen karakter som viser at eksamen er underkjent
- f. får sin eksamen annullert på grunn av fusk, forsøk på fusk, falskt vitnemål eller annen uredelig opptreden, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4–7.

(5) Bacheloroppgave, hovedprosjekt og andre større prosjektarbeider, som forutsetter individuell eller gruppebasert veiledning, kan gjentas bare én gang. Ny oppgave må være omarbeidet, og leveres senest i påfølgende semester.

(6) En student kan levere ny eller bearbeidet masteroppgave én gang dersom masteroppgaven er vurdert til «ikke bestått». Det er adgang til å få vurdert en masteroppgave som er vurdert til «bestått» på nytt én gang, dersom oppgaven er vesentlig omarbeidet.

(7) Tidligere avlagt bachelor- eller masteroppgave kan ikke inngå i en ny grad.

§ 5–5. *Veiledet praksis*

(1) Ved vurdering av praksisopplæring er det ekstern veileder eller praksislærer på praksisstedet og høyskolens faglærer som vurderer studentens praksis til «bestått»/«ikke bestått». Høyskolens faglærere skal kunne uttale seg om studentens forutsetninger for å bestå/ikke bestå praksis. Studenten har krav på veiledning underveis.

(2) Står en student i fare for å få vurdert sin praksisperiode til «ikke bestått», skal studenten varsles skriftlig om dette senest halvveis i praksisperioden. Hvis det i siste halvdel av praksisperioden oppstår forhold som gjør at studenten står i fare for å få vurdert praksisperioden til «ikke bestått», skal studenten varsles om dette umiddelbart.

(3) Praksisperioden kan også vurderes til «ikke bestått» ut fra manglende oppfylling av arbeidskrav og tilstedeværelse.

(4) Ved fare for «ikke bestått» praksis, skal ekstern veileder eller praksislærer og høyskolens faglærere gi en skriftlig begrunnelse.

(5) Ved «ikke bestått» praksisperiode, kan studenten ta denne opp igjen bare én gang. Ved andre gang «ikke bestått» i samme praksisperiode, vil studenten miste studieretten.

§ 5–6. *Grunnlaget for vurdering*

Grunnlaget for vurdering er læringsutbyttebeskrivelser slik de er definert i plan for emnet.

§ 5–7. *Eksamensform og omfang*

(1) Emnets eksamensform, vekting dersom emnet består av flere deksamener, samt varighet på skriftlig eksamen, skal fremgå av planen for det enkelte emnet.

(2) Følgende eksamensordninger kan benyttes – enten individuelt eller i gruppe:

- a. skriftlig eksamen med tilsyn
- b. skriftlig eksamen uten tilsyn, som for eksempel hjemmeeksamen, prosjektoppgaver, semesteroppgaver, presentasjonsmapper, bacheloroppgaver og masteroppgaver
- c. muntlig eksamen
- d. praktisk eksamen.

(3) Alle skriftlige eksamener, både med og uten tilsyn, skal normalt leveres med kandidatnummer.

(4) Studenten har selv ansvar for å oppbevare arbeidskrav som skal leveres for evaluering i form av presentasjonsmapper.

(5) Muntlig eksamen skal være offentlig med mindre hensynet til gjennomføringen tilsier noe annet. Det kan gjøres unntak fra regelen om offentlig eksamen for en student dersom tungtveiende grunner tilsier det, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–9 tredje ledd.

(6) En eksamen skal, som hovedregel, omfatte minst syv og et halvt studiepoeng, dersom dette ikke strider mot forskrift om rammeplan for de ordinære studietilbudene. Høyskoledirektør kan gi dispensasjon fra denne bestemmelsen, ut fra føringer i rammeplan eller særskilte faglige eller pedagogiske hensyn.

(7) Det skal fremgå av studieplan dersom deksamener kreves bestått i en bestemt rekkefølge, og dersom bestått deksamener er en forutsetning for å avlegge andre deksamener.

§ 5–8. *Ordinær eksamen*

(1) Ordinær eksamen er første eksamensavvikling, og skal som hovedregel avholdes innen utgangen av det semester undervisningen i emnet avsluttes. Innenfor samme eksamensperiode skal det normalt arrangeres kun én ordinær eksamen i samme emne.

(2) Eksamensplan bør foreligge ved semesterstart. Enkelte videreutdanningstilbud kan avvike fra hovedregelen.

§ 5–9. *Ny eksamen*

(1) En student som på grunn av gyldig fravær ikke avlegger ordinær eksamen, har rett til å gå opp til ny eksamen i påfølgende semester.

(2) Ny eksamen kan tilbys studenter med karakteren F/«ikke bestått» eller gyldig fravær på ordinær eksamen. Andre studenter som er kvalifisert for å ta eksamen kan også melde seg opp til ny eksamen når denne arrangeres.

I studier med progresjonsbestemmelser der videre studier er avhengig av bestått eksamen, kan studenten gå opp til ny eksamen innenfor samme eksamensperiode, eller så tidlig som mulig i påfølgende semester.

(3) Samme studieplan som ved siste ordinære eksamen i emnet, gjelder ved ny eksamen i påfølgende semester. Det er deretter studentens eget ansvar å kontrollere hvilken studieplan som gjelder ved senere oppmelding til eksamen i et emne. Det innebærer at eksamensform og vurderingsuttrykk kan være endret. Det kan i enkelte studieplaner være satt særskilte krav for å gå opp til ny eksamen.

(4) Studenter som får sin eksamen annullert, har adgang til å avlegge eksamen når eventuell utestenging er avviklet, dersom eksamen arrangeres.

(5) En student som ikke fullfører studiet innen normert tid, har rett til å fullføre etter opprinnelig studieplan i ett år etter at emnet ble undervist siste gang, hvis det i mellomtiden er gjort vesentlige endringer i studieplanen.

(6) Når et emne tas ut av høyskolens undervisningstilbud, plikter høyskolen å gjennomføre ny eksamen i det påfølgende semesteret. Dersom det fremdeles gjenstår studenter som har karakteren F/«ikke bestått» eller gyldig fravær i et emne som er utgått, gjennomføres ny eksamen en siste gang i derpå følgende semester.

§ 5–10. Språk og målform

(1) Eksamensoppgaven skal gis på undervisningsspråket. Dette gjelder for alle eksamensformer.

(2) Eksamensoppgaver utarbeides på den eller de målformer som samsvarer med målformen til de oppmeldte studentene.

(3) Studenten kan søke om å få levere eksamen eller andre skriftlige arbeider som inngår i vurderingsgrunnlaget, på et annet språk enn undervisningsspråket, før oppmeldingsfrist til eksamen. Søknad skrives på skjema for tilrettelegging.

§ 5–11. Hjelpemidler

(1) Tillatte hjelpemidler ved eksamen skal være angitt i plan for det enkelte emnet, samt tydelig fremgå av eksamensoppgavens forside.

(2) Studenten har selv ansvar for å gjøre seg kjent med hvilke hjelpemidler som er tillatt, hvordan de virker, og ta disse med til eksamen.

(3) Studenten plikter å gjøre alle hjelpemidler tilgjengelig for kontroll under eksamen.

(4) Bruk eller besittelse av ulovlige hjelpemidler i forbindelse med gjennomføringen av eksamen, betraktes som fusk eller forsøk på fusk, jf. § 8–1.

§ 5–12. Tilrettelegging ved eksamen

(1) Studenten kan søke om tilrettelegging av eksamen på eget skjema innen 15. september eller 15. februar. Unntak fra denne fristen gjøres kun i de tilfeller hvor det kan dokumenteres at behovet for tilrettelegging inntreffer etter fristens utløp.

(2) Søknaden må inneholde dokumentasjon fra sakkyndig instans, som for eksempel lege, psykolog, logoped eller annen spesialist. Det skal normalt søkes for hvert semester, med mindre behovet for tilrettelegging er varig. Dokumentasjonen må inneholde en beskrivelse av behovet for tilrettelegging.

(3) Tilrettelegging må ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene som stilles til eksamen.

(4) Øvrige regler er gitt i utfyllende bestemmelser.

§ 5–13. Eksamenssted

(1) Eksamenssted er normalt høyskolens egne lokaler, eller andre lokaler hvor undervisning gjennomføres.

(2) Studenter som skal gjennomføre deler av studiet i utlandet, og som ønsker å avlegge eksamen i høyskolens emner, må som hovedregel gjøre dette mens de oppholder seg i Norge.

(3) Det kan i særlige tilfeller søkes om dispensasjon med hensyn til fastsatt sted for eksamen. Søknad må være mottatt av eksamenskontoret senest innen 15. september eller 15. februar.

(4) Studenten kan ilegges en avgift som dekker merkostnadene, og må selv dekke eventuelle kostnader som den eksterne utdanningsinstitusjonen krever. Studenten må selv avtale med den eksterne utdanningsinstitusjonen, og oppgi kontaktinformasjon til høyskolen i forbindelse med søknad om dispensasjon.

(5) Studenter ved andre utdanningsinstitusjoner som ønsker å benytte høyskolen som eksamenslokale, kan søke om å avlegge eksamen hos høyskolen. Hvis dette innvilges, skal det betales et fastsatt gebyr per eksamen per student, samt eventuell godtgjørelse for eksamensvakt.

§ 5–14. Fravær fra eksamen og utsettelse av innleveringer

(1) Studenter som uteblir fra en eksamen, eller ikke gjennomfører annen vurdering innen en gitt frist eller eksamensdato, og som påberoper seg gyldig grunn, må senest innen én uke etter eksamensdato, levere skriftlig dokumentasjon eller legeerklæring til eksamenskontoret. Ved egen sykdom, eller alvorlig sykdom, dødsfall eller ulykke i nærmeste familie, skal det foreligge legeerklæring eller annen etterprøvbart dokumentasjon. Nevnte årsaker regnes som gyldig fravær. Fravær som skyldes studentens egne disposisjoner, godkjennes ikke. Fravær som blir godkjent, teller ikke som eksamensforsøk, og registreres som «gyldig fravær».

(2) Studenter som trekker seg etter fastsatt frist, eller som ikke møter til eksamen, vil bli registrert med «ikke møtt» og tellende eksamensforsøk.

(3) Studenter som ikke leverer eksamen innen innleveringsfristen uten gyldig dokumentasjon, regnes som å ha avlagt eksamen, og registreres med «ikke møtt» og tellende eksamensforsøk.

(4) Studenter som møter, men som blir syke under eksamen, må velge om de vil levere eller trekke besvarelsen. Ved levering vil besvarelsen gå til sensurering. Ved trekk må sykemelding som angir fraværsgrunn leveres eksamenskontoret innen én uke etter eksamensdato, for å unngå bruk av et tellende eksamensforsøk. Legeerklæringen bør være utstedt på eksamensdagen.

(5) Ved innlevering av hjemmeksamen kan eksamenskontoret innvilge inntil 48 timer utsettelse, hvis det umiddelbart ved skriftlig legeerklæring eller ved annen etterprøvbart dokumentasjon kan dokumenteres at forsinkelsen for eksempel skyldes egen akutt sykdom eller sykdom, dødsfall, ulykke eller lignende i nær familie. Ved innlevering av mappevurderinger, hjemmeksamen eller oppgaver av lengre varighet, vurderes søknad om forlenget frist i hvert tilfelle av eksamenskontoret i samarbeid med emneansvarlig.

Kapittel 6. Karaktersystem, sensorordninger og sensur

§ 6-1. Karaktersystem

(1) Ved vurdering av eksamen eller prøve, skal det normalt benyttes karakterer etter en skala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått, med A som beste karakter.

(2) Den graderte karakterskala innebærer følgende generelle, ikke fagspesifikke beskrivelser:

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

§ 6-2. Karakterfastsettelse

(1) Dersom endelig karakter fastsettes på grunnlag av flere delvurderinger, må disse ha samme vurderingsuttrykk. Vektingen av den enkelte delvurderingen skal fremgå av planen for det enkelte emnet. Det skal gis og kunngjøres karakter på den enkelte deleksamen, og hver deleksamen skal bestå av én eksamensform. Deleksamener som inngår i samlet karakter for emnet, utløser normalt studiepoeng først når samtlige deleksamener i emnet er bestått. Det skal fremgå av studieplan dersom deleksamener kreves bestått i en bestemt rekkefølge.

(2) Vurderingsuttrykk «bestått» og «ikke bestått» kan benyttes i emner hvor annen karakterfastsetting er vanskelig eller uhensiktsmessig, og skal fremgå av planen for det enkelte emnet.

(3) I den teoretiske delen av studieprogrammet kan «bestått»/«ikke bestått» benyttes i et omfang som normalt ikke overstiger en fjerdedel av studiepoengene.

(4) Obligatoriske arbeider må være godkjent før studenten kan avlegge eksamen og få endelig karakter i et emne.

(5) Godkjenning av obligatoriske arbeider beskrives med «godkjent»/«ikke godkjent».

(6) Karakterfastsettelsen er i utgangspunktet individuell, også ved gruppeeksamener. Dersom det sannsynliggjøres at en eller flere av gruppedeltakerne ikke har bidratt til besvarelsen i henhold til forutsetningene, er det tilstrekkelig at én student ber om individuell karakterfastsetting. Dette må gjøres til eksamenskontoret umiddelbart etter innlevering, eller umiddelbart etter muntlig eller praktisk gjennomføring.

(7) Sensor kan kreve at det settes individuell karakter når det fremkommer at forutsetningen for gruppedeltagelse ikke er oppfylt. I slike tilfelle kan det i samråd med aktuell faglærer bestemmes at karakter fra gruppeoppgaver justeres individuelt etter muntlig eksaminasjon, selv om dette ikke er forutsatt i studieplan. Slik eksaminasjon regnes som eksamen i relasjon til bestemmelsene om sensur og offentlighet. Sensur for aktuell student tilbakeholdes til saken er avklart.

§ 6-3. Oppnevning av sensorer

(1) Dekan oppnevner og godkjenner sensorer.

(2) Sensor ved ordinær eksamen sensurerer normalt også ny eksamen.

(3) Ekstern sensor må kunne dokumentere nødvendige faglige kvalifikasjoner i det emnet det skal sensureres i, og ha minst én av følgende kvalifikasjoner:

- a. være ansatt på høyskolelektor- eller amanuensisnivå, eller høyere nivå ved universitet, høyskole eller annen forskningsinstitusjon

- b. ha dokumentert vitenskapelig kompetanse på samme nivå innen aktuelt fagområde som kvalifiserer for ansettelse som minimum høyskolelektor eller amanuensis ved universitet, høyskole eller annen forskningsinstitusjon
 - c. i særlig tilfelle være kvalifisert innen vedkommende emne gjennom relevant yrkespraksis.
- (4) Ekstern sensor kan ikke være tilsatt ved høyskolen, eller ha hatt ansvar for undervisning i aktuelt emne ved høyskolen i samme studieår som vurdering finner sted.

§ 6-4. Sensorordninger

- (1) Det skal være ekstern evaluering av eksamen eller vurderingsordningene, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-9 første ledd.
- (2) Dette kan være følgende:
- a. ekstern sensor har ansvar for evaluering av vurderingsordningen og i utforming av kriterier for vurderingen
 - b. ekstern sensor deltar sammen med intern sensor ved utforming av eksamensoppgaver og eventuell sensorveiledning
 - c. ekstern sensor sensurerer sammen med intern sensor alle eksamensbesvarelsene fra et emne eller emneområde.
- (3) Ekstern sensor skal uttale seg om eksamensformen, enkeltvurderinger, pensum, kvalitet og vanskelighetsgrad, samt studieprogrammets oppbygning. Dette skal gjennomføres minst hvert tredje år, eller når et emne er nytt eller vesentlig omarbeidet.
- (4) Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern i følgende tilfeller:
- a. ved bedømmelse av studentens selvstendige arbeid i høyere grad
 - b. ved eventuell ny sensurering etter lov om universiteter og høyskoler § 5-2 om klage ved formelle feil ved eksamen, og ved ny sensurering etter lov om universiteter og høyskoler § 5-3 om klage over karakterfastsettelse.
- (5) Ved uenighet mellom to sensorer, skal det oppnevnes ny, ekstern sensor. Ny sensor skal gjøres kjent med forslagene til den opprinnelige sensur med begrunnelse.
- (6) Ved bedømmelse av muntlig eller praktisk eksamen, og hvor studenten etter loven ikke har klagerett, skal det benyttes to sensorer, enten to interne, eller en intern og en ekstern.
- (7) Det oppnevnes som hovedregel to interne sensorer på eksamener som ikke har ekstern sensur.
- (8) Dekan kan fastsette retningslinjer for antall sensorer, samt bruk av eksterne sensorer i vurderingen.

§ 6-5. Sensur

- (1) Sensur kunngjøres i Studentweb. Studenten er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med sensuren.
- (2) Sensurfrister skal kunngjøres for studenten i Studentweb.
- (3) Ved muntlig og praktisk eksamen, skal sensuren kunngjøres for studenten samme dag som eksamen er gjennomført, og senest etter dagens siste eksaminering.
- (4) Sensur skal foreligge senest tre uker etter eksamensdato. Høyskoleledelse kan gjøre vedtak om å utvide sensurfristen med inntil to uker i enkelte emner, dersom det ikke er mulig å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å gjennomføre sensur.
- (5) Ved ny sensur som følge av klage, bytte av sensor ved uforutsett forfall, eller uenighet ved felles sensurvedtak, regnes sensurfristen fra det tidspunkt ny(e) sensor(er) er oppnevnt.
- (6) Sensurfrist for masteroppgaver og tilsvarende større skriftlige arbeider på 30 studiepoeng eller mer, er seks uker etter fristen for innleveringen av slike arbeider.

§ 6-6. Begrunnelse for karakterfastsettelse

- (1) Studenten har rett til begrunnelse for karakter på enhver oppgave som gir uttelling i studiepoeng, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 5-3 og lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 25. Sensor avgjør om begrunnelse gis skriftlig eller muntlig.
- (2) Krav om begrunnelse fremsettes skriftlig til eksamenskontoret innen én uke etter kunngjøringsfrist. Høyskolens skjema skal benyttes.
- (3) Sensors begrunnelse for karakter kan ikke påklages.
- (4) Krav om begrunnelse ved muntlig eller praktisk eksamen må fremsettes umiddelbart etter at karakter er gitt.
- (5) Krav om begrunnelse skal normalt ikke kunne føre til endring av karakter. Slik endring kan likevel foretas til gunst for studenten, dersom det er åpenbart at det har vært gjort formelle feil ved første gangs karakterfastsettelse.

Kapittel 7. Vitnemål

§ 7-1. Gradstildeling og vitnemål

- (1) For oppnådd grad utstedes vitnemål. På vitnemålet fremgår type grad og hvilke studier studenten har gjennomført. Vitnemål utstedes på norsk. For studieprogram på engelsk eller annet fremmedspråk utstedes vitnemål på engelsk. Utdanning og læringsutbyttebeskrivelse på studieprogramnivå skal fremgå av vitnemålet.
- (2) For å få utstedt vitnemål, må minimum 60 studiepoeng være avlagt ved høyskolen. Emner av inntil 30 studiepoengs omfang, avlagt ved utenlandsk universitet eller høyskole som en del av en utvekslingsavtale med høyskolen, kan inngå i nevnte 60 studiepoengs krav. Tilsvarende vil også kunne gjelde innenfor aktuelle fagfelt, der høyskolen har inngått en gjensidig samarbeidsavtale med et annet universitet eller høyskole.
- (3) Vitnemål for oppnådd grad utstedes automatisk til de studentene som etter normert studietid oppfyller kravene.

- (4) Studenter som avviker fra normert studietid, må selv fremsette søknad om vitnemål.
- (5) Vitnemål for oppnådd selvkomponert, tverrfaglig eller yrkesrettet, tverrfaglig bachelorgrad utstedes etter søknad. Søker må selv dokumentere at kravene er oppfylt, jf. § 2-2.
- (6) For godskriving av utdanning som tidligere har inngått i beregningsgrunnlaget for en grad, eller som del av grad eller yrkesutdanning, må en student i tillegg ha avlagt minst 60 nye studiepoeng før det kan utstedes et nytt vitnemål eller tildeles en ny grad, jf. forskrift om godskriving av høyere utdanning.
- (7) Studenter som har vitnemål for utdanning med et omfang av 180 studiepoeng eller mer, kan ikke få tildelt ny bachelorgrad i samme fagområde. Studenten må opplyse om tidligere vitnemål utstedt fra andre universiteter eller høyskoler.
- (8) Vitnemål for oppnådd grad utstedes i ett eksemplar. Dersom det blir sannsynliggjort at vitnemål er tapt, utstedes duplikat mot vederlag.

§ 7-2. *Diploma supplement*

Vitnemålstillegg som gir en nærmere beskrivelse på engelsk av studentens utdanning, læringsutbytte, og av høyere norsk utdanningssystem. Karakterutskrift på engelsk skal følge med diploma supplement.

§ 7-3. *Karakterutskrift*

- (1) Videreutdanning, studier av mindre omfang eller ikke fullførte utdanninger dokumenteres med karakterutskrift.
- (2) Karakterutskrift skal inneholde en oversikt over emner studenten har bestått ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold.

Kapittel 8. Annullering, utestengelse og tap av studierett

§ 8-1. *Fusk*

- (1) Som fusk eller forsøk på fusk regnes blant annet:
 - a. Bruk av andre hjelpemidler enn de som er tillatt i den enkelte plan for emnet. Det samme gjelder dersom studenten har slike hjelpemidler tilgjengelig i forbindelse med gjennomføring av eksamen, selv om det ikke kan påvises at hjelpemiddelet har vært i bruk.
 - b. Samarbeid med andre, utover det som er tillatt i plan for det enkelte emne.
 - c. Plagiering, kopiering, sitering, avskrift av faglitteratur, internettsider og eget eller andres arbeid uten tilstrekkelig kildehenvisning.
 - d. Bruk av tidligere leverte oppgaver eller eksamener, som er skrevet av studenten selv, eller av andre.
 - e. Dersom besvarelsen er preget av manglende selvstendighet, er svært lik en annen besvarelse, eller at den åpenbart er utarbeidet av andre.
- (2) Dersom det oppstår mistanke om fusk eller forsøk på fusk, skal studenten straks gjøres oppmerksom på dette. Studenten velger selv om eksamen skal fullføres.
- (3) Fusk eller forsøk på fusk kan medføre annullering av eksamen, prøve, obligatoriske arbeider eller kurs, utestenging fra høyskolen og tap av retten til å gå opp til eksamen ved alle utdanningsinstitusjoner under lov om universiteter og høyskoler, i inntil ett år. Vedtak om annullering og utestenging fattes av høyskolens klagenemnd.
- (4) Bestemmelsene om fusk omfatter både obligatoriske arbeider og eksamen, og vurderes likestilt.
- (5) Studenten kan la seg bistå av fullmektig ved ethvert trinn i saksbehandlingen. Dersom høyskolen reiser sak om utestenging, har studenten rett til bistand fra advokat på høyskolens regning.

§ 8-2. *Skikkethet*

- (1) I studier som er underlagt skikkethetsvurdering, skal høyskolen vurdere om den enkelte student er skikket for yrket i henhold til studieprogrammet studenten er tatt opp til. En student som ikke anses som skikket for yrket, kan utestenges fra studiet, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-10 og forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.
- (2) Skikkethetsnemnda innstiller til høyskolens klagenemnd, som fatter endelig vedtak.
- (3) Ved studier som krever politiattest, må slik attest leveres til de frister som settes ved opptak og eventuelt i studietiden, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-9.

§ 8-3. *Tap av studierett og studieprogresjon*

- (1) Studierett til det studieprogram studenten er tatt opp til, opphører når:
 - a. studenten ved tre eller flere forsøk ikke har bestått samme eksamen i samme emne, og ikke er innvilget dispensasjon for ytterligere eksamensforsøk
 - b. studenten to ganger ikke har bestått det samme praksisemne eller praksisperiode
 - c. studenten bekrefter å ha trukket seg fra studieprogrammet før det er fullført
 - d. studenten ikke har semesterregistrert seg og betalt semesteravgift eller annen avgift fastsatt i samsvar med forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler
 - e. studenten unnlater å levere original dokumentasjon eller vitnemål når dette blir etterspurt
 - f. studenten ikke bekrefter og oppdaterer sin utdanningsplan, jf. § 4-3
 - g. studenten i løpet av et år ikke har avlagt studiepoeng, og ikke er innvilget permisjon.

(2) Opptak til et studieprogram gir studenten studierett til studieprogrammet og emner som inngår i dette. For å beholde studieretten, må studenten normalt ha en studieprogresjon som tilsvarer 50 prosent av normert progresjon.

(3) Studenter kan søke om endret utdanningsplan med redusert progresjon. Årsaker kan være funksjonsnedsetting, særlig tyngende omsorgsoppgaver, graviditet, sykdom, skade, førstegangstjeneste eller annen særlig grunn som er til hinder for deltakelse.

§ 8-4. Søknad om nytt opptak etter tap av studierett

(1) En student som har mistet studieretten etter § 8-3 første ledd bokstav a og b, kan få opptak til samme studium ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold etter tre år.

(2) For antall forsøk til eksamen ved nytt opptak, gjelder § 5-5.

Kapittel 9. Klage

§ 9-1. Klage på opptak

Begrunnet klage på vedtak om ikke innvilget lokalt opptak skal fremsettes skriftlig til klagenemnda ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold.

§ 9-2. Klage på karakter

(1) En student kan klage over resultatet av sensur på alle oppgaver som gir uttelling i studiepoeng. Klageretten gjelder også for obligatoriske innleveringer og forprøver i forkant av eksamen, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 5-2 og § 5-3.

(2) Klage må fremsettes skriftlig til eksamenskontoret innen tre uker etter kunngjøringsfrist for sensur, eller fra det tidspunkt studenten har mottatt sensors begrunnelse. Høgskolens skjema skal benyttes.

(3) Bedømmelse av muntlig eller praktisk vurdering som ikke kan etterprøves, eller gjøres om igjen, kan ikke påklages, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 5-3 femte ledd.

(4) Ved klage på karakter på gruppevurdering må klagen være signert av alle gruppens medlemmer.

§ 9-3. Behandling av klage på karakter

(1) Ved klage på karakter foretas ny sensur, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 5-3 fjerde ledd. Ny vurdering foretas av to nye sensorer, hvorav minst én sensor må være ekstern, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-9 femte ledd.

(2) Ved klage skal studentens besvarelse forelegges nye sensorer som vurderer hele eksamenen på nytt. De nye sensorene skal foreta en helt ny sensurering, og skal derfor ikke ha opplysninger om karakter, begrunnelse for karakteren, eller studentens eventuelle begrunnelse for klagen.

(3) Når karakter er fastsatt på grunnlag av både skriftlig og muntlig eller praktisk eksamen, og studenten får medhold i klage på sensuren over den skriftlige delen av eksamen, skal det avholdes ny muntlig eller praktisk eksamen for fastsetting av endelig karakter, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-9.

(4) Ny karakter etter klage kan fastsettes både til gunst og ugunst for klager. Resultat av ny sensur etter klage kan ikke påklages, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 5-3 sjette ledd.

(5) Dersom klage gjelder et emne som er en del av et allerede utdelt vitnemål, må dette leveres tilbake til høyskolen i påvente av ny sensur.

(6) Ny sensur skal normalt foreligge innen tre uker, jf. § 6-4 tredje ledd.

§ 9-4. Klage over formelle feil ved eksamen

(1) Den som har vært oppe til eksamen, kan klage over formelle feil som kan ha hatt betydning for bedømmelsen av en eller flere av studentenes prestasjoner.

(2) Begrunnet klage over formelle feil må fremsettes innen tre uker etter at studenten er, eller burde ha vært kjent med det forhold som begrunner klagen.

(3) Ved gruppearbeider må klage på formelle feil være signert av alle gruppens medlemmer.

(4) Klage over formelle feil avgjøres av høyskolens klagenemnd. Karakterfastsetting ved eventuell ny sensur etter vedtak i klagenemnda kan påklages.

(5) Høgskoledirektøren kan bestemme at det skal foretas ny sensur dersom det er åpenbart at klagen er berettiget, og at det påklagede forhold bare kan ha virket inn på klagerens egen karakter. Dersom høgskoledirektøren ikke gir klageren medhold, eller det er grunn til å tro at feilen kan ha hatt betydning for flere enn klageren, skal saken forelegges høyskolens klagenemnd.

(6) Finner høgskoledirektøren eller klagenemnda at det er begått formelle feil som kan ha hatt betydning for en eller flere av kandidatens prestasjon eller bedømmelsen av denne, kan det bestemmes at det skal foretas ny sensur enten bare for klageren, eller for alle studenter som har avlagt vedkommende eksamen. Det kan også bestemmes at eksamen skal annulleres, og at det skal avholdes ny eksamen.

§ 9-5. Annullering, bortvisning, utestengelse og tap av studierett

Vedtak om annullering, bortvisning, utestenging og tap av studierett, fattes av høyskolens klagenemnd.

§ 9-6. Advarsel om bortvisning

Der hvor en student opptrer på en slik måte at det grovt forstyrrer høyskolens virksomhet, gis høgskoledirektøren fullmakt til å gi advarsel i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 4-8 første ledd.

Kapittel 10. Øvrige bestemmelser

§ 10–1. Utfyllende bestemmelser

Høgskoledirektør kan fastsette utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

§ 10–2. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2014. Samtidig oppheves forskrift 30. april 2009 nr. 554 om eksamen og studierett ved Høgskolen i Vestfold og forskrift 9. desember 2008 nr. 1391 om eksamen ved Høgskolen i Buskerud.

19. nov. Nr. 1366 2013

Forskrift om endring i TSE-forskriften

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 19. november 2013 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 14, § 15, § 17 og § 33 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 7.1 nr. 12 (forordning (EU) nr. 56/2013). Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

I

I forskrift 30. mars 2004 nr. 595 om forebygging av, kontroll med og utryddelse av overførbare spongiforme encefalopatier (TSE) gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende etter henvisningen til forordning (EU) nr. 233/2012: forordning (EU) nr. 56/2013.

§ 2 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 7.1 nr. 12 (forordning (EF) nr. 999/2001 som endret ved

forordning (EF) nr. 1248/2001,
forordning (EF) nr. 1326/2001,
forordning (EF) nr. 270/2002,
forordning (EF) nr. 1494/2002,
forordning (EF) nr. 260/2003,
forordning (EF) nr. 650/2003,
forordning (EF) nr. 1053/2003,
forordning (EF) nr. 1128/2003,
forordning (EF) nr. 1139/2003,
forordning (EF) nr. 1234/2003,
forordning (EF) nr. 1809/2003,
forordning (EF) nr. 1915/2003,
forordning (EF) nr. 2245/2003,
forordning (EF) nr. 876/2004,
forordning (EF) nr. 1471/2004,
forordning (EF) nr. 1492/2004,
forordning (EF) nr. 1993/2004,
forordning (EF) nr. 36/2005,
forordning (EF) nr. 214/2005,
forordning (EF) nr. 260/2005,
forordning (EF) nr. 932/2005,
forordning (EF) nr. 1292/2005,
forordning (EF) nr. 1974/2005,
forordning (EF) nr. 253/2006,
forordning (EF) nr. 339/2006,
forordning (EF) nr. 657/2006,
forordning (EF) nr. 688/2006,
forordning (EF) nr. 1923/2006,
forordning (EF) nr. 722/2007,
forordning (EF) nr. 727/2007,
forordning (EF) nr. 1275/2007
forordning (EF) nr. 357/2008,
forordning (EF) nr. 571/2008,
forordning (EF) nr. 746/2008,
forordning (EF) nr. 956/2008,
forordning (EF) nr. 103/2009,
forordning (EF) nr. 162/2009,
forordning (EF) nr. 163/2009,

forordning (EF) nr. 220/2009,
forordning (EU) nr. 956/2010,
forordning (EU) nr. 189/2011,
forordning (EU) nr. 1064/2012 og
forordning (EU) nr. 56/2013)

om fastsettelse av regler for å forebygge, bekjempe og utrydde visse overførbare spongiforme encefalopater gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 999/2001 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 999/2001. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EF) nr. 1248/2001, forordning (EF) nr. 1326/2001, forordning (EF) nr. 270/2002, forordning (EF) nr. 1494/2002, forordning (EF) nr. 260/2003, forordning (EF) nr. 650/2003, forordning (EF) nr. 1053/2003, forordning (EF) nr. 1128/2003, forordning (EF) nr. 1139/2003, forordning (EF) nr. 1234/2003, forordning (EF) nr. 1809/2003, forordning (EF) nr. 1915/2003, forordning (EF) nr. 2245/2003, forordning (EF) nr. 876/2004, forordning (EF) nr. 1471/2004, forordning (EF) nr. 1492/2004, forordning (EF) nr. 1993/2004, forordning (EF) nr. 36/2005, forordning (EF) nr. 214/2005, forordning (EF) nr. 260/2005, forordning (EF) nr. 932/2005, forordning (EF) nr. 1292/2005, forordning (EF) nr. 1974/2005, forordning (EF) nr. 253/2006, forordning (EF) nr. 339/2006, forordning (EF) nr. 657/2006, forordning (EF) nr. 688/2006, forordning (EF) nr. 1923/2006, forordning (EF) nr. 722/2007, forordning (EF) nr. 727/2007, forordning (EF) nr. 1275/2007, forordning (EF) nr. 357/2008, forordning (EF) nr. 571/2008, forordning (EF) nr. 746/2008, forordning (EF) nr. 956/2008, forordning (EF) nr. 103/2009, forordning (EF) nr. 162/2009, forordning (EF) nr. 163/2009, forordning (EF) nr. 220/2009, forordning (EU) nr. 956/2010, forordning (EU) nr. 189/2011, forordning (EU) nr. 1064/2012 og forordning (EU) nr. 56/2013. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg I og protokoll 1 til avtalen er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **M48** Kommisjonsforordning (EU) nr. 56/2013 av 16. januar 2013

Vedlegg I, punkt 1 skal lyde:

► **M48**

1. Følgende definisjoner i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1069/2009,¹ kommisjonsforordning (EU) nr. 142/2011, europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 178/2002, europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 767/2009 og rådsdirektiv 2006/88/EF skal få anvendelse i denne forordning:

- a) definisjonen av «produksjonsdyr» i artikkel 3 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1069/2009,¹
- b) følgende definisjoner i vedlegg I til forordning (EU) nr. 142/2011:
 - i) «pelsdyr» i nr. 1,
 - ii) «blodprodukter» i nr. 4,
 - iii) «bearbeidet animalsk protein» i nr. 5,
 - iv) «fiskemel» i nr. 7,
 - v) «kollagen» i nr. 11,
 - vi) «gelatin» i nr. 12,
 - vii) «hydrolyserte proteiner» i nr. 14,
 - viii) «boksefôr til kjæledyr» i nr. 16,
 - ix) «fôr til kjæledyr» i nr. 19,
 - x) «bearbeidet fôr til kjæledyr» i nr. 20,
- c) definisjonen av «fôr» i artikkel 3 nr. 4 i forordning (EF) nr. 178/2002,
- d) i forordning (EF) nr. 767/2009:
 - i) «fôrmidler» i artikkel 3 nr. 2 bokstav g),
 - ii) «fôrblandinger» i artikkel 3 nr. 2 bokstav h),
 - iii) «fullfôr» i artikkel 3 nr. 2 bokstav i),
- e) i direktiv 2006/88/EF:
 - i) «akvakulturdyr» i artikkel 3 nr. 1 bokstav b),
 - ii) «vanndyr» i artikkel 3 nr. 1 bokstav e).

◄ **M48**

Ny fotnote tilføyes vedlegg I punkt 1:

► **M48**

- 1 Forordning (EF) nr. 1069/2009 er ennå ikke gjennomført i norsk rett. Definisjonene i forordning (EF) nr. 1774/2002 som gjennomført i forskrift 27. oktober 2007 nr. 1254 om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum gjelder fortsatt i Norge.

◄ **M48**

Vedlegg IV skal lyde:

► **M48 Vedlegg IV¹**

Fôrvarer

- 1 EØS-komitebeslutning nr. 133/2007 trer i kraft 1. mai 2010 og gir Island tilpasningstekst til vedlegg IV punkt 2, jf. EØS-avtalen vedlegg I del 7.1. nr. 12.

Kapittel I

Utvidelse av forbudet fastsatt i artikkel 7 nr. 1

I samsvar med artikkel 7 nr. 2 skal forbudet fastsatt i artikkel 7 nr. 1, utvides til å omfatte fôring

- a) av drøvtyggere med dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse og fôrblandinger som inneholder disse produkter,
- b) av andre produksjonsdyr enn drøvtyggere, bortsett fra pelsdyr, med
 - i) bearbeidet animalsk protein,
 - ii) kollagen og gelatin fra drøvtyggere,
 - iii) blodprodukter,
 - iv) hydrolysert protein av animalsk opprinnelse,
 - v) dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse,
 - vi) fôr som inneholder produktene oppført i nr. i)–v).

Kapittel II

Unntak fra forbudene fastsatt i artikkel 7 nr. 1 og i kapittel 1

I samsvar med første ledd i artikkel 7 nr. 3 skal forbudet fastsatt i artikkel 7 nr. 1 og i kapittel I ikke få anvendelse på fôr til

- a) drøvtyggere av
 - i) melk, melkebaserte produkter og produkter framstilt av melk, råmelk og råmelksprodukter,
 - ii) egg og eggprodukter,
 - iii) kollagen og gelatin fra andre dyr enn drøvtyggere,
 - iv) hydrolyserte proteiner fra
 - deler av andre dyr enn drøvtyggere, eller
 - huder og skinn fra drøvtyggere,
 - v) fôrblandinger som inneholder produktene oppført i nr. i)–iv) ovenfor,
- b) andre produksjonsdyr enn drøvtyggere med følgende fôrmidler og fôrblandinger:
 - i) hydrolyserte proteiner fra deler av andre dyr enn drøvtyggere eller av huder og skinn fra drøvtyggere,
 - ii) fiskemel og fôrblandinger som inneholder fiskemel som framstilles, bringes i omsetning og brukes i samsvar med de alminnelige vilkår fastsatt i kapittel III og de særlige vilkår fastsatt i kapittel VI avsnitt A,
 - iii) dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse og fôrblandinger som inneholder slike fosfater, som framstilles, bringes i omsetning og brukes i samsvar med de alminnelige vilkår fastsatt i kapittel III og de særlige vilkår fastsatt i kapittel IV avsnitt B,
 - iv) blodprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere, og fôrblandinger som inneholder slike blodprodukter som framstilles, bringes i omsetning og brukes i samsvar med de alminnelige vilkår fastsatt i kapittel III og de særlige vilkår fastsatt i kapittel IV avsnitt C,
- c) akvakulturdyr med annet bearbeidet animalsk protein enn fiskemel, fra andre dyr enn drøvtyggere og fôrblandinger som inneholder slikt bearbeidet animalsk protein som framstilles, bringes i omsetning og brukes i samsvar med de alminnelige vilkår fastsatt i kapittel III og de særlige vilkår fastsatt i kapittel IV avsnitt D,
- d) drøvtyggere som ikke er avvent, med melkeerstatning som inneholder fiskemel og som framstilles, bringes i omsetning og brukes i samsvar med særlige vilkår fastsatt i kapittel IV avsnitt E,
- e) produksjonsdyr med fôrmidler av vegetabilsk opprinnelse og fôrblandinger som inneholder slike fôrmidler og som er kontaminert med en ubetydelig mengde beinsplinter fra ikke-tillatte dyrearter. Medlemsstatene kan bare benytte dette unntaket dersom de på forhånd har gjennomført en risikovurdering som har bekreftet at risikoen for dyrs helse er ubetydelig. Denne risikovurderingen må ta hensyn minst til følgende:
 - i) kontamineringsnivå,
 - ii) kontamineringens art og kilde,
 - iii) den tiltenkte bruken av det kontaminerte fôret.

Kapittel III

Alminnelige vilkår for anvendelsen av visse unntak fastsatt i kapittel II

Avsnitt A

Transport av fôrmidler og fôrblandinger beregnet på fôring av andre produksjonsdyr enn drøvtyggere

1. Følgende produkter beregnet på fôring av andre produksjonsdyr enn drøvtyggere skal transporteres i kjøretøyer og containere som ikke brukes til transport av fôr beregnet på drøvtyggere:

- a) bearbeidet animalsk protein i bulk, herunder fiskemel, fra andre dyr enn drøvtyggere,
- b) dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse i bulk,
- c) blodprodukter i bulk fra andre dyr enn drøvtyggere,
- d) fôrblandinger i bulk som inneholder fôrmidlene oppført i bokstav a), b) og c).

Registre over hvilke typer produkter som er blitt transportert, skal være tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst to år.

2. Som unntak fra nr. 1 kan kjøretøyer og containere som nylig er brukt til transport av produktene oppført i nevnte nummer, senere brukes til transport av fôr beregnet på drøvtyggere, under forutsetning av at de på forhånd er rengjort for å unngå krysskontaminering, i samsvar med en dokumentert framgangsmåte som på forhånd er godkjent av vedkommende myndighet.

Når en slik framgangsmåte er benyttet, skal dette dokumenteres, og dokumentasjonen skal være tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst to år.

3. Bearbeidet animalsk protein i bulk fra andre dyr enn drøvtyggere og fôrblandinger i bulk som inneholder behandlet animalsk protein fra slike dyr, skal transporteres i kjøretøyer og containere som ikke er brukt til transport av fôr beregnet på andre produksjonsdyr enn drøvtyggere, bortsett fra akvakulturdyr.

4. Som unntak fra nr. 3 kan kjøretøyer og containere som nylig er brukt til transport av produktene nevnt i nevnte nummer, senere brukes til transport av fôr beregnet på andre produksjonsdyr enn drøvtyggere, bortsett fra akvakulturdyr, under forutsetning av at de på forhånd er rengjort for å unngå krysskontaminering, i samsvar med en dokumentert framgangsmåte som på forhånd er godkjent av vedkommende myndighet.

Når en slik framgangsmåte er benyttet, skal dette dokumenteres, og dokumentasjonen skal være tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst to år.

Avsnitt B

Framstilling av fôrblandinger beregnet på fôring av andre produksjonsdyr enn drøvtyggere

1. Fôrblandinger beregnet på fôring av andre produksjonsdyr enn drøvtyggere og som inneholder følgende fôrmidler, skal framstilles i virksomheter som ikke framstiller fôrblandinger til drøvtyggere, og som er godkjent av vedkommende myndighet:

- a) fiskemel,
- b) dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse,
- c) blodprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere,

2. Som unntak fra nr. 1 kan vedkommende myndighet tillate framstilling av fôrblandinger til drøvtyggere i virksomheter som også framstiller fôrblandinger til andre produksjonsdyr enn drøvtyggere, som inneholder produktene oppført i nevnte nummer, etter at vedkommende myndighet har foretatt en kontroll på stedet og under forutsetning av at følgende vilkår er oppfylt:

- a) fôrblandinger beregnet på drøvtyggere skal framstilles og under lagring, transport og emballering oppbevares i anlegg som er fysisk atskilt fra de anlegg der fôrblandinger for andre dyr enn drøvtyggere framstilles og oppbevares,
- b) registre over innkjøp og bruk av produktene oppført i nr. 1 og salg av fôrblandinger som inneholder nevnte produkter, må oppbevares tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst fem år,
- c) det skal regelmessig tas prøver og analyser av fôrblandinger beregnet på drøvtyggere for å kontrollere at ingen ikke-tillatte bestanddeler av animalsk opprinnelse forekommer, ved bruk av de analysemetoder for bestemmelse av bestanddeler av animalsk opprinnelse i forbindelse med kontroll av fôr som er angitt i vedlegg VI til kommisjonsforordning (EF) nr. 152/2009; hyppigheten av prøvetakinger og analyser skal fastsettes på grunnlag av en risikovurdering som skal utføres av den driftsansvarlige som ledd i dennes framgangsmåter, basert på prinsippene om fareanalyse og kritiske kontrollpunkter (HACCP); resultatene av prøvetakinger og analyser skal oppbevares tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst fem år.

3. Som unntak fra nr. 1 kreves ikke en særlig tillatelse til framstilling av fullfôr fra fôrblandinger som inneholder produktene oppført i nevnte nummer, for hjemmeblendere som oppfyller følgende vilkår:

- a) de må være registrert av vedkommende myndighet,
- b) de må bare ha ansvar for andre dyr enn drøvtyggere,
- c) de må framstille fullfôr til bruk utelukkende i samme driftsenhet,
- d) alle fôrblandinger som inneholder fiskemel som er brukt i framstillingen av fullfôr, skal inneholde høyst 50 % råprotein,
- e) alle fôrblandinger som inneholder dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse som brukes i framstillingen av fullfôr, skal inneholde høyst 10 % totalt fosfor,

- f) alle fôrblandinger som inneholder blodprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere som brukes i framstillingen av fullfôr, skal inneholde høyst 50 % totalt protein.

Avsnitt C

Import av fôrmidler og fôrblandinger beregnet på fôring av andre produksjonsdyr enn drøvtyggere, bortsett fra pelsdyr

Før frigivelse for fri omsetning i Unionen skal importørene sikre at hver enkelt forsendelse av følgende fôrmidler og fôrblandinger som er beregnet på fôring av andre dyr enn drøvtyggere, bortsett fra pelsdyr, i samsvar med kapittel II i dette vedlegg analyseres i samsvar med analysemetodene for bestemmelse av bestanddeler av animalsk opprinnelse for kontroll av fôr fastsatt i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 152/2009 for å bekrefte at ikke-tillatte bestanddeler av animalsk opprinnelse ikke forekommer:

- a) behandlet animalsk protein, herunder fiskemel, fra andre dyr enn drøvtyggere,
- b) blodprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere,
- c) fôrblandinger som inneholder fôrmidlene oppført i bokstav a) og b).

Avsnitt D

Bruk og lagring på driftsenheter av fôr beregnet på fôring av andre produksjonsdyr enn drøvtyggere

1. Bruk og lagring av følgende fôr skal være forbudt på driftsenheter som holder arter av produksjonsdyr som slikt fôr ikke er beregnet på:

- a) behandlet animalsk protein, herunder fiskemel, fra andre dyr enn drøvtyggere,
- b) dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse,
- c) blodprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere,
- d) fôrblandinger som inneholder fôrmidlene oppført i bokstav a)–c).

2. Som unntak fra nr. 1 kan vedkommende myndighet godkjenne bruk og lagring av fôrblandinger nevnt i nr. 1 bokstav d) i driftsenheter som holder arter av produksjonsdyr som fôrblendingen ikke er beregnet på, under forutsetning av at det er gjennomført tiltak på driftsenheten for å hindre at slik fôrblending gis til dyrearter som den ikke er beregnet på.

Kapittel IV

Særlige vilkår for anvendelsen av unntak fastsatt i kapittel II

Avsnitt A

Særlige vilkår for framstilling og bruk av fiskemel og fôrblandinger som inneholder fiskemel, og som er beregnet på fôring av andre dyr enn drøvtyggere, bortsett fra pelsdyr

Følgende særlige vilkår får anvendelse på framstilling og bruk av fiskemel og fôrblandinger som inneholder fiskemel, og som er beregnet på fôring av andre dyr enn drøvtyggere, bortsett fra pelsdyr:

- a) fiskemelet skal framstilles i bearbeidingsanlegg som utelukkende brukes til framstilling av produkter fra vanndyr, med unntak av havpattedyr,
- b) handelsdokumentet eller hygiesertifikatet, alt etter som, som ledsager fiskemel og fôrblandinger som inneholder fiskemel, og all emballasje som inneholder slike produkter, skal være tydelig merket med ordene «inneholder fiskemel – skal ikke gis til drøvtyggere».

Avsnitt B

Særlige vilkår for bruk av dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse og fôrblandinger som inneholder slike fosfater, og som er beregnet på fôring av andre produksjonsdyr enn drøvtyggere, bortsett fra pelsdyr

Handelsdokumentet eller hygiesertifikatet, alt etter som, som ledsager dikalsiumfosfat eller trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse, fôrblandinger som inneholder slike fosfater, og all emballasje som inneholder slike produkter, skal være tydelig merket med ordene «inneholder dikalsiumfosfat/trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse – skal ikke gis til drøvtyggere».

Avsnitt C

Særlige vilkår for framstilling og bruk av blodprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere og fôrblandinger som inneholder slike produkter, og som er beregnet på fôring av andre produksjonsdyr enn drøvtyggere, bortsett fra pelsdyr

Følgende særlige vilkår får anvendelse på framstilling og bruk av blodprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere og fôrblandinger som inneholder slike blodprodukter, og som er beregnet på fôring av andre dyr enn drøvtyggere, bortsett fra pelsdyr:

- a) Blodet som er beregnet på framstilling av blodprodukter, skal framstilles av slakterier som ikke slakter drøvtyggere, og som er registrert av vedkommende myndighet som et slakteri som ikke slakter drøvtyggere.

Som unntak fra dette særlige vilkår kan vedkommende myndighet tillate slaktning av drøvtyggere i slakterier som framstiller blod fra andre dyr enn drøvtyggere beregnet på framstilling av blodprodukter beregnet på bruk i fôr til andre produksjonsdyr enn drøvtyggere.

Nevnte tillatelse kan bare gis dersom vedkommende myndighet gjennom inspeksjon har fastslått at tiltakene som tar sikte på å forhindre krysskontaminering mellom blod fra drøvtyggere og blod fra andre dyr enn drøvtyggere, er effektive.

Disse tiltakene skal omfatte følgende minstekrav:

- i) slakting av andre dyr enn drøvtyggere må utføres i linjer som er fysisk atskilt fra linjer som brukes til slakting av drøvtyggere,
 - ii) blod fra andre dyr enn drøvtyggere skal samles inn, lagres, transporteres og emballeres i anlegg som er fysisk atskilt fra anlegg der blod fra drøvtyggere samles inn, lagres, transporteres og emballeres,
 - iii) det skal regelmessig tas prøver og foretas analyser av blod fra andre dyr enn drøvtyggere for å avdekke forekomst av proteiner fra drøvtyggere. Analysemetoden som benyttes, må være vitenskapelig validert for dette formål. Hyppigheten for prøvetaking og analyser må fastsettes på grunnlag av en risikovurdering som skal utføres av den driftsansvarlige som del av sine framgangsmåter basert på HACCP-prinsippene.
- b) Blod som er beregnet på framstilling av blodprodukter til andre dyr enn drøvtyggere, skal transporteres til et bearbeidingsanlegg i kjøretøyer og containere som utelukkende brukes til transport av blod fra andre dyr enn drøvtyggere.

Som unntak fra dette særlige vilkår kan kjøretøyer og containere som nylig er brukt til transport av blod fra drøvtyggere brukes til transport av blod fra andre dyr enn drøvtyggere, under forutsetning av at de på forhånd er grundig rengjort for å unngå krysskontaminering, i samsvar med en dokumentert framgangsmåte som på forhånd er godkjent av vedkommende myndighet. Når en slik framgangsmåte er benyttet, skal dette dokumenteres, og dokumentasjonen skal være tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst to år.

- c) Blodproduktene skal framstilles i en virksomhet som utelukkende bearbeider blod fra andre dyr enn drøvtyggere.

Som unntak fra dette særlige vilkår kan vedkommende myndighet tillate framstilling av blodprodukter til bruk i fôr til andre produksjonsdyr enn drøvtyggere, i bearbeidingsanlegg som bearbeider blod fra drøvtyggere.

Nevnte tillatelse kan bare gis dersom vedkommende myndighet gjennom inspeksjon har fastslått at tiltakene som tar sikte på å forhindre krysskontaminering, er effektive.

Disse tiltakene skal omfatte følgende minstekrav:

- i) framstillingen av blodprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere må skje i et lukket system som holdes fysisk atskilt fra det som brukes til framstilling av blodprodukter fra drøvtyggere,
 - ii) innsamling, lagring, transport og emballering av råvarer i bulk og ferdige produkter i bulk fra andre dyr enn drøvtyggere skal foregå i anlegg som er fysisk atskilt fra anlegg der råmateriale i bulk og ferdige produkter i bulk fra drøvtyggere oppbevares under innsamling, lagring, transport og emballering,
 - iii) det skal anvendes en framgangsmåte som vedvarende sikrer den nødvendige samordning av tilgangen til blod fra henholdsvis drøvtyggere og andre dyr enn drøvtyggere og tilsvarende blodprodukter,
 - iv) det skal regelmessig tas prøver og analyser av blodprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere for å kontrollere at det ikke kan forekomme krysskontaminering med blodprodukter fra drøvtyggere, ved bruk av de analysemetoder for bestemmelse av bestanddeler av animalsk opprinnelse i forbindelse med kontroll av fôr som er angitt i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 152/2009; hyppigheten av prøvetakinger og analyser skal fastsettes på grunnlag av en risikovurdering som skal utføres av den driftsansvarlige som ledd i dennes framgangsmåter, basert på prinsippene om fareanalyse og kritiske kontrollpunkter (HACCP); resultatene av prøvetakinger og analyser skal oppbevares tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst fem år.
- d) handelsdokumentet eller hygienesertifikatet, alt etter som, som ledsager blodprodukter, fôrblandinger som inneholder blodprodukter, og all emballasje som inneholder slike produkter, skal være tydelig merket med ordene «inneholder blodprodukter – skal ikke gis til drøvtyggere».

Avsnitt D

Særlige vilkår for framstilling og bruk av bearbeidet animalsk protein, bortsett fra fiskemel, fra andre dyr enn drøvtyggere, og fôrblandinger som inneholder bearbeidet animalsk protein, og som er beregnet på fôring av akvakulturdyr

Følgende særlige vilkår får anvendelse på framstilling og bruk av bearbeidet animalsk protein, bortsett fra fiskemel, fra andre dyr enn drøvtyggere, og fôrblandinger som inneholder slikt protein som er beregnet på fôring av akvakulturdyr:

- a) Animalske biprodukter som er beregnet på framstilling av bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt, skal framstilles av enten slakterier som ikke slakter drøvtyggere, og som er registrert av vedkommende myndighet som et slakteri som ikke slakter drøvtyggere, eller fra nedskjæringsanlegg som ikke utbeiner eller kutter opp kjøtt fra drøvtyggere.

Som unntak fra dette særlige vilkår kan vedkommende myndighet tillate slakting av drøvtyggere i slakterier som framstiller animalske biprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere, som er beregnet på framstilling av bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt.

Nevnte tillatelse kan bare gis dersom vedkommende myndighet gjennom inspeksjon har fastslått at tiltakene som tar sikte på å forhindre krysskontaminering mellom biprodukter fra drøvtyggere og biprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere, er effektive.

Disse tiltakene skal omfatte følgende minstekrav:

- i) slakting av andre dyr enn drøvtyggere må utføres i linjer som er fysisk atskilt fra linjer som brukes til slakting av drøvtyggere,
 - ii) animalske biprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere skal samles inn, lagres, transporteres og emballeres i anlegg som er fysisk atskilt fra anlegg der animalske biprodukter fra drøvtyggere samles inn, lagres, transporteres og emballeres,
 - iii) det skal regelmessig tas prøver og foretas analyser av animalske biprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere for å avdekke forekomst av proteiner fra drøvtyggere. Analysemetoden som benyttes, må være vitenskapelig validert for dette formål. Hyppigheten for prøvetaking og analyser skal fastsettes på grunnlag av en risikovurdering som skal utføres av den driftsansvarlige som del av sine framgangsmåter basert på HACCP-prinsippene.
- b) Animalske biprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere som er beregnet på framstilling av bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt, skal transporteres til et bearbeidingsanlegg i kjøretøyer og containere som ikke brukes til transport av animalske biprodukter fra drøvtyggere.

Som unntak fra dette særlige vilkår kan de transporteres i kjøretøyer og containere som tidligere er brukt til transport av animalske biprodukter fra drøvtyggere, under forutsetning av at de på forhånd er rengjort for å unngå krysskontaminering, i samsvar med en dokumentert framgangsmåte som på forhånd er godkjent av vedkommende myndighet.

Når en slik framgangsmåte er benyttet, skal dette dokumenteres, og dokumentasjonen skal være tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst to år.

- c) Det bearbeidede animalske proteinet nevnt i dette avsnitt skal framstilles i bearbeidingsanlegg som utelukkende brukes til bearbeiding av animalske biprodukter fra andre dyr enn drøvtyggere, som har sin opprinnelse i slakterier eller nedskjæringsanlegg som nevnt i bokstav a).

Som unntak fra dette særlige vilkår kan vedkommende myndighet tillate framstilling av bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt, i bearbeidingsanlegg som bearbeider animalske biprodukter fra drøvtyggere.

Nevnte tillatelse kan bare gis dersom vedkommende myndighet gjennom inspeksjon har fastslått at tiltakene som tar sikte på å forhindre krysskontaminering mellom behandlet animalsk protein fra drøvtyggere og behandlet animalsk protein fra andre dyr enn drøvtyggere, er effektive.

Disse forebyggende tiltak skal omfatte følgende minstekrav:

- i) framstilling av bearbeidet animalsk protein fra andre dyr enn drøvtyggere må skje i et lukket system som holdes fysisk atskilt fra det som brukes til framstilling av bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt,
 - ii) lagring og transport av animalske biprodukter fra drøvtyggere skal foregå i anlegg som er fysisk atskilt fra anlegg der animalske biprodukter framstilt av andre dyr enn drøvtyggere, oppbevares under lagring og transport,
 - iii) lagring og emballering av bearbeidet animalsk protein fra drøvtyggere skal foregå i anlegg som er fysisk atskilt fra anlegg der ferdige produkter framstilt av andre dyr enn drøvtyggere, oppbevares under lagring og emballering,
 - iv) det skal regelmessig tas prøver og analyser av bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt, for å kontrollere at det ikke kan forekomme krysskontaminering med bearbeidet animalsk protein fra drøvtyggere, ved bruk av de analysemetoder for bestemmelse av bestanddeler av animalsk opprinnelse i forbindelse med kontroll av fôr som er angitt i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 152/2009; hyppigheten av prøvetakinger og analyser skal fastsettes på grunnlag av en risikovurdering som skal utføres av den driftsansvarlige som ledd i dennes framgangsmåter, basert på prinsippene om fareanalyse og kritiske kontrollpunkter (HACCP); resultatene av prøvetakinger og analyser skal oppbevares tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst fem år.
- d) Fôrblandinger som inneholder bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt, skal framstilles i virksomheter som er godkjent for dette formål av vedkommende myndighet, og som utelukkende brukes til framstilling av fôr til akvakulturdyr.

Som unntak fra dette særlige vilkår gjelder følgende:

- i) Vedkommende myndighet kan tillate framstilling av fôrblandinger til akvakulturdyr i virksomheter som også framstiller fôrblandinger til andre produksjonsdyr enn pelsdyr, etter at vedkommende myndighet har foretatt en kontroll på stedet og under forutsetning av at følgende vilkår er oppfylt:
 - fôrblandinger beregnet på drøvtyggere skal framstilles og under lagring, transport og emballering oppbevares i anlegg som er fysisk atskilt fra de anlegg der fôrblandinger for andre dyr enn drøvtyggere framstilles og oppbevares,
 - fôrblandinger beregnet på akvakulturdyr skal framstilles og under lagring, transport og emballering oppbevares i anlegg som er fysisk atskilt fra de anlegg der fôrblandinger for andre dyr enn drøvtyggere framstilles og oppbevares,
 - registre over innkjøp og bruk av bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt og salg av fôrblandinger som inneholder nevnte protein, må oppbevares tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst fem år,

- det skal regelmessig tas prøver og analyser av fôrblandinger beregnet på andre produksjonsdyr enn akvakulturdyr for å kontrollere at ingen ikke-tillatte bestanddeler av animalsk opprinnelse forekommer, ved bruk av de analysemetoder for bestemmelse av bestanddeler av animalsk opprinnelse i forbindelse med kontroll av fôr som er angitt i vedlegg VI til kommisjonsforordning (EF) nr. 152/2009; hyppigheten av prøvetakinger og analyser skal fastsettes på grunnlag av en risikovurdering som skal utføres av den driftsansvarlige som ledd i dennes framgangsmåter, basert på HACCP-prinsippene; resultatene skal oppbevares tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst fem år.
 - ii) det kreves ikke en særlig tillatelse for framstilling av fullfôr fra fôrblandinger som inneholder bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt, for hjemmeblandere som oppfyller følgende vilkår:
 - de er registrert av vedkommende myndighet,
 - de har bare ansvar for akvakulturdyr,
 - de framstiller fullfôr for akvakulturdyr til bruk utelukkende i den samme driftsenheten, og
 - fôrblendingen som inneholder bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt, inneholder høyst 50 % totalt protein.
 - e) Handelsdokumentet eller hygiesertifikatet, alt etter som, som ledsager bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt, og all emballasje skal være tydelig merket med følgende ord: «bearbeidet animalsk protein fra andre dyr enn drøvtyggere – skal ikke brukes til framstilling av fôr til andre produksjonsdyr enn akvakulturdyr og pelsdyr».
- Handelsdokumentet eller hygiesertifikatet, alt etter som, som ledsager fôrblendingen for akvakulturdyr som inneholder bearbeidet animalsk protein som nevnt i dette avsnitt, og all emballasje skal være tydelig merket med følgende ord: «inneholder bearbeidet animalsk protein fra andre dyr enn drøvtyggere – skal ikke gis til andre produksjonsdyr enn akvakulturdyr og pelsdyr».

Avsnitt E

Særlige vilkår for framstilling, omsetning og bruk av melkeerstatninger som inneholder fiskemel til fôring av drøvtyggere som ikke er avvent

Følgende særlige vilkår får anvendelse på framstilling, omsetning og bruk av melkeerstatninger som inneholder fiskemel til fôring av produksjonsdyr av drøvtyggende arter som ikke er avvent:

- a) Fiskemel som brukes i melkeerstatninger, skal framstilles i bearbeidingsanlegg som utelukkende brukes til framstilling av produkter fra vanndyr, med unntak av havpattedyr, og skal oppfylle de alminnelige vilkår fastsatt i kapittel III.
 - b) Bruk av fiskemel til produksjonsdyr av drøvtyggende arter som ikke er avvent, skal være tillatt bare til framstilling av melkeerstatninger som distribueres i tørr form og gis etter fortynning i en gitt mengde væske som tillegg til eller som erstatning for morsmelken etter råmelken før dyrene er helt avvent.
 - c) Melkeerstatninger som inneholder fiskemel og er beregnet på produksjonsdyr av drøvtyggende arter som ikke er avvent, skal framstilles i virksomheter som ikke framstiller andre fôrblandinger til drøvtyggere, og som er godkjent for dette formål av vedkommende myndighet.
- Som unntak fra dette særlige vilkår kan vedkommende myndighet tillate framstilling av andre fôrblandinger til drøvtyggere i virksomheter som også framstiller melkeerstatninger som inneholder fiskemel og er beregnet på produksjonsdyr av drøvtyggende arter som ikke er avvent, etter at vedkommende myndighet har foretatt en kontroll på stedet og under forutsetning av at følgende vilkår er oppfylt:
- i) Andre fôrblandinger beregnet på drøvtyggere må oppbevares i anlegg som er fysisk atskilt fra anlegg der fiskemel i bulk og melkeerstatninger i bulk som inneholder fiskemel, oppbevares under lagring, transport og pakking.
 - ii) Andre fôrblandinger beregnet på drøvtyggere må framstilles i anlegg som er fysisk atskilt fra anlegg der melkeerstatninger som inneholder fiskemel, framstilles.
 - iii) registre over innkjøp og bruk av fiskemel og salg av melkeerstatninger som inneholder fiskemel, må være tilgjengelige for vedkommende myndighet i minst fem år,
 - iv) det må regelmessig tas prøver og analyser av andre fôrblandinger beregnet på drøvtyggere for å kontrollere at ingen ikke-tillatte bestanddeler av animalsk opprinnelse forekommer, ved bruk av de analysemetoder for bestemmelse av bestanddeler av animalsk opprinnelse i forbindelse med kontroll av fôr som er angitt i vedlegg VI til kommisjonsforordning (EF) nr. 152/2009; hyppigheten av prøvetakinger og analyser skal fastsettes på grunnlag av en risikovurdering som skal utføres av den driftsansvarlige som ledd i dennes framgangsmåter, basert på HACCP-prinsippene; resultatene skal oppbevares tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst fem år.
- d) Før frigivelse for fri omsetning i Unionen skal importørene sikre at hver enkelt forsendelse av importerte melkeerstatninger som inneholder fiskemel, analyseres i samsvar med analysemetodene for bestemmelse av bestanddeler av animalsk opprinnelse for kontroll av fôr fastsatt i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 152/2009 for å bekrefte at ikke-tillatte bestanddeler av animalsk opprinnelse ikke forekommer.

- e) Handelsdokumentet eller hygiesertifikatet, alt etter som, som ledsager melkeerstatninger som inneholder fiskemel og er beregnet på produksjonsdyr av drøvtyggende arter som ikke er avvent, og all emballasje som inneholder slike melkeerstatninger, skal være tydelig merket med ordene «inneholder fiskemel – skal ikke gis til andre drøvtyggere enn drøvtyggere som ikke er avvent».
- f) Melkeerstatninger i bulk som inneholder fiskemel og er beregnet på produksjonsdyr av drøvtyggende arter som ikke er avvent, skal transporteres i kjøretøyer og containere som ikke brukes til transport av annet fôr beregnet på drøvtyggere.

Som unntak fra nevnte særlige vilkår kan kjøretøyer og containere som senere skal brukes til transport av andre fôrmidler i bulk beregnet på drøvtyggere, brukes til transport av melkeerstatninger i bulk som inneholder fiskemel beregnet på produksjonsdyr av drøvtyggende arter som ikke er avvent, under forutsetning av at slike kjøretøyer og containere på forhånd er rengjort for å unngå krysskontaminering, i samsvar med en dokumentert framgangsmåte som på forhånd er godkjent av vedkommende myndighet. Når en slik framgangsmåte er benyttet, skal dette dokumenteres, og dokumentasjonen skal være tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst to år.

- g) På driftsenheter der det holdes drøvtyggere, skal det treffes tiltak på driftsenheten for å hindre at melkeerstatninger som inneholder fiskemel, gis som fôr til andre drøvtyggere enn drøvtyggere som ikke er avvent. Vedkommende myndighet skal utarbeide en liste over driftsenheter der det brukes melkeerstatninger som inneholder fiskemel, gjennom en ordning med forhåndsmelding fra driftsenheten eller en annen ordning som sikrer at dette særlige vilkår overholdes.

Kapittel V *Alminnelige krav*

Avsnitt A *Lister*

Medlemsstatene skal ajourføre og offentliggjøre lister over

- a) de slakterier som blodet framstilt i samsvar med bokstav a) i kapittel IV avsnitt C, kan ha sin opprinnelse fra,
- b) godkjente bearbeidingsanlegg som framstiller blodprodukter i samsvar med bokstav c) i kapittel IV avsnitt C,
- c) de slakterier og nedskjæringsanlegg som animalske biprodukter beregnet på bruk i framstillingen av bearbeidet animalsk protein i samsvar med bokstav a) i kapittel IV avsnitt C, kan ha sin opprinnelse fra,
- d) godkjente bearbeidingsanlegg som framstiller bearbeidet animalsk protein fra andre dyr enn drøvtyggere, og som drives i samsvar med bokstav c) i kapittel IV avsnitt D,
- e) godkjente virksomheter nevnt i kapittel III avsnitt B, i bokstav d) i kapittel IV avsnitt D og i bokstav c) i kapittel IV avsnitt E,
- f) hjemmeblandere som er registrert og som drives i samsvar med vilkårene fastsatt i kapittel III avsnitt B og bokstav d) i kapittel IV avsnitt D.

Avsnitt B

Transport av fôrmidler og fôrblandinger som inneholder produkter fra drøvtyggere

1. Fôrmidler i bulk og fôrblandinger i bulk som inneholder produkter fra andre drøvtyggere enn de som er oppført i følgende bokstav a), b) og c) under, skal transporteres i kjøretøyer og containere som ikke brukes til transport av fôr beregnet på andre produksjonsdyr enn pelsdyr:

- a) melk, melkebaserte produkter og produkter framstilt av melk, råmelk og råmelksprodukter,
- b) dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse,
- c) hydrolyserte proteiner fra huder og skinn fra drøvtyggere.

2. Som unntak fra nr. 1 kan kjøretøyer og containere som nylig er brukt til transport av fôrmidler i bulk og fôrblandinger i bulk oppført i nevnte nummer, senere brukes til transport av fôrvarer beregnet på andre produksjonsdyr enn pelsdyr, under forutsetning av at de på forhånd er rengjort for å unngå krysskontaminering, i samsvar med en dokumentert framgangsmåte som på forhånd er godkjent av vedkommende myndighet.

Når en slik framgangsmåte er benyttet, skal dette dokumenteres, og dokumentasjonen skal være tilgjengelig for vedkommende myndighet i minst to år.

Avsnitt C

Framstilling av fôrblandinger som inneholder produkter fra drøvtyggere

Fôrmidler som inneholder produkter fra andre drøvtyggere enn de som er oppført i bokstav a), b) og c), skal ikke framstilles i virksomheter som framstiller fôr til andre produksjonsdyr enn pelsdyr:

- a) melk, melkebaserte produkter og produkter framstilt av melk, råmelk og råmelksprodukter,
- b) dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse,
- c) hydrolyserte proteiner fra huder og skinn fra drøvtyggere.

*Avsnitt D**Bruk og lagring på driftsenheter av fôrmidler og fôrblandinger til produksjonsdyr som inneholder produkter fra drøvtyggere*

Bruk og lagring av fôrmidler og fôrblandinger til produksjonsdyr som inneholder produkter fra andre drøvtyggere enn de som er oppført i bokstav a), b) og c), skal være forbudt på driftsenheter som holder andre produksjonsdyr enn pelsdyr:

- a) melk, melkebaserte produkter og produkter framstilt av melk, råmelk og råmelksprodukter,
- b) dikalsiumfosfat og trikalsiumfosfat av animalsk opprinnelse,
- c) hydrolyserte proteiner fra huder og skinn fra drøvtyggere.

*Avsnitt E**Eksport av bearbeidet animalsk protein og produkter som inneholder slikt protein*

1. Eksport av bearbeidet animalsk protein fra drøvtyggere og produkter som inneholder slikt protein, skal være forbudt.

Som unntak gjelder forbudet ikke for bearbeidet fôr til kjæledyr, herunder boksefôr til kjæledyr som inneholder bearbeidet animalsk protein fra drøvtyggere som er behandlet og merket i samsvar med Unionens regelverk.

2. Eksport av bearbeidet animalsk protein fra andre dyr enn drøvtyggere og produkter som inneholder slikt protein, skal bare tillates dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) De er beregnet på bruk som ikke er forbudt i henhold til artikkel 7 og dette vedlegg.
- b) Før eksporten finner sted, skal det være inngått en skriftlig avtale mellom vedkommende myndighet i eksportmedlemsstaten, eller Kommisjonen, og vedkommende myndighet i importtredjestaten, der importtredjestaten forplikter seg til å overholde den tiltenkte bruken og til ikke å gjenutføre det bearbeidede animalske proteinet eller produkter som inneholder slikt protein, til bruk som er forbudt i henhold til artikkel 7 og dette vedlegg.

3. Skriftlige avtaler inngått i samsvar med nr. 2 bokstav b) over, skal legges fram for Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen.

4. Nr. 2 og 3 skal ikke få anvendelse på eksport av

- a) fiskemel og fôrblandinger som inneholder fiskemel,
- b) fôrblandinger beregnet på akvakulturdyr,
- c) fôr til kjæledyr.

*Avsnitt F**Offentlig kontroll*

1. Offentlige kontroller som foretas av vedkommende myndighet for å kontrollere at reglene fastsatt i dette vedlegg overholdes, skal omfatte inspeksjoner og prøvetaking for analyse av bearbeidet animalsk protein og fôr i samsvar med analysemetodene for bestemmelse av bestanddeler av animalsk opprinnelse for kontroll av fôr fastsatt i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 152/2009.

2. Vedkommende myndighet skal regelmessig kontrollere kompetansen ved laboratoriene som foretar analyser i forbindelse med slike offentlige kontroller, særlig ved å vurdere resultatene av ringprøving.

Dersom kompetansen ikke anses å være tilfredsstillende, skal laboratoriet som korrigerende tiltak som et minimum gi laboratoriepersonalet ny opplæring før ytterligere analyser kan utføres.

◀ M48

20. nov. Nr. 1367 2013

Forskrift om endring i forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vektorer og dimensjoner for offentlig veg

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 20. november 2013 med hjemmel i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) § 13 og delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, jf. forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5–2 nr. 2 bokstav a. Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

I

I forskrift 1. februar 2013 nr. 136 om nærmere bestemmelser om tillatte vektorer og dimensjoner for offentlig veg gjøres følgende endring:

Punkt 10 skal lyde:

10. Vegliste riksveger for modulvogntog med lengde inntil 25,25 meter og totalvekt inntil 60 tonn

Fram til 1. juni 2017 kan modulvogntog med lengde inntil 25,25 meter og totalvekt inntil 60 tonn kjøre på følgende riksveger:

<i>Vegnr.</i>	<i>Detaljer</i>	<i>Bruksklasse</i>	<i>Maks. totalvekt tonn</i>	<i>Tillatt vogntoglengde i meter</i>
<i>Vinter</i>				
<i>REGION</i>				
<i>NORD</i>				
<i>Finnmark</i>				
E6	Karasjok X Rv. 92–Lakselv kryss X E6/Fv. 98	Bk10	50	25,25
E6	XF v. 98 Tana bru–X E75 Varangerbotn	Bk10	50	25,25
E6	Varangerbotn X E75–til Hurtigrutekaia i Kirkenes	Bk10	60	25,25
E75	Varangerbotn X E6–Vardø kai	Bk10	50	25,25
E75	Riksgrense Finland/ Utsjoki–Tana Bru X Fv. 98	Bk10	60	25,25
Rv. 92	Riksgrensen Karigasniemi–Karasjok X E6	Bk10	50	25,25
Rv. 93 (Kivilompol a, Kautokeino)	Riksgrensen Finland–omlastingsplass (300 meter inn på norsk side)	Bk10	60	25,25
Rv. 892	Lakselv kryss X E6/98–Banak flyplass	Bk10	50	25,25
Rv. 893	Nedre neiden X E6–riksgrense Neiden	Bk10	60	25,25
<i>Troms</i>				
E6	Olderbakken X E8–X Fv. 295	Bk10	60	25,25
E6	Olderbakken X E8/E6–Skibotnterminalen	Bk10	60	25,25
E6	X Fv. 295 (Nordkjosbotn)–Stormoen avfallsdeponi	Bk10	60	25,25
E8	Riksgrensen Galgjavri–X Rv. 862 Terjevika	Bk10	60	25,25
Rv. 862	X E8–Tromsø lufthavn	Bk10	60	25,25
<i>Nordland</i>				
E6	Tverrånes X E12–X Kv. Industriparkveien	Bk10	60	25,25
E12	Riksgrensen Umbukta–Tverrånes X E6	Bk10	60	25,25
Rv.12	Tverrånes X E6–Vikaåsen–Toranes kai	Bk10	60	25,25
Rv. 73	Båfjellmo (Trofors) X E6–Riksgrense Krutvatn	Bk10	60	25,25
<i>REGION</i>				
<i>MIDT</i>				
<i>Nord-</i>				
<i>Trøndelag</i>				
E6	Sør-Trøndelag grense–Egge rkj. X Fv. 285	Bk10	60	25,25
E14	Stjørdal X E6–Riksgrensen Storlien	Bk10	60	25,25
<i>Sør-</i>				
<i>Trøndelag</i>				
E6	Klett X E39–via omkjøringsveien–Nord-Trøndelag grense	Bk10	60	25,25
E39	Klett X E6–Bårdshaug X Fv. 710	Bk10	60	25,25
Rv. 706	X E6 (Omkjøringsvegen)–X Kv. Sluppenvegen	Bk10	60	25,25
Rv. 706 (Skippergt., Losgt., Transittgt. og Havnegt.)	X Kv. Maskinistgata 2–X Pir II og jernbanen (Privat veg)	Bk10	60	25,25
<i>REGION</i>				
<i>SØR</i>				
<i>Vest-Agder</i>				
E18	Kristiansand–Aust-Agder grense	Bk10	60	25,25
E39	Kristiansand kai–X E18	Bk10	60	25,25
<i>Aust-Agder</i>				

E18 <i>Vestfold</i>	Vest-Agder grense–X Telemark grense	Bk10	60	25,25
E18	Buskerud grense–Telemark grense	Bk10	60	25,25
Rv.19	Undrumsdal X E18–Horten ferje	Bk10	60	25,25
Rv. 40	Bommestad X E18–Revet Larvik ferje	Bk10	60	25,25
<i>Telemark</i>				
E18 <i>Buskerud</i>	Vestfold grense–X Aust-Agder grense	Bk10	60	25,25
E18	Vestfold grense/Skoger sør–Akershus grense/Lierskogen	Bk10	60	25,25
E134	X E18 (Bangeløkka)–X Rv. 282	Bk10	60	25,25
E134	X E18 (Bangeløkka)–X Fv. 28 (Mjøndalen)	Bk10	60	25,25
Rv. 23	X Rv. 282–Røykenveien 18	Bk10	60	25,25
Rv. 282	X E134–X Kv. Kjerraten	Bk10	60	25,25
Rv. 282 (Strand- veien)	X E18 (Brakerøya)–X Kv. Kjerraten	Bk10	50	25,25
<i>REGION</i>				
<i>ØST</i>				
<i>Oslo</i>				
E6	Akershus gr./Åsland–Akershus gr./Tangerud	Bk10	60	25,25
E6	X E6 Sørenga–Svartholstunnelen–Ryen	Bk10	60	25,25
E18	Akershus gr./Lysaker bru–X E6 Sørenga	Bk10	60	25,25
E18	X Rv. 190 Sørenga–Bispelokket X Privat veg (Havnevegen)	Bk10	60	25,25
Rv. 4	X Rv. 150 Sinsen–Akershus gr./Gjelleråsen	Bk10	60	25,25
Rv. 150	Ulvensplitten X E6–X Rv. 4 Sinsen	Bk10	60	25,25
Rv. 159	Karihaugen X E6–Akershus gr./Robsrudenga	Bk10	60	25,25
Rv. 163	Økern vest X Rv. 150–X Kv. Jernkroken	Bk10	60	25,25
Rv. 190	Alnabru X E6–Sørenga X E18	Bk10	60	25,25
Rv. 191	X Rv. 163 Nyland–X E6 Trosterud m/arm til Alfaset postterminal og Alnabruterminalen	Bk10	60	25,25
<i>Akershus</i>				
E6	Oslo gr./Myrer–Østfold gr./Smørbekk	Bk10	60	25,25
E6	Oslo gr./Tangerud–Hedmark gr./Budalen	Bk10	60	25,25
E16	Kjørbo X E18–X Fv. 616	Bk10	60	25,25
E18	Buskerud gr./Padderudvann–Oslo gr./Lysaker bru	Bk10	60	25,25
E18	Vinterbro X E6–Østfold gr./Brekka	Bk10	60	25,25
Rv. 2	Skibakk X E6/Fv. 452–Hedmark grense/Dysterud	Bk10	60	25,25
Rv. 3 (Trondheims vegen)	X Rv. 25–Kv. Tiurvegen	Bk10	60	25,25
Rv. 4	Oslo gr./Gjelleråsen–Oppland gr./Varpet	Bk10	60	25,25
Rv. 22	Tangen Nord X Rv. 159–X Kv. Leiravegen	Bk10	60	25,25
Rv. 22	X Rv. 120–X Kv. Leiraveien	Bk10	60	25,25
Rv. 23	X E6–X Kv. 156	Bk10	60	25,25
Rv. 35	Lundbykrysset X E6–Gardermoen flyplass	Bk10	60	25,25
Rv. 120	X E6 (Skedsmokrysset)–Rv. 22	Bk10	60	25,25
Rv. 159	Oslo gr./Robsrudenga–Tangen Nord X Rv. 22	Bk10	60	25,25
Rv. 163	Robsrud Vest X Rv. 159–Postterminalen, Robsrud	Bk10	60	25,25
<i>Hedmark</i>				
E6	Akershus gr./Budalen–Oppland gr./Mjøsbrua	Bk10	60	25,25
Rv. 2	Akershus gr./Dysterud–Riksgrensen/Magnor	Bk10	60	25,25

Rv. 3	Kolomoen X E6–X Rv. 25 Terningmoen	Bk10	60	25,25
Rv. 20	Kongsvinger Øst X Rv. 2–Glåmbrua Øst X Rv. 25	Bk10	50	25,25
Rv. 25	X E6–Riksgrensen/Bergulvkjølen	Bk10	60	25,25
<i>Oppland</i>				
E6	Hedmark grense/Mjøsbrua–X Fv. 255	Bk10	50	25,25
Rv. 4	Akershus gr./Varpet–Mjøsbrua Vest X E6	Bk10	60	25,25
Rv. 33	X Rv. 4–Kv. Rambekkvegen	Bk10	60	25,25
<i>Østfold</i>				
E6	Akershus gr./Smørbekk–Riksgrensen v/Svinesund	Bk10	60	25,25
E18	Riksgrensen/Ørje–Akershus gr./Brekke	Bk10	60	25,25
Rv. 19	Patterød X E6–Moss fergekai	Bk10	60	25,25
Rv. 21	Svinesundparken X E6–Halden X Kv. 22	Bk10	60	25,25
Rv. 22	X E18 (Momarkenkrysset)–Kirkeveien 2	Bk10	60	25,25
Rv. 110	Jonsten X E6/Fv. 118–X Rv. 111	Bk10	60	25,25
	Rakkestadsvingen			
Rv. 111	X Kv. Øraveien–Rudskogen Næringspark	Bk10	60	25,25

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

21. nov. Nr. 1368 2013

Forskrift om endring i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21. november 2013 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 8 jf. delegeringsvedtak 8. juni 1995 nr. 521.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15zb (forordning (EU) nr. 1235/2010 og forordning (EU) nr. 1027/2012), nr. 15zh (forordning (EU) nr. 1235/2010), nr. 15q (direktiv 2010/84/EU og direktiv 2012/26/EU). Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

I

I forskrift 18. desember 2009 nr. 1839 om legemidler (legemiddelforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1–3 ny bokstav n), o), p) og q) skal lyde:

- n) *risikohåndteringssystem*: overvåkingstiltak for å identifisere, karakterisere, forebygge eller redusere risiko ved et legemiddel eller vurderer disse tiltakenes effekt,
- o) *risikohåndteringsplan*: detaljert beskrivelse av risikohåndteringssystemet,
- p) *legemiddelovervåkingssystem*: system som innehaveren av markedsføringstillatelsen og myndighetene benytter for å ivareta overvåkingsplikten, overvåke sikkerheten av godkjente legemidler og avdekke endringer i nytte-/risikoforholdet,
- q) *masterfil for legemiddelovervåkingssystem*: detaljert beskrivelse av legemiddelovervåkingssystemet innehaver av markedsføringstillatelsen benytter for ett eller flere legemidler,

§ 1–3 nåværende bokstav n) blir ny bokstav r).

§ 3–4 andre ledd bokstav k), l) og p) skal lyde:

- k) oppsummering av legemiddelovervåkingssystemet med dokumentasjon på at søker har en kvalifisert person ansvarlig for legemiddelovervåking, erklæring om at kvalifisert person har nødvendige ressurser tilgjengelig, kontaktinformasjon til kvalifisert person og informasjon om oppbevaringssted for overvåkingssystemets masterfil,
- l) risikohåndteringsplan som beskriver risikohåndteringssystemet for legemidlet. Omfanget av risikohåndteringssystemet skal gjenspeile behovet for sikkerhetsdata ut fra identifisert og potensiell risiko, og behovet for sikkerhetsdata etter markedsføring,
- p) kopi av enhver tillatelse til å markedsføre legemidlet i et annet EØS-land eller i land utenfor EØS-området, oversikt over de EØS-land hvor søknad om markedsføringstillatelse er til behandling og en sammenfatning av alle sikkerhetsdata, herunder periodiske sikkerhetsrapporter og bivirkningsrapporter,

§ 3–4 fjerde ledd skal lyde:

Opplysningene nevnt i annet ledd skal oppdateres når endringer foreligger.

§ 3–27 første ledd nytt punkt 4.10 skal lyde:

4.10. standardtekst, fastsatt av legemiddelmyndighetene, som oppfordrer helsepersonell til å melde bivirkninger.

§ 3–27 nytt tredje ledd skal lyde:

For legemidler oppført på liste omhandlet i artikkel 23 i forordning (EF) nr. 726/2004, skal forslaget til preparatomtale inneholde symbol og standardtekst, fastsatt av legemiddelmyndighetene, som opplyser om at legemidlet overvåkes særskilt.

§ 3–40 første ledd skal lyde:

Statens legemiddelverk kan for bestemte legemidler gjøre unntak fra kravet om å oppføre visse opplysninger i merkingen, fra kravet om norsk merking, og fra kravet i § 3–31, dersom legemidlet ikke er beregnet utlevert til pasienten for egenbehandling eller til dyreeier for egenbehandling av dyr eller hvis det er alvorlige problemer vedrørende tilgjengeligheten.

§ 3–48 annet og tredje ledd skal lyde:

Pakningsvedlegg skal påføres standardtekst, fastsatt av legemiddelmyndighetene, som oppfordrer pasienten til å melde bivirkninger.

Pakningsvedlegg for legemidler oppført på liste omhandlet i artikkel 23 i forordning (EF) nr. 726/2004, skal inneholde symbol og standardtekst, fastsatt av legemiddelmyndighetene, som opplyser om at legemidlet overvåkes særskilt.

§ 3–54 skal lyde:

Statens legemiddelverk kan for bestemte legemidler gjøre unntak fra kravet om pakningsvedlegg, fra kravet om å oppføre visse opplysninger i pakningsvedlegget og fra kravet om å skrive pakningsvedlegget på norsk, hvis legemidlet ikke er beregnet utlevert til pasienten for egenbehandling eller til dyreeier for egenbehandling av dyr, eller hvis det er alvorlige problemer vedrørende tilgjengeligheten av legemidlet i Norge.

§ 3–56 (overskriften) skal lyde:

Pakningsvedlegg for legemidler godkjent i henhold til kapittel 4

§ 3–57 første og andre ledd skal lyde:

Søknad om fornyelse av markedsføringstillatelsen skal sendes Statens legemiddelverk senest ni måneder før tillatelsen utløper.

Søknaden skal inneholde oppdatert dokumentasjon med hensyn til kvalitet, sikkerhet og effekt, inkludert en vurdering av bivirkningsrapportene og de periodiske sikkerhetsrapportene, og informasjon om alle endringer som er foretatt etter utstedelsen av markedsføringstillatelsen.

§ 5–11 skal lyde:

I særlige tilfeller og etter at saken er forelagt for søkeren, kan en betinget markedsføringstillatelse utstedes under forutsetning av at søkeren påtar seg særlige forpliktelser knyttet til legemidlets sikkerhet, rapportering til Statens legemiddelverk om uønskede hendelser som oppstår i forbindelse med bruk av legemidlet og gjennomføring av nødvendige tiltak.

Betinget markedsføringstillatelse kan bare utstedes dersom søker viser at det ikke er mulig å fremlegge nødvendig dokumentasjon vedrørende legemidlets sikkerhet og effekt under normal bruk og må være begrunnet i de hensyn som fremgår av vedlegg til direktiv 2001/83/EF.

Markedsføringstillatelsen gjelder for ett år og kan fornyes. Statens legemiddelverk skal revurdere de vilkår som ble satt for markedsføring. De fastsatte betingelser med tilhørende frister skal være tilgjengelig for offentligheten. De fastsatte betingelsene skal fremgå av risikohåndteringssystemet.

Ny § 5–11a skal lyde:

§ 5–11a.

Etter at markedsføringstillatelsen er utstedt kan Statens legemiddelverk pålegge innehaveren av markedsføringstillatelsen å

- a) utføre etterfølgende sikkerhetsstudie dersom det er bekymring knyttet til legemidlets risiko. Dersom bekymringen gjelder flere legemidler kan Statens legemiddelverk, etter å ha konsultert komiteen opprettet i henhold til artikkel 56 (1) aa i forordning (EF) nr. 726/2004, oppfordre innehaverne av markedsføringstillatelsene å utføre en felles etterfølgende sikkerhetsstudie,
- b) utføre en effektstudie dersom forståelsen av sykdommen eller klinisk metodikk indikerer at tidligere evaluering av effekt kan bli vesentlig endret. Pålegget skal være begrunnet i regler fastsatt i henhold til artikkel 22b i direktiv 2001/83/EF og retningslinjer som nevnt i samme direktivs artikkel 108a.

Pålegget skal være skriftlig, begrunnet og angi frist for oppfyllelse.

Innehaveren må innen 30 dager etter at pålegget er kommet frem, varsle Statens legemiddelverk om vedtaket påklages. Statens legemiddelverk skal deretter fastsette en frist for oversendelse av en begrunnet klage.

Fastholdes vedtaket, inntas pålegget i markedsføringstillatelsen og i risikohåndteringssystemet.

§ 5–12 første ledd bokstav a) skal lyde:

- a) nytte-/risikoforholdet ikke anses positivt,

§ 5–17 første ledd skal lyde:

Statens legemiddelverk utarbeider en evalueringsrapport med kommentarer til innsendt dokumentasjon av legemidlets kvalitet, sikkerhet og effekt, risikohåndteringssystemet og legemiddelovervåkingssystemet. Statens legemiddelverk skal også utarbeide et lettfattelig sammendrag av evalueringsrapporten med informasjon om bruken av legemidlet.

§ 5–20 skal lyde:

Statens legemiddelverk offentliggjør informasjon om utstedte og tilbakekalte markedsføringstillatelser, pakningsvedlegg og preparatomtale, og betingelser og frist for gjennomføring av disse for markedsføringstillatelser som er utstedt i henhold til § 5–11.

§ 6–1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XIII, nr. 15zb (forordning (EF) nr. 726/2004) om fastsettelse av fellesskapsprosedyrer for godkjenning og overvåkning av legemidler for mennesker og dyr og om opprettelse av et europeisk byrå for legemiddelvurdering, som endret ved forordning (EF) nr. 1394/2007, forordning (EU) nr. 1235/2010 og forordning (EU) nr. 1027/2012 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 6–1 tredje ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II, kapittel XIII, nr. 15zh (forordning (EF) nr. 1394/2007) om legemidler til avansert terapi og om endring av direktiv 2001/83/EF og forordning (EF) nr. 726/2004, som endret ved forordning (EU) nr. 1235/2010 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 8–1 fjerde ledd skal lyde:

Statens legemiddelverk kan av hensyn til behovet for særlig legemiddelovervåking, herunder at legemidlet er benyttet av et utilstrekkelig antall pasienter, vedta at den fornyede markedsføringstillatelsen skal begrenses til å være gyldig i fem år.

§ 8–6 første ledd bokstav b), c), d) og ny e) skal lyde:

- b) om ethvert forbud eller enhver begrensning som pålegges av myndighet i land hvor legemidlet markedsføres, og om andre opplysninger som vil kunne påvirke bedømmelsen av nytte-/risikoforholdet ved legemidlet. Opplysningene skal omfatte både positive og negative resultater av kliniske forsøk og andre undersøkelser vedrørende alle indikasjoner, uavhengig av om de fremgår av markedsføringstillatelsen, og informasjon om bruk av legemidlet,
- c) om når legemidlet bringes i omsetning i Norge,
- d) dersom legemidlet midlertidig eller permanent ikke lenger vil bli markedsført i Norge, eller
- e) om årsaken dersom markedsføringstillatelsen ikke søkes fornyet.

§ 8–6 annet og nytt tredje ledd skal lyde:

Underretningen skal skje senest to måneder før avbrytelsen av markedsføringen, med mindre det foreligger særlige omstendigheter som hindret varsel på et slikt tidspunkt. I underretningen skal det opplyses om årsaken til avbrytelsen.

Tilsvarende begrunnet underretning sendes senest to måneder før avbrytelsen av markedsføringen i tillegg til det Europeiske legemiddelbyrået (EMA) dersom tiltaket skyldes at:

- a) legemidlet er skadelig,
- b) legemidlet ikke har terapeutisk effekt,
- c) nytte-/risikoforholdet ikke er positivt,
- d) den kvalitative og eller kvantitative sammensetning av legemidlet ikke er som angitt i merkingen, eller
- e) kontrollen av legemidlet og innholdsstoffene, produksjonen eller andre forhold av betydning for markedsføringstillatelsen, ikke er i henhold til lovgivningens krav.

§ 8–7 ny bokstav d) skal lyde:

- d) en kopi av masterfil for legemiddelovervåkingssystemet, med en frist for fremleggelse på syv dager.

§ 8–8 annet ledd skal lyde:

Markedsføringstillatelsens innehaver skal følge med i den vitenskapelige og tekniske utviklingen på legemiddelområdet og gjennomføre nødvendige endringer for å sikre at legemidlet fremstilles og kontrolleres etter allment anerkjente vitenskapelige metoder, jf. § 3–4 andre ledd bokstav h. Endringene skal godkjennes av Statens legemiddelverk.

Kapittel 10 skal lyde:

Kapittel 10. Legemiddelovervåking av legemidler til mennesker

§ 10–1. Spesielle definisjoner

I dette kapitlet menes med

- a) *bivirkning*: skadelig og utilsiktet virkning av et legemiddel,

- b) *alvorlig bivirkning*: en bivirkning som er livstruende, ender med død, krever eller forlenger en sykehusinnleggelse, som medfører vedvarende eller betydelig nedsatt funksjonsevne eller arbeidsuførhet, eller er en medfødt anomali/fødselsdefekt,
- c) *uventet bivirkning*: en bivirkning hvis karakter, alvorlighetsgrad eller utfall ikke er i samsvar med preparatomtalen,
- d) *alvorlig uventet bivirkning*: en bivirkning som er både alvorlig og uventet,
- e) *sikkerhetsstudie utført etter markedsføringstillatelse*: studie av et godkjent legemiddel for å identifisere, karakterisere eller kvantifisere sikkerhetsrisiko, bekrefte legemidlets sikkerhetsprofil eller måle effekten av tiltakene beskrevet i risikohåndteringsplanen.

§ 10-2. *Krav til innehaverens legemiddelovervåkingsapparat*

Markedsføringstillatelsens innehaver skal

- a) opprette og forvalte et legemiddelovervåkingssystem med det formål å evaluere mottatt informasjon,
- b) vurdere og iverksette nødvendige tiltak for risikoreduksjon og forebygging av bivirkninger, og
- c) revidere systemet regelmessig, arkivere en rapport vedrørende de viktigste funnene i masterfilen for legemiddelovervåkingssystem, og at en plan for lukking av avvik utarbeides og implementeres.

Som en del av legemiddelovervåkingssystem skal markedsføringstillatelsens innehaver til enhver tid ha til rådighet en tilstrekkelig kvalifisert person med ansvar for legemiddelovervåking. Vedkommendes navn og kontaktopplysninger skal sendes til Statens legemiddelverk og EMA. Vedkommende skal

- a) være bosatt og arbeide innen EØS-området,
- b) vedlikeholde og på forespørsel oversende legemiddelovervåkingssystemets masterfil til myndighetene,
- c) håndtere et risikohåndteringssystem for hvert legemiddel,
- d) overvåke resultatet av tiltak for risikoreduksjon utført i henhold til risikohåndteringsplanen eller i henhold til vilkår fastsatt i markedsføringstillatelsen,
- e) oppdatere risikohåndteringssystemet og undersøke legemiddelovervåkingsdata i den hensikt å avgjøre om det er oppdaget ny risiko ved legemidlet, om risikoen er endret eller om legemidlets nytte-/risikoforhold er endret, og
- f) informere EMA og nasjonale legemiddelmyndigheter om nye sikkerhetsproblemer, endringer i legemidlets sikkerhet eller nytte-/risikoforhold.

Vilkår og betingelser fastsatt i henhold til § 5–11 og § 5–11a skal innarbeides i risikohåndteringssystemet.

§ 10-3. *Krav til risikohåndteringssystem for eldre legemidler*

Kravet i § 10-2 andre ledd bokstav c) gjelder ikke for legemidler hvis markedsføringstillatelse ble utstedt første gang før 21. juli 2012.

Statens legemiddelverk kan likevel pålegge innehaveren et slikt krav dersom det antas å kunne foreligge en risiko som påvirker legemidlets nytte-/risikoforhold. I slike tilfeller skal innehaveren pålegges å oversende en detaljert beskrivelse av risikohåndteringssystemet som planlegges iverksatt for det aktuelle legemidlet. Pålegget skal være skriftlig, begrunnet og angi når beskrivelsen skal oversendes.

Markedsføringstillatelsens innehaver må innen 30 dager etter mottak av pålegget varsle Statens legemiddelverk dersom de ønsker å påklage vedtaket. Statens legemiddelverk fastsetter i så fall en frist for oversendelse av en skriftlig klage.

Opprettholdes pålegget i opprinnelig eller endret form, endres markedsføringstillatelsen slik at kravet fremkommer av denne.

§ 10-4. *Informasjon til allmennheten om forhold vedrørende et legemiddels sikkerhet*

Innehaver av markedsføringstillatelse som har til hensikt å informere allmennheten om forhold vedrørende et legemiddels sikkerhet, skal umiddelbart informere Statens legemiddelverk, EMA og EU-kommisjonen. Varselet skal gis senest samtidig som informasjonen gis allmennheten. Informasjonen som gis skal være objektiv og ikke være villedende.

§ 10-5. *Registrering av bivirkninger*

Innehaveren av markedsføringstillatelse for et legemiddel skal, uavhengig av rapporteringsform, registrere alle mistenkte bivirkninger av legemidlet innen EØS-området eller i tredjeland som vedkommende gjøres kjent ved av pasienter, helsepersonell eller som inntreffer i en sikkerhetsstudie utført etter utstedelse av markedsføringstillatelsen. Vedkommende skal sikre at rapportene gjøres tilgjengelig på minst ett enkelt sted innen EØS-området.

§ 10-6. *Rapportering av bivirkninger*

Innehaveren skal innen 15 dager etter at vedkommende fikk kjennskap til hendelsen, elektronisk rapportere alle mistenkte, alvorlige bivirkninger registrert i EØS eller tredjeland til EudraVigilancebasen.

Øvrige mistenkte bivirkninger skal rapporteres på samme måte innen 90 dager.

Inntil EudraVigilancebasen kan motta meldingene, skal rapportering skje på følgende måte:

- a) Mistenkte, alvorlige bivirkninger inntruffet i EØS rapporteres til myndighetene i landet hvor bivirkningen har inntruffet,
- b) mistenkte, alvorlige bivirkninger inntruffet i tredjeland rapporteres til EMA,
- c) øvrige bivirkninger rapporteres slik Statens legemiddelverk bestemmer.

Innehavere av markedsføringstillatelse for et legemiddel skal overvåke medisinsk litteratur vedrørende legemidlet og rapportere mistenkte bivirkninger som fremkommer i denne.

Plikten til å rapportere bivirkninger gjelder ikke for virkestoff oppført i publikasjonsliste som overvåkes av EMA i henhold til artikkel 27 i forordning (EF) nr. 726/2004.

§ 10-7. Prosedyrer for evaluering av bivirkninger

Markedsføringstillatelsens innehaver skal opprette prosedyrer for å innhente presise og verifiserbare data med sikte på den vitenskapelige vurderingen av bivirkningsmeldinger. De skal også innhente tilleggsinformasjon til bivirkningsmeldingene og sende dette til EudraVigilancebasen.

Markedsføringstillatelsens innehaver skal samarbeide med EMA og legemiddelmyndighetene i EØS med sikte på avdekke duplikater av bivirkningsmeldinger.

§ 10-8. Periodiske sikkerhetsrapporter

Markedsføringstillatelsens innehaver skal oversende periodiske sikkerhetsrapporter til EMA.

Innehavere av markedsføringstillatelse for legemiddel godkjent i henhold til § 3-9, § 3-12, § 3-15, § 3-16 og § 3-21 skal oversende periodiske sikkerhetsrapporter bare

- a) dersom dette følger som et vilkår i markedsføringstillatelsen, eller
- b) etter pålegg fra Statens legemiddelverk.

Pålegg etter forrige ledd bokstav b) kan gis som følge av forhold vedrørende legemiddelovervåkingsdata eller mangel på periodiske sikkerhetsrapporter vedrørende et virkestoff etter at markedsføringstillatelsen er utstedt.

Periodiske sikkerhetsrapporter skal inneholde

- a) en sammenfatning av data som er relevante for vurderingen av legemidlets nytte-/risikoforhold, inklusive resultater av alle studier, med en evaluering av dataenes betydning for produktets markedsføringstillatelse,
- b) en vitenskapelig evaluering av nytte-/risikoforholdet for legemidlet, og
- c) opplysninger om omfang av omsetning og forskrivning, inkludert et estimat av antall eksponerte pasienter.

Evalueringen som nevnt i fjerde ledd bokstav b) skal være basert på alle tilgjengelige data, inkludert data fra kliniske utprøvinger på ikke godkjente bruksområder og grupper.

Periodiske sikkerhetsrapporter oversendes elektronisk til EMA.

Inntil EMA kan motta rapporten, sendes disse til Statens legemiddelverk og til myndighetene i øvrige land hvor legemidlet er godkjent.

§ 10-9. Tidspunkt for oversendelse av periodiske sikkerhetsrapporter

Frekvens for innsendelse av periodiske sikkerhetsrapporter fremgår av markedsføringstillatelsen. Beregningen av tidspunkt for innsendelse beregnes ut i fra datoen for vedtaket om markedsføringstillatelse.

Innehaveren av markedsføringstillatelse for legemiddel som ble utstedt før 21. juli 2012, og hvor tidspunkt for innsendelse av periodiske sikkerhetsrapporter ikke er fastsatt på annen måte, skal rapportene oversendes de nasjonale myndighetene i EØS-området

- a) umiddelbart på forespørsel,
- b) minimum hver sjetten måned etter utstedelse av markedsføringstillatelse frem til legemidlet markedsføres, og
- c) minimum hver sjetten måned de første to årene etter at legemidlet er markedsført, deretter årlig de påfølgende to årene, og deretter hvert tredje år.

Innehaveren skal sende søknad om endring av markedsføringstillatelsen med hensyn til tidspunkt for innsendelse av periodiske sikkerhetsrapporter når dette er besluttet i henhold til prosedyren fastsatt i artikkel 107c (4) til (7) i direktiv 2010/83/EF, som endret ved direktiv 2010/84/EU. Endringen trer i kraft seks måneder etter datoen for innsendelse av søknaden om endring.

§ 10-10. Endringer i markedsføringstillatelsen

Statens legemiddelverk skal endre, suspendere eller kalle tilbake markedsføringstillatelsen for et legemiddel i overensstemmelse med beslutninger vedtatt i prosedyrene fastsatt i artikkel 107d til 107k i direktiv 2001/83/EF, som endret ved direktiv 2010/84/EU.

Innehaveren skal sende søknad om endring av markedsføringstillatelsen i overensstemmelse med beslutninger vedtatt i prosedyrene fastsatt i artikkel 107d til 107k i direktiv 2001/83/EF, som endret ved direktiv 2010/84/EU.

Nytt kapittel 10a skal lyde:

Kapittel 10a. Legemiddelovervåking av legemidler til dyr

§ 10a-1. Spesielle definisjoner

I dette kapitlet menes med

- a) *bivirkning*: en skadelig og utilsiktet virkning av et legemiddel som inntreffer ved doser som normalt brukes til dyr med sikte på forebyggende behandling, diagnose, behandling av sykdom eller å gjenopprette, korrigere eller modifisere fysiologiske funksjoner,
- b) *alvorlig bivirkning*: en bivirkning som for dyr er livstruende, ender med død, som for dyr medfører kroniske eller langvarige symptomer, som medfører vedvarende eller betydelig nedsatt funksjonsevne eller er en medfødt anomali/fødselsdefekt,

- c) *uventet bivirkning*: en bivirkning hvis karakter, alvorlighetsgrad eller utfall ikke er i samsvar med preparatomtalen,
- d) *alvorlig uventet bivirkning*: en bivirkning som er både alvorlig og uventet,
- e) *sikkerhetsstudie utført etter markedsføringstillatelse*: en farmakoepidemiologisk studie eller en klinisk utprøving utført i overensstemmelse med betingelsene gitt i markedsføringstillatelsen for å identifisere eller kvantifisere en sikkerhetsrisiko relatert til et legemiddel med markedsføringstillatelse,
- f) *utisiktet virkning i mennesker*: en skadelig og utisiktet virkning som inntreffer i et menneske som er eksponert for et legemiddel til dyr.

§ 10a-2. Krav til innehaverens legemiddelovervåkingsapparat

Innehaveren av markedsføringstillatelse for et legemiddel til dyr skal til enhver tid ha til rådighet en tilstrekkelig kvalifisert person, bosatt innen EØS-området, med ansvar for legemiddelovervåking.

Vedkommende skal være ansvarlig for å:

- a) opprette og forvalte et system som sikrer at opplysninger om mistenkte bivirkninger som rapporteres til bedriftens ansatte og andre representanter, samles og vurderes, og at opplysningene gjøres tilgjengelig på minst ett enkelt sted innen EØS-området,
- b) utarbeide rapporter som nevnt i § 10a-3 til § 10a-4 til vedkommende myndigheter i den form myndighetene fastsetter og i samsvar med bestemmelsen i direktiv 2001/82/EF artikkel 77 og forordning (EF) nr. 726/2004 artikkel 26,
- c) sikre at enhver anmodning fra vedkommende myndigheter om fremlegging av ytterligere opplysninger som anses nødvendige for vurdering av nytte-/risikoforholdet for et legemiddel, herunder opplysninger om omfanget av omsetning eller rekvirering, besvares raskt og fullstendig,
- d) fremlegge for vedkommende myndigheter all annen informasjon relevant for en løpende vurdering av nytte-/risikoforholdet for et legemiddel, herunder relevant informasjon om sikkerhetsstudier utført etter markedsføringstillatelse.

Bivirkninger av legemidler til dyr skal rapporteres i elektronisk form i samsvar med bestemmelsen i direktiv 2001/82/EF artikkel 77. Bivirkninger av legemidler godkjent etter § 6-1 skal rapporteres i elektronisk form i samsvar med bestemmelsen i forordning (EF) nr. 726/2004 artikkel 26.

Innehaveren av markedsføringstillatelse for et legemiddel til dyr kan kun gi allmennheten informasjon relatert til legemiddelet dersom Statens legemiddelverk varsles senest samtidig.

Har legemidlet markedsføringstillatelse etter § 6-1, skal varsel etter forrige ledd bokstav i stedet sendes Det europeiske legemiddelbyrå (EMA).

§ 10a-3. Rapportering av alvorlige bivirkninger for legemidler til dyr

Innehaveren av markedsføringstillatelse for et legemiddel til dyr skal registrere alle mistenkte alvorlige bivirkninger i dyr og mistenkte utisiktede virkninger i mennesker som vedkommende informeres om, eller som vedkommende med rimelighet kan forventes å ha kjennskap til. Innehaveren skal umiddelbart, og senest 15 dager etter at opplysningene ble mottatt, sende rapport til myndighetene i det land der bivirkningen eller den utisiktede virkningen forekom.

Innehaveren av markedsføringstillatelse for et legemiddel til dyr skal registrere alle mistenkte alvorlige uventede bivirkninger i dyr, alle mistenkte uventede utisiktede virkninger i mennesker, og enhver mistenkt overføring av infeksjøs agens via et legemiddel som inntreffer i et tredjeland. Innehaveren skal umiddelbart og senest 15 dager etter at opplysningene ble mottatt sende rapport til Det europeiske legemiddelbyrå (EMA) og til myndighetene i de land der legemidlet har markedsføringstillatelse. Rapporteringen skal skje i samsvar med retningslinjene angitt i direktiv 2001/82/EF artikkel 77(1), eller dersom legemidlet er godkjent etter § 6-1, forordning (EF) nr. 726/2004 artikkel 26.

Innehaveren av markedsføringstillatelse for et legemiddel til dyr som er godkjent i samsvar med direktiv 87/22/EØF, eller som er godkjent i samsvar med prosedyrene som nevnt i § 4-1 til § 4-5, eller som har vært underlagt prosedyrene som nevnt i § 4-7 skal sikre at alle mistenkte alvorlige bivirkninger i dyr og mistenkte utisiktede virkninger i mennesker ved bruk av legemidlet innen EØS-området rapporteres slik at opplysningene blir tilgjengelig for referanselandet.

Statens legemiddelverk skal umiddelbart, og senest 15 dager etter mottak av opplysninger om mistenkte alvorlige bivirkninger ved bruk av et legemiddel til dyr i Norge, rapportere opplysningene til innehaveren av markedsføringstillatelsen.

§ 10a-4. Periodiske sikkerhetsrapporter

Innehaveren av markedsføringstillatelse for et legemiddel til dyr skal føre en detaljert oversikt over alle mistenkte bivirkninger som forekommer i EØS-området eller i tredjeland.

Med mindre annet fremgår av markedsføringstillatelsen skal oversikten, i form av periodiske sikkerhetsrapporter, oversendes de nasjonale myndighetene i EØS-området

- a) umiddelbart på forespørsel,
- b) minimum hver sjettede måned etter utstedelse av markedsføringstillatelse og før produktet markedsføres, minimum hver sjettede måned de første to årene etter at legemidlet er markedsført,
- c) de neste to årene skal innehaveren av markedsføringstillatelsen sende oversikten årlig, deretter hvert tredje år.

Oversiktene skal inneholde en vitenskapelig evaluering av legemidlets nytte-/risikoforhold.

Har legemidlet markedsføringstillatelse etter § 6–1, skal de periodiske sikkerhetsrapportene også oversendes Det europeiske legemiddelbyrå (EMA).

Etter at markedsføringstillatelse for legemidlet er utstedt, kan innehaveren av markedsføringstillatelsen søke om å endre periodene som nevnte i tredje ledd i samsvar med prosedyren som nevnt i forordning (EF) nr. 1084/2003.

§ 10a–5. *Suspensjon, tilbakekall eller endring av markedsføringstillatelse*

Finner Statens legemiddelverk, som følge av en vurdering av opplysninger om bivirkninger, at en markedsføringstillatelse for et legemiddel til dyr må suspenderes, tilbakekalles eller endres, skal det europeiske legemiddelbyrå (EMA), øvrige EØS-land og innehaveren av markedsføringstillatelsen varsles omgående.

§ 14–6 skal lyde:

Søknad om godkjenning av et legemiddel for forhåndsgodkjent refusjon kan alternativt fremsettes også før legemidlet har fått markedsføringstillatelse for det bruksområdet det søkes refusjon for. Søknad kan tidligst fremsettes

- a) på dag 210 for legemidler som godkjennes etter sentral prosedyre,
- b) på dag 210 for legemidler som godkjennes etter desentralisert prosedyre,
- c) på dag 90 for legemidler som godkjennes etter gjensidig anerkjennelsesprosedyre, eller
- d) når vedtak om godkjenning av legemidlets kvalitet, sikkerhet og effekt er fattet av Statens legemiddelverk.

Søknad etter første ledd må være utformet slik at den dekker det bruksområdet som er godkjent etter første ledd bokstav a, b, c eller d.

II

Forskriften trer i kraft straks.

25. nov. Nr. 1369 2013

Forskrift om endring i forskrift om tilleggsstønader etter folketrygdloven kapittel 11

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 25. november 2013 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 11–12. Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

I

I forskrift 10. februar 2010 nr. 153 om tilleggsstønader etter folketrygdloven kapittel 11 gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd første og andre punktum skal lyde:

Deltakere i opplæringstiltak på videregående skoles nivå får 372 kroner per måned til bøker og undervisningsmateriell. Deltakere i opplæringstiltak på universitets-, høyskole- eller fagskolenivå får 743 kroner per måned til bøker og undervisningsmateriell.

§ 6 fjerde ledd første og andre punktum skal lyde:

For medlemmer som har fått godkjent bruk av egen bil, dekkes reiseutgifter med 2,35 kroner per km. Det gis et tillegg på 0,36 kroner per km for en passasjer som selv har rett til reisestønad og til nødvendig ledsager som er passasjer i bilen.

§ 7 fjerde ledd første og andre punktum skal lyde:

For medlemmer som har fått godkjent bruk av egen bil, dekkes reiseutgifter med 2,35 kroner per km. Det gis et tillegg på 0,36 kroner per km for en passasjer som selv har rett til reisestønad og til nødvendig ledsager som er passasjer i bilen.

§ 9 andre og femte ledd skal lyde:

Det gis 104 kroner per stønadsdag (jf. folketrygdloven § 11–17) for det første barnet, og 56 kroner per stønadsdag for øvrige barn.

Det kan også gis 104 kroner per stønadsdag (jf. folketrygdloven § 11–17) for andre familiemedlemmer som trenger tilsyn og pleie.

§ 10 første ledd første punktum skal lyde:

Til medlem som i forbindelse med utredning i forkant av eller deltagelse på et arbeidsrettet tiltak har nødvendige utgifter til bolig på det stedet der det arbeidsrettede tiltaket gjennomføres i tillegg til sitt vanlige bosted, ytes det 185 kroner per stønadsdag.

II

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2014.

27. nov. Nr. 1370 2013

Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Miljøverndepartementet 27. november 2013 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4 og § 6a, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12w (forordning (EU) nr. 756/2010 og forordning (EU) nr. 757/2010). Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endringer:

EØS-henvisninger:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12w tilføyes følgende: forordning (EU) nr. 756/2010 og forordning (EU) nr. 757/2010.

§ 2–9 skal lyde:

§ 2–9. PFOS i brannskum

Det er forbudt å ha brannskum som inneholder 0,001 vektprosent eller mer PFOS eller PFOS-relaterte forbindelser.

Brannskum som inneholder 0,001 vektprosent eller mer PFOS eller PFOS-relaterte forbindelser skal leveres til godkjent mottak for destruksjon.

§ 2–30 annet ledd bokstav h oppheves.

§ 4–1 skal lyde:

§ 4–1. Gjennomføring av forordningen om persistente organiske forurensninger (POPs)

EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV nr. 12w (forordning (EF) nr. 850/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 1195/2006, forordning (EF) nr. 172/2007, forordning (EF) nr. 323/2007, forordning (EF) nr. 304/2009, forordning (EU) nr. 756/2010 og forordning (EU) nr. 757/2010) om persistente organiske forurensninger gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

I vedlegg I til kapittel 4 i denne forskrift gjengis oversatt versjon av vedlegg II kapittel XV nr. 12w (forordning (EF) nr. 850/2004, forordning (EF) nr. 1195/2006, forordning (EF) nr. 172/2007, forordning (EF) nr. 323/2007, forordning (EF) nr. 304/2009, forordning (EU) nr. 756/2010 og forordning (EU) nr. 757/2010) slik Miljøverndepartementet tolker denne del av EØS-avtalen med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Ny § 4–2 skal lyde:

§ 4–2. Forbud mot eksport av stoff, stoffblandinger og produkter som reguleres i POPs-forordningen vedlegg I

Det er forbudt å eksportere følgende stoff, alene eller i stoffblandinger og produkter, til land utenfor EØS-området i den utstrekning stoffene er forbudt å omsette i henhold til § 4–1:

- Tetrabromdifenyleter
- Pentabromdifenyleter
- Hexabromdifenyleter
- Heptabromdifenyleter
- PFOS i brannskum, impregneringsmidler, tekstiler og andre belagte materialer.

I vedlegg I til kapittel 4 tilføyes følgende etter forordning (EF) nr. 304/2009:

Forordning (EU) nr. 756/2010

Oversettelsen er uoffisiell.

Forordning (EU) nr. 757/2010

Oversettelsen er uoffisiell.

II

Endringene trer i kraft straks.

28. nov. Nr. 1371 2013**Forskrift om endring i forskrift om særavgifter**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 28. november 2013 med hjemmel i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

I

I forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter gjøres følgende endringer:

§ 3–6–7 første, femte og nytt sjette ledd skal lyde:

- (1) Ved levering av naturgass og LPG til industri og bergverk skal det betales redusert sats.
- (5) Levering av gass med redusert sats kan skje mot skriftlig bekreftelse på at bruker er registrert i berettiget næringsundergruppe (næringskode) i Enhetsregisteret. Bruker skal også avgi en erklæring om hvor stor andel av gassen som skal benyttes i forbindelse med industriproduksjon eller bergverksdrift. Bruken skal kunne sannsynliggjøres. Erklæringen kan gjelde i ett år. Den som avgir erklæringen er ansvarlig for at opplysningene er riktige og fullstendige. Leverandøren skal oppbevare dokumentasjonen i ti år.
- (6) Ikke-registrert virksomhet som er fakturert med full avgiftssats av sin leverandør kan månedlig kreve å få differansen mellom full og redusert sats kreditert etter reglene i § 3–6–12.

§ 3–6–8 skal lyde:

§ 3–6–8. Fritak for gass brukt i visse kraftintensive prosesser

- (1) Naturgass og LPG som leveres til bruk i kjemisk reduksjon eller i elektrolyse, metallurgiske eller mineralogiske prosesser er fritatt for avgift.
- (2) Levering av gass uten avgift kan skje mot en erklæring fra bruker hvor det framgår hva gassen skal brukes til, samt mengde. Erklæringen kan gjelde i ett år. Den som avgir erklæringen er ansvarlig for at opplysningene er riktige og fullstendige. Leverandøren skal oppbevare erklæringen i ti år.
- (3) Ikke-registrert virksomhet som er fakturert med avgift av sin leverandør kan månedlig kreve å få avgiften kreditert etter reglene i § 3–6–12.

§ 3–6–9 skal lyde:

§ 3–6–9. Fritak for gass til veksthusnæringen

- (1) Naturgass og LPG som leveres til bruk i veksthusnæringen er fritatt for avgift.
- (2) Levering av gass uten avgift kan skje mot en erklæring fra bruker hvor det framgår hva gassen skal brukes til, samt mengde. Erklæringen kan gjelde i ett år. Den som avgir erklæringen er ansvarlig for at opplysningene er riktige og fullstendige. Leverandøren skal oppbevare erklæringen i ti år.
- (3) Ikke-registrert virksomhet som er fakturert med avgift av sin leverandør kan månedlig kreve å få avgiften kreditert etter reglene i § 3–6–12.

Ny § 3–6–12 skal lyde:

§ 3–6–12. Levering fra ikke-registrert virksomhet – kreditering av avgift

- (1) Ikke-registrert virksomhet som har levert gass med redusert sats eller uten avgift etter § 3–6–7, § 3–6–8 eller § 3–6–9 kan kreve at leverandør krediterer avgiften. Den ikke-registrerte virksomheten må avgi erklæring om mengde gass som er levert med redusert sats eller uten avgift. Opplysninger om kundeforhold mv. skal ikke framkomme av erklæringen. Leverandøren skal oppbevare erklæringen i ti år.
- (2) Ikke-registrert virksomhet skal oppbevare erklæringen fra bruker i ti år etter at den er avgitt. Det samme gjelder bekreftelse på næringsundergruppe, jf. § 3–6–7. Dokumentasjonen må oppbevares på en slik måte at den kan kontrolleres.
- (3) Registrert virksomhet som har kreditert ikke-registrert virksomhet for avgift kan føre denne til fradrag i avgiftsoppgaven. Det er et vilkår for fradrag at virksomheten har mottatt erklæring om bruken og eventuell bekreftelse på næringsundergruppe.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2014.

28. nov. Nr. 1372 2013

Forskrift om endring i diverse forskrifter som følge av navneendring fra «Reindriftsforvaltningen» til «Statens reindriftsforvaltning» og fra «Reindriftssjef» til «direktør for Statens reindriftsforvaltning»

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 28. november 2013 med hjemmel i Stortingets årlige vedtak om reindriftsavtalen. Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

Del I

I følgende forskrifter erstattes «Reindrifftsforvaltningen» med «Statens reindrifftsforvaltning» og «Reindrifftssjefen» med «direktør for Statens reindrifftsforvaltning»:

- Forskrift 21. juni 2011 nr. 616 for Reindrifftens Utviklingsfond § 1–2, § 1–7, § 1–8, § 2–1, § 2–4, § 3–3, § 3–6, § 4–5 og § 5–3.
- Forskrift 14. juni 2010 nr. 887 om tidligpensjon i reindrifften § 7, § 12 og § 16.
- Forskrift 17. juni 2009 nr. 659 om tilskudd til avløsning ved svangerskap/fødsel § 7, § 8 og § 9.
- Forskrift 19. juni 2012 nr. 592 om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag § 6, § 9, § 10, § 11 og § 13.
- Forskrift 14. juni 2010 nr. 888 om tilskudd til reinbeitedistrikter og tamreinlag § 7 og § 13.
- Forskrift 21. juni 2011 nr. 617 om rapportering av slaktet rein og lagerbeholdning § 1, § 4, § 5, § 8, § 9 og § 10.
- Forskrift 17. juni 2009 nr. 657 om tilskudd ved frakt av reinslakt § 4, § 5, § 6 og § 7.
- Forskrift 19. juni 2008 nr. 712 om kompensasjon for utgifter, merarbeid og økonomiske tap som reineiere påføres som følge av tiltak mot radioaktivitet i reinkjøtt § 9.

Del II

Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

29. nov. Nr. 1373 2013

Forskrift om håndtering av medisinsk utstyr

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 29. november 2013 med hjemmel i lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) § 10, lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven) § 2–1a og § 3–5, lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3–2 og § 8–1, lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten m.m. (helsetilsynsloven) § 7, lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten § 6–5 og lov 12. januar 1995 nr. 6 om medisinsk utstyr § 4, § 5, § 6, § 7, § 8 og § 11. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 3. desember 2013 kl. 16.20.

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre at medisinsk utstyr til enhver tid er sikkert, vedlikeholdes korrekt og brukes forsvarlig i samsvar med sitt formål.

§ 2. Saklig virkeområde

Forskriften gjelder for:

- a) håndtering av medisinsk utstyr,
- b) egentilvirket medisinsk utstyr for intern bruk i en helseinstitusjon,
- c) gjenbruk av medisinsk engangsutstyr, og
- d) sammenstilt medisinsk utstyr.

Medisinsk utstyr og tilbehør blir heretter betegnet som medisinsk utstyr.

§ 3. Personelt virkeområde

Forskriften gjelder:

- a) helse- og omsorgstjenestens håndtering av medisinsk utstyr,
- b) enhver offentlig og privat virksomhets håndtering av elektromedisinsk utstyr,
- c) dyrehelsetjenestens håndtering av elektromedisinsk utstyr, og elektrisk utstyr ment til bruk på dyr for diagnostiske eller terapeutiske formål,
- d) enhver virksomhet som stiller elektromedisinsk utstyr til disposisjon for privatpersoner,
- e) for helse- og omsorgstjenesten som stiller medisinsk utstyr til disposisjon for privatpersoner, og
- f) uten hensyn til hvordan det medisinske utstyret er skaffet til veie.

§ 4. Definisjoner

I forskriften menes med:

- a) *medisinsk utstyr*: ethvert instrument, apparat, utstyr, programvare, materiale eller annen gjenstand som brukes alene eller i kombinasjon, herunder programvare som av produsenten er tiltenkt å brukes spesielt til diagnostiske og/eller terapeutiske formål og som kreves for riktig bruk, og som er ment å skulle brukes på mennesker med sikte på:
 1. diagnostisering, forebygging, overvåkning, behandling eller lindring av sykdom,
 2. diagnostisering, kontroll, behandling, lindring eller kompensasjon for skade eller handikap,
 3. undersøkelse, utskifting eller endring av anatomien eller av en fysiologisk prosess, eller
 4. svangerskapsforebyggelse,og der den ønskede hovedvirkning i eller på menneskekroppen ikke framkalles ved farmakologisk eller immunologisk virkning eller ved å påvirke stoffskiftet, men der slike effekter kan bidra til dets funksjon.
- b) *elektromedisinsk utstyr*: ethvert medisinsk utstyr, inkludert systemløsninger, som er avhengig av en elektrisk energikilde for å fungere.

- c) *in vitro*-diagnostisk medisinsk utstyr: ethvert medisinsk utstyr som er et reagens, et reagensprodukt, en kalibrator, et kontrollmateriale, testsett (kit), instrument, apparat, utstyr eller system, brukt alene eller i kombinasjon, som av produsenten er beregnet på å brukes *in vitro* i forbindelse med undersøkelse av prøver fra menneskekroppen, herunder blod- og vevsdonasjoner, utelukkende eller hovedsakelig for det formål å skaffe opplysninger:
1. om en fysiologisk eller patologisk tilstand,
 2. om en medfødt anomali,
 3. som gjør det mulig å fastslå sikkerhet og kompatibilitet med potensielle mottakere, eller
 4. som gjør det mulig å overvåke terapeutiske tiltak.
- Prøvebeholdere betraktes som *in vitro* diagnostisk medisinsk utstyr. Med «prøvebeholdere» menes utstyr, enten det er lufttomt eller ikke, som av produsenten er særskilt beregnet på direkte å inneholde og oppbevare prøver fra menneskekroppen med sikte på *in vitro*-diagnostikk.
- Produkter beregnet på alminnelig bruk i laboratorium, er ikke *in vitro*-diagnostisk medisinsk utstyr med mindre disse produktene på grunn av sine egenskaper av produsenten er særskilt beregnet på *in vitro*-diagnostikk.
- d) *aktivt medisinsk utstyr*: ethvert medisinsk utstyr som for å fungere er avhengig av en elektrisk eller annen energikilde, med unntak av den energi som direkte utvikles av menneskekroppen eller tyngdekraften.
- e) *aktivt implanterbart medisinsk utstyr*: ethvert aktivt medisinsk utstyr som er bestemt til helt eller delvis å bli implantert varig i menneskekroppen ved et kirurgisk eller medisinsk inngrep eller i en naturlig kroppsåpning ved et medisinsk inngrep.
- f) *tilbehør*: enhver gjenstand som ikke er et utstyr, men som av produsenten er særskilt beregnet på å brukes sammen med et utstyr slik at dette kan brukes slik produsenten av utstyret har ment.
- g) *medisinsk engangsutstyr*: ethvert medisinsk utstyr som er ment å bli brukt på en individuell pasient ved en enkelt prosedyre.
- h) *egentilvirket medisinsk utstyr*:
- 1) ethvert medisinsk utstyr som produseres og brukes:
 - a) av helseinstitusjonen som har produsert det, eller i lokaler i umiddelbar nærhet av produksjonsstedet uten å utgjøre en annen juridisk enhet enn dette,
 - b) til helseinstitusjonens ordinære arbeidsoppgaver, og
 - c) uten at produktet utnyttes kommersielt.
 - 2) ethvert medisinsk utstyr som er modifisert eller som brukes eller er tiltenkt brukt ut over produsentens anvisninger, inkludert kombinasjoner av medisinsk utstyr.
- i) *sammenstilt medisinsk utstyr*:
1. enhver kombinasjon av to eller flere medisinske utstyr,
 2. medisinsk utstyr som kombineres med annet utstyr som opprinnelig ikke er ment brukt som medisinsk utstyr, eller
 3. medisinsk utstyr som av praktiske årsaker plasseres sammen i stativ eller kabinett (rack), på trillebord og lignende.

§ 5. *Gjenbruk av medisinsk engangsutstyr*

Virksomhet som gjenbruker medisinsk engangsutstyr, anses å være en produsent og utstyret skal oppfylle kravene i forskrift 15. desember 2005 nr. 1690 om medisinsk utstyr.

§ 6. *Utstyr til bruk i dyrehelsetjenesten*

For elektromedisinsk utstyr og elektrisk utstyr til bruk på dyr for diagnostiske eller terapeutiske formål gjelder § 7 til § 17.

§ 7. *Anskaffelse*

Virksomheten er ansvarlig for å anskaffe medisinsk utstyr som samsvarer med forskrift 15. desember 2005 nr. 1690 om medisinsk utstyr og som er egnet for det tiltenkte bruksområdet.

For elektrisk utstyr ment til bruk på dyr for diagnostiske eller terapeutiske formål, er virksomheten ansvarlig for at utstyret samsvarer med forskrift 14. januar 2011 nr. 36 om elektrisk utstyr, i tillegg til at utstyret er egnet til det tiltenkte bruksområdet.

§ 8. *Opplæring av brukere*

Virksomheten skal sørge for at brukere av medisinsk utstyr får opplæring slik at de til enhver tid har de nødvendige ferdigheter og kunnskaper om korrekt og sikker bruk, herunder informasjon om farer knyttet til bruk av utstyret og relevante forholdsregler.

Slik opplæring skal blant annet gjennomføres ved nyanskaffelse, nyansettelse, bruk av vikar og som vedlikehold av den opplæring som allerede er gitt. Opplæringen skal være systematisk og dokumentert.

§ 9. *Plassering og tilkobling*

Medisinsk utstyr skal være installert og tilkoblet slik at det fungerer som forutsatt og kan brukes og betjenes uten fare.

Elektromedisinsk utstyr som brukes med bevegelig nettleidning og plugg, skal tilkobles fast montert stikkontakt når det brukes ved operasjoner, undersøkelser, behandlinger, overvåking eller lignende.

§ 10. Bruk

Medisinsk utstyr skal brukes i samsvar med utstyrets vedlagte anvisninger.

Bruk av elektromedisinsk utstyr i dyrehelsetjenesten kan fravike fra utstyrets vedlagte anvisninger dersom dette er nødvendig.

§ 11. Vedlikehold, endringer og reparasjoner

Vedlikehold av medisinsk utstyr skal være planlagt, systematisert og basert på utstyrets anvisninger og en vurdering av risiko, slik at utstyret til enhver tid er sikkert og kan brukes uten fare.

Utført vedlikehold, endringer og reparasjoner av medisinsk utstyr skal dokumenteres.

§ 12. Oppbevaring og lagring

Medisinsk utstyr skal oppbevares og lagres i samsvar med utstyrets vedlagte anvisninger.

§ 13. Krav til egentilvirkning av medisinsk utstyr og sammenstilling av medisinsk utstyr

Egentilvirkning av medisinsk utstyr og sammenstilling av medisinsk utstyr skal oppfylle de grunnleggende kravene i forskrift 15. desember 2005 nr. 1690 om medisinsk utstyr § 3–2, § 4–2 og § 5–2 og tilvirkningen skal underlegges egnede interne kontroll- og inspeksjonsmetoder.

Egentilvirket medisinsk utstyr og sammenstilt medisinsk utstyr skal ikke påføres CE-merke.

§ 14. Dokumentasjon om egentilvirket medisinsk utstyr og sammenstilt medisinsk utstyr

Virksomhet som egentilvirker medisinsk utstyr eller sammenstiller medisinsk utstyr skal, etter anmodning og uten ugrunnet opphold, fremlegge for tilsynsmyndigheten en oversikt over slikt utstyr, herunder teknisk dokumentasjon og en erklæring på at de grunnleggende kravene i forskrift 15. desember 2005 nr. 1690 om medisinsk utstyr § 3–2, § 4–2 og § 5–2 er oppfylt.

§ 15. Håndtering av egentilvirket medisinsk utstyr og sammenstilt medisinsk utstyr

Håndtering av egentilvirket medisinsk utstyr og sammenstilt medisinsk utstyr skal oppfylle kravene i § 8 til § 12 og § 16 og § 17.

§ 16. Meldeplikt

Virksomheten plikter uten unødig opphold å gi melding til Helsedirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap om hendelser som har eller kan ha sammenheng med bruk av medisinsk utstyr og som har ført til eller kunne ha ført til død, eller alvorlig forverring av en pasients, brukers eller annen persons helsetilstand.

Melding gis etter fastsatt retningslinje fra Helsedirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Aktuelt medisinsk utstyr skal ikke kastes og identiteten til det medisinske utstyret skal kunne spores.

§ 17. Tilgang og kassasjon

Virksomheten skal sørge for at medisinsk utstyr som kan være til fare, er sikret mot uberettiget bruk.

Kassert medisinsk utstyr skal ufarliggjøres.

§ 18. Tilsynsmyndigheter

Statens helsetilsyn og Fylkesmannen fører tilsyn med og kan fatte vedtak overfor helse- og omsorgstjenestens håndtering av medisinsk utstyr ved ytelse av helse- og omsorgstjenester, etter lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten, lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten, lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester og lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap fører tilsyn med og kan fatte vedtak overfor helse- og omsorgstjenesten samt enhver offentlig og privat virksomhets håndtering av elektromedisinsk utstyr og elektrisk utstyr til bruk i dyrehelsetjenesten etter lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr.

Helsedirektoratet fører tilsyn med og kan fatte vedtak overfor helse- og omsorgstjenestens gjenbruk av medisinsk engangsutstyr, egentilvirkning og sammenstilling av medisinsk utstyr jf. § 5, § 13 og § 14 for utstyr som ikke er elektromedisinsk, etter lov 12. januar 1995 nr. 6 om medisinsk utstyr.

§ 19. Reaksjonsmidler

Statens helsetilsyn kan fatte vedtak etter lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten, lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten, lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester og lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap kan fatte vedtak etter lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr.

Helsedirektoratet kan fatte vedtak etter lov 12. januar 1995 nr. 6 om medisinsk utstyr.

§ 20. Straff

Overtredelse av denne forskriften eller vedtak truffet i medhold av denne kan straffes etter bestemmelsene i lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr, lov 12. januar 1995 nr. 6 om medisinsk utstyr.

§ 21. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2014. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 20. august 1999 nr. 955 om bruk og vedlikehold av elektromedisinsk utstyr.

§ 22. Endringer i andre forskrifter

Fra samme tidspunkt gjøres følgende endringer i forskrift 15. desember 2005 nr. 1690 om medisinsk utstyr:

§ 1–2 siste ledd og § 2–12 oppheves.

§ 1–4 skal lyde:

§ 1–4. (hvem forskriften retter seg mot)

Forskriften retter seg mot enhver som produserer, markedsfører eller omsetter utstyr for bruk i Norge eller annen EØS-stat og tekniske kontrollorgan.

§ 1–5 d skal lyde:

- d) *aktivt implanterbart utstyr*: ethvert aktivt medisinsk utstyr som er bestemt til helt eller delvis å bli implantert varig i menneskekroppen ved et kirurgisk eller medisinsk inngrep eller i en naturlig kroppsåpning ved et medisinsk inngrep.

§ 1–5 l skal lyde:

- l) *elektromedisinsk utstyr*: ethvert medisinsk utstyr, inkludert systemløsninger, som er avhengig av en elektrisk energikilde for å fungere.

18. nov. Nr. 1378 2013**Forskrift om endring i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)**

Hjemmel: Fastsett av Miljødirektoratet 18. november 2013 med hjemmel i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39–11. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 39–4, § 39–5, § 39–6, § 39–7 og § 39–8 skal lyde:

§ 39–4. Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye tillatelser

For arbeid med fastsettelse av nye tillatelser skal det betales gebyr etter følgende satser:

Sats 1	kr	115 800
Sats 2	kr	83 000
Sats 3	kr	53 600
Sats 4	kr	20 600

§ 39–5. Gebyr for endring av tillatelser

For endring av tillatelser skal det betales gebyr etter følgende satser:

Sats 1	kr	47 500
Sats 2	kr	22 400
Sats 3	kr	5 500

Dersom endringen er av en slik karakter at den vil medføre ressursforbruk betydelig ut over det som ligger til grunn for sats 1, benyttes satsene i § 39–4.

§ 39–6. Gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse

Ved kontroll i virksomheter med tillatelse skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. Risikoklasse fastsettes i tillatelsen. Dersom en virksomhet i henhold til tillatelser gitt før 1. januar 2007 er plassert i en bestemt kontrollklasse skal denne plasseringen gjelde som risikoklasse. Virksomheter som ikke er plassert i risikoklasse betaler gebyr som risikoklasse 4.

Risikoklasse 1	kr	20 700
Risikoklasse 2	kr	15 600
Risikoklasse 3	kr	12 000
Risikoklasse 4	kr	4 600

§ 39–7. Gebyr for kontroll i virksomheter uten tillatelse

Ved kontroll av virksomheter som omfattes av krav fastsett i forskriftene nevnt i § 39–1 skal det betales gebyr etter følgende satser:

Sats 1	kr	20 100
Sats 2	kr	15 200
Sats 3	kr	11 600
Sats 4	kr	4 500

Sats 5 kr 2 200

Forurensningsmyndighetens deltakelse på beredskapsøvelser, med unntak av kommunale beredskapsøvelser, jf. § 39–1, omfattes av denne bestemmelsen.

§ 39–8. Gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn)

Ved systemrevisjon skal det betales gebyr etter følgende satser:

Sats 1	kr	219 100
Sats 2	kr	139 800
Sats 3	kr	83 100
Sats 4	kr	46 200

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2014.

25. nov. Nr. 1379 2013

Forskrift om endring i forskrift om kvoteordningen for melk

Hjemmel: Fastsett av Landbruks- og matdepartementet 25. november 2013 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5a og delegeringsvedtak 7. mai 1999 nr. 435, samt lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 27a og delegeringsvedtak 6. desember 1996 nr. 1126. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 23. desember 2011 nr. 1502 om kvoteordningen for melk gjøres følgende endring:

§ 4 annet ledd skal lyde:

Foretakets disponible kvote i et enkelt kvoteår utgjør grunnkvote multiplisert med forholdstall for disponibel kvote på 1,03 for kumelkkvote og 0,97 for geitemelkkvote. Kvoteåret for kumelk starter 1. mars. Kvoteåret for geitemelk starter 1. januar.

II

Endringen trer i kraft straks.

25. nov. Nr. 1380 2013

Forskrift om endring i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2013–2014

Hjemmel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 25. november 2013 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte kapittel II. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 11. februar 2013 nr. 208 om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2013–2014 er det gjort vedtak om følgende:

Vedlegg til fjerde del for undervisningsåret 2013–2014 skal lyde:

Vedlegg til fjerde del

Videregående opplæring som er omfattet av ordningene i § 35–7 bokstav c, d og e.

A

Atlantic College i Wales (2 år)
Lester Pearson College i Canada (2 år)
Li Po Chun United World College i Hongkong (2 år)
Mahindra United World College of India (2 år)
The Armand Hammer United World College of the American West i New Mexico i USA (2 år)
United World College Costa Rica (2 år)
United World College Mostar i Bosnia-Hercegovina (2 år)
United World College of South East Asia i Singapore (2 år)
United World College of Southern Africa i Swaziland (2 år)
United World College of the Adriatic i Trieste i Italia (2 år)

B

Lycée Alain Chartier i Bayeux i Frankrike (Lycée Arcisse de Caumont for elever som velger tilsvarende utdanningsprogram for studiespesialisering, programfag samfunnsfag og økonomi i det andre og tredje året)

Lycée Chevroliier i Angers i Frankrike

Lycée Corneille i Rouen i Frankrike

Lycée d'enseignement général et technologique Notre Dame i Vendée i Frankrike

Lycée Edouard Herriot i Lyon i Frankrike

Lycée François Rabelais i Vendée, Frankrike

C

Lycée d'Hôtellerie et de Tourisme i Illkirch, Frankrike (hotell- og restaurantfag)

Lycée Hôtelier i La Rochelle i Frankrike (hotell- og restaurantfag)

Lycée Hôtelier Raymond Mondon i Metz i Frankrike (hotell- og næringsmiddelfag)

Lycée des Métiers de l'hôtellerie et de la restauration JBS Chardin i Gérardmer, Frankrike

Lycée hôtelier Savoie-Léman i Thonon les Bains, Frankrike

II

Endringen trer i kraft umiddelbart.

26. nov. Nr. 1381 2013

Forskrift om endring i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.

Hjemmel: Fastsett av Helse- og omsorgsdepartementet 26. november 2013 med hjemmel i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) § 7–1. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 8. juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. gjøres følgende endring:

§ 6–2 skal lyde:

§ 6–2. Gebyret skal betales etter følgende satser:

Salg:

- 0,18 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1

Skjenking:

- 0,37 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1
- 1,01 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2
- 3,31 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 3.

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum kr 1380 for salg og kr 4100 for skjenking. Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere. For ambulerende bevilling kan bevillingsmyndigheten kreve et gebyr på inntil kr 290 pr. gang.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2014

27. nov. Nr. 1382 2013

Forskrift om endring i forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

Hjemmel: Fastsett av Miljøverndepartementet, Arbeidsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet 27. november 2013 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, § 5 og § 8a, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730, lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 49, § 51 og § 78, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–4 første ledd, § 3–1 tredje ledd, § 4–5 sjette ledd og syvende ledd og § 5–4 tredje ledd og fjerde ledd og lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 26 tredje ledd, § 27 og § 43 a) og b).

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12zc (forordning (EU) nr. 207/2011). Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. REACH-forordningen

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zc (forordning (EF) nr. 1907/2006 som endret ved forordning (EF) nr. 1354/2007, forordning (EF) nr. 987/2008, forordning (EF) nr. 134/2009, forordning (EF) nr. 552/2009, forordning (EU) nr. 276/2010, forordning (EU) nr. 143/2011 med senere korrigering, forordning (EU) nr. 207/2011, forordning (EU) nr. 253/2011, forordning (EU) nr. 453/2010, forordning (EU) nr. 252/2011, forordning (EU) nr. 366/2011, forordning (EU) nr. 109/2012, forordning (EU) nr. 125/2012, forordning (EU) nr. 412/2012, forordning (EU) nr. 494/2011 med senere korrigering, forordning (EU) nr. 835/2012 og forordning (EU) nr. 836/2012) om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringen trer i kraft straks.

Forordninger

Under «Forordninger» skal innledningen lyde:

Nedenfor gjengis EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zc (forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier, forordning (EF) nr. 1354/2007 om tilpasning av forordning (EF) nr. 1907/2006 som følge av Bulgarias og Romanias tiltrædelse, forordning (EF) nr. 987/2008 om endring av vedlegg IV og V til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EF) nr. 134/2009 om endring av vedlegg XI til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EF) nr. 552/2009 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 276/2010 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 143/2011 om endring av vedlegg XIV til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 207/2011 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 253/2011 om endring av vedlegg XIII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 453/2010 om endring av vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 252/2011 om endring av vedlegg I til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 366/2011 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 109/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 125/2012 om endring av vedlegg XIV til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 412/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 494/2011 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 835/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006 og forordning (EU) nr. 836/2012 om endring av vedlegg XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006), nr. 12zca (forordning (EF) nr. 1238/2007) om de kvalifikasjoner som kreves av medlemmene av Det europeiske kjemikaliebyrås klageinstans, nr. 12zs (forordning (EF) nr. 771/2008) om fastsettelse av regler for organisering av og saksbehandling ved Det europeiske kjemikaliebyråets klageinstans, nr. 12zf (forordning (EF) nr. 340/2008) om gebyrer og avgifter til Det europeiske kjemikaliebyrået i henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006 og nr. 12zza (forordning (EF) nr. 440/2008) om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EF) nr. 761/2009 om tilpasning til den tekniske utvikling av forordning (EF) nr. 440/2008 om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006, forordning (EU) nr. 1152/2010 om tilpasning til den tekniske utvikling av forordning (EF) nr. 440/2008 om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006 og forordning (EU) nr. 640/2012 om tilpasning til den tekniske utvikling av forordning (EF) nr. 440/2008 om forsøksmetoder som skal brukes i forbindelse med forordning (EF) nr. 1907/2006) slik Miljøverndepartementet tolker denne delen av EØS-avtalen med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsaktene i samsvar med vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Følgende skal tilføyes etter korrigerendium til forordning (EU) nr. 143/2011 (Dansk versjon)

For å lese forordning (EU) nr. 207/2011 se her:

27. nov. Nr. 1383 2013**Forskrift om endring i forskrift om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner) og forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)**

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 27. november 2013 med hjemmel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 46 nr. 8 og § 48 nr. 6. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 15. desember 2000 nr. 1423 om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner) gjøres følgende endringer:

§ 5 tiende ledd oppheves.

§ 5 ellefte ledd oppheves.

Merknaden til § 5 ellefte ledd oppheves.

I vedlegg 2 skal budsjettskjema 2A – Investeringsbudsjettet lyde:

	Budsjett (år t)	Budsjett (år t–1)	Regnskap (år t–2)
1 Investeringer i anleggsmidler			
2 Utlån og forskutteringer			
3 Kjøp av aksjer og andeler			
4 Avdrag på lån			
5 Dekning av tidligere års udekket			
6 Avsetninger			
7 Årets finansieringsbehov SUM (L1:L6)			
8 <i>Finansiert slik:</i>			
9 Bruk av lånemidler			
10 Inntekter fra salg av anleggsmidler			
11 Tilskudd til investeringer			
12 Kompensasjon for merverdiavgift			
13 Mottatte avdrag på utlån og refusjoner			
14 Andre inntekter			
15 <i>Sum ekstern finansiering</i> SUM (L9:L14)			
16 Overført fra driftsbudsjettet			
17 Bruk av tidligere års udisponert			
18 Bruk av avsetninger			
19 <i>Sum finansiering</i> SUM (L15:L18)			
20 <i>Udekket/udisponert = 0 L7 – L19</i>			

I vedlegg 4 skal skjema Økonomisk oversikt – Investering lyde:

Økonomisk oversikt – Investering

Salg av driftsmidler og fast eiendom
 Andre salgsinntekter
 Overføringer med krav til motytelse
 Kompensasjon for merverdiavgift
 Statlige overføringer
 Andre overføringer
 Renteinntekter og utbytte
Sum inntekter

Lønnsutgifter
 Sosiale utgifter
 Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon
 Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon
 Overføringer
 Renteutgifter og omkostninger
 Fordelte utgifter
Sum utgifter

Avdrag på lån
 Utlån
 Kjøp av aksjer og andeler
 Dekning av tidligere års udekket
 Avsatt til ubundne investeringsfond
 Avsatt til bundne investeringsfond
Sum finansieringstransaksjoner

Finansieringsbehov

Bruk av lån
 Salg av aksjer og andeler
 Mottatte avdrag på utlån
 Overført fra driftsbudsjettet

Bruk av tidligere års udisponert
 Bruk av disposisjonsfond
 Bruk av bundne driftsfond
 Bruk av ubundne investeringsfond
 Bruk av bundne investeringsfond
Sum finansiering

Udekket/udisponert

II

I forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) gjøres følgende endringer:

§ 3 åttende ledd oppheves.

§ 3 niende ledd oppheves.

Merknaden til § 3 niende ledd oppheves.

§ 8 skal lyde:

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen eller fylkeskommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Følgende avskrivningsperioder skal legges til grunn:

5 år:	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
10 år:	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
20 år:	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
40 år:	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
50 år:	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.

Kommunen og fylkeskommunen kan legge til grunn en kortere avskrivningsperiode for det enkelte anleggsmiddel, dersom det er åpenbart at den økonomiske levetiden til anleggsmidlet er kortere enn de fastsatte avskrivningsperiodene.

Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomheten.

Anleggsmidler skal nedskrives til virkelig verdi i balansen ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Nedskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Omløpsmidler skal vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Vurdering til laveste verdi skal fravikes når dette er i samsvar med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

Med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån etter kommuneloven § 50 nr. 5 er gjeld opptatt til formål som nevnt i kommuneloven § 50 langsiktig gjeld. Annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Langsiktig gjeld skal vurderes til opptakskost. Langsiktig gjeld skal oppskrives ved varig økning i forpliktelsen. Krav til oppskrivning gjelder ikke ved renteendring på langsiktig gjeld. Oppskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for oppskrivningen ikke lenger er til stede.

Kortsiktig gjeld skal vurderes til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi. Vurdering til høyeste verdi skal fravikes når dette er i samsvar med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Kortsiktig gjeld som vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

I vedlegg 2 skal regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet lyde:

	<i>Regnskap (år t)</i>	<i>Regulert budsjett (år t)</i>	<i>Opprinnelig budsjett (år t)</i>	<i>Regnskap (år t–1)</i>
1 Investeringer i anleggsmidler				
2 Utlån og forskutteringer				
3 Kjøp av aksjer og andeler				
4 Avdrag på lån				
5 Dekning av tidligere års udekket				
6 Avsetninger				
7 Årets finansieringsbehov SUM (L1:L6)				
8 <i>Finansiert slik:</i>				
9 Bruk av lånemidler				
10 Inntekter fra salg av anleggsmidler				

	<i>Regnskap (år t)</i>	<i>Regulert budsjett (år t)</i>	<i>Opprinnelig budsjett (år t)</i>	<i>Regnskap (år t–1)</i>
11 Tilskudd til investeringer				
12 Kompensasjon for merverdiavgift				
13 Mottatte avdrag på utlån og refusjoner				
14 Andre inntekter				
15 <i>Sum ekstern finansiering</i> SUM (L9:L14)				
16 Overført fra driftsregnskapet				
17 Bruk av tidligere års udisponert				
18 Bruk av avsetninger				
19 <i>Sum finansiering</i> SUM (L15:L18)				
20 <i>Udekket/udisponert</i> L7 – L19				

I vedlegg 3 skal skjema Balanseregnskapet lyde:

Balanseregnskapet

Eiendeler

A. Anleggsmidler

Faste eiendommer og anlegg
Utstyr, maskiner og transportmidler
Utlån
Aksjer og andeler
Pensjonsmidler

B. Omløpsmidler

Kortsiktige fordringer
Premieavvik
Aksjer og andeler
Sertifikater
Obligasjoner
Derivater
Kasse, postgiro, bankinnskudd

Egenkapital og gjeld

C. Egenkapital

Disposisjonsfond
Bundne driftsfond
Ubundne investeringsfond
Bundne investeringsfond
Regnskapsmessig mindreforbruk (drift)
Regnskapsmessig merforbruk (drift)
Udisponert investeringsregnskapet
Udekket investeringsregnskapet
Kapitalkonto
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)

D. Gjeld

Langsiktig gjeld

Ihendehaverobligasjonslån
Pensjonsforpliktelse
Sertifikatlån
Andre lån

Kortsiktig gjeld

Kassekredittlån
Annen kortsiktig gjeld
Derivater
Premieavvik

Memoriakonti:

Ubrukte lånemidler
Andre memoriakonti
Motkonto for memoriakontiene

I vedlegg 5 skal Økonomisk oversikt – Investering lyde:

Økonomisk oversikt – Investering

Salg av driftsmidler og fast eiendom
 Andre salgsinntekter
 Overføringer med krav til motytelse
 Kompensasjon for merverdiavgift
 Statlige overføringer
 Andre overføringer
 Renteinntekter og utbytte
Sum inntekter

Lønnsutgifter
 Sosiale utgifter
 Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjensteproduksjon
 Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjensteproduksjon
 Overføringer
 Renteutgifter og omkostninger
 Fordelte utgifter
Sum utgifter

Avdrag på lån
 Utlån
 Kjøp av aksjer og andeler
 Dekning av tidligere års udekket
 Avsatt til ubundne investeringsfond
 Avsatt til bundne investeringsfond
Sum finansieringstransaksjoner

Finansieringsbehov

Bruk av lån
 Salg av aksjer og andeler
 Mottatte avdrag på utlån
 Overført fra driftsregnskapet
 Bruk av tidligere års udisponert
 Bruk av disposisjonsfond
 Bruk av bundne driftsfond
 Bruk av ubundne investeringsfond
 Bruk av bundne investeringsfond
Sum finansiering

Udekket/udisponert

III

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2014 (fra budsjettåret 2014 og regnskapsåret 2014).

27. nov. Nr. 1384 2013

Forskrift om endring i forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper

Hjemmel: Fastsett av Kommunal- og regionaldepartementet 27. november 2013 med hjemmel i lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper § 18. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 17. desember 1999 nr. 1568 om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper gjøres følgende endringer:

Vedlegg B Kapitalbudsjett/-regnskap skal lyde:

Investeringer

Investeringer i varige driftsmidler
 Utlån
 Kjøp av aksjer og andeler

*Sum investeringer**Finansiering*

Bruk av lån
Salg av fast eiendom
Tilskudd og refusjoner vedrørende investeringer
Kompensasjon for merverdiavgift
Mottatte avdrag på utlån
Salg av aksjer og andeler
Bidrag fra årets driftsbudsjett/-regnskap
Netto avsetninger
Sum finansiering

Vedlegg D Balanseregnskap skal lyde:

*Eiendeler**Anleggsmidler*

Faste eiendommer og anlegg
Utstyr, maskiner og transportmidler
Utlån
Aksjer og andeler
Pensjonsmidler

Omløpsmidler

Kortsiktige fordringer
Premieavvik
Aksjer og andeler
Sertifikater
Obligasjoner
Derivater
Kasse, postgiro og bankinnskudd

Egenkapital

Disposisjonsfond
Bundne driftsfond
Ubundne kapitalfond
Bundne kapitalfond
Regnskapsmessig overskudd
Regnskapsmessig underskudd
Likviditetsreserve
Kapitalkonto

*Gjeld**Langsiktig gjeld*

Ihendehaverobligasjonslån
Pensjonsforpliktelse
Sertifikater
Andre lån

Kortsiktig gjeld

Kassekredittlån
Annen kortsiktig gjeld
Derivater
Premieavvik

For alle fordrings- og gjeldsposter skal debitor/kreditor angis med sektor i henhold til den enhver tid gjeldende sektorinndeling i nasjonalregnskapet.

II

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2014 (fra budsjettåret 2014 og regnskapsåret 2014).

27. nov. Nr. 1385 2013**Forskrift om endring i forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak**

Hjemmel: Fastsett av Kommunal- og regionaldepartementet 27. november 2013 med hjemmel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 46 nr. 8, § 48 nr. 6 og § 75. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 24. august 2006 nr. 1033 om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak gjøres følgende endringer:

Vedlegg B. Investeringsdel skal lyde:

Investeringer i anleggsmidler
Utlån og forskutteringer
Kjøp av aksjer og andeler
Avdrag på lån
Dekning av tidligere års udekket
Avsetninger
Årets finansieringsbehov

Finansiert slik:

Bruk av lånemidler
Inntekter fra salg av anleggsmidler
Tilskudd til investeringer
Kompensasjon for merverdiavgift
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner
Andre inntekter
Sum ekstern finansiering

Overført fra driftsdelen
Bruk av tidligere års udisponert
Bruk av avsetninger
Sum finansiering

Udekket/udisponert

Vedlegg C. Balanseregnskapet skal lyde:

*Eiendeler**A. Anleggsmidler*

Faste eiendommer og anlegg
Utstyr, maskiner og transportmidler
Utlån
Aksjer og andeler
Pensjonsmidler

B. Omløpsmidler

Kortsiktige fordringer
Premieavvik
Aksjer og andeler
Sertifikater
Obligasjoner
Derivater
Kasse, postgiro, bankinnskudd

*Egenkapital og gjeld**C. Egenkapital*

Disposisjonsfond
Bundne driftsfond
Ubundne investeringsfond
Bundne investeringsfond
Regnskapsmessig mindreforbruk (drift)

Regnskapsmessig merforbruk (drift)
 Udisponert investeringsregnskapet
 Udekket investeringsregnskapet
 Kapitalkonto
 Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)
 Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)

D. Gjeld

Langsiktig gjeld

Ihendehaverobligasjonslån
 Pensjonsforpliktelse
 Sertifikatlån
 Andre lån

Kortsiktig gjeld

Kassekredittlån
 Annen kortsiktig gjeld
 Derivater
 Premieavvik

Memoriakonti

Ubrukte lånemidler
 Andre memoriakonti
 Motkonto for memoriakontiene

Merknadene til § 6 nr. 4 skal lyde:

Nr. 4 angir at oppstillingene for særbudsjettet og investeringsoversikten skal vise tilsvarende beløp som nevnt i budsjettforskriften for kommuner og fylkeskommuner § 5 åttende ledd.

II

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2014 (fra budsjettåret 2014 og regnskapsåret 2014).

27. nov. Nr. 1386 2013

Delegering av myndighet etter energiloven til Norges vassdrags- og energidirektorat

Hjemmel: Fastsatt av Olje- og energidepartementet 27. november 2013 med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven). Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

Som følge av endringer i energiloven ved lov 11. januar 2013 nr. 5, forskrift 21. juni 2013 nr. 681 om ekstern kvalitetssikring og vedtaksmyndighet etter energiloven og lov 14. juni 2013 nr. 53, er det behov for enkelte endringer i departementets delegeringsvedtak 7. desember 2012 nr. 1156 til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Departementet delegerer all myndighet etter lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) til Norges vassdrags- og energidirektorat med følgende unntak:

Delegeringsvedtaket omfatter ikke departementets forskriftskompetanse etter energiloven med unntak av § 8–1, § 8–5, § 9–1, § 9–2, § 9–3 og § 9–5.

Forskrifter til energiloven fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat med hjemmel i tidligere delegeringsvedtak står ved lag.

Myndighet etter følgende bestemmelser i energiloven omfattes ikke av delegeringen:

<i>Bestemmelse i energiloven</i>	<i>Tema</i>
§ 3–1 hvor det i forskrift er fastsatt at vedtak fattes av Kongen i statsråd	Konsesjon på anlegg
§ 3–4 tredje ledd	Unntak fra tilknytnings- og investeringsplikten for forbruk
§ 3–6	Ekspropriasjon av elektriske anlegg
§ 4–2	Utenlandsforbindelser
§ 4–4	Omlegging av energibruk og energiproduksjon
§ 6–2 første og annet ledd	Rasjonering
§ 9–1 siste ledd	Beslutning om å underlegge kraftforsyningen KBO

NVE utpekes som konsesjonsmyndighet etter § 2–1 og § 5–5, som beredskapsmyndighet etter kapittel 9 med unntak av § 9–1 siste ledd og som rasjoneringsmyndighet etter § 6–2 annet ledd.

Gjennomføring av rapportering etter energiloven § 10–1 tredje ledd annet punktum skal samordnes med departementet.

Delegeringsvedtaket trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves delegeringsvedtak 7. desember 2012 nr. 1156.

27. nov. Nr. 1387 2013

Forskrift om opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder

Hjemmel: Fastsatt av Styret ved Universitetet i Agder 27. november 2013 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter- og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–6 og § 3–7 og forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

Kapittel I – Generelle bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for opptak til alle studier og emner ved Universitetet i Agder til og med masternivå. Opptak til doktorgradsprogram er regulert i forskrift for graden philosophiae doctor ved Universitetet i Agder.

§ 2. Definisjoner

Påbyggingsstudium: Studium som har annen høyere utdanning som opptakskrav.

§ 3. Beslutningsmyndighet

I saker der beslutningsmyndighet er lagt til universitetet, treffes avgjørelse av universitetsdirektøren eller den han eller hun gir fullmakt til. I saker der beslutningsmyndighet er lagt til styret selv, fakultetsstyret selv eller styret for lærerutdanningene selv, kan myndigheten ikke delegeres.

§ 4. Minstekrav for opptak

Minstekrav for opptak til studier og emner ved Universitetet i Agder framgår av forskrift om opptak til høyere utdanning, fastsatt av Kunnskapsdepartementet. For søkere til påbyggingsstudier, herunder praktisk-pedagogisk utdanning, gjelder i tillegg krav som er fastsatt i eller med hjemmel i forskriften her eller i forskrift om rammeplan.

§ 5. Utfyllende regler

Styret kan fastsette utfyllende regler for opptak til enkeltstudier eller grupper av studier.

§ 6. Kvoter

Universitetet kan fastsette kvoter og kriterier for kvoteordninger ved opptak til studier som ikke er regulert av forskrift om opptak til høyere utdanning.

§ 7. Vedtak om adgangsregulering

- 1) Styret selv fatter vedtak om adgangsregulering når det er nødvendig av kapasitetshensyn eller ressurs hensyn, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–7 (5). For adgangsregulerte studier fastsetter styret et maksimalt antall studieplasser. Vedtak om adgangsregulering gjelder for ett studieår.
- 2) Tilbudstall fastsettes av universitetet i samråd med fakultetet eller Avdeling for lærerutdanning.

§ 8. Søkere med utenlandsk utdanning

Søkere med utdanning fra land utenfor Norden må dokumentere at de oppfyller krav til norsk- og engelskkunnskaper i forskrift om opptak til høyere utdanning, og eventuelle tilleggskrav som framgår av forskriften her. Dersom studiet i sin helhet undervises på engelsk eller annet fremmedspråk, kan krav om norskkunnskaper fravikes.

§ 9. Søkere som ikke kan poengberegnes

Søkere med utenlandsk utdanning, søkere som tas opp på grunnlag av realkompetanse og andre søkere som ikke kan poengberegnes etter fastsatte regler, vurderes individuelt og rangeres skjønnsmessig i forhold til øvrige søkere.

§ 10. Opptak på grunnlag av særskilt vurdering

Søkere kan tas opp uavhengig av ordinære rangeringsregler dersom dokumentert sykdom, funksjonshemming eller andre forhold gir grunn til å anta at eksamensresultatene ikke gir et riktig bilde av søkerens kvalifikasjoner. For å få tilbud om opptak kreves det likeverdige kunnskaper og ferdigheter med søkere som får tilbud om opptak etter ordinære regler.

§ 11. Søknads- og ettersendingsfrister

For studier der opptaket er organisert gjennom Samordna opptak, gjelder de frister som fastsettes nasjonalt. Universitetet fastsetter frister for studier og emner med lokalt opptak.

§ 12. Dispensasjon fra frister

Universitetet kan etter dokumentert søknad innvilge dispensasjon fra søknads- eller ettersendingsfrist i følgende tilfelle:

- a. ved sykdom den dagen fristen utløper
- b. ved dødsfall i nær familie

c. i andre særlige tilfelle.

§ 13. *Reservert studieplass*

Tildelt studieplass kan reserveres til året etter dersom det foreligger tungtveiende grunner. Ytterligere utsettelse innvilges normalt ikke. Tildelt studieplass kan ikke reserveres ved opptak etter § 9, § 10, § 17, § 18, § 19, § 20, § 26 eller § 27.

§ 14. *Tidlig opptak*

- 1) Søkere til studier der opptaket er organisert gjennom Samordna opptak kan gis tidlig opptak etter bestemmelser fastsatt av Samordna opptak.
- 2) Søkere til studier med lokalt opptak kan gis tidlig opptak dersom de oppfyller følgende vilkår:
 - a) på søknadstidspunktet fyller opptakskravene og med god margin ville ha kommet inn ved foregående opptak.
 - b) har et dokumentert behov for tidligere svar på søknaden om studieplass.
- 3) Inntil 30 % av studieplassene ved studier med lokalt opptak kan tildeles søkere som søker om tidlig opptak.

Kapittel II – Opptak til grunnutdanninger

§ 15. *Unntak fra krav om generell studiekompetanse*

Styret kan etter forslag fra fakultetsstyret selv fastsette spesielle faglige krav for søkere til bachelorprogram i utøvende musikk som er unntatt fra kravet om generell studiekompetanse, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 3–6.

§ 16. *Rangering av søkere til studier med opptaksprøve*

- 1) Søkere til bachelorprogram i utøvende musikk rangeres på grunnlag av opptaksprøve alene.
- 2) Styret fastsetter utfyllende regler for rangering av søkere til faglærerutdanning i musikk og faglærerutdanning i drama i samsvar med bestemmelser fastsatt i og i medhold av forskrift om opptak til høyere utdanning.
- 3) Fakultetsstyret selv fastsetter innholdet i og kriterier for å bestå opptaksprøve for bachelorprogram i utøvende musikk, faglærerutdanning i musikk og faglærerutdanning i drama, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 4–7 og § 4–9.

§ 17. *Opptak til høyere årstrinn*

- 1) Det kan tas opp studenter til 2. og 3. studieår i følgende studier:
Barnehage-/førskolelærerutdanning
Faglærerutdanning i musikk
Faglærerutdanning i drama
Sykepleierutdanning
Vernepleierutdanning
Ingeniørutdanning
Sosialt arbeid.
- 2) Det kan tas opp studenter til 2., 3. og 4. studieår i grunnskolelærerutdanningene og i lektorutdanning for trinn 8–13.
- 3) Fakultetsstyret/Styret for lærerutdanningene avgjør for hvert studieår om det skal åpnes for opptak og hvor mange ledige studieplasser det eventuelt skal tas opp til på hvert årstrinn.
- 4) Dersom det er åpnet for opptak, kan søkere fra andre institusjoner eller annet studiested ved Universitetet i Agder få opptak under følgende forutsetninger:
 - a) Søkeren er registrert ved en annen institusjon eller annet studiested på tilsvarende studieprogram.
 - b) Søkeren har bestått de eksamener som i følge fag-/studie- eller programplanen er nødvendig for å kunne gå inn på det aktuelle nivå.
- 5) 4. ledd gjelder tilsvarende for intern overgang mellom 4-årig og 5-årig grunnskolelærerutdanning på samme studiested.
- 6) Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall ledige studieplasser, rangeres kvalifiserte søkere etter en helhetsvurdering der det også legges vekt på søkerens begrunnelse for bytte av institusjon eller studiested. Ved tilnærmet like forhold rangeres søkerne på grunnlag av vektet gjennomsnittskarakter for emner i det aktuelle studiet. Ved søknad om overgang mellom 4-årig og 5-årig grunnskolelærerutdanning rangeres søkerne kun på grunnlag av vektet gjennomsnittskarakter.
- 7) Vedtak om opptak fattes av universitetet etter forslag fra fakultetet/Avdeling for lærerutdanning.

§ 18. *Intern overgang fra årsstudium til bachelorprogram*

- 1) Studenter som er registrert ved et årsstudium ved Universitetet i Agder kan søke overgang til 2. studieår i bachelorprogram innen samme fagområde.
- 2) I særlige tilfelle kan studenter også søke direkte overgang fra et årsstudium ved Universitetet i Agder til 3. studieår i et bachelorprogram.
- 3) Fakultetsstyret avgjør for hvert studieår hvilke bachelorprogram og kull det kan søkes opptak til og hvor mange ledige studieplasser det eventuelt skal tas opp til.

- 4) Studenten kan få opptak dersom hun/han har bestått alle eksamener i samsvar med fag-/studie- eller programplanen for det studiet det søkes opptak til og er oppmeldt til øvrige eksamener som er nødvendig for å kunne gå inn på det aktuelle nivå.
- 5) Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn ledige studieplasser, rangeres søkerne på grunnlag av antall studiepoeng i årsstudiet. Ved likt antall studiepoeng rangeres søkerne på grunnlag av vektet gjennomsnittskarakter for emner i årsstudiet.
- 6) Vedtak om opptak fattes av universitetet etter forslag fra fakultetet.
- 7) Studenter som får opptak til bachelorprogram, mister studieretten på årsstudiet og får tildelt studierett på bachelorprogrammet.

§ 19. Opptak til valgfri del av bachelorprogram og 4-årig eller 5-årig lærerutdanning

- 1) Søkere må oppfylle eventuelle krav til progresjon som er fastsatt i fag-/studie-/programplanen. Fakultetsstyret/styret for lærerutdanningene kan i særlige tilfelle dispensere fra progresjonskravene.
- 2) Ved opptak til valgfri del i første og andre studieår i bachelorprogram og i 4- og 5-årig lærerutdanning skjer opptak ved loddtrekning dersom det er flere kvalifiserte søkere enn ledige plasser.
- 3) Ved opptak til tredje år i bachelorprogram og tredje og fjerde år i 4- og 5-årig lærerutdanning rangeres søkerne på grunnlag av antall studiepoeng i studieprogrammet dersom det er flere kvalifiserte søkere enn ledige plasser. Ved likt antall studiepoeng rangeres søkerne på grunnlag av vektet gjennomsnittskarakter for beståtte eksamener i studieprogrammet.
- 4) Vedtak om opptak fattes av universitetet.

§ 20. Opptak til grunnutdanninger på grunnlag av realkompetanse

- 1) Søkere som er 25 år eller eldre i opptaksåret, kan gis opptak på grunnlag av realkompetanse.
- 2) Søkere skal ha praksis tilsvarende 5 års fulltids yrkespraksis. Minimum 3 av de 5 årene må være relevante i forhold til det studiet det søkes opptak til. Inntil 2 av de 5 årene kan erstattes med ulønnet arbeid, utdanning, organisasjonserfaring eller liknende. For søkere som er nær ved å oppfylle kravet om generell studiekompetanse, kan kravet om 5 års fulltids yrkespraksis fravikes.
- 3) Søkere må dokumentere kunnskaper i norsk og engelsk som er tilstrekkelig for det enkelte studium.
- 4) Styret fastsetter i utfyllende regler eventuelle studiespesifikke krav i tillegg til kravene i andre og tredje ledd.
- 5) Kunnskaper og ferdigheter må dokumenteres med attester fra arbeids- og organisasjonsliv, egne skriftlige arbeider, karakterutskrifter og liknende. Søkere må i egenerklæring kunne gjøre tilfredsstillende rede for egen oppfatning av hva hun/han tror studiet vil kreve, og hvorfor han/hun selv mener å ha gode muligheter for å gjennomføre studiet. For opptak til etter- og videreutdanningsemner med generell studiekompetanse som opptaksgrunnlag, stilles det normalt ikke krav om dokumentasjon av realkompetanse.
- 6) Kompetente søkere rangeres i forhold til øvrige søkere etter en helhetsvurdering av søkerens samlede kompetanse. I denne vurderingen skal det legges vekt på
 - omfang og relevans av praksis
 - omfang av utdanning, nivå og oppnådde karakterer
 - kunnskaper i aktuelle skolefag
 - organisasjonserfaring og annen bakgrunn som er relevant for studiet
 - søkerens egenerklæring, jf. femte ledd.

Kapittel III – Opptak til påbyggingsstudier

§ 21. Opptakskrav for påbyggingsstudier på lavere grads nivå

Opptakskrav skal framgå av fag-/studie-/programplanen.

§ 22. Rangering av søkere til påbyggingsstudier på lavere grads nivå

- 1) Kvalifiserte søkere rangeres på grunnlag av vektet gjennomsnittskarakter for de emner som inngår i opptaksgrunnlaget.
- 2) Det gis ikke tilleggspoeng.
- 3) Ved poenglikhet rangeres søkerne etter loddtrekning.

§ 23. Opptakskrav for masterprogram og andre påbyggingsstudier på høyere grads nivå

- 1) Generelt opptakskrav for masterprogram framgår av forskrift om krav til mastergrad, fastsatt av Kunnskapsdepartementet.
- 2) Styret fastsetter i utfyllende regler faglig grunnlag i form av krav til bestemte fag/emner som skal inngå i opptakskravet for masterprogram.
- 3) Opptakskrav for andre påbyggingsstudier på høyere grads nivå fastsettes som del av studieplanen.
- 4) Søkere til engelskspråklige påbyggingsstudier og masterprogram med utdanning fra land utenfor Norden må oppfylle ett av følgende krav:
 - a) 140 årstimer i engelsk fra norsk videregående skole med karakteren 4 eller bedre
 - b) Test of English as a Foreign Language (TOEFL) med minst 550 poeng for Paper-based test, 213 poeng for Computer-based test og 80 poeng for Internet-based test
 - c) International English Language Testing Service (IELTS) med minst 6,0 poeng

d) Annen godkjent dokumentasjon av engelskkunnskaper på tilsvarende nivå.

§ 24. Faglige minstekrav for opptak til masterprogram

Styret kan i utfyllende regler fastsette faglige minstekrav (karakterkrav) for det enkelte masterprogram. For søkere med bokstavkarakterer er kravet da vektet gjennomsnittskarakter på minst C. Kravet er oppfylt dersom vektet gjennomsnittskarakter, beregnet i henhold til § 25, er 3,0 eller bedre.

For søkere med tallkarakterer er kravet gjennomsnittskarakter på 2,7 eller bedre.

Det benyttes vanlige forhøyningsregler.

§ 25. Rangering av søkere til masterprogram og påbyggingsstudier på høyere grads nivå

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser, rangeres søkerne på følgende grunnlag:

- a) Det regnes ut vektet gjennomsnittskarakter for emner som inngår i det faglige grunnlaget som er fastsatt for det enkelte masterprogram.
- b) For søkere med bokstavkarakterer benyttes flg. omregningsskala som grunnlag for utregning av vektet gjennomsnitt: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. «Bestått» gis tallverdi 3. For søkere som har karakteren «Bestått» i 50 % eller mer av studiepoengene som inngår i beregningsgrunnlaget, fastsettes vektet gjennomsnittskarakter etter en skjønnsmessig vurdering.
- c) Det gis 0,1 tilleggspoeng pr. år for relevant praksis etter avsluttet utdanning som utgjør søkerens opptaksgrunnlag, maksimalt 0,2 poeng. Det gis ikke tilleggspoeng for eventuell praksis som inngår i opptaksgrunnlaget.
- d) Ved poenglikhet etter poengberegning i samsvar med pkt. a–c prioriteres det underrepresenterte kjønn dersom disse utgjør mindre enn 40 % av søkerne. Ved fortsatt poenglikhet rangeres søkere på grunnlag av vektet gjennomsnittskarakter i eventuelle emner i opptaksgrunnlaget som ikke inngår i det faglige grunnlaget for det aktuelle masterprogrammet, deretter på grunnlag av antall studiepoeng ut over opptaksgrunnlaget. Ved fortsatt poenglikhet rangeres søkerne etter loddtrekning.
- e) Dersom en søker har flere opptaksgrunnlag, velges det grunnlaget som gir gunstigst resultat for søkeren.
- f) Styret kan fastsette andre rangeringsregler for program som finansieres ved egenbetaling fra studentene.
- g) Rangeringsreglene i denne paragrafen kan fravikes i den grad det er nødvendig for å oppfylle eventuelle bestemmelser om kvoter, jf. § 5.

§ 26. Betinget opptak til påbyggingsstudier

- 1) Betinget opptak kan gis til søkere som på grunn av dokumentert sykdom eller andre forhold de selv ikke rår over, ikke oppfyller opptakskravet.
- 2) Med mindre annet er fastsatt i forskrift til rammeplan, kan søkere til studier som bygger på 120 studiepoeng eller mer tas opp dersom de mangler inntil 15 studiepoeng av opptakskravet. Søkere til studier som bygger på bachelorgrad med fordypningsenhet, kan likevel ikke mangle emner i fordypningsenheten. Det kan heller ikke gis betinget opptak til søkere som ikke kan dokumentere tilstrekkelige kunnskaper i norsk og engelsk. Eventuelle forkunnskapskrav må være oppfylt for å få adgang til det enkelte emne.
- 3) Det gis ikke betinget opptak til studier som bygger på mindre enn 120 studiepoeng.
- 4) Manglende emner må være bestått før vitnemål utstedes.

§ 27. Opptak til påbyggingsstudier på grunnlag av realkompetanse

- 1) Søkere som er 25 år eller eldre i opptaksåret, kan gis opptak på grunnlag av realkompetanse.
- 2) Søkerens realkompetanse må kunne erstatte manglende formell kompetanse. I vurdering av søkerens realkompetanse skal det bl.a. legges vekt på:
 - om den delen av opptakskravet som ikke er dekket gjennom søkerens tidligere utdanning i hovedsak er teoretiske kunnskaper eller om det også inngår praktiske ferdigheter
 - om arbeidsoppgavene som er utgangspunkt for vurderingen av realkompetanse normalt utføres av personer med høyere utdanning
 - graden av selvstendighet i arbeidet
 - om arbeidsoppgavene er utført sammenhengende over et lengre tidsrom
 - eventuelt intervju, jf. sjuende ledd
 - eventuelle uttalelser fra referanser
 - eventuell annen relevant informasjon.
- 3) For opptak til studier som bygger på ett års høyere utdanning eller mer, skal det normalt kreves at søkeren kan dokumentere læringsutbyttet ved skriftlige arbeider som er resultat av vedkommendes arbeidserfaring.
- 4) For å erstatte ett års studium, kreves relevant arbeidserfaring tilsvarende 100 prosent stilling i minst tre år. Hvis deler av arbeidsoppgavene ikke anses som relevant ut fra kriteriene i andre ledd, øker kravet til omfang. Dersom realkompetanse på grunnlag av arbeidserfaring skal erstatte deler av opptakskravet for masterstudier, skal arbeidserfaringen være fra lederstillinger eller andre stillinger med selvstendig ansvar.
- 5) Søkere må dokumentere tilstrekkelige kunnskaper og ferdigheter i norsk og engelsk.
- 6) Dokumentasjonen skal ta utgangspunkt i opptakskrav for studiet det søkes opptak til eller læringsutbytte for studier som gir opptak til studiet, og skal inneholde:
 - a) egenerklæring med beskrivelse av

- arbeids-/oppdragsgiver(e)
 - stilling/tittel
 - detaljert beskrivelse av hvilke arbeidsoppgaver som dekker opptakskravet/læringsutbyttet, hvor lang tid disse strekker seg over og hvor stor andel av vedkommendes stilling de aktuelle arbeidsoppgavene utgjør
 - graden av selvstendighet i arbeidet
 - eventuelle resultater av arbeidet som kan dokumentere læringsutbytte (rapporter, utredninger, artikler eller liknende)
 - dersom praksis inngår i opptakskravet: dokumentasjon av eventuell veiledning søkeren har mottatt i forbindelse med tidligere arbeidserfaring.
- b) bekreftelse fra arbeids-/oppdragsgiver(e) på søkerens egenerklæring
 - c) dokumentasjon av utdanning, kurs og liknende med relevans for vurderingen av realkompetanse
 - d) referanse(r), for eksempel arbeids-/oppdragsgiver(e), kolleger, kunder eller veiledere
 - e) eventuell annen relevant informasjon.
- 7) Dersom den skriftlige dokumentasjonen ikke gir tilstrekkelig grunnlag for en faglig vurdering av søkerens realkompetanse, kan søkeren innkalles til intervju. Instituttleder, eller en vitenskapelig ansatt utpekt av instituttleder, skal delta på intervjuet.
- 8) Kompetente søkere rangeres i forhold til øvrige søkere etter en helhetsvurdering av søkerens samlede kompetanse. Det skal foreligge en skriftlig uttalelse fra det fakultetet som har faglig ansvar for studiet det søkes opptak til før vedtak fattes.

Kapittel IV – Opptak til praktisk-pedagogisk utdanning

§ 28. Opptakskrav

- 1) Opptakskrav framgår av rammeplan eller forskrift til rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning. Søkere med disiplinfag må ha minst ett undervisningsfag med omfang på minst 60 studiepoeng der UiA tilbyr fagdidaktikk.
- 2) Det gis ikke betinget opptak til praktisk-pedagogisk utdanning.

§ 29. Rangering av søkere til praktisk-pedagogisk utdanning i allmenne fag

Kvalifiserte søkere rangeres etter følgende kriterier i prioritert rekkefølge:

1. Fullført grad fra universitet eller høyskole hvor høyere grad går foran lavere grad.
2. Søkere med 2 eller flere undervisningsfag på 60 studiepoeng eller mer, der UiA tilbyr fagdidaktikk, rangeres foran søkere med ett undervisningsfag.
3. Totalt antall studiepoeng inkl. eksamener i søknadssemesteret der sensur ikke har falt ved opptak. Bestått eksamen må da dokumenteres innen fastsatt frist.

§ 30. Rangering av søkere til praktisk-pedagogisk utdanning i yrkesfag

Kvalifiserte søkere rangeres etter følgende kriterier i prioritert rekkefølge:

1. Søkere med dokumentert tilsetning på vilkår i videregående skole i henhold til bestemmelser i lov om grunnskolen og den videregående opplæringa
 2. Antall måneder yrkespraksis ut over opptakskravet
 3. Antall studiepoeng ut over de som eventuelt inngår i søkerens opptaksgrunnlag.
- Ved fortsatt poenglikhet rangeres søkerne etter loddtrekning.

§ 31. Opptak til praktisk-pedagogisk utdanning på grunnlag av realkompetanse

- 1) For opptak til praktisk-pedagogisk utdanning i allmenne fag gjelder § 27 tilsvarende.
- 2) For opptak til praktisk-pedagogisk utdanning i yrkesfag gjelder § 20 tilsvarende.

Kapittel V – Opptak til eksternt finansiert videreutdanning

§ 32. Opptakskrav

- 1) Søkere må oppfylle kravene i forskrift om opptak til høyere utdanning. Styret kan i særlige tilfelle, etter forslag fra fakultetsstyret/Styret for lærerutdanningene, fastsette andre opptakskrav. Opptakskrav skal framgå av studieplanen eller emnebeskrivelsen.
- 2) Vedtak om opptak fattes av universitetet etter forslag fra fakultetet.

§ 33. Rangering

- 1) Dersom det er flere søkere enn studieplasser, rangeres søkerne etter søknadstidspunkt.
- 2) Dersom et studium eller emne finansieres av en oppdragsgiver, rangeres søkerne av oppdragsgiver.

Kapittel VI – Opptak til enkeltemner

§ 34. Opptakskrav

Søkere må oppfylle kravene i forskrift om opptak til høyere utdanning. I tillegg må eventuelle tilleggskrav for opptak til et studium emnene inngår i og eventuelle krav til forkunnskaper i det aktuelle emnet være oppfylt. Ved opptak til enkeltemner som undervises på engelsk eller annet fremmedspråk, stilles det ikke krav til kunnskaper i norsk.

§ 35. Rangering

Dersom det er flere søkere enn studieplasser, rangeres søkerne etter søknadstidspunkt.

§ 36. UNG-ordningen

Elever i videregående skole kan i særlige tilfelle tas opp til enkeltemner. Styret fastsetter utfyllende regler for ordningen. Elever som består eksamen, gis ikke uttelling for studiepoengene før de har oppnådd generell studiekompetanse.

Kapittel VII – Opptak til forkurs for ingeniørutdanning**§ 37. Opptakskrav**

- 1) Søkere må oppfylle ett av følgende krav:
 - a) Vg1 og Vg2 fra andre studieretninger i videregående skole enn studiespesialisering
 - b) Fullført videregående skole med generell studiekompetanse
 - c) Grunnskole og minst 5 års fulltids praksis eller en kombinasjon av videregående skole og praksis.
- 2) Søkere med utdanning fra land utenfor Norden må dokumentere kunnskaper i norsk med minimum Norskprøve 3 skriftlig og muntlig.

§ 38. Rangering

- 1) Søkere rangeres i følgende grupper:
 1. Søkere med fullført Vg1 og Vg2 fra andre studieretninger i videregående skole enn studieforberedende retninger, søkere med godkjent fagbrev eller svenneprøve og søkere med generell studiekompetanse
 2. Søkere med fullført grunnskole og minst 5 års praksis, eventuelt en kombinasjon av arbeidserfaring og utdanning fra videregående skole på til sammen 5 år
- 2) Hver gruppe får en andel av elevplassene som tilsvarende andelen av søkere. Innenfor hver gruppe rangeres søkerne på grunnlag av gjennomsnittskarakterer fra hhv. videregående skole og grunnskole, multiplisert med 10.
- 3) Det gis tilleggspoeng for inntil 3 års yrkespraksis med 0,3 poeng pr. måned for 100 % stilling. Som yrkespraksis regnes også militærtjeneste, siviltjeneste, omsorgsarbeid i hjemmet og skolegang ut over minstekravet. Avlagt fagbrev eller svenneprøve gir 2 tilleggspoeng. Ved poenglikhet prioriteres det underrepresenterte kjønn.

Kapittel VIII – Ikrafttredelse og oppheving av andre forskrifter. Dispensasjon**§ 39. Ikrafttredelse og oppheving av andre forskrifter**

Forskriften trer i kraft fra og med opptak til studieåret 2014–2015. Fra samme tidspunkt oppheves følgende forskrifter:

Forskrift 14. desember 2005 nr. 1749 om lokalt opptak til studier på lavere grads nivå ved Universitetet i Agder

Forskrift 14. desember 2005 nr. 1750 om opptak til masterprogram og videreutdanningsstudier ved Universitetet i Agder.

§ 40. Dispensasjon

Ved opptak til fellesgrader kan det i studieplanen eller i egen avtale fastsettes at opptak skal gjøres i henhold til opptaksforskrift ved en samarbeidsinstitusjon.

Ved opptak til emner som tilbys i regi av Universitetsstudiene på Svalbard gjelder egne regler.

27. nov. Nr. 1388 2013**Forskrift om endring i forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Agder**

Hjemmel: Fastsett av Styret ved Universitetet i Agder 27. november 2013 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 22. juni 2005 nr. 833 om studier og eksamen ved Universitetet i Agder gjøres følgende endring:

§ 6 nummer 2) skal lyde:

Styret kan dispensere fra bestemmelsene i punkt 1) for fellesgrad som gis i samarbeid med utenlandske institusjoner. I særlige tilfelle kan styret dispensere fra krav om bacheloroppgave. Styret kan også gi dispensasjon til å redusere totalt omfang av examen philosophicum og examen facultatum fra 20 til 15 studiepoeng og i særlige tilfelle også til å erstatte examen philosophicum og examen facultatum i bachelorprogram med fordypningsenhet med vitenskapsteori, etikk og innsikt i fagets/profesjonens samfunnsmessige rolle i et omfang av minst 10 studiepoeng. I de tilfeller der det er gitt dispensasjon fra krav om examen philosophicum og examen fakultatum i bachelorprogram med fordypningsenhet, gjelder dispensasjonen også selvvalgt bachelorgrad med tilsvarende fordypningsenhet.

II

Endringen trer i kraft straks.

29. nov. Nr. 1389 2013**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter brisling i 2013**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. november 2013 med hjemmel i forskrift 21. januar 2013 nr. 51 om regulering av fisket etter brisling i 2013 § 9. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 21. januar 2013 nr. 51 om regulering av fisket etter brisling i 2013 gjøres følgende endring:

§ 5 første setning (endret) skal lyde:

Maksimalkvoten for fartøy ved fiske i EU-sonen er 1 500 tonn.

II

Forskriften trer i kraft straks.

29. nov. Nr. 1390 2013**Forskrift om endring i forskrift om elektronisk rapportering av fangst- og aktivitetsdata ved utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone, territorialfarvann og i fiskerisone ved Jan Mayen**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. november 2013 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. delegeringsvedtak 20. august 1993 nr. 813, lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann § 8 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 34, § 35, § 36, § 37, § 39 og § 43, jf. forskrift 31. august 2010 nr. 1231 om elektronisk rapportering av fangst- og aktivitetsdata ved utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone, territorialfarvann og i fiskerisone ved Jan Mayen § 15. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 31. august 2010 nr. 1231 om elektronisk rapportering av fangst- og aktivitetsdata ved utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone, territorialfarvann og i fiskerisone ved Jan Mayen gjøres følgende endringer:

§ 10 nytt andre ledd skal lyde:

Fartøy som driver konsumfiske med trål i Norges økonomiske sone sør for 62°N med minste maskevidde 120 mm, skal sende melding om avslutning av fisket senest 1 time før grensepassering.

Gjeldende andre ledd blir nytt tredje ledd.

§ 13 andre ledd skal lyde:

Dataelementet kvantum om bord (OB) i melding om fiskestart (COE) skal korrigeres dersom fartøyet har drevet fiske etter at COE er sendt, men før fartøyet går inn i norske farvann.

II

Forskriften trer i kraft straks.

29. nov. Nr. 1391 2013**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. november 2013 med hjemmel i forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013 § 35. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 18. desember 2012 nr. 1297 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2013, gjøres følgende endringer:

§ 6 første ledd (endret) skal lyde:

Fartøy med torsketråltilatelse og med kvotefaktor 1,00 kan fiske og lande en fartøykvote på inntil 1681 tonn torsk og en maksimalkvote på 446 tonn hyse hvorav hvert fartøy har en garantert hysekvote på 406 tonn hyse. Fra og med 7. mars 2013 kan fartøyene kun fiske innenfor den garanterte kvoten på hyse. Fra og med 18. november øker den garanterte kvoten på hyse til 418 tonn. Fra og med 29. november gis et maksimalkvotetillegg på 16 tonn torsk og et maksimalkvotetillegg på 5 tonn hyse.

§ 13 første ledd (endret) skal lyde:

Konvensjonelle havfiskefartøy som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en fartøykvote på 461 tonn torsk. Fra og med 29. november gis et maksimalkvotetillegg på 3 tonn torsk.

§ 13 tredje ledd (endret) skal lyde:

Fartøy påmeldt til bonusordningen kan etter 2. september 2013 oppnå et kvotetillegg på 107 tonn torsk. Kvotetillegget må leveres som rund eller sløyd, hodekappet fersk torsk, og fangsten må registreres med tilhørende produkttilstand og konserveringsmåte på landings- og sluttseddel. Påmelding til bonusordningen sendes til paamelding@fiskeridir.no med informasjon om organisasjonsnummer, fartøynavn, registreringsmerke samt eiers navn og kontaklinformasjon innen 27. august 2013.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

29. nov. Nr. 1392 2013

Forskrift om regulering av fisket etter dyphavsarter i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) i 2014

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 29. november 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villtlevende marine ressursar (havressurslova) § 11, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande følgende arter i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) i 2014:

1. Bairds's smoothhead (*Alepocephalus bairdii*)
2. Risso's smoothhead (*Alepocephalus rostratus*)
3. Blå antimora (*Antimora rostrata*)
4. Dolkfisk (*Aphanopus carbo*)
5. Vassild (*Argentina silus*)
6. Beryx (*Beryx* spp.)
7. Brosme (*Brosme brosme*)
8. Dypvannsrødkrabbe (*Chacon (Geyron) affinis*)
9. Havmus (*Chimaera monstrosa*)
10. Havål (*Conger conger*)
11. Skolest (*Coryphaenoides rupestris*)
12. Svart (dypvanns) kardinalfisk (*Epigonus telescopus*)
13. Blåkjeft (*Helicolenus dactylopterus*)
14. Silver roughy (pink) (*Hoplostethus mediterraneus*)
15. Blåvinget havmus (*Hydrolagus mirabilis*)
16. Reimfisk (slirefisk) (*Lepidopus caudatus*)
17. Ulvefisk (*Lycodes esmarkii*)
18. Isgalt (*Marcourus berglax*)
19. Blålange (*Molva dypterygia*)
20. Lange (*Molva molva*)
21. Mora (*Mora moro*)
22. Flekkpagell (*Pagellus bogaraveo*)
23. Forkbeards/Skjellbrosme (*Phycis* spp.)
24. Vrakfisk (*Polyprion americanus*)
25. Rundskate (*Raja fyllae*)
26. Isskate (*Raja hyperborea*)
27. Svartskate (*Raja nidarosiensis*)
28. Blåkkeite (*Reinhardtius hippoglossoides*)
29. Straightnose rabbitfish (*Rhinochimaera atlantica*)
30. Lusuer (*Sebastes viviparus*)
31. Spiny skorpionfisk (*Trachyscorpia cristulata*)
32. Island catshark (*Apristurus* spp.)
33. Gulper shark (*Centrophorus granulosus*)
34. Brunhå (*Centrophorus squamosus*)
35. Islandshå (*Centroscyllium fabricii*)
36. Dypvannshå (*Centroscymnus coelolepis*)
37. Bunnhå (*Centroscymnus crepidater*)
38. Frilled shark (*Chlamydoselachus anguineus*)
39. Spansk håkjerring (*Dalatias licha*)
40. Gråhå (*Deania calceus*)
41. Stor svarthå (*Etmopterus princeps*)

42. Svarthå (*Etmopterus spinax*)
43. Hågjel (*Galeus melastomus*)
44. Mouse catshark (*Galeus murinus*)
45. Kamtannhai (*Hexanchus griseus*)
46. Orange roughy (*Hoplostethus atlanticus*)
47. Tornhå (*Oxynotus paradoxus*)
48. Knifetooth dogfish (*Scymnodon ringens*)
49. Håkjerring (*Somniosus microcephalus*)

§ 2. Antall fiskedøgn og fartøy

Uten hinder av forbudet i § 1 kan 17 norske fartøy fiske i totalt 508 fiskedøgn i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) etter artene i § 1 nr. 1–31. Fisket etter skolest er i tillegg begrenset av en totalkvote på 1 350 tonn.

§ 3. Forbud mot å fiske med bunnredskap

Det er ikke tillatt å fiske med bunnredskap (bunntrål, bunnline og bunn garn) i perioden 15. februar til 15. april innenfor et område avgrenset av følgende posisjoner:

1. 60° 58' 76" N – 27° 27' 32" W
2. 60° 56' 02" N – 27° 31' 16" W
3. 60° 59' 76" N – 27° 43' 48" W
4. 61° 03' 00" N – 27° 39' 41" W.

§ 4. Garnforbud

Det er forbudt å sette garn dypere enn 200 meter i ICES' statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område).

§ 5. Utkastforbud

Det er forbudt å foreta utkast av haiarter nevnt i § 1 nr. 32–49 som er døde eller døende.

§ 6. Bifangst

Dersom det tas hai som bifangst i andre fiskeri, skal disse søkes levende gjenutsatt.

§ 7. Stopp i fisket

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når det totalt er fisket i 508 fiskedøgn, eller når kvoten av skolest er beregnet oppfisket.

§ 8. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65. På samme måte straffes forsøk og medvirkning.

§ 9. Ikraftttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2014 og gjelder til og med 31. desember 2014.

29. nov. Nr. 1393 2013

Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Miljøverndepartementet 29. november 2013 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalens vedlegg II kap. XV nr. 12u (forordning (EF) nr. 1336/2008 og forordning (EU) nr. 259/2012). Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), gjøres følgende endringer:

EØS-henvisninger:

I hjemmelfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12u tilføyes følgende endringsforordninger: forordning (EF) nr. 1336/2008 og forordning (EU) nr. 259/2012.

§ 2–12 nytt annet ledd skal lyde:

For konsentrater til yrkesmessig bruk i lukkede systemer med automatisk dosering gjelder grenseverdiene i første ledd bokstav a) til f) etter fortykning.

§ 2–12 nytt tredje ledd skal lyde:

Forbudet i første ledd bokstav a) gjelder ikke tøyvaskemidler til forbrukere. Fra 1. januar 2017 gjelder forbudet i første ledd bokstav b) ikke maskinoppvaskemidler til forbrukere. Slike vaskemidler er regulert i vaskemiddelforordningen artikkel 4a og vedlegg VIa, jf. § 2–14.

§ 2–13 oppheves.

§ 2–14 skal lyde:

§ 2–14. Vaskemidler – gjennomføring av Vaskemiddelforordningen

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12u (forordning (EF) nr. 648/2004 som endret ved forordning (EF) nr. 907/2006, forordning (EF) nr. 551/2009, forordning (EF) nr. 1336/2008 og forordning (EU) nr. 259/2012) om vaske- og rengjøringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og til avtalen for øvrig.

All merking skal være på norsk.

I vedlegg VI til kapittel 2 i denne forskrift gjengis EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV nr. 12u (forordning (EF) nr. 648/2004, forordning (EF) nr. 907/2006, forordning (EF) nr. 551/2009, forordning (EF) nr. 1336/2008 og forordning (EU) nr. 259/2012), slik Miljøverndepartementet tolker denne delen av EØS-avtalen.

Vedlegg VI A og VI B til produktforskriften kapittel 2 oppheves.

Nytt vedlegg VI til produktforskriften kapittel 2 skal lyde:

Vedlegg VI. Vaskemiddelforordningen

Se her for å lese forordning (EF) nr. 648/2004 i konsolidert utgave med endringer gjennomført ved forordning (EF)

nr. 907/2006 og forordning (EF):

Se her for å lese forordning (EF) nr. 1336/2008:

Se her for å lese forordning (EU) nr. 259/2012:

II

Endringene trer i kraft straks.

3. des. Nr. 1394 2013

Forskrift om eksamen ved Luftkrigsskolen

Hjemmel: Fastsett av Skolesjefen ved Luftkrigsskolen 3. desember 2013 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9 syvende ledd og forskrift 16. desember 2005 nr. 1575 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for utdanningen ved Luftkrigsskolen (LKSK). Forskriften omfatter alle eksamener, prøver, bedømmelser, vurderinger og lignende innenfor alle fag, emner, delemner og kurs når resultatet fremgår på, eller inngår som beregningsgrunnlag for karakterutskrift eller vitnemål for bachelorgradsutdanningen eller deler av den.

I bestemmelser om Rett til å fortsette i studiet, § 13, gjelder også kravene til obligatoriske oppgaver som en forutsetning for å kunne gå opp til eksamen/deleksamen. Vurderingene og karakteren i *militært forhold (skikkethet som militær leder)* kommer i tillegg til karakterene som inngår i bachelorgraden og den er en forutsetning for å få bachelorgraden.

Eksamen i fag som ikke inngår i bachelorgraden, eller emner på dette nivået, reguleres også av denne forskrift, Bestemmelser for utdanning i Forsvaret og Luftkrigsskolens skolereglement.

Denne forskriften gjelder i tillegg til lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) og i tillegg til bestemmelser om eksamen og vurdering i rammeplaner for studiene på Luftkrigsskolen.

Der det ikke er fullt samsvar mellom Forsvarets utdanningsdirektiver og universitets- og høyskoleloven (UH-loven), skal intensjonen i UH-loven følges på områder som fremgår av forskrift 16. desember 2005 nr. 1575 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler. På samme måte skal bestemmelser om eksamen og sensur i nasjonale rammeplaner gå foran bestemmelser i denne forskriften.

Forskriften gjelder ikke for eksamener som Luftkrigsskolens kadetter tar ved andre høyskoler. I slike tilfeller gjelder vedkommende høyskoles eksamensbestemmelser.

§ 2. Definisjoner**1. Kadett**

Betegnelse på student tatt opp til å gjennomføre Bachelor i militære studier eller ettårig kvalifiseringskurs.

2. Rammeplan

Plan der overordnet myndighet har fastsatt nasjonale rammer for innholdet i studiet. Studiene er nærmere konkretisert i studieprogram og fagplaner.

3. Studieprogram

Beskriver hvilke fag og moduler graden består av, samt omfanget av disse.

4. Fagplan

Med utgangspunkt i en godkjent rammeplan gir fagplanen en nærmere konkretisering av faglig innhold i alle emnene i et studieprogram og beskriver organiseringen av studiet, studieprogresjon, arbeids- og undervisningsformer, eventuelle praksisformer og forholdet mellom teori og praksis, vurderingsordningene og pensum.

5. Emnebeskrivelse

Betegnelsen på den detaljerte delen av en fagplan som gjelder et avsluttende emne/delemne. Emnebeskrivelsen er en konkretisering av emnet, og gir opplysninger om emnets mål, innhold, arbeids- og undervisningsformer og om eksamens-/vurderingsordningen i emnet. Hvis det er flere deksamener i et emne, skal den innbyrdes vektningen eller sammenhengen mellom deksamenerne oppgis.

6. Studiepoeng

Omfanget av et fag, emne eller kurs i universitets- og høgskolesystemet måles i studiepoeng. 60 studiepoeng tilsvarer ett års normal arbeidsinnsats på heltid for en kadett.

7. Eksamen

Skriftlig og/eller muntlig individuell eller gruppevis prøve i et emne eller en del av et emne, presentasjon av praktisk oppgave, semesteroppgave, bacheloroppgave, demonstrasjon av egenferdighet eller innlevert rapport om utført laboratorie- eller prosjektarbeid som inngår i sluttvurderingen av et emne eller som gir grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter på vitnemålet. Begrepet skriftlig eksamen omfatter også eksamener der det benyttes datamaskin. Eksamen skal normalt avlegges i form av individuell prøving. Gruppeeksamen kan benyttes for mindre deler av studiet.

8. Mappevurdering

Mappevurdering er vurdering av en samling tekster som er produsert i en viss periode, og som skal danne grunnlag for sluttvurdering med fastsettelse av endelig karakter. Prosess for utvelgelse av hvilke kadettarbeid som mappen skal bestå av i sluttvurderingen, skal gå fram av fagplanen. Luftkrigsskolens faglige styre kan fastsette utfyllende regler for mappeevaluering.

9. Ordinær eksamen

Ordinær eksamen er den eksamenen som holdes i et fag, emne eller delemne første gang.

10. Utsatt eksamen

Eksamen for kadetter som hadde gyldig fravær ved ordinær eksamen.

11. Ny eksamen

Eksamen for kadetter som ikke bestod ved siste ordinære eksamen (kontinuasjon).

12. Deleksamen

Noen emner omfatter deksamener som er fastsatt i fagplanen. Også delemner med egen karakter på vitnemålet kan ha deksamener fastsatt i fagplanen. Karakteren i emnet/delemnet blir fastsatt på grunnlag av karakterene i deksamenerne (jf. § 11 Karakterer). Opplysninger om hvordan slike sammensatte karakterer beregnes, skal gå klart fram av fagplanen.

13. Prøveeksamen

Det kan gis forskjellige prøver i tillegg til dem som har innflytelse på endelig karakterer på vitnemålet. Det kan være prøveeksamener, tentamener, innleveringer, forprøver og andre betegnelser. Slike vurderingsformer skal omtales i fagplanen senest fra studieårets begynnelse hvis resultatet også kan være avgjørende for kadettens adgang til å gå opp til ordinær eksamen.

14. Kandidatnummer

Alle kadetter som er meldt opp til en eksamen, uansett type eksamen, får tildelt et tilfeldig valgt kandidatnummer.

15. Eksamensråd

Eksamensrådet er et rådgivende organ for skolesjefen, og behandler spørsmål om eksamen, sensur og klager hvor løsningen ikke følger direkte av forskriften. Eksamensrådet består av dekan (leder), kullsjef, tillitsvalgt for kadettene og tiltredende medlemmer etter behov. Eksamensrådet delegeres beslutningsmyndighet i enkeltsaker som angår utsettelse av eksamen, fritak for fag/eksamener og tilsvarende saker av rutinemessig karakter.

16. Skoleråd

Skolerådet er et rådgivende organ for skolesjefen i saker som angår alle skolemessige forhold vedrørende kadetter som ikke behandles av

eksamensrådet. Det er Sjef for Luftkrigsskolen som har avgjørelsesmyndighet i de saker som Skoleråd behandler. Skolerådet ved Luftkrigsskolen skal bestå av 4 faste personer: sjef skolestab (leder), gjeldende kullsjef, en sivil ansatt i undervisningsstilling/vitenskapelig stilling, sekretær. Øvrige fagpersoner kalles inn til Skoleråd ved behov for å gi innspill/uttalelser som Skoleråd trenger. Skolerådet skal legge frem sin anbefaling for Skolesjef som tar den endelige avgjørelsen.

§ 3. *Beskrivelse av eksamen*

En eksamen kan omfatte et emne, ett eller flere delemner slik det er beskrevet i fagplanen. Av fagplanen skal det fremgå om det brukes gradert karakterskala eller karakterene *bestått* eller *ikke bestått*, eksamenenes omfang målt i studiepoeng og hvordan eksamenen inngår i karakteren på vitnemålet.

Følgende opplysninger må gis senest 3 uker før eksamensperioden begynner eller 3 uker før eksamensdagen (gjelder eksamensdager utenom eksamensperioder):

- eksamensform (skriftlig, muntlig, ev. kombinasjon av flere eksamensformer)
- varighet av eksamen
- individuell eller gruppevis eksamen
- tillatelse til å bruke hjelpemidler, i tilfelle hvilke.

Ved gruppeeksamener kan det fastsettes at karakterene skal gis individuelt på grunnlag av resultatet av gruppeeksamenen justert med resultatet etter individuell muntlig eksamen. Slike ordninger må fremgå av fagplanen.

§ 4. *Oppmelding til eksamen*

Kadettene blir kollektivt oppmeldt til ordinær eksamen i obligatoriske emner. Oppmelding til utsatt eksamen (§ 2 pkt. 4) og ny eksamen (kontinuasjon) (§ 2 pkt. 5) skjer automatisk første gang, med mindre kadetten skriftlig søker om utsettelse. Ved mer enn to stryk vises det til § 13 Rett til å fortsette studiet. Hvis behandlingen i Skoleråd gir adgang til nytt forsøk, avtaler kadetten oppmelding med administrasjonen. Kadettene har selv ansvaret for at de er meldt opp til eksamen i andre tilfeller enn ordinær eksamen og første gangs ny eller utsatt eksamen.

§ 5. *Gjennomføring av skriftlig eksamen*

På skriftlige eksamensoppgaver skal følgende opplysninger alltid angis: emnets/delelnets navn og eventuelt nummer/emnekode, eksamensdato, varigheten av eksamen, hvilke hjelpemidler kadettene kan ha ved eksamen og hvor mange studiepoeng eksamenen dekker. Dette skal være i samsvar med det som står i emnebeskrivelsen.

Ved skriftlige individuelle eksamener skal faglærer/fagansvarlig utarbeide 2 ulike sett med eksamensoppgaver til eksamensdagen. Disse leveres til skolens eksamensansvarlig/eksamenssekretær. Eksamensansvarlig avklarer med sensor om hvilket sett som skal benyttes. Eksamensansvarlig sørger for at det eksamenssettet som sensor har valgt, trykkes opp i tilstrekkelig antall og forsegles i en konvolutt. Det andre settet oppbevares i egen forseglet konvolutt.

Ved alle skriftlige eksamener skal det lages en standard omslagsside for å sikre ensartet informasjon om oppgaven, hvilke hjelpemidler som er tillatt og tidsfrist for innlevering. Minimumskravene til en slik omslagsside er beskrevet i Luftkrigsskolens skolereglement.

Ved skriftlig individuell eksamen skal faglærer være tilgjengelig for spørsmål under hele eksamen.

1. *Ordensregler for individuell skriftlig skoleeksamen:*

- Kadettene skal møte i god tid før kunngjort starttidspunkt. Kadetter som møter for sent, gis anledning til å avlegge eksamen med sluttidspunkt som bestemt for de øvrige, forutsatt at oppmøte skjer innen 1 time etter starttidspunkt. Dette medfører at ingen får avslutte sin eksamen og forlate eksamenslokalet uten ledsager, før tidligst 1 time etter starttidspunktet. Oppmøte senere enn en time etter kunngjort starttid regnes som «ikke møtt», (dvs. ikke bestått eksamen). Kadetten(e)s nærmeste militære foresatte skal i tilfelle fravær/for sent oppmøte informeres om forholdet.
- Når kadettene er på plass i eksamenslokalet, skal en ansvarshavende inspektør kontrollere tillatte hjelpemidler, kadettens bord, matpakker og lignende. De skal påse at alt som ikke er tillatt å ha på, ved eller under bordene blir innlevert/plassert foran eller bak i eksamenslokalet. Dette gjelder også skolevesker og poser. Kadettene skal selv undersøke og fjerne fra sine lommer alt som kan betraktes som ulovlige hjelpemidler.
- Før eksamen tar til, deler inspektørene ut kladdemark og innføringsark. Det skal bare skrives på innføringsarkets ene side. På første og siste side i besvarelsen skal alle rubrikkene være fylt ut. På de resterende sider kan ut- og innleveringstidene sløyfes. Samtlige kladdemark skal være stemplet med skolens stempel.
- Når alt er klart skal ansvarshavende inspektør bryte konvolutten(e) med oppgaver. Med inspektørens hjelp deles disse ut til kadettene, som fra nå av ikke skal snakke sammen. Når samtlige oppgaver er utlevert (og eventuelt gjennomgått), skal eksamen erklæres å være begynt og klokkeslett noteres som utleveringstid. Tid for eksamens begynnelse og seneste innleveringstid føres på tavlen i eksamenslokalet.
- Når en kadett trenger skrivemateriell eller har andre behov, påkaller vedkommende inspektørens oppmerksomhet ved å rekke opp en hånd. Kadetten må ikke reise seg eller forlate plassen sin før inspektøren har gitt tillatelse til det. Dette gjelder også ved innlevering av besvarelsen. Lån av hjelpemidler mellom kadettene

skal unngås, men kan unntaksvis kun foregå via inspektør og kun hvis et utilstrekkelig antall hjelpemidler skyldes omstendigheter som den enkelte kadett ikke kan lastes for.

- Det er ikke tillatt for en inspektør å gå ut med mer enn 1 kadett om gangen, uansett om kadetter i samme rom har forskjellige eksamensfag. Inspektørene må sørge for at kadettene holdes absolutt isolert. Lufteturene gjøres kortest mulig, og ikke over 10 minutter.
- En av inspektørene skal minne kadettene om tiden, første gang når det er en time igjen og andre gang når det er 15 minutter igjen av eksamenstiden.

2. Særegent for skriftlige individuelle skoleeksamener der besvarelsen skrives for hånd:

- Før besvarelsen leveres, skal kadetten påse at:
 - rubrikken øverst på hvert enkelt ark er korrekt utfyllt
 - kadettens navn ikke finnes på noen av de innleverte papirer
 - innføringsarkene er splittet i henholdsvis hvit, gul og rød del, og heftet sammen i riktig rekkefølge (en hvit, en gul og en rød besvarelse)
 - hvis kandidaten leverer kladd, skal denne vedlegges den hvite kopien
 - alt utlevert eksamensmaterieell blir innlevert.
- Dersom en kadett ikke er ferdig med innføringen når eksamenstiden er over, skal dette anføres på innføringsarket og henvises til fortsettelse på kladd som vedlegges. Kadetten underretter inspektøren om dette ved innleveringen. En av inspektørene tar imot besvarelsene og de øvrige papirer, og kontrollerer at det som er nevnt ovenfor er utført. Når dette er funnet i orden, kan kadetten gis tillatelse til å forlate eksamenslokalet.
- Ved innlevering av eksamensbesvarelsen skal originalen og første kopi heftes sammen og leveres inn til Luftkrigsskolen, mens siste kopi beholdes av kadetten.

3. Særegent for skriftlige individuelle skoleeksamener der besvarelsen skrives på PC:

Ved behov opprettes nye brukerprofiler og et helt nytt og unikt brukerområde til eksamensdagen. Dette gjøres for å unngå at kadettene kan benytte seg av sine opprinnelige brukerområder. Det skal iverksettes tiltak som hindrer kadettene i å sende e-post til hverandre og bruke internett under eksamenstiden (dersom dette ikke er tillatt som et hjelpemiddel).

Andre former for elektronisk gjennomføring kan også brukes, så lenge det sikrer at kadettene ikke får tilgang på hjelpemidler de ikke skal ha. Dette må reguleres i det enkelte tilfelle.

Besvarer som leveres i papirversjon, skal skrives ut i 3 eksemplarer. Dersom kadettene ikke har anledning til å samarbeide under eksamenen, skal en inspektør følge kadettene under henting av utskriften.

4. Gjeldende for alle skriftlige eksamener der besvarelsen skrives på PC:

Det må komme klart frem på eksamensoppgaven om kadettene skal levere inn sin besvarelse på papir, og/eller om den skal leveres elektronisk.

Det bør benyttes en dokumentmal som inneholder en opplysningsrubrikk hvor kadettens eksamensnummer, antall sider, dato og fag kan påføres.

5. Særegent for skriftlige hjemmeeksamener:

Avhengig av fagplanen til det enkelte fag kan hjemmeeksamen være individuell eller gruppebasert.

Alle hjelpemidler er normalt tillatt, men det er ikke tillatt å levere inn besvarer som inneholder direkte kopi av kilder uten henvisning (plagiat). Dette betraktes som fusk, jf. § 17 Fusk. Hjemmeeksamen skal fremstå som et selvstendig arbeid.

Eksamensrådet behandler søknader om utsatt innleveringsfrist av hjemmeeksamen, dersom det foreligger gyldig grunn.

For sen innlevering av hjemmeeksamener uten gyldig grunn regnes som *ikke bestått* (tellende forsøk).

§ 6. Hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler skal fremgå av fagplanen. Endringer må være kunngjort senest 3 uker før eksamensdag. Det skal også fremgå av eksamensoppgaven hvilke hjelpemidler som er tillatt. Dersom ikke annet er opplyst, har kandidaten selv ansvar for å medbringe tillatte hjelpemidler. Hjelpemidler som tillater kommunikasjon med andre (mobiltelefon og lignende), eller avgir støy (musikkspiller, radio etc.), tillates ikke i eksamenslokaler. Faglærer kan fastsette begrensninger mht. tillatte kalkulator typer. Slik avgrensning må være klart definert, og skolen må etablere et tilfredsstillende godkjennings- og kontrollapparat.

Når trykte hjelpemidler er tillatt, skal disse være fri for egne notater, med mindre annet er opplyst. Skolen kan kreve at slike hjelpemidler blir innlevert for kontroll minst 2 dager før eksamen, med utlevering sammen med eksamensoppgaven. Dette gjelder også hjelpemidler som er tillatt etter særordning.

Besittelse av ulovlige hjelpemidler etter at eksamen er igangsatt betraktes som fusk, selv om det ikke er påvist at hjelpemidlet har vært i bruk (jf. § 17 Fusk).

§ 7. Vilkår for å få gå opp til eksamen

Kadetter som ikke har levert og fått godkjent obligatoriske innleveringer der krav om godkjenning er fastsatt i fagplanen, får ikke adgang til å gå opp til eksamen i emnet. Hvis kandidaten ut fra normal studieprogresjon skulle ha

tatt eksamen, regnes dette likevel som første forsøk med strykarakter som resultat. Ny eksamen (kontinuasjon) regnes som annet (siste) forsøk, jf. § 13 Rett til å fortsette studiet.

§ 8. Særordninger

Kadetter som har behov for særordninger ved eksamen, kan søke studieadministrasjonen om spesiell tilrettelegging eller forlenget tid. Legeerklæring eller annen relevant dokumentasjon må legges frem. Ordningen gjelder normalt ikke muntlige prøver og heller ikke ved gruppeeksamener, hjemmeeksamener eller prosjektoppgaver.

§ 9. Sykdom under eksamen

Kadetter som er forhindret fra å ta eksamen pga. sykdom, skal levere legeerklæring umiddelbart.

§ 10. Sensur

Sensuren skal foreligge innen 3 uker (arbeidsuker) hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Det kan gjøres unntak for enkelteksamener eller når det ikke er mulig å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren på tre uker. Jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–9.

Det skal som hovedregel benyttes ekstern sensor ved alle eksamener. Ved ny sensurering etter klage, jf. § 5–2 og § 5–3 i lov om universiteter og høyskoler, benyttes minst to nye sensorer, hvorav minst én ekstern. Ytterligere bestemmelser om sensurering er gitt i Luftkrigsskolens skolereglement og i skolereglementets vedlegg E, *Bestemmelser for gjennomføring av sensur ved Luftkrigsskolen og Luftforsvarets krigsskoleutdanning*.

§ 11. Karakterer

Endelig karakter i emner og delemner som ut fra fagplanen skal på vitnemålet, fastsettes på grunnlag av eksamener, deleksamener og/eller andre vurderingsordninger slik fagplanen angir.

1. Karaktersystem

Det er anledning til å bruke bestått/ikke bestått i stedet for gradert skala.

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Karakterene gis i utgangspunktet relatert til målet med faget. Den enkelte skole kan i sitt skolereglement presisere den kvalitative beskrivelse av vurderingskriterier nærmere, og gi videre retningslinjer for bruk av skalaen.

2. Utrekning av karakter (i fag med flere deleksamener)

I karaktersystemet skal bokstavene konverteres til tall for utregning av samlet karakter/hovedkarakter. I fag hvor det er flere (del)eksamener, skal karakterer fra disse deleksamenene benyttes som selvstendige karakterer i utregning av samlet karakter/hovedkarakter. En sammenslåing av karakterer fra deleksamener til én stor felles karakter i faget/modulen, vil medføre en «vasking» av de ulike mindre eksamenskarakterene.

3. Utrekning av hovedkarakter

Det skal gis en hovedkarakter som er et vektet gjennomsnitt av oppnådde resultater i de enkelte elementer i utdanningen. Hovedkarakter angis både med bokstavkarakter og med et tall med to desimaler.

Vanlige forhøyningsregler gjelder. Dersom kandidaten stryker til eksamen, men ved ny prøve oppnår bestått, vil strykkarakteren inngå i hovedkarakteren.

Grunnlag for beregning:

<i>Karakter</i>	A	B	C	D	E	F
<i>Poengverdi</i>	5	4	3	2	1	0

Ved utregning av vektet gjennomsnitt gjelder:

for teorifag: antall studiepoeng

for militært forhold: som angitt i skolereglementet

for fysisk fostring: som bestemt av overordnet myndighet (Tff kl. 43) og angitt i skolereglementet.

Eksempel:

<i>Hovedkarakter:</i>	B	4,32
-----------------------	---	------

4. Førings av karakter på vitnemål

Enkeltkarakterene føres med bokstaver, A til F. Hovedkarakterene (eventuelt gruppekarakterene) føres både med bokstav og tall og tilsvarende betegnelse.

5. Bestemmelser for fastsettelse av karakteren i militært forhold (skikkethet som militær leder)

Hensikten med karakter i militært forhold (MF) er å ha et uttrykk for militære kandidaters skikkethet som befal. MF-karakteren skal også, sammen med veiledningen, være et viktig ledd i kandidatens utvikling som befal. Karakteren skal fremkomme som et resultat av systematiske observasjoner av forhold i kandidatens holdning og atferd, både i og utenfor skoletid, som har betydning for vedkommende sin egnethet som militær leder.

Vurderinger av og veiledning til kandidatene skal være rettet mot handlingskompetansemodellen som omtalt i Luftkrigsskolens Skolereglement.

Kriteriene for bedømmelse av MF-karakteren fremgår av Luftkrigsskolens skolereglement, vedlegg C.

§ 12. Kunngjøring av eksamensresultater

Kunngjøringen skjer elektronisk. Karakterlistene skal være anonymisert ved bruk av kandidatnummer. De som ikke har bestått, tilskrives (eventuelt med vilkår for å få fortsette studiet) og informeres om ny eksamen (kontinuasjon) eller om behandling i Skoleråd ved 2. gangs stryk (se § 13), mens de øvrige selv må gjøre seg kjent med resultatet. Samme prosedyre gjelder ved deleksamener som inngår i – eller forutsettes bestått forut for – eksamen som gir karakter på vitnemålet.

§ 13. Rett til å fortsette studiet

Forutsetningen for å kunne fullføre studiet er bestått eksamen. Dersom en kadett har strøket i mer enn 2 eksamener kan vedkommende relegeres. Dette gjelder hele studiet sett under ett. Saken behandles i Skoleråd ved tredje stryk. Dette gjelder uavhengig av om kadetten har bestått ny eksamen (kontinuasjon) i de 2 fagene han eller hun har strøket i tidligere.

For kadetter som har hatt lovlig fravær, eller som ikke har bestått ved siste ordinære eksamen i et emne, arrangeres det henholdsvis utsatt og ny eksamen i emnet (kontinuasjonseksamen).

Hvis en kadett stryker på ny eksamen (kontinuasjon) skal saken behandles i Skoleråd og som hovedregel kan kadetten relegeres, jf. Bestemmelser for utdanning i Forsvaret pkt. 12.3 om relegering når minstekrav til skolemessige prestasjoner ikke er tilfredsstillende.

§ 14. Begrunnelse for og klage på karakterfastsetting

Kadettene har rett til begrunnelse for karakterfastsettingen. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter må et eventuelt krav om begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt.

Ved skriftlige eksamener kan en kadett skriftlig be om begrunnelse senest 3 uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg. Begrunnelse skal normalt være gitt innen 2 uker etter at kadetten har bedt om dette. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen og for bedømmelsen av kadettens prestasjon.

Kadetten kan skriftlig klage på karakteren senest 3 uker etter at eksamensresultatet er kunngjort, eller senest 3 uker etter at begrunnelsen er gitt. En klage på karakteren skal være begrunnet, og dekan vurderer om begrunnelsen er relevant. Klager uten relevant begrunnelse avvises. En endring i karakteren kan skje til gunst eller ugunst for klageren.

Bedømmelse av muntlig eksamen, praktisk prøve eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Formelle feil ved gjennomføringen av muntlig eller praktisk eksamen kan likevel påklages, se § 16.

Klage som gjelder gruppeeksamen, kan bare fremmes hvis hele gruppen samtykker i det. Klagen skal være undertegnet av alle i gruppen. Eventuelt endret karakter gjelder hele gruppen.

§ 15. Adgang til å forbedre karakteren

Kadettene har adgang til å gå opp til eksamen på nytt selv om en eksamen er bestått. De kan bare gå opp ved neste ordinære eksamen. Luftkrigsskolen tar forbehold om at det ved endret eller justert fagplan ikke gis adgang til å ta eksamen på nytt. Siste forsøk teller.

§ 16. Klage over formelle feil ved eksamen

Den som har vært oppe til eksamen kan klage skriftlig over formelle feil innen 3 uker etter at vedkommende er eller burde vært kjent med det forholdet som ligger til grunn for klagen. Klage over formelle feil ved eksamen skal være begrunnet.

Eksamensrådet vurderer spørsmålet om hvorvidt det som oppgis som formelle feil, kan ha påvirket prestasjonen under eksamen eller sensuren av prestasjonen for kadetten som klaget. Hvis Eksamensrådet ikke kan se at forholdet har hatt betydning for resultatet, kan klagen avvises. I motsatt fall kan Luftkrigsskolen beslutte å gi ny eksamen eller ny sensur på samme prøven. Luftkrigsskolen må i tilfelle vurdere hvorvidt feilen kan ha hatt betydning for hele kullet. Sensuren eller eksamensforsøket annulleres i tilfelle for hele kullet.

§ 17. Fusk

Brudd på bestemmelsene som fremgår av § 5 og § 6 i denne forskriften blir betraktet som forsøk på fusk eller fusk.

Luftkrigsskolen behandler forsøk på fusk og fusk i henhold til lov om universiteter og høyskoler, § 4–7. Forsøk på fusk eller fusk kan medføre annullering av eksamensresultatet.

I tillegg gjelder Bestemmelser for utdanning i Forsvaret, pkt. 12.3 om frabeordning/relegering dersom kadetten har begått fusk eller forsøk på fusk i forbindelse med prøve, eller plagiat i forbindelse med innleveringsarbeid.

§ 18. Vitnemål og uttalelser

Etter fullført og bestått utdanning får kadettene tildelt vitnemål med karakterutskrift for hele utdanningen. Kadettene får også vitnemålsvedlegg (Diploma Supplement) i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 3–11 (1).

På karakterutskriften skal antall studiepoeng og oppnådd eksamenskarakter fremgå for hvert emne, og det skal stå hvilket semester eksamen ble avlagt i.

Vurderingen/karakteren i Militært forhold (Skikkethet som militær leder) kommer som et eget vedlegg til vitnemålet.

Resultatene fra Ferdigheter i militære disipliner (FIM) fremkommer på vitnemålet.

Kadetter som har gjennomgått utdanning/kurs som ikke er nivådannende utdanning tildeles et kursbevis.

Kadetter som avbryter sin utdanning, relegeres i utdanningstiden på grunn av stryk eller dimitteres før uteksaminering pga. disiplinære forhold, mottar ikke vitnemål, men får utskrift fra eksamensprotokoll i fag/emner som er fullført og bestått. Det skal fremgå tydelig av utskriften at utdanningen ikke er bestått eller fullført.

Foruten kadettens personalia skal vitnemålet angi fagkrets med antall studiepoeng samt karakterer. Luftkrigsskolen benytter hovedkarakter, og denne skal føres på vitnemålet.

På vitnemål eller kursbevis skal det fremgå hvilken utdanningskode utdanningen eller kurset har.

§ 19. Overprøving av eksamensforskriftene

Forhold som ikke dekkes direkte av denne forskriften eller lover og reglementer som det henvises til, og spørsmål om dispensasjon fra forskriften, behandles av Eksamensrådet.

§ 20. Utfyllende bestemmelser

Luftkrigsskolen kan fastsette utfyllende bestemmelser, instruksjer og rutinebeskrivelser.

§ 21. Endringer i forskriftene

Endringer i forskriftene vedtas av skolesjefen. Endringer som følger av endringer i lover, forskrifter og reglementer gjelder uavhengig av slikt vedtak.

§ 22. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft med virkning fra og med 4. desember 2013.

Samtidig oppheves forskrift 11. april 2013 nr. 366 om eksamen ved Luftkrigsskolen.

4. des. Nr. 1395 2013**Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 4. desember 2013 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 6–44 annet ledd. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

§ 6–44–11 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. Sted hvor skattyter normalt utfører sitt arbeid. Det skal særlig legges vekt på om skattyters arbeid på stedet skjer regelmessig og med en viss hyppighet. Dersom skattyter i det samme arbeidsforhold arbeider på flere arbeidssteder, anses bare det arbeidsstedet hvor det meste av arbeidstiden tilbringes i den enkelte av periodene for forskuddstrekk som følger av skattebetalingsloven § 10–10 som sted hvor skattyter normalt utfører sitt arbeid i perioden.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med 4. desember 2013.

6. des. Nr. 1396 2013

Forskrift om endring i forskrift 7. november 2003 nr. 1309 om spesielle kvoteordninger for kystfiskeflåten

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 6. desember 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villevande marine ressursar (havressurslova) § 14. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 7. november 2003 nr. 1309 om spesielle kvoteordninger for kystfiskeflåten gjøres det følgende endring:

§ 8 tredje ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra kravet om kondemnering av det uttatte fartøyet når det har antikvarisk verdi eller kan brukes til allmenntilgode formål, til foreningsarbeid eller lignende. Fartøyet skal i så fall være registrert i Skipsregisteret, og det skal tinglyses at fartøyet ikke kan nyttes til fiske, ikke kan gjeninnføres i registeret over norske fiskefartøy og ikke kan selges til utlandet uten Fiskeridirektoratets samtykke. Dersom fartøyet er fredet i medhold av kulturminneloven § 14a eller vernet av Riksantikvaren, kan det likevel nyttes til sports- og rekreasjonsfiske etter havressursloven § 22 og § 23 når det er tinglyst at det kan nyttes til slikt fiske.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

6. des. Nr. 1397 2013

Forskrift om endring i forskrift 4. mars 2005 nr. 193 om strukturkvoteordning mv. for havfiskeflåten

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 6. desember 2013 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villevande marine ressursar (havressurslova) § 14. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

I

I forskrift 4. mars 2005 nr. 193 om strukturkvoteordning mv. for havfiskeflåten gjøres det følgende endring:

§ 6 fjerde ledd (endret) skal lyde:

Det kan gjøres unntak fra kravet om kondemnering av det uttatte fartøyet når det har antikvarisk verdi. Fartøyet skal i så fall være registrert i Skipsregisteret, og det skal tinglyses at fartøyet ikke kan nyttes til fiske, ikke kan gjeninnføres i registeret over norske fiskefartøy og ikke kan selges til utlandet uten Fiskeridirektoratets samtykke. Dersom fartøyet er fredet i medhold av kulturminneloven § 14a eller vernet av Riksantikvaren, kan det likevel nyttes til sports- og rekreasjonsfiske etter havressursloven § 22 og § 23 når det er tinglyst at det kan nyttes til slikt fiske.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

6. des. Nr. 1398 2013

Ikraftsetting av lov 7. juni 2013 nr. 29 om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven mv. (styrking av pasienters, brukeres og pårørendes stilling m.m.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 6. desember 2013 med hjemmel i lov 7. juni 2013 nr. 29 om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven mv. (styrking av pasienters, brukeres og pårørendes stilling m.m.) del V. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 6. desember 2013 kl. 16.40.

Lov 7. juni 2013 nr. 29 om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven mv. (styrking av pasienters, brukeres og pårørendes stilling m.m.) trer i kraft fra 1. januar 2014.

11. nov. Nr. 1399 2013**Forskrift om endring i forskrift om legemiddelklassifisering**

Hjemmel: Fastsett av Statens legemiddelverk 11. november 2013 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler (legemiddeloven) § 2. Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

I

I forskrift 27. desember 1999 nr. 1565 om legemiddelklassifisering (legemiddellisten, unntakslisten og urtelisten) gjøres følgende endringer:

I § 2 Legemiddellisten skal følgende oppføring strykes:

- Metionin (methioninum)

I § 4 Urtelisten Liste A skal oppføring av *Pygeum africanum* og *Saussurea lappa* endres til nedenforstående:

§ 4 Urtelisten Liste A og Liste B skal oppføringen av *Uncaria tomentosa* rettes til korrekt stavemåte som vist nedenfor:

Liste A

Klassifisering	Latinsk navn o.l.	Norsk navn o.l.
H	<i>Prunus africana</i> (<i>Pygeum africanum</i>)	
L	<i>Saussurea costus</i> (<i>Saussurea lappa</i>)	
L	<i>Uncaria tomentosa</i>	Una de Gato

Liste B

Klassifisering	Norsk navn o.l.	Latinsk navn o.l.
L	Una de Gato	<i>Uncaria tomentosa</i>

I § 4 Urtelisten tilføyes et nytt ledd etter Liste A og Liste B:

Arter kan ha flere vitenskapelige navn (synonymer) og vil omfattes av forskriften selv om samtlige synonymer ikke står med navns nevneelse.

II

Forskriften trer i kraft umiddelbart.

12. nov. Nr. 1400 2013**Forskrift om endring i forskrift om kosmetikk og kroppspleieprodukter**

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 12. november 2013 med hjemmel i lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppspleieprodukt m.m. (kosmetikklova) § 8, jf. delegeringsvedtak 29. desember 2005 nr. 1770.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1a (forordning (EU) nr. 344/2013). Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

I

I forskrift 8. april 2013 nr. 391 om kosmetikk og kroppspleieprodukter gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1a (forordning (EF) nr. 1223/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 344/2013), nr. 2 (direktiv 80/1335/EØF som endret ved direktiv 87/143/EØF), nr. 3 (direktiv 82/434/EØF som endret ved direktiv 90/207/EØF), nr. 4 (direktiv 83/514/EØF), nr. 5 (direktiv 85/490/EØF), nr. 6 (direktiv 93/73/EØF), nr. 7 (direktiv 95/32/EF) og nr. 8 (direktiv 96/45/EF).

§ 1 skal lyde:

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1223/2009

EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1a (forordning (EF) nr. 1223/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 344/2013) om kosmetiske produkter gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger»:

I forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer:

Overskriften endres fra Forordning (EF) nr. 1223/2009 til:

Konsolidert forordning (EF) nr. 1223/2009

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1223/2009. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordning (EU) nr. 344/2013. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XVI nr. 1a er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► **B** Forordning (EF) nr. 1223/2009

som endret ved

► **M1** Forordning (EU) nr. 344/2013

I vedleggene til forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer (endringene, skal angis som ► M1 og ◀ M1, henholdsvis før og etter den enkelte endringen). Merk at fotnoter skal tas med.

1) I vedlegg II til forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer:

a) Posten med referansenummer 167 skal lyde:

► M1	4-aminobenzosyre og dens estere med aminogruppen fri	150-13-0	205-753-0
167			◀ M1

b) Posten med referansenummer 450 skal lyde:

► M1	Eteriske oljer av sitronverbena (<i>Lippia citriodora</i> Kunth.) og andre	8024-12-2	285-515-0
450	derivater enn absolutte, når de brukes som duftbestanddel		◀ M1

c) Posten med referansenummer 1136 skal lyde:

► M1	Eksudat av <i>Myroxylon pereirae</i> (Royle) Klotzsch (perubalsam, rå), når	8007-00-9	232-352-8
1136	det brukes som duftbestanddel		◀ M1

d) Postene med følgende nye referansenumre skal lyde:

► M1	4-[(4-Aminofenyl)(4-iminosykloheksa-2,5-dien-1-yliden)metyl]-o-	3248-93-	221-832-
1329	toluidin og dets hydrokloridsalt (Basic Violet 14, CI 42510), når det	9/632-99-5	2/211-189-6
	brukes i hårfargingsmidler	(HCl)	(HCl)
1330	4-(2,4-Dihydroksyfenylazo)benzensulfonsyre og dens natriumsalt	2050-34-	218-087-
	(Acid Orange 6, CI 14270), når det brukes i hårfargingsmidler	2/547-57-9	0/208-924-8
		(Na)	(Na)
1331	3-Hydroksy-4-(fenylazo)-2-naftalenkarboksylsyre og dens kalsiumsalt	27757-79-	248-638-
	(Pigment Red 64:1, CI 15800), når det brukes i hårfargingsmidler	5/6371-76-2	0/228-899-7
		(Ca)	(Ca)
1332	2-(6-Hydroksy-3-okso-(3H)-xanten-9-yl)benzosyre, fluorescein og dets	2321-07-	219-031-
	dinatriumsalt (Acid Yellow 73 sodium salt, CI 45350), når det brukes i	5/518-47-8	8/208-253-0
	hårfargingsmidler	(Na)	(Na)
1333	4',5'-Dibrom-3',6'-dihydroksyspiro[isobenzofuran-1(3H),9'-	596-03-	209-876-
	[9H]xanten]-3-on, 4',5'-dibromfluorescein (Solvent Red 72) og dets	2/4372-02-5	0/224-468-2
	dinatriumsalt (CI 45370), når det brukes i hårfargingsmidler	(Na)	(Na)
1334	2-(3,6-Dihydroksy-2,4,5,7-tetrabromxanten-9-yl)-benzosyre,	15086-94-	239-138-
	fluorescein, 2',4',5',7'-tetrabromo-, (Solvent Red 43), dets dinatriumsalt	9/17372-87-	3/241-409-6
	(Acid Red 87, CI 45380) og dets aluminiumsalt (Pigment Red 90:1	1	(Na)/240-
	Aluminium lake), når det brukes i hårfargingsmidler	(Na)/15876-	005-7 (Al)
		39-8 (Al)	

1335	Xantylum, 9-(2-karboksyfenyl)-3-((2-metylphenyl)amino)-6-((2-metyl-4-sulfofenyl)amino)-, indre salt og dets natriumsalt (Acid Violet 9, CI 45190), når det brukes i hårfargingsmidler	10213-95-3/6252-76-2 (Na)	-/228-377-9 (Na)
1336	3',6'-Dihydroksy-4',5'-dijodspiro(isobenzofuran-1(3H),9'-[9H]xanten)-3-on (Solvent Red 73) og dets natriumsalt (Acid Red 95, CI 45425), når det brukes i hårfargingsmidler	38577-97-8/33239-19-9 (Na)	254-010-7/251-419-2 (Na)
1337	2',4',5',7'-Tetrajodfluorescein, dets dinatriumsalt (Acid Red 51, CI 45430) og dets aluminiumsalt (Pigment Red 172 Aluminium lake), når det brukes i hårfargingsmidler	15905-32-5/16423-68-0 (Na)/12227-78-0 (Al)	240-046-0/240-474-8 (Na)/235-440-4 (Al)
1338	1-Hydroksy-2,4-diaminobenzen (2,4-diaminofenol) og dets dihydrokloridsalt (2,4-diaminofenol HCl), når det brukes i hårfargingsmidler	95-86-3/137-09-7 (HCl)	202-459-4/205-279-4 (HCl)
1339	1,4-Dihydroksybenzen (hydrokinon), med unntak av post 14 i vedlegg III	123-31-9	204-617-8
1340	[4-[[4-Anilin-1-naftyl][4-(dimetylaminofenyl)metylen]sykloheksa-2,5-dien-1-yliden]dimetylammoniumklorid (Basic Blue 26, CI 44045), når det brukes i hårfargingsmidler	2580-56-5	219-943-6
1341	Dinatrium 3-[(2,4-dimetyl-5-sulfonatofenyl)azo]-4-hydroksynaftalen-1-sulfonat (Ponceau SX, CI 14700), når det brukes i hårfargingsmidler	4548-53-2	224-909-9
1342	Trinatrium tris[5,6-dihydro-5-(hydroksyimino)-6-oksonaftalen-2-sulfonato(2-)-N5,O6]ferrat(3-) (Acid Green 1, CI 10020), når det brukes i hårfargingsmidler	19381-50-1	243-010-2
1343	4-(Fenylazo)resorcinol (Solvent Orange 1, CI 11920) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler	2051-85-6	218-131-9
1344	4-[(4-Etoksyfenyl)azo]naftol (Solvent Red 3, CI 12010) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler	6535-42-8	229-439-8
1345	1-[(2-Klor-4-nitrofenyl)azo]-2-naftol (Pigment Red 4, CI 12085) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler	2814-77-9	220-562-2
1346	3-Hydroksy-N-(o-tolyl)-4-[(2,4,5-triklorfenyl)azo]naftalen-2-karboksamid (Pigment Red 112, CI 12370) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler	6535-46-2	229-440-3
1347	N-(5-Klor-2,4-dimetoksyfenyl)-4-[[5-[(dietylaminosulfonyl]-2-metoksyfenyl]azo]-3-hydroksynaftalen-2-karboksamid (Pigment Red 5, CI 12490) og dets salter, når det brukes i hårfargingsmidler	6410-41-9	229-107-2
1348	Dinatrium 4-[(5-klor-4-metyl-2-sulfonatofenyl)azo]-3-hydroksy-2-naftoat (Pigment Red 48, CI 15865), når det brukes i hårfargingsmidler	3564-21-4	222-642-2
1349	Kalsium 3-hydroksy-4-[(1-sulfonato-2-naftyl)azo]-2-naftoat (Pigment Red 63:1, CI 15880), når det brukes i hårfargingsmidler	6417-83-0	229-142-3
1350	Trinatrium 3-hydroksy-4-(4'-sulfonatonaftylazo)naftalen-2,7-disulfonat (Acid Red 27, CI 16185), når det brukes i hårfargingsmidler	915-67-3	213-022-2
1351	2,2'-[(3,3'-Diklor[1,1'-bifenyl]-4,4'-diyl)bis(azo)]bis[N-(2,4-dimetylfenyl)-3-oksobutyramid] (Pigment Yellow 13, CI 21100), når det brukes i hårfargingsmidler	5102-83-0	225-822-9
1352	2,2'-[Sykloheksylidenbis[(2-metyl-4,1-fenyl)azo]]bis[4-sykloheksylfenol] (Solvent Yellow 29, CI 21230), når det brukes i hårfargingsmidler	6706-82-7	229-754-0
1353	1-((4-Fenylazo)fenylazo)-2-naftol (Solvent Red 23, CI 26100), når det brukes i hårfargingsmidler	85-86-9	201-638-4
1354	Tetanatrium 6-amino-4-hydroksy-3-[[7-sulfonato-4-[(4-sulfonatofenyl)azo]-1-naftyl]azo]naftalen-2,7-disulfonat (Food Black 2, CI 27755), når det brukes i hårfargingsmidler	2118-39-0	218-326-9
1355	Etanamin, N-(4-((4-dietylaminofenyl)(2,4-disulfofenyl)metylen)-2,5-sykloheksadien-1-yliden)-N-etyl-, hydroksid, indre salt, natriumsalt (Acid Blue 1, CI 42045), når det brukes i hårfargingsmidler	129-17-9	204-934-1
1356	Etanamin, N-(4-((4-dietylaminofenyl)(5-hydroksy-2,4-disulfofenyl)metylen)-2,5-sykloheksadien-1-yliden)-N-etyl-, hydroksid, indre salt, kalsiumsalt (2:1) (Acid Blue 3, CI 42051), når det brukes i hårfargingsmidler	3536-49-0	222-573-8
1357	Benzenmetanamin, N-etyl-N-(4-((4-etyl((3-sulfofenyl)metyl)amino)fenyl)(4-hydroksy-2-sulfofenyl)metylen)-2,5-	2353-45-9	219-091-5

1358	sykloheksadien-1-yliden)-3-s ulhydroksid, indre salt, dinatriumsalt (Fast Green FCF, CI 42053), når det brukes i hårfargingsmidler	8003-22-3	232-318-2
1359	1,3-Isobenzofurandion, reaksjonsprodukter med metylkinolin og kinolin (Solvent Yellow 33, CI 47000), når det brukes i hårfargingsmidler	8005-03-6	—
1360	Nigrosin (CI 50420), når det brukes i hårfargingsmidler	6358-30-1	228-767-9
1361	8,18-Diklor-5,15-dietyl-5,15-dihydrodiindolo[3,2-b:3',2'-m]trifenodioksazin (Pigment Violet 23, CI 51319), når det brukes i hårfargingsmidler	72-48-0	200-782-5
1362	1,2-Dihydroksyantrakinon (Pigment Red 83, CI 58000), når det brukes i hårfargingsmidler	6358-69-6	228-783-6
1363	Trinatrium 8-hydroksypyren-1,3,6-trisulfonat (Solvent Green 7, CI 59040), når det brukes i hårfargingsmidler	81-48-1	201-353-5
1364	1-Hydroksy-4-(p-toluidino)antrakinon (Solvent Violet 13, CI 60725), når det brukes i hårfargingsmidler	128-80-3	204-909-5
1365	1,4-bis(p-Tolylamino)antrakinon (Solvent Green 3, CI 61565), når det brukes i hårfargingsmidler	2379-74-0	219-163-6
1366	6-Klor-2-(6-klor-4-metyl-3-oksobenzo[b]tien-2(3H)-yliden)-4-metylbenzo[b]tiofen-3(2H)-on (VAT Red 1, CI 73360), når det brukes i hårfargingsmidler	1047-16-1	213-879-2
1367	5,12-Dihydrokino[2,3-b]akridin-7,14-dion (Pigment Violet 19, CI 73900), når det brukes i hårfargingsmidler	147-14-8	205-685-1
1368	(29H,31H-Ftalocyaninato(2-)-N29,N30,N31,N32)kobber (Pigment Blue 15, CI 74160), når det brukes i hårfargingsmidler	1330-38-7	215-537-8
1369	Dinatrium [29H,31H-ftalocyanindisulfonato(4-)-N29,N30,N31,N32]kuprat(2-) (Direct Blue 86, CI 74180), når det brukes i hårfargingsmidler	1328-53-6	215-524-7
1370	Polyklorkobberftalocyanin (Pigment Green 7, CI 74260), når det brukes i hårfargingsmidler	111-46-6	203-872-2
1371	Dietylenglykol (DEG), 2,2'-oksydietanol, se vedlegg III for innhold av spor	84-80-0/81818-54-4	201-564-2/279-833-9
1372	Fytonadion [INCI]/fytomenadion [INN]	95-55-6/67845-79-8/51-19-4	202-431-1/267-335-4
	2-Aminofenol (o-aminophenol, CI 76529) og dets salter		◀ M1

2) I vedlegg III til forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer:

a) Postene med referansenummer 8, 9 og 10 skal lyde:

► **M1**
8 Nitrogensubstituerte derivater av p-fenylendiamin og deres salter samt nitrogensubstituerte derivater av o-fenylendiamin,¹ med unntak av de derivatene som er oppført andre steder i dette vedlegg og under referansenummer 1309, 1311 og 1312 i vedlegg II

Farge-stoff i oksiderende hårfargingsmidler

a) Alminnelig bruk

a) Skal angis på etiketten:
Blandingsforholdet.

Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom:
– du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har

8a	p-Fenylendiamin og dets salter	p-Phenyl- enediamine, p-Phenyl- enediamine HCl, p-Phenyl- enediamine Sulphate	106-50- 3/624-18- 0/16245- 77-5	203-404- 7/210- 834- 9/240- 357-1	Farge- stoff i oksider- ende hår- fargings- midler	a) Alminnelig bruk	hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna. Inneholder fenylendia-miner. Må ikke brukes til farging av øyevipper eller øyenbryn.» b) Yrkesmessig bruk For a) og b): Etter blanding under oksidative forhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 3 % beregnet som fri base b) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Bare til yrkesmessig bruk. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna. Inneholder fenylendia-miner. Bruk egnede hansker.» a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller
----	-----------------------------------	---	--	---	---	--------------------	---

				følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna. Inneholder fenylendia-miner. Må ikke brukes til farging av øyevipper eller øyenbryn.»
		b) Yrkesmessig bruk For a) og b): Etter blanding under oksidative forhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 2 % beregnet som fri base	b) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Bare til yrkesmessig bruk.	 Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna. Inneholder fenylendia-miner. Bruk egnede hansker.»
9	Metylfenylendia miner, deres nitrogensubstituerte derivater og deres salter, ¹ med unntak av stoffet under referansenummer 9a i dette vedlegg og stoffene under referansenummer 364, 1310 og 1313 i vedlegg II	Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler	a) Alminnelig bruk	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi.

						Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna. Inneholder fenylendia-miner (toluendia-miner). Må ikke brukes til farging av øyevipper eller øyenbryn.»
					b) Yrkesmessig bruk For a) og b): Etter blanding under oksidative forhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 5 % beregnet som fri base	b) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Bare til yrkesmessig bruk. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna. Inneholder fenylendia-miner (toluendia-miner). Bruk egnede hansker.»
9a	Toluen-2,5-diamin og dets salter	Toluene-2,5-Diamine Toluene-2,5-Diamine Sulfate	95-70-5/615-50-9	202-442-1/210-431-8	Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler a) Alminnelig bruk	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på

	personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna. Inneholder fenylendia-miner (toluendia-miner). Må ikke brukes til farging av øyevipper eller øyenbryn.» b) Yrkesmessig bruk For a) og b): Etter blanding under oksidative forhold kan den høyeste konsentrasjon-en som brukes på hår, ikke overstige 4 % beregnet som fri base
	b) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Bare til yrkesmessig bruk. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna. Inneholder fenylendia-miner (toluendia-miner). Bruk egnede hansker.» ◀ M1

10.

► **M1**

- 1 Disse stoffene kan brukes enkeltvis eller blandet med hverandre, forutsatt at summen av de enkelte stoffene i det kosmetiske produktet i forhold til det høyeste tillatte innhold av det enkelte stoffet ikke overstiger 1.

◀ **M1**

b) Posten med referansenummer 12 skal lyde:

► M112	Hydrogen-peroksid og andre forbindelser eller stoff-blandinger som frigjør hydrogen-peroksid, herunder karbamid-peroksid og sinkperoksid	Hydro-gen-peroxide	7722-84-1	231-765-0	a) Hår-produkter	a) 12 % H_{2O_2} (40 volum-prosent), til stede eller frigitt	a) Bruk egnede hansker.
					b) Hud-produkter	b) 4 % H_{2O_2} , til stede eller frigitt	a) b) c) e) Inneholder hydrogen-peroksid. Unngå kontakt med øynene. Dersom produktet kommer i kontakt med øynene, må øynene skylles straks.
					c) Negle-herdings-produkter	c) 2 % H_{2O_2} , til stede eller frigitt	
					d) Munn-produkter, herunder munn-skylle-produkter, tannpasta og tann-bleke-midler	d) ≤ 0,1 % H_{2O_2} , til stede eller frigitt	
					e) Tann-bleke-midler	e) > 0,1 % ≤ 6 % H_2O_2 , til stede eller frigitt	e) Konsentrasjon av H_{2O_2} , til stede eller frigitt, angitt i prosent. Må ikke brukes til barn under 18 år. Skal bare selges til tannleger. For hver brukssyklus skal produktene den første gangen bare brukes av tannleger i henhold til direktiv 2005/36/EF,* eller under en tannleges direkte tilsyn dersom et tilsvarende sikkerhetsnivå kan garanteres. Deretter gis produktet til forbrukeren slik at vedkommende kan fullføre brukssyklusen. Må ikke brukes til barn under 18 år.
						e) Skal bare selges til tannleger. For hver brukssyklus skal produktene den første gangen bare brukes av tannleger i henhold til direktiv 2005/36/EF,* eller under en tannleges direkte tilsyn dersom et tilsvarende sikkerhetsnivå kan garanteres. Deretter gis produktet til forbrukeren slik at vedkommende kan fullføre brukssyklusen. Må ikke brukes til barn under 18 år.	e) Konsentrasjon av H_{2O_2} , til stede eller frigitt, angitt i prosent. Må ikke brukes til barn under 18 år. Skal bare selges til tannleger. For hver brukssyklus skal produktene den første gangen bare brukes av tannleger eller under en tannleges direkte tilsyn dersom et tilsvarende sikkerhetsnivå kan garanteres. Deretter gis produktet til forbrukeren slik at vedkommende kan fullføre brukssyklusen. ◀ M1

► **M1**

* EUT L 255 av 30.9.2005, s. 22.

◀ **M1**

c) Posten med referansenummer 14 skal lyde:

► M114	Hydrokinon	Hydro-quinone	123-31-9	204-617-8	Kunstige negler	0,02 % (etter blanding til bruk)	Bare til yrkesmessig bruk	– Bare til yrkesmessig bruk – Unngå kontakt med huden – Les bruksanvisningen nøye ◀ M1
---------------	------------	---------------	----------	-----------	-----------------	----------------------------------	---------------------------	---

d) Posten med referansenummer 16 skal lyde:

► M116	1-Naftol og dets salter	1- Naphthol	90-15-3	201-969- 4	Farge- stoff i oksider- ende hår- fargings- midler	Etter blanding under oksidative forhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1 % beregnet som fri base	Skal angis på etiketten: Blandings- forholdet. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruks- anvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoeringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatoering med svart henna. ◀ M1
------------------	----------------------------	----------------	---------	---------------	---	---	---

e) Posten med referansenummer 22 skal lyde:

► M122	Resorcinol	Resor- cinol	108-46-3	203-585- 2	a) Farge- stoff i oksider- ende hår- fargings- midler	a) 1. Alminnelig bruk	a) 1. Skal angis på etiketten: Blandings- forholdet. Inneholder resorcinol. Skyll håret godt etter bruk. Må ikke brukes til farging av øyevipper eller øynebryn. Dersom produktet kommer i kontakt med øynene, må øynene skylles straks. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruks- anvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoeringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har
------------------	------------	-----------------	----------	---------------	--	--------------------------	---

2. Yrkesmessig bruk
For 1 og 2:
Etter blanding under oksidative forhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 2,5 % beregnet som fri base

hatt en reaksjon etter å ha farget håret,
– du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.
2. Skal angis på etiketten:
Blandingsforholdet.
«Bare til yrkesmessig bruk. Inneholder resorcinol. Dersom produktet kommer i kontakt med øynene, må øynene skylles straks.

Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner.
Les og følg bruksanvisningen.
Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år.
Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi.
Farg ikke håret dersom:
– du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn,
– du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret,
– du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
b) Inneholder resorcinol. ◀ **M1**

b) Hårlotion og sjampo

b) 0,5 %

f) Postene med referansenummer 26–43 skal lyde:

►	Ammoniummono	Ammoni-	20859-	–/–
M126	fluorfosfat	um	38-	
		Mono-	5/66115-	
		fluoro-	19-3	
		phosphate		

Munnprodukter
0,15 % beregnet som F.
Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke

Inneholder ammoniummonofluor-fosfat.
For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk:
«For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse

						over-stige 0,15 %	med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
27	Dinatrium- fluorfosfat	Sodium Mono- fluoro- phosphate	10163- 15- 2/7631- 97-2	233-433- 0/231- 552-2	Munn- produkter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluor- forbindels er som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentra sjon av F ikke over- stige 0,15 %	Inneholder natriummono- fluorfosfat. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
28	Dikalium- fluorfosfat	Potassium Mono- fluoro- phosphate	14104- 28-0	237-957- 0	Munn- produkter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluor- forbindels er som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentra sjon av F ikke over- stige 0,15 %	Inneholder kaliummono- fluorfosfat. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
29	Kalsiumfluor- fosfat	Calcium Mono- fluoro- phosphate	7789-74- 4	232-187- 1	Munn- produkter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding	Inneholder kalsiummonofluor- fosfat. For tannpasta med forbindelser som

						med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
30	Kalsiumfluorid	Calcium Fluoride	7789-75-5	232-188-7	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder kalsiumfluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
31	Natriumfluorid	Sodium Fluoride	7681-49-4	231-667-8	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder natriumfluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en

							voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
32	Kaliumfluorid	Potassium Fluoride	7789-23-3	232-151-5	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder kaliumfluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
33	Ammoniumfluorid	Ammonium Fluoride	12125-01-8	235-185-9	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder ammoniumfluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
34	Aluminiumfluorid	Aluminium Fluoride	7784-18-1	232-051-1	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er	Inneholder aluminiumfluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at

						godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
35	Tinnfluorid	Stannous Fluoride	7783-47-3	231-999-3	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder tinnfluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
36	Cetylaminhydrofluorid (heksadekylaminhydrofluorid)	Cetylamine Hydrofluoride	3151-59-5	221-588-7	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder cetylaminhydrofluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre

37	bis(-Hydroksyetyl)-aminopropyl-N(hydroksyetyl)-oktadekylamindihydrofluorid	—	—	—	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	kilder bør tannlege eller lege konsulteres.» Inneholder bis(2-hydroksyetyl)-aminopropyl-N(hydroksyetyl)-oktadekylamindihydrofluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
38	N,N,N'-tri(polyoksyetylen)-N'-heksadekylpropylen-diamindihydrofluorid	—	—	—	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder N,N,N'-tri(polyoksyetylen)-N'-heksadekylpropylen-diamindihydrofluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
39	9-Oktadecen-1-aminhydrofluorid	Octadecenyl-Ammonium Fluoride	36505-83-6	—	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med	Inneholder oktadekylaminhydrofluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i

						andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
40	Dinatriumheksafluorosilikat	Sodium Fluorosilicate	16893-85-9	240-934-8	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder natriumsilikofluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
41	Dikaliumheksafluorosilikat	Potassium Fluorosilicate	16871-90-2	240-896-2	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder kaliumsilikofluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en

							voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
42	Ammoniumheksafluorosilikat	Ammonium Fluorosilikate	16919-19-0	240-968-3	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder ammoniumsilikofluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
43	Magnesiumheksafluorosilikat	Magnesium Fluorosilikate	16949-65-8	241-022-2	Munnprodukter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluorforbindelser som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentrasjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder magnesiumsilikofluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres. ◀ M1

g) Posten med referansenummer 45 skal lyde:

► M145	Benzylalkohol ⁷	Benzyl Alcohol	100-51-6	202-859-9	a) Løsemiddel	a) Til andre formål enn å hindre vekst av mikroorganismer i
---------------	----------------------------	----------------	----------	-----------	---------------	---

b)
Parfym-
erende og
aroma-
tiske
sammen-
setninger
og deres
råstoffer

produktet. Dette
formålet skal
framgå av
presentasjonen av
produktet.
b) Forekomst av
stoffet skal angis på
listen over
bestanddeler nevnt
i artikkel 19 nr. 1
bokstav g) dersom
konsentrasjonen
overstiger:
– 0,001 % i
produkter som ikke
skylles av
– 0,01 % i
produkter som
skylles av

◀ M1

► M1

7 Som konserveringsmiddel, se vedlegg V nr. 34.

◀ M1

h) Posten med referansenummer 47 skal lyde:

► M147	Nikometanol- hydrofluorid	Nicometh anol Hydroflu oride	62756- 44-9	–	Munn- produkter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluor- forbindels er som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet konsentra sjon av F ikke overstige 0,15 %	Inneholder nikometanolhydro- fluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil seks år: brukes i doser på størrelse med en ert, og tennene pusses under tilsyn av en voksen for at svelging i størst mulig grad skal unngås. Ved inntak av fluor fra andre kilder bør tannlege eller lege konsulteres.»
-----------	------------------------------	---------------------------------------	----------------	---	--------------------	---	---

◀ M1

i) Posten med referansenummer 56 skal lyde:

► M156	Magnesiumfluori d	Magnesium m Fluoride	7783-40- 6	231-995- 1	Munn- produkter	0,15 % beregnet som F. Ved blanding med andre fluor- forbindels er som er godkjent i henhold til dette vedlegg, skal samlet	Inneholder magnesiumfluorid. For tannpasta med forbindelser som inneholder fluor i en konsentrasjon på 0,1–0,15 % beregnet som F, med mindre det allerede er angitt at den er uegnet for barn (f.eks. med «bare til bruk for voksne»), er følgende merking obligatorisk: «For barn opptil
-----------	----------------------	----------------------------	---------------	---------------	--------------------	--	---

konsentra
sjon av F
ikke
overstige
0,15 %

seks år: brukes i
doser på størrelse
med en ert, og
tennene pusses
under tilsyn av en
voksen for at
svelging i størst
mulig grad skal
unngås. Ved inntak
av fluor fra andre
kilder bør tannlege
eller lege
konsulteres.» ◀
M1

j) Posten med referansenummer 68 skal lyde:

M168

◀ **M1**

k) Postene med referansenummer 72 og 73 skal lyde:

M172

7-
Hydroksycitronel
lal

Hydroxyc
itronellal

107-75-5

203-518-
7

a) Munn-
produkter

a) b)
Forekomst av
stoffet skal angis på
listen over
bestanddeler nevnt
i artikkel 19 nr. 1
bokstav g) dersom
konsentrasjonen
overstiger:
– 0,001 % i
produkter som ikke
skylles av
– 0,01 % i
produkter som
skylles av

b) Andre
produkter
a) Munn-
produkter

b) 1,0 %

73

2-Metoksy-4-(1-
propenyl)fenol

Isoeugeno
l

97-54-
1/5932-
68-3

202-590-
7/227-
678-2

a) Munn-
produkter

a) b)
Forekomst av
stoffet skal angis på
listen over
bestanddeler nevnt
i artikkel 19 nr. 1
bokstav g) dersom
konsentrasjonen
overstiger:
– 0,001 % i
produkter som ikke
skylles av
– 0,01 % i
produkter som
skylles av

b) Andre
produkter

b) 0,02 %

◀ **M1**

l) Postene med referansenummer 88 og 89 skal lyde:

M188

d-Limonen(4R)-
1-metyl-4-(1-
metyletenyl)syklo
heksen

Limonene

5989-27-
5

227-813-
5

Forekomst av
stoffet skal angis på
listen over
bestanddeler nevnt
i artikkel 19 nr. 1
bokstav g) dersom
konsentrasjonen
overstiger:
– 0,001 % i
produkter som ikke
skylles av
– 0,01 % i
produkter som
skylles av
Peroksidtall under
20 mmol/l¹⁵

89	Metyl-2-oktynoat, metylheptinkarbo- nat	Methyl 2- octynoate	111-12-6	203-836- 6	a) Munn- produkter	a) b) Forekomst av stoffet skal angis på listen over bestanddeler nevnt i artikkel 19 nr. 1 bokstav g) dersom konsentrasjonen overstiger: – 0,001 % i produkter som ikke skylles av – 0,01 % i produkter som skylles av	◀ M1
					b) Andre produkter	b) 0,01 % når det brukes alene I kombina- sjon med metylokti nkarbonat er den høyeste tillatte konsentra- sjonen ved påføring 0,01 % (konsentr- asjonen av metylokti nkarbonat skal ikke overstige 0,002 %)	

► M1

15 Denne grenseverdien gjelder for stoffet, ikke for det ferdige kosmetiske produktet.

◀ M1

m) Følgende poster med referansenummer 103–205 innsettes,

►	Olje og ekstrakt av <i>Abies alba</i>	Abies Alba Cone Oil, Abies Alba Cone Extract, Abies Alba Leaf Oil, Abies Alba Leaf Cera, Abies Alba Needle Extract, Abies Alba Needle Oil	90028- 76-5	289-870- 2	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
M1103					
104					
105	Olje og ekstrakt av <i>Abies pectinata</i>	Abies Pectinata Oil, Abies Pectinata Leaf Extract, Abies Pectinata	92128- 34-2	295-728- 0	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵

		Needle Extract Abies Pectinata Needle Oil			
106	Olje og ekstrakt av <i>Abies sibirica</i>	Abies Sibirica Oil, Abies Sibirica Needle Extract Abies Sibirica Needle Oil	91697- 89-1	294-351- 9	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
107	Olje og ekstrakt av <i>Abies balsamea</i>	Abies Balsamea Needle Oil, Abies Balsamea Needle Extract Abies Balsamea Resin, Abies Balsamea Extract Abies Balsamea Balsam	85085- 34-3	285-364- 0	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
108	Olje og ekstrakt av <i>Pinus mugo pumilio</i>	Pinus Mugo Pumilio Twig Leaf Extract, Pinus Mugo Pumilio Twig Leaf Oil	90082- 73-8	290-164- 1	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
109	Olje og ekstrakt av <i>Pinus mugo</i>	Pinus Mugo Leaf Oil Pinus Mugo Twig Leaf Extract Pinus Mugo Twig Oil	90082- 72-7	290-163- 6	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
110	Olje og ekstrakt av <i>Pinus sylvestris</i>	Pinus Sylvestris Oil, Pinus Sylvestris Leaf extract, Pinus Sylvestris Leaf Oil, Pinus Sylvestris Leaf Water, Pinus Sylvestris Cone Extract, Pinus Sylvestris Bark	84012- 35-1	281-679- 2	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵

		Extract, Pinus Sylvestris Bud Extract Pinus Sylvestris Twig Leaf Extract Pinus Sylvestris Twig Leaf Oil			
111	Olje og ekstrakt av <i>Pinus nigra</i>	Pinus Nigra Bud/Need le Extract Pinus Nigra Twig Leaf Extract Pinus Nigra Twig Leaf Oil	90082- 74-9	290-165- 7	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
112	Olje og ekstrakt av <i>Pinus palustris</i>	Pinus Palustris Leaf Extract, Pinus Palustris Oil Pinus Palustris Twig Leaf Extract Pinus Palustris Twig Leaf Oil	97435- 14- 8/8002- 09-3	306-895- 7/-	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
113	Olje og ekstrakt av <i>Pinus pinaster</i>	Pinus Pinaster Twig Leaf Oil, Pinus Pinaster Twig Leaf Extract	90082- 75-0	290-166- 2	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
114	Olje og ekstrakt av <i>Pinus pumila</i>	Pinus Pumila Twig Leaf Extract Pinus Pumila Twig Leaf Oil	97676- 05-6	307-681- 6	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
115	Olje og ekstrakt av <i>Pinus</i> -arter	Pinus Strobus Bark Extract, Pinus Strobus Cone Extract, Pinus Strobus Twig Oil Pinus Species Twig Leaf Extract Pinus	94266- 48-5	304-455- 9	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵

		Species Twig Leaf Oil			
116	Olje og ekstrakt av <i>Pinus cembra</i>	Pinus Cembra Twig Leaf Oil Pinus Cembra Twig Leaf Extract	92202- 04-5	296-036- 1	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
117	Acetyleret ekstrakt av <i>Pinus cembra</i>	Pinus Cembra Twig Leaf Extract Acetylate d	94334- 26-6	305-102- 1	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
118	Olje og ekstrakt av <i>Picea mariana</i>	Picea Mariana Leaf Extract, Picea Mariana Leaf Oil	91722- 19-9	294-420- 3	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
119	Olje og ekstrakt av <i>Thuja occidentalis</i>	Thuja Occident alis Bark Extract, Thuja Occident alis Leaf, Thuja Occident alis Leaf Extract, Thuja Occident alis Leaf Oil, Thuja Occident alis Stem Extract, Thuja Occident alis Stem Oil, Thuja Occident alis Root Extract	90131- 58-1	290-370- 1	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
120					
121	3-Karen, 3,7,7- trimetylbisylklo[4. 1.0]hept-3-en (isodipren)		13466- 78-9	236-719- 3	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
122	Olje og ekstrakt av <i>Cedrus atlantica</i>	Cedrus Atlantica Bark Extract, Cedrus Atlantica Bark Oil, Cedrus Atlantica Bark Water, Cedrus Atlantica Leaf Extract, Cedrus Atlantica Wood Extract, Cedrus	92201- 55-3	295-985- 9	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵

123	Olje og ekstrakt av <i>Cupressus sempervirens</i>	Atlantica Wood Oil Cupressus Sempervirens Leaf Oil, Cupressus Sempervirens Bark Extract, Cupressus Sempervirens Cone Extract, Cupressus Sempervirens Fruit Extract, Cupressus Sempervirens Leaf Extract, Cupressus Sempervirens Leaf/Nut/Stem Oil, Cupressus Sempervirens Leaf/Stem Extract, Cupressus Sempervirens Seed Extract, Cupressus Sempervirens Oil	84696-07-1	283-626-9	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
124	Terpentinharpiks (<i>Pinus</i> spp.)	Turpentine	9005-90-7	232-688-5	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
125	Terpentinolje og rensset olje	Turpentine	8006-64-2	232-350-7	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
126	Terpentin, dampdestillert (<i>Pinus</i> spp.)	Turpentine	8006-64-2	232-350-7	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
127	Terpene alcohols acetates	Terpene alcohols acetates	69103-01-1	273-868-3	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
128	Terpenhydrokarboner	Terpene hydrocarbons	68956-56-9	273-309-3	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
129	Terpener og terpenoider unntatt limonen (d-, l-, og dl-isomerer) oppført under referansenummer 88, 167 og 168 i dette vedlegg III	Terpenes and terpenoids	65996-98-7	266-034-5	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
130	Terpener og terpenoider		68917-63-5	272-842-9	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
131	alpha-Terpinen, p-menta-1,3-dien	alpha-Terpinene	99-86-5	202-795-1	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
132	gamma-Terpinen, p-menta-1,4-dien	gamma-Terpinene	99-85-4	202-794-6	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
133	Terpinolen, p-menta-1,4(8)-dien	Terpinolene	586-62-9	209-578-0	Peroksidtall under 10 mmol/l ¹⁵
134	1,1,2,3,3,6-Heksametylindan-5-ylmetylketon	Acetyl Hexamethylindan	15323-35-0	239-360-0	a) Produkter som ikke skylles av a) 2 %

					b) Produkter som skylles av
135	Allylbutyrat, 2-propenylbutanoat	Allyl butyrate	2051-78-7	218-129-8	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
136	Allylcinnamat, 2-propenyl 3-fenyl-2-propenoat	Allyl cinnamate	1866-31-5	217-477-8	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
137	Allylsykloheksylacetat, 2-propenylsykloheksanacetat	Allyl cyclohexylacetate	4728-82-9	225-230-0	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
138	Allylsykloheksylpropionat, 2-propenyl-3-sykloheksanpropenoat	Allyl cyclohexylpropionate	2705-87-5	220-292-5	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
139	Allylheptanoat, 2-propenylheptanoat	Allyl heptanoate	142-19-8	205-527-1	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
140	Allylheksanoat	Allyl Caproate	123-68-2	204-642-4	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
141	Allylisovalerat, 2-propenyl 3-metylbutanoat	Allyl isovalerate	2835-39-4	220-609-7	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
142	Allyloktanoat, 2-allylkaprylat	Allyl octanoate	4230-97-1	224-184-9	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
143	Allylfenoksyacetat, 2-propenylfenoksyacetat	Allyl phenoxycetate	7493-74-5	231-335-2	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
144	Allylfenylacetat, 2-propenylbenzenacetat	Allyl phenylacetate	1797-74-6	217-281-2	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
145	Allyl-3,5,5-trimetylheksanoat	Allyl 3,5,5-trimethylhexanoate	71500-37-3	275-536-3	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
146	Allylsykloheksyloksyacetat	Allyl cyclohexyloxyacetate	68901-15-5	272-657-3	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
147	Allylisoamylloksyacetat	Isoamyl Allylglycolate	67634-00-8	266-803-5	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
148	Allyl-2-metylbutoksyacetat	Allyl 2-methylbutoxyacetate	67634-01-9	266-804-0	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
149	Allylnonanoat	Allyl nonanoate	7493-72-3	231-334-7	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
150	Allylpropionat	Allyl propionate	2408-20-0	219-307-8	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
151	Allyltrimetylheksanoat	Allyl trimethylhexanoate	68132-80-9	268-648-9	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %
151a	Allylfenetyleter	Allyl phenethyl ether	14289-65-7	238-212-2	Innholdet av fri allylalkohol i esteren skal være mindre enn 0,1 %

152	Allylheptinkarbo- nat (allyl okt-2- ynoat)	Allyl heptine carbonate	73157- 43-4	277-303- 1	0,002 %	Dette stoffet skal ikke brukes sammen med andre 2-alkynsyreestere (f.eks. metylheptin- karbonat)
153	Amylsyklopenten on, 2- pentylsyklopent- 2-en-1-on	Amylcycl openteno ne	25564- 22-1	247-104- 4	0,1 %	
154	<i>Myroxylon</i> <i>balsamum</i> var. <i>pereirae</i> , ekstrakter og destillater, perubalsamolje, absolutt og anhydrol (Perubalsam)		8007-00- 9	232-352- 8	0,4 %	
155	4-tert.- Butyldihydrocinn amaldehyd, 3-(4- tert- butylfenyl)propio naldehyd	4-tert.- Butyldihy drocinna maldehyd e	18127- 01-0	242-016- 2	0,6 %	
156	Olje og ekstrakt av <i>Cuminum</i> <i>cuminum</i>	Cuminum Cuminum Fruit Oil, Cuminum Cuminum Fruit Extract, Cuminum Cuminum Seed Oil, Cuminum Cuminum Seed Extract, Cuminum Cuminum Seed Powder	84775- 51-9	283-881- 6	a) Produkter som ikke skylles av b) Produkter som skylles av	a) 0,4 % karveolje
157	cis-Rose keton- 1, ¹⁶ (Z)-1-(2,6,6- trimetyl-2- sykloheksen-1- yl)-2-buten-1-on (cis-alfa- Damaskon)	Alpha- Damasco ne	23726- 94- 5/43052- 87-5	245-845- 8/-	a) Munn- produkter	
158	trans-Rose keton- 2, ¹⁶ (E)-1-(2,6,6- trimetyl-1- sykloheksen-1- yl)-2-buten-1-on (trans-beta- Damaskon)	trans- Rose ketone-2	23726- 91-2	245-842- 1	b) Andre produkter a) Munn- produkter	b) 0,02 %
159	trans-Rose keton- 5, ¹⁶ (E)-1-(2,4,4- trimetyl-2- sykloheksen-1- yl)-2-buten-1-on (Isodamaskon)	trans- Rose ketone-5	39872- 57-6	254-663- 8	b) Andre produkter	0,02 %
160	Rose keton-4, ¹⁶ 1-(2,6,6- trimetyl-1-sykloheks a-1,3-dien-1-yl)- 2-buten-1-on (Damaskenon)	Rose ketone-4	23696- 85-7	245-833- 2	a) Munn- produkter	
161	Rose keton-3, ¹⁶ 1-(2,6,6-trimetyl- 3-sykloheksen-1-	Delta- Damasco ne	57378- 68-4	260-709- 8	b) Andre produkter a) Munn- produkter	b) 0,02 %

	yl)-2-buten-1-on (Delta-Damaskon)				b) Andre produkter	b) 0,02 %	
162	cis-Rose keton-2, ¹⁶ (Z)-1-(2,6,6-trimetyl-1-sykloheksen-1-yl)-2-buten-1-on (cis-beta-Damaskon)	cis-Rose ketone-2	23726-92-3	245-843-7	a) Munnprodukter		
163	trans-Rose keton-1, ¹⁶ (E)-1-(2,6,6-trimetyl-2-sykloheksen-1-yl)-2-buten-1-on (trans-alfa-Damaskon)	trans-Rose ketone-1	24720-09-0	246-430-4	a) Munnprodukter	b) Andre produkter	b) 0,02 %
164	Rose keton-5, ¹⁶ 1-(2,4,4-trimetyl-2-sykloheksen-1-yl)-2-buten-1-on	Rose ketone-5	33673-71-1	251-632-0	b) Andre produkter	b) 0,02 %	
165	trans-Rose keton-3, ¹⁶ 1-(2,6,6-trimetyl-3-sykloheksen-1-yl)-2-buten-1-on (trans-delta-Damaskon)	trans-Rose ketone-3	71048-82-3	275-156-8	a) Munnprodukter		
166	trans-2-Heksenal	trans-2-hexenal	6728-26-3	229-778-1	b) Andre produkter	b) 0,02 %	
167	l-Limonen, (S)-p-mentha-1,8-dien	Limonene	5989-54-8	227-815-6	a) Munnprodukter	b) Andre produkter	Peroksidtall under 20 mmol/l ¹⁵
168	dl-Limonen (racemisk), 1,8(9)-p-mentadien, p-mentha-1,8-dien (dipenten)	Limonene	138-86-3	205-341-0		b) 0,002 %	Peroksidtall under 20 mmol/l ¹⁵
169	p-Menta-1,8-dien-7-al	Perillaldehyde	2111-75-3	218-302-8	a) Munnprodukter	b) Andre produkter	
170	Isobergamat, mentadien-7-metylformat	Isobergamate	68683-20-5	272-066-0		b) 0,1 %	
171	Metoksy disyklopentadien karboksaldehyd, oktahydro-5-metoksy-4,7-metano-1H-inden-2-karboksaldehyd	Scentenal	86803-90-9	—		0,5 %	
172	3-Metylnon-2-ennitril	3-Methylnon-2-enenitrile	53153-66-5	258-398-9		0,2 %	
173	Metyloktinkarbonat, metyl-non-2-ynoat	Methyloctine carbonate	111-80-8	203-909-2	a) Munnprodukter		
					b) Andre produkter	b) 0,002 % når det brukes alene. I kombinasjon med metyl-	

						heptin- karbonat er den høyeste tillatte konsentra- sjonen ved påføring 0,01 % (konsentr- asjonen av metylokti- nkarbonat skal ikke overstige 0,002 %)
174	Amylvinykarbinylacetat, 1-okten-3-yl-acetat	Amylviny-lcarbinyl acetate	2442-10-6	219-474-7	a) Munn-produkter	
					b) Andre produkter	b) 0,3 %
175	Propylideneftalid, 3-propylideneftalid	Propylide-nephthali-de	17369-59-4	241-402-8	a) Munn-produkter	
					b) Andre produkter	b) 0,01 %
176	Isosyklogeraniol, 2,4,6-trimetyl-3-sykloheksen-1-metanol	Isocyclog-eraniol	68527-77-5	271-282-2		0,5 %
177	2-Heksylidensyklopentanon	2-Hexylide-ne cyclopent-anone	17373-89-6	241-411-7	a) Munn-produkter	
					b) Andre produkter	b) 0,06 %
178	Metylheptadieno-n, 6-metyl-3,5-heptadien-2-on	Methyl-heptadien-one	1604-28-0	216-507-7	a) Munn-produkter	
					b) Andre produkter	b) 0,002 %
179	p-Metylhydrocinnamicaldehyd, Kresylpropionaldehyd, p-Metyldihydrocinnamaldehyd	p-Methylhy-drocinnamic aldehyde	02.12.5406	226-460-4		0,2 %
180	Olje og ekstrakt av <i>Liquidambar orientalis</i> (styrax)	Liquidambar Orientalis Resin Extract, Liquidambar Orientalis Balsam Extract, Liquidambar Orientalis Balsam Oil	94891-27-7	305-627-6		0,6 %
181	Olje og ekstrakt av <i>Liquidambar styraciflua</i> (styrax)	Liquidambar Styraciflua Oil, Liquidambar Styraciflua Balsam Extract, Liquidambar Styraciflua	8046-19-3 94891-28-8	232-458-4 305-628-1		0,6 %

		a Balsam Oil					
182	1-(5,6,7,8-Tetrahydro-3,5,5,6,8,8-heksametyl-2-naftyl)etan-1-on (AHTN)	Acetyl hexamethyl tetralin	21145-77-7/01.02.1506	244-240-6/216-133-4	Alle kosmetiske produkter unntatt munnprodukter	a) Produkter som ikke skylles av: 0,1 % unntatt: vann- og alkoholholdige produkter : 1 % eksklusive parfumer: 2,5 % parfymerte kremer: 0,5 % b) Produkter som skylles av: 0,2 % 0,6 %	
183	Gummi harpiksekstrakt og gummi harpiksolje av <i>Commiphora erythrea</i> Engler var. <i>glabrescens</i> Engler	Opoponax oil	93686-00-1	297-649-7			
184	Harpiks av <i>Opopanax chironium</i>		93384-32-8			0,6 %	
185	Benzen, metyl-	Toluene	108-88-3	203-625-9	Negleprodukter	25 %	Oppbevares utilgjengelig for barn. Må bare brukes av voksne.
186	2,2'-Oksydietanol dietylenglykol (DEG)	Diethylene glycol	111-46-6	203-872-2	Spor i bestanddeler	0,1 %	
187	Dietylenglykolmono-butyleter (DEGBE)	Butoxydi glycol	112-34-5	203-961-6	Løsemiddel i hårfargingsmidler	9 %	Må ikke brukes i aerosolbeholdere (spraybokser)
188	Etylenglykolmono-butyleter (EGBE)	Butoxyethanol	111-76-2	203-905-0	a) Løsemiddel i oksiderende hårfargingsmidler b) Løsemiddel i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	a) 4,0 % b) 2,0 %	a) b) Må ikke brukes i aerosolbeholdere (spraybokser)
189	Trinatrium-5-hydroxy-1-(4-sulfofenyl)-4-(4-sulfofenylazo)pyrazol-3-karboxylat og aluminiumlakk, ¹⁷ (CI 19140)	Acid Yellow 23, Acid Yellow 23 Aluminum lake	1934-21-0/12225-21-7	217-699-5/235-428-9	Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	0,5 %	
190	Benzenmetanamin, N-etyl-N-[4-[[4-etyl-(3-sulfofenyl)-metyl]-amino]-fenyl] [2-	Acid Blue 9, Acid Blue 9 Ammonium Salt,	3844-45-9/2650-18-9/268921-42-6	223-339-8/220-168-0/272-939-6	Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	0,5 %	

	sulfofenyl)metylen]-2,5-sykloheksadien-1-yliden]-3-sulfo, indre salter, dinatriumsalt og dets ammonium- og aluminiumsalter, ¹⁷ (CI 42090)	Acid Blue 9 Aluminium Lake			fargingsmidler			
191	Dinatrium-6-hydroksy-5-[(2-metoksy-4-sulfonato-m-tolyl)azo]naftalen-2-sulfonat, ¹⁷ (CI 16035)	Curry Red	25956-17-6	247-368-0	Fargestoff i ikke-oksiderende hår-fargingsmidler	0,4 %		
192	Trinatrium-1-(1-naftylazo)-2-hydroksynaftalen-4',6,8-trisulfonat og aluminiumlakk, ¹⁷ (CI 16255)	Acid Red 18, Acid Red 18 Aluminium Lake	2611-82-7/12227-64-4	220-036-2/235-438-3	Fargestoff i ikke-oksiderende hår-fargingsmidler	0,5 %		
193	Hydrogen-6-bis(dietylamino)-9-(2,4-disulfonatofenyl)xantylum, natriumsalt, ¹⁷ (CI 45100)	Acid Red 52	3520-42-1	222-529-8	a) Fargestoff i oksiderende hår-fargingsmidler		a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,5 %	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.
					b) Fargestoff i ikke-oksiderende hår-fargingsmidler	b) 0,6 %		
194	Glyksal	Glyoxal	107-22-2	203-474-9		100 mg/kg		
195	Natrium-1-amino-4-(sykloheksylamino)-9,10-dihydro-9,10-dioksoantracen-2-sulfonat, ¹⁷ (CI 62045)	Acid Blue 62	4368-56-3	224-460-9	Fargestoff i ikke-oksiderende hår-fargingsmidler	0,5 %	– Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	
196	Absolutt av sitronverbena (<i>Lippia citriodora</i> Kunth.)		8024-12-2	–		0,2 %		

197	Etyl-N-alfa-dodekanoyl-L-arginat hydroklorid ¹⁸	Ethyl Lauroyl Arginate HCl	60372-77-2	434-630-6	a) såpe b) sjampoer mot flass c) deodoranter, ikke i form av spray	0,8 %	Til andre formål enn å hindre vekst av mikroorganismer i produktet. Dette formålet skal framgå av presentasjonen av produktet	
201	Fenol, 2-klor-6-(etylamino)-4-nitro-	2-Chloro-6-ethylamin o-4-nitrophenol	131657-78-8	411-440-1	a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler		a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,5 %.	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
				b) Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	b) 3,0 %	a) og b): – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere		
202	Se 226							
203	6-Metoksy-N2-metyl-2,3-pyridindiaminhydroklorid og dihydrokloridsalt ¹⁷	6-Methoxy-2-methylamino-3-aminopyridine HCl	90817-34-8 / 83732-72-3	–/280-622-9	a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler		a) Etter blanding under oksidative forhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 0,68 % beregnet som fri base (1,0 % som dihydroklorid) For a) og b): – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn,

									– du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» b) Kan framkalle en allergisk reaksjon.
						b)	b) 0,68 %		
						Fargestoff i ikke-oksideren de hårfargingsmidler	som fri base (1,0 % som dihydroklorid)		
204	2,3-Dihydro-1H-indol-5,6-diol og dets hydrobromidsalt ¹⁷	Dihydroxy indoline Dihydroxy indoline HBr	29539-03-5/138937-28-7	–/421-170-6	Fargestoff i ikke-oksideren de hårfargingsmidler	Fargestoff i ikke-oksideren de hårfargingsmidler	2,0 %		Kan framkalle en allergisk reaksjon.
205	Se 219								◀ M1

► M1

- 15 Denne grenseverdien gjelder for stoffet, ikke for det ferdige kosmetiske produktet.
 16 Summen av stoffene som anvendes sammen, kan ikke overstige grenseverdien fastsatt som «høyeste konsentrasjon i bruksklart preparat».
 17 Bruk av dette fargestoffets frie base og salter er tillatt med mindre annet er fastsatt i vedlegg II.
 18 Som konserveringsmiddel, se vedlegg V nr. 58.

◀ M1

n) Postene med referansenummer 215 til 256 skal lyde:

► Produktene med referansenummer 215 og 236 skal fylles ut							
M1215	4-Amino-3-nitrofenol	4-Amino-3-nitrophenol	610-81-1	210-236-8	a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler	a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,5 %	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» b) «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på
					b) Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	b) 1,0 %	

							personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
216	Naftalen-2,7-diol	2,7-Naphthale nediol	582-17-2	209-478-7	a) Fargestoff i oksideren de hår-fargingsmidler	a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,0 %	a) Skal angis på etiketten: Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
					b) Fargestoff i ikke-oksideren de hår-fargingsmidler	b) 1,0 %	
217	m-Aminofenol og dets salter	m-Aminophenol m-Aminophenol HCl m-Aminophenol sulfate	591-27-5/51-81-0/68239-81-6/38171-54-9	209-711-2/200-125-2/269-475-1	Fargestoff i oksideren de hår-fargingsmidler	Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,2 %	Skal angis på etiketten: Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige

							tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» Skal angis på etiketten: «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
218	6-Hydroksy-3,4-dimetyl-2-pyridon	2,6-Dihydroxy-3,4-dimethylpyridine	84540-47-6	283-141-2	Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler	Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,0 %	Skal angis på etiketten: Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
219	1-Hydroksy-3-nitro-4-(3-hydroksypropylamino)benzen ¹⁷	4-Hydroxypropylamin o-3-nitrophenol	92952-81-3	406-305-9	a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler	a) Etter blanding under oksidative forhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 2,6 % beregnet som fri base. For a) og b): – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	a) Skal angis på etiketten: «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har

								hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi.
					b) Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	b) 2,6 %		
220	1-[(2'-Metoksyetyl)amino]-2-nitro-4-[(2'-hydroksyetyl)amino]benzen ¹⁷	HC Blue No 11	23920-15-2	459-980-7	Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	2,0 %	– Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	
221	1-Metyl-3-nitro-4-(beta-hydroksyetyl)aminobenzen og dets salter	Hydroxyethyl-2-nitro-p-toluidine	100418-33-5	408-090-7	a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler		a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,0 %	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
					b) Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	b) 1,0 %		
222	1-Hydroksy-2-beta-hydroksyetylamin o-4,6-dinitrobenzen	2-Hydroxyethylpicramic acid	99610-72-7	412-520-9	a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler		a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,5 % For a) og b): – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16

							µg m/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
					b) Fargestoff i ikke- oksideren de hår- fargings- midler	b) 2,0 %		
223	p- Metylaminofenol og dets sulfat	p- Methylam- inophenol p- Methylam- inophenol sulphate	150-75- 4/55-55- 0/1936- 57-8	205-768- 2/200- 237- 1/217- 706-1	Fargestoff i oksideren de hår- fargings- midler		Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 0,68 % (som sulfat) – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» Kan framkalle en allergisk reaksjon.
224	1-Propanol, 3- [[4-[bis(2- hydroksyetyl)ami- no]-2- nitrofenyl]amino] ¹⁷	HC Violet No 2	104226- 19-9	410-910- 3	Fargestoff i ikke- oksideren de hår- fargings- midler	2,0 %	– Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	Kan framkalle en allergisk reaksjon.
225	1-(beta- Hydroksyetyl)am- ino-2-nitro-4-N- etyl-N-(beta- hydroksyetyl)ami- nobenzen og dets hydroklorid	HC Blue No 12	104516- 93- 0/132885- 85-9 (HCl)	–/407- 020-2	a) Fargestoff i oksideren de hår- fargings- midler		a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 0,75 % (som hydroklorid)	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner.

						For a) og b): – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
226	4,4'-[1,3-Propan-diylbis(oksy)]bis benzen-1,3-diamin og dets tetrahydrokloridsalt ¹⁷	1,3-bis-(2,4-Diaminoprenoxy)propane 1,3-bis-(2,4-Diaminoprenoxy)propane HCl	81892-72-0/74918-21-1	279-845-4/278-022-7	b) Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler	b) 1,5 % (som hydroklorid) a) Etter blanding under oksidative forhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,2 % beregnet som fri base (1,8 % som tetrahydrokloridsalt).	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» b) Kan framkalle en allergisk reaksjon.
227	3-Amino-2,4-diklorfenol og dets hydroklorid	3-Amino-2,4-dichlorophenol 3-Amino-	61693-42-3/61693-43-4	262-909-0/-	b) Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler	b) 1,2 % som fri base (1,8 % som tetrahydrokloridsalt) a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «

		2,4-dichlorop henol HCl			fargings- midler	som brukes på hår, ikke overstige 1,5 % (som hydroklorid)	Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoeringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatoering med svart henna.»
					b) Fargestoff i ikke- oksideren de hår- fargings- midler	b) 1,5 % (som hydroklor id)	
228	3-Metyl-1-fenyl- 5-pyrazolon	Phenyl methyl pyrazolon e	89-25-8	201-891- 0	Fargestoff i oksideren de hår- fargings- midler	Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 0,25 %	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoeringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatoering med svart henna.»
229	5-[(2- Hydroksyetyl)am ino]-o-kresol	2-Methyl- 5- hydroxyet hylamino phenol	55302- 96-0	259-583- 7	Fargestoff i oksideren de hår- fargings- midler	Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,5 %	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske

							– Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
230	3,4-Dihydro-2H-1,4-benzoksazin-6-ol	Hydroxybenzomorpholine	26021-57-8	247-415-5	Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler		Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,0 % Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg Oppbevares i nitrittfrie beholdere	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
231	1,5-Di-(beta-hydroksyetylamin o)-2-nitro-4-klorbenzen ¹⁷	HC Yellow No 10	109023-83-8	416-940-3	Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	0,1 %	– Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	
232	2,6-Dimetoksy-3,5-pyridindiamin og dets hydroklorid	2,6-Dimethoxy-3,5-pyridinediamine 2,6-Dimethoxy-3,5-pyridinedi	56216-28-5/85679-78-3	260-062-1/-	Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler		Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 0,25 % (som hydroklorid)	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg

		amine HCl						bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet.
233	1-(beta-Aminoetyl)amino-4-(beta-hydroksyetyl)oksy-2-nitrobenzen og dets salter	HC Orange No 2	85765-48-6	416-410-1	Fargestoff i ikke-oksiderende hår-fargingsmidler	1,0 %	– Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	« Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
234	Etanol, 2-[(4-amino-2-metyl-5-nitrofenyl)amino] - og dets salter	HC Violet No 1	82576-75-8	417-600-7	a) Fargestoff i oksiderende hår-fargingsmidler		a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 0,25 % For a) og b): – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	a) Skal angis på etiketten: « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret

					b) Fargestoff i ikke- oksideren de hår- fargings- midler	b) 0,28 %	dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatoering med svart henna.» b) « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoeringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatoering med svart henna.»
235	2-[3-(Metylamino)-4-nitrofenoksy]etan-ol ¹⁷	3-Methylamino-4-nitrophenoxyethanol	59820-63-2	261-940-7	Fargestoff i ikke-oksideren de hår-fargingsmidler	0,15 %	– Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere
236	2-[(2-Metoksy-4-nitrofenyl)amino]etan-ol og dets salter	2-Hydroxyethylamino-5-nitroaniline	66095-81-6	266-138-0	Fargestoff i ikke-oksideren de hår-fargingsmidler	0,2 %	– Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere
237	2,2'-[(4-Amino-3-nitrofenyl)imino]bisetan-ol og dets hydroklorid	HC Red No 13	29705-39-3/94158-13-1	–/303-083-4	a) Fargestoff i oksideren de hår-fargingsmidler	a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,25 % (som hydroklorid)	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige

							tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
					b) Fargestoff i ikke-oksideren de hår-fargingsmidler	b) 2,5 % (som hydroklorid)	
238	Naftalen-1,5-diol	1,5-Naphthale nediol	83-56-7	201-487-4	a) Fargestoff i oksideren de hår-fargingsmidler	a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,0 %	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
					b) Fargestoff i ikke-oksideren de hår-fargingsmidler	b) 1,0 %	
239	Hydroksypropyl-bis(N-hydroksyetyl-p-fenylendiamin) og dets tetrahydroklorid	Hydroxyp-ropyl bis(N-hydroxyet hyl-p-phenylene diamine) HCl	128729-30-6/128729-28-2	–/416-320-2	Fargestoff i oksideren de hår-fargingsmidler	Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 0,4 % (som tetrahydroklorid)	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er

							ikke beregnet på personer under 16 år.
							Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom:
							– du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn,
							– du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret,
							– du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
240							
241	5-Amino-o-kresol	4-Amino-2-hydroxytoluene	2835-95-2	220-618-6	Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler	Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,5 %	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
242	2,4-Diaminofenoksytanol, dets hydroklorid og dets sulfat	2,4-Diaminophenoxylanol HCl	70643-19-5	–/266-357-1/274-713-2	Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler	Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 2,0 % (som hydroklorid)	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom:

243	1,3-benzendiol, 2-metyl	2-Methylres orcinol	608-25-3	210-155-8	a) Fargestoff i oksiderende hår-fargingsmidler	a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,8 %	– du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
244	4-Amino-m-kresol	4-Amino-m-cresol	2835-99-6	220-621-2	b) Fargestoff i ikke-oksiderende hår-fargingsmidler Fargestoff i oksiderende hår-fargingsmidler	b) 1,8 % Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,5 %	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller

245	2-[(3-Amino-4-metoksyfenyl)amino]etanol og dets sulfat	2-Amino-4-hydroxyet hylamino anisole 2-Amino-4-hydroxyet hylamino anisole sulfat	83763-47-7/83763-48-8	280-733-2/280-734-8	Fargestoff i oksideren de hårfargingsmidler	Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,5 % (som sulfat) – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.» Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
246	Hydroksyetyl-3,4-metylendioksyanilin og dets hydroklorid	Hydroxyetyl-3,4-metylenedioxyaniline HCl	94158-14-2	303-085-5	Fargestoff i oksideren de hårfargingsmidler	Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1,5 % – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. «Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»

247	2,2'-[[4-[(2-Hydroksyetyl)amino]-3-nitrofenyl]imino]bisetanol ¹⁷	HC Blue No 2	33229-34-4	251-410-3	Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	2,8 %	– Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	Kan framkalle en allergisk reaksjon.
248	4-[(2-Hydroksyetyl)amino]-3-nitrofenol	3-Nitro-p-hydroxyet hylamino phenol	65235-31-6	265-648-0	a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler		a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 3,0 % For a) og b): – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
					b) Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	b) 1,85 %		b) « Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
249	1-(beta-Ureidoetyl)amino-4-nitrobenzen	4-Nitrophenyl aminoethylurea	27080-42-8	410-700-1	a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler		a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet.

				fargings- midler		som brukes på hår, ikke overstige 0,25 % For a) og b): – Skal ikke brukes sammen med nitroserende stoffer – Høyeste innhold av nitrosamin: 50 µg/kg – Oppbevares i nitrittfrie beholdere	Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoeringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatoering med svart henna.»
				b) Fargestoff i ikke- oksideren de hår- fargings- midler	b) 0,5 %		
250	1-Amino-2-nitro- 4-(2',3'- dihydroksypropyl amino-5- klorbenzen og 1,4-bis-(2',3'- dihydroksypropyl amino-2-nitro-5- klorbenzen og dets salter	HC Red No 10 and HC Red No 11	95576- 89- 9/95576- 92-4	—/—	a) Fargestoff i oksideren de hår- fargings- midler	a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 1 %	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoeringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatoering med svart henna.»
				b) Fargestoff i ikke- oksideren de hår- fargings- midler	b) 1,0 %		

252	2-Amino-6-klor-4-nitrofenol	2-Amino-6-chloro-4-nitrophenol	04.09.6358	228-762-1	a) Fargestoff i oksiderende hårfargingsmidler	a) Etter blanding under oksidasjonsforhold kan den høyeste konsentrasjonen som brukes på hår, ikke overstige 2,0 %	a) Skal angis på etiketten: Blandingsforholdet. Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
					b) Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	b) 2,0 %	b) Hårfargestoffer kan framkalle alvorlige allergiske reaksjoner. Les og følg bruksanvisningen. Dette produktet er ikke beregnet på personer under 16 år. Midlertidige tatoveringer med svart henna kan øke risikoen for allergi. Farg ikke håret dersom: – du har utslett i ansiktet eller følsom, irritert eller skadet hodebunn, – du tidligere har hatt en reaksjon etter å ha farget håret, – du tidligere har hatt en reaksjon på en midlertidig tatovering med svart henna.»
253							
254	Dinatrium 5-amino-4-hydroksey-3-(fenylazo)naftalen-2,7-disulfonat, ¹⁷ (CI 17200)	Acid Red 33	3567-66-6	222-656-9	Fargestoff i ikke-oksiderende hårfargingsmidler	0,5 %	
255							
256							

◀ M1

► M1

17 Bruk av dette fargestoffets frie base og salter er tillatt med mindre annet er fastsatt i vedlegg II.

◀ M1

3) I vedlegg V til forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer:

a) Posten med referansenummer 34 skal lyde:

►	Benzylalkohol ⁷	Benzyl Alcohol	100-51-6	202-859-9	1,0 %		◀ M1
M1							
34							

► M1

7 For annen bruk enn konserveringsmidler, se vedlegg III post nr. 45.

◀ M1

b) Følgende post innsettes:

►	Etyl-N-alfa-dodekanoyl-L-arginat hydroklorid ¹⁴	Ethyl Lauroyl Arginate HCl	60372-77-2	434-630-6	0,4 %	Skal ikke brukes i leppe-, munn- eller spray-produkter	◀ M1
M1							
58							

► M1

14 For annen bruk enn konserveringsmidler, se vedlegg III post nr. 197.

◀ M1

4) I vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer:

a) Posten med referansenummer 1 skal lyde:

►							◀ M1
M1							
1							

b) Posten med referansenummer 28 skal lyde:

►	Benzosyre, 2-[-4-(diethylamino)-2-hydroksybenzoyl]-, heksylester	Diethylamino Hydroxy benzoyl Hexyl Benzoate	302776-68-7	443-860-6	10 %		◀ M1
M1							
28							

12. nov. Nr. 1401 2013

Forskrift om endring i forskrift om kosmetikk og kroppspleieprodukter

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 12. november 2013 med hjemmel i lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppspleieprodukt m.m. (kosmetikklova) § 8, jf. delegeringsvedtak 29. desember 2005 nr. 1770.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1a (forordning (EU) nr. 483/2013). Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

I

I forskrift 8. april 2013 nr. 391 om kosmetikk og kroppspleieprodukter gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1a (forordning (EF) nr. 1223/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 344/2013 og (EU) nr. 483/2013), nr. 2 (direktiv 80/1335/EØF som endret ved direktiv 87/143/EØF), nr. 3 (direktiv 82/434/EØF som endret ved direktiv 90/207/EØF), nr. 4 (direktiv 83/514/EØF), nr. 5 (direktiv 85/490/EØF), nr. 6 (direktiv 93/73/EØF), nr. 7 (direktiv 95/32/EF) og nr. 8 (direktiv 96/45/EF).

§ 1 skal lyde:

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1223/2009

EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1a (forordning (EF) nr. 1223/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 344/2013 og forordning (EU) nr. 483/2013) om kosmetiske produkter gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger»:

I forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1223/2009. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret ved forordningene (EU) nr. 344/2013 og (EU) nr. 483/2013. Alle endringer av grunnrettsakten samt de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av grunnrettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XVI nr. 1a er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► M2 Forordning (EU) nr. 483/2013

I vedlegg III til forordning (EF) nr. 1223/2009 gjøres følgende endringer (endringene, skal angis som ► M2 og ◀ M2, henholdsvis før og etter den enkelte endringen).

Følgende post innsettes som nr. 257 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1223/2009:

Refe- ranse- nr.	Identifikasjon av stoff				Begrensninger		Annet	Ordlyd i bruksvilkår og advarsler
	Kjemisk betegn- else/ INN	Navn i ordliste over vanlige navn på bestand- deler	CAS- nummer	EF- nummer	Produkt- type, kroppss- deler	Høyeste konsen- trasjon i bruks- klart preparat		
a	b	c	d	e	f	g	h	i
► M2257	Polidokanol	Laureth-9	3055-99- 0	221-284-4	a) Produkter som ikke skylles av b) Produkter som skylles av	a) 3,0 % b) 4,0 %		◀ M2

15. nov. Nr. 1402 2013

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 15. november 2013 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzr (forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013 og forordning (EU) nr. 256/2013) og nr. 69 (forordning (EU) nr. 25/2013). Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

I

I forskrift 6. juni 2011 nr. 668 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningene skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013 og forordning (EU) nr. 256/2013), nr. 54zzzzt (forordning (EU) nr. 257/2010) og nr. 69 (forordning (EU) nr. 231/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 1050/2012 og forordning (EU) nr. 25/2013).

§ 1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr (forordning (EF) nr. 1333/2008 som endret ved forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012,

forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013 og forordning (EU) nr. 256/2013) om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 1 annet ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XII nr. 69 (forordning (EU) nr. 231/2012 som endret ved forordning (EU) nr. 1050/2012 og forordning (EU) nr. 25/2013) om fastsettelse av spesifikasjoner for tilsetningsstoffer oppført i vedlegg II og III til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene i punkt I trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres i punktet «Forordninger»:

I den konsoliderte versjonen av forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon en uoffisiell norsk oversettelse av forordning (EF) nr. 1333/2008. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EU) nr. 238/2010, forordning (EU) nr. 1129/2011, forordning (EU) nr. 1130/2011, forordning (EU) nr. 1131/2011, forordning (EU) nr. 232/2012, forordning (EU) nr. 380/2012, forordning (EU) nr. 470/2012, forordning (EU) nr. 471/2012, forordning (EU) nr. 472/2012, forordning (EU) nr. 570/2012, forordning (EU) nr. 583/2012, forordning (EU) nr. 675/2012, forordning (EU) nr. 1049/2012, forordning (EU) nr. 1057/2012, forordning (EU) nr. 1147/2012, forordning (EU) nr. 1148/2012, forordning (EU) nr. 1149/2012, forordning (EU) nr. 1166/2012, forordning (EU) nr. 25/2013, forordning (EU) nr. 244/2013 og forordning (EU) nr. 256/2013. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 54zzzzr er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

- **M19** Forordning (EU) nr. 25/2013
- **M20** Forordning (EU) nr. 244/2013
- **M21** Forordning (EU) nr. 256/2013.

I forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer (endringene skal angis som ► **M19** og ◄ **M19** henholdsvis før og etter den enkelte endringen):

A. I vedlegg II til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

1) i del B skal nr. 3 «Andre tilsetningsstoffer enn fargestoffer og søtstoffer» lyde:

► **M19** E 261 Kaliumacetat ◄ **M19**

2) i del C, gruppe 1 skal posten for E 261 lyde:

► Kaliumacetater *quantum satis* ◄ **M19**
M19
 E 261

3) i del E:

a) i næringsmiddelkategori 04.2.3 «Frukt og grønnsaker på boks eller glass» skal posten for tilsetningsstoff E 261 lyde:

►	E 261	Kaliumacetater	<i>quantum</i>	Gyldighetstid:
M19			<i>um</i>	fra 6. februar
			<i>satis</i>	2013.
				◄ M19

b) i næringsmiddelkategori 07.1.1 «Brød framstilt utelukkende av hvetemel, vann, gjær eller surdeig samt salt» skal posten for tilsetningsstoff E 261 lyde:

►	E 261	Kaliumacetater	<i>quantum</i>	Gyldighetstid:
M19			<i>um</i>	fra 6. februar
			<i>satis</i>	2013.
				◄ M19

c) i næringsmiddelkategori 07.1.2 «Pain courant français; Friss búzakenyér, fehér és félbarna kenyerek» skal posten for tilsetningsstoff E 261 lyde:

► M19	E 261	Kaliumacetater	<i>quantum satis</i>	Bare friss búzakenyér, fehér és félbarna kenyerek Gyldighetstid: fra 6. februar 2013. ◀ M19
--------------	-------	----------------	----------------------	--

d) i næringsmiddelkategori 08.1.2 «Tilberedt kjøtt som definert i forordning (EF) nr. 853/2004» skal posten for tilsetningsstoff E 261 lyde:

► M19	E 261	Kaliumacetater	<i>quantum satis</i>	Bare ferdigpakkede tilberedninger av ferskt kvernet kjøtt Gyldighetstid: fra 6. februar 2013. ◀ M19
--------------	-------	----------------	----------------------	--

e) i næringsmiddelkategori 13.1.3 «Bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF» skal posten for tilsetningsstoff E 261 lyde:

► M19	E 261	Kaliumacetater	<i>quantum satis</i>	Bare bearbeidede kornbaserte næringsmidler og barnemat, bare til justering av pH-verdien Gyldighetstid: fra 6. februar 2013. ◀ M19
--------------	-------	----------------	----------------------	---

B. I vedlegg III til forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer:

a) i del 3 skal posten for tilsetningsstoff E 261 lyde:

► M19 E 261	Kaliumacetater	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	<i>quantum satis</i>	◀ M19
-----------------------	----------------	----------------------	----------------------	----------------------	--------------

b) i del 5, avsnitt A skal posten for tilsetningsstoff E 261 lyde:

► M19 E 261	Kaliumacetater	<i>quantum satis</i>	Alle næringsstoffer	◀ M19
-----------------------	----------------	----------------------	---------------------	--------------

c) i del 6, tabell 1 skal posten for tilsetningsstoff E 261 lyde:

► M19 E 261	Kaliumacetater	◀ M19
--------------------	----------------	--------------

I forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer (endringene skal angis som ► **M20** og ◀ **M20** henholdsvis før og etter den enkelte endringen):

I del B i del 5 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1333/2008 skal posten for tilsetningsstoff E 341 (iii) i næringsmidler lyde:

► M20 E 341 (iii)	Trialsiumfosfat	Største overføring 150 mg/kg som P ₂ O ₅ og innenfor grensen for kalsium, fosfor og	Alle næringsstoffer	Morsmelk-erstatninger og tilskuddsblandinger som
-----------------------------	-----------------	---	---------------------	--

kalsium/fosfor-forhold som fastsatt i direktiv 2006/141/EF

Grenseverdi på 1 000 mg/kg uttrykt som P₂ O₅ fra all bruk i ferdige næringsmidler angitt i nr. 13.1.3 i del E i vedlegg II skal overholdes

Alle næringsstoffer

definert i direktiv 2006/141/EF
Bearbejdede kornbaserte næringsmidler og barnemat for spedbarn og småbarn som fastsatt i direktiv 2006/125/EF
◀ M20

I forordning (EF) nr. 1333/2008 gjøres følgende endringer (endringene skal angis som ► M21 og ◀ M21 henholdsvis før og etter den enkelte endringen):

I del B i del 5 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1333/2008 skal posten for tilsetningsstoff E 301 i næringsmidler lyde:

► M21 E 301	Natriumaskorbat	100 000 mg/kg i vitamin D-preparater og høyst 1 mg/l overført i det ferdige næringsmiddelet	Vitamin D-preparater	Morsmelk-erstatninger og tilskuddsblandinger som definert i direktiv 2006/141/EF
		Samlet overføring 75 mg/l	Overtrekk til preparater av næringsstoffer som inneholder flerumettede fettsyrer	Næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn ◀ M21

I den konsoliderte versjonen av forordning (EU) nr. 231/2012 gjøres følgende endringer:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon norsk oversettelse av forordning (EU) nr. 231/2012. Dette er grunnrettsakten. Grunnrettsakten er endret av forordning (EU) nr. 1050/2012 og forordning (EU) nr. 25/2013. Alle endringer av grunnrettsakten og de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg II kapittel XII nr. 69 er innarbeidet nedenfor.

I konsolideringsoversikten tilføyes følgende:

► M2 Forordning (EU) nr. 25/2013

I vedlegget til forordning (EU) nr. 231/2012 gjøres følgende endringer (endringene skal angis som ► M2 og ◀ M2 henholdsvis før og etter den enkelte endringen):

a) I posten for tilsetningsstoffet E 261 skal overskriften lyde:

► M2 E 261 (i) KALIUMACETAT ◀ M2

b) Følgende post innsettes etter posten for tilsetningsstoff E 261 (i):

► M2 E 261 (ii) KALIUMDIACETAT

Synonymer

Definisjon

EINECS-nummer

Kjemisk betegnelse

Kjemisk formel

Molekylvekt

Innhold

Beskrivelse

Identifikasjon

pH

Acetat-test

Kaliumtest

Renhet

Vanninnhold

Maursyre, formiater og andre

oksiderbare urenheter

Arsenikk

Kaliumdiacetat er en molekylforbindelse av kaliumacetat og eddiksyre

224-217-7

Kaliumhydrogendiacetat

C₄ H₇ KO₄

158,2

36–38 % fri eddiksyre og 61–64 % kaliumacetat

Hvite krystaller

4,5–5 (10 % vandig løsning)

Positiv test

Positiv test

Ikke over 1 % (Karl Fischer-metoden)

Ikke over 1 000 mg/kg, uttrykt som maursyre

Ikke over 3 mg/kg

Bly
Kvikksølv

Ikke over 2 mg/kg
Høyst 1 mg/kg ◀ M2

18. nov. Nr. 1403 2013

Forskrift om sikkerhet ved leketøy (leketøyforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet og Miljøverndepartementet 18. november 2013 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730.

EØS-henvisninger: EØS-avtalens vedlegg II kap. XXIII (direktiv 2009/48/EF endret ved direktiv 2012/7/EF). Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

Kapittel 1. Virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål

(1) Denne forskriften fastsetter sikkerhetskrav til produkter som, utelukkende eller delvis, er konstruert eller beregnet for å brukes av barn under 14 år i lek (heretter kalt leketøy).

(2) Forskriften har til formål å forebygge at leketøy medfører helseskade for brukere eller tredjepart når leketøyet brukes til det formålet det er beregnet for eller på den måte man med rimelighet må forvente at barn bruker det på.

§ 2. Virkeområde

(1) Denne forskriften gjelder produksjon, import, distribusjon og annen formidling av leketøy, samt for emballering og merking av leketøy.

(2) Kravene i forskriften gjelder hele leketøyets forventede og normale levetid.

(3) Dersom sikkerheten ved produktet er strengere regulert i annet regelverk, gjelder dette regelverket i tillegg til denne forskriftens bestemmelser.

(4) Forskriften gjelder ikke produkter oppført i vedlegg 1.

(5) Forskriftens bestemmelser gjelder ikke følgende leketøy:

- lekeplassutstyr beregnet på offentlig bruk,
- spilleautomater, med eller uten myntinnkast, beregnet på offentlig bruk,
- lekekjøretøy med forbrenningsmotor,
- lekedampmaskiner, og
- spretterter og slynger.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med

- «gjøre tilgjengelig på markedet»: enhver levering av leketøy for distribusjon, forbruk eller bruk på EØS-markedet i forbindelse med kommersiell virksomhet, mot betaling eller vederlagsfritt,
- «bringe i omsetning»: gjøre leketøy tilgjengelig på EØS-markedet for første gang,
- «produsent»: enhver fysisk eller juridisk person som produserer leketøy, eller som får leketøy konstruert eller produsert, og som markedsfører leketøyet under sitt navn eller varemerke,
- «representant»: enhver fysisk eller juridisk person etablert i EØS som har fått skriftlig fullmakt fra en produsent til å handle på dennes vegne i forbindelse med nærmere angitte oppgaver,
- «importør»: enhver fysisk eller juridisk person etablert i EØS som bringer leketøy fra en tredjestat i omsetning i EØS,
- «distributør»: enhver fysisk eller juridisk person i omsetningskjeden, utenom produsenten eller importøren, som gjør leketøy tilgjengelig på markedet,
- «markedsdeltakere»: produsenten, representanten, importøren og distributøren,
- «harmonisert standard»: en standard vedtatt av et av de europeiske standardiseringsorganene oppført i vedlegg I til direktiv 98/34/EF om informasjonsprosedyre for standarder og tekniske forskrifter samt regler for informasjonssamfunnstjenester, på grunnlag av en anmodning fra Kommisjonen i samsvar med artikkel 6 i nevnte direktiv,
- «EØS sitt harmoniseringsregelverk»: alt EØS-regelverk som harmoniserer vilkårene for markedsføring av produkter,
- «akkreditering»: en attestering fra et nasjonalt akkrediteringsorgan om at et samsvarsvurderingsorgan oppfyller kravene fastsatt i harmoniserte standarder og, der det er relevant, eventuelle tilleggskrav, herunder de som er fastsatt i relevante sektorordninger, til å utøve en bestemt samsvarsvurderingsvirksomhet,
- «samsvarsvurdering»: den prosess som fastslår om nærmere angitte krav til leketøy er oppfylt,
- «samsvarsvurderingsorgan»: et organ som utøver samsvarsvurderingsvirksomhet, herunder kalibrering, prøving, sertifisering og inspeksjon,
- «tilbakekalling»: ethvert tiltak med sikte på tilbakelevering av leketøy som allerede er gjort tilgjengelig for sluttbrukeren,
- «tilbaketrekking»: ethvert tiltak med sikte på å hindre at leketøy i omsetningskjeden blir gjort tilgjengelig på markedet,

15. «*markedstilsyn*»: virksomhet som utøves og tiltak som treffes av offentlige myndigheter for å sikre at leketøy oppfyller kravene i EØS sitt gjeldende harmoniseringsregelverk og ikke setter helse, sikkerhet eller andre sider ved vernet av offentlige interesser i fare,
16. «*CE-merking*»: merking der produsenten angir at leketøyet oppfyller gjeldende krav fastsatt i EØS sitt harmoniseringsregelverk for slik merking,
17. «*funksjonelt produkt*»: et produkt som fungerer og brukes på samme måte som et produkt, apparat eller anlegg beregnet på å brukes av voksne, og som kan være en skalamodell av et slikt produkt, apparat eller anlegg,
18. «*funksjonelt leketøy*»: leketøy som fungerer og brukes på samme måte som et produkt, apparat eller anlegg beregnet på å brukes av voksne, og som kan være en skalamodell av et slikt produkt, apparat eller anlegg,
19. «*vannleketøy*»: leketøy som er beregnet på å brukes på grunt vann og som kan holde et barn flytende eller støtte det i vannet,
20. «*konstruksjonshastighet*»: representativ mulig driftshastighet som er bestemt av leketøyetets konstruksjon,
21. «*aktivitetsleketøy*»: leketøy til privat bruk som har en støttekonstruksjon som står fast mens aktiviteten pågår, og som er beregnet på at barn skal bruke det til å klatre, hoppe, huske, rutsje, gynte, snurre, kripe, åle eller drive med en kombinasjon av disse aktivitetene,
22. «*kjemisk leketøy*»: leketøy som er beregnet på direkte håndtering av kjemiske stoffer og stoffblandinger, og som brukes på en måte som egner seg for barn i en bestemt aldersgruppe og under tilsyn av voksne,
23. «*luktesansspill*»: leketøy som har til formål å hjelpe barn å lære seg å gjenkjenne ulike lukter eller aromaer,
24. «*kosmetikksett*»: leketøy som har til formål å hjelpe barn å lære seg å framstille produkter som duftstoffer, såpe, kremer, sjampo, badeskum, leppeglans, lepestift, annen sminke, tannkrem og hårbalsam,
25. «*smakssansspill*»: leketøy som har til formål å la barn framstille søtsaker eller matretter, og som innebærer bruk av næringsmiddel ingredienser som søtstoffer, væsker, pulver og aromaer,
26. «*skade*»: fysisk skade eller enhver annen helseskade, herunder langtidsskadevirkninger,
27. «*fare*»: en mulig kilde til skade,
28. «*risiko*»: sannsynligheten for at det skal oppstå en fare som forårsaker skade, og skadens alvorlighetsgrad,
29. «*beregnet på å brukes av*»: at en forelder eller person som har oppsyn med barnet, på grunnlag av leketøyetets funksjon, størrelse og egenskaper med rimelighet skal kunne anta at det er beregnet på å brukes av barn i den angitte aldersgruppen.

Kapittel 2. Markedsdeltagernes forpliktelser

§ 4. Produsentens forpliktelser

- (1) Når produsenten bringer et leketøy i omsetning, skal han sikre at det er konstruert og produsert i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II.
- (2) Produsenten skal i samsvar med § 19 utarbeide den tekniske dokumentasjonen som kreves, og gjennomføre eller få gjennomført den gjeldende framgangsmåten for samsvarsvurdering i samsvar med § 17. Når det ved denne framgangsmåten er påvist at leketøyet er i samsvar med gjeldende krav, skal produsenten utarbeide en EF-samsvarserklæring som omhandlet i § 13, og påføre CE-merkingen fastsatt i § 15.
- (3) Produsenten skal oppbevare den tekniske dokumentasjonen og EF-samsvarserklæringen i ti år etter at leketøyet er brakt i omsetning.
- (4) Produsenten skal påse at det finnes framgangsmåter for å sikre fortsatt samsvar i tilfeller av serieproduksjon. Det skal tas behørig hensyn til endringer i leketøyetets konstruksjon eller egenskaper samt endringer i de harmoniserte standarder det er vist til i samsvarserklæringen for leketøyet.
- (5) Når det anses hensiktsmessig med hensyn til den risiko som er forbundet med leketøyet, skal produsenten, for å beskytte forbrukernes helse og sikkerhet:
 - a) ta stikkprøver av leketøy som er brakt i omsetning,
 - b) undersøke klager på leketøy som ikke oppfyller kravene,
 - c) om nødvendig føre et register over klager og tilbakekallinger av leketøy,
 - d) holde distributørene underrettet om all slik overvåking.
- (6) Produsenten skal påse at hans leketøy har et type-, parti- eller serienummer eller et annet element som gjør det mulig å identifisere det. Dersom leketøyetets størrelse eller art ikke tillater dette, kan de nødvendige opplysningene gis på emballasjen eller i et dokument som følger med leketøyet.
- (7) Produsenten skal angi navn, firma eller registrert varemerke og kontaktadresse på leketøyet. Dersom dette ikke er mulig kan disse opplysningene gis på emballasjen eller i et dokument som følger med leketøyet. Adressen skal angi ett enkelt sted der produsenten kan kontaktes.
- (8) Produsenten skal påse at leketøyet ledsages av bruksanvisning og sikkerhetsinformasjon på norsk.
- (9) Produsent som anser eller har grunn til å tro at leketøy som han har brakt i omsetning, ikke er i samsvar med de relevante delene av EØS sitt harmoniseringsregelverk, skal umiddelbart treffe de nødvendige korrigerende tiltak for å bringe leketøyet i samsvar med regelverket eller om nødvendig trekke det tilbake eller tilbakekalle det. Dersom leketøyet utgjør en risiko, skal produsenten dessuten umiddelbart gi underretning om dette til vedkommende nasjonale myndigheter i de EØS-statene der han har gjort produktet tilgjengelig på markedet, samt gi nærmere opplysninger, særlig om leketøyetets manglende samsvar og eventuelle korrigerende tiltak som er truffet,

(10) Produsenten skal på begrunnet anmodning fra vedkommende nasjonale myndighet gi denne all informasjon og dokumentasjon som er nødvendig for å påvise leketøyets samsvar på et språk som denne myndigheten lett kan forstå. Produsenten skal på anmodning fra myndigheten samarbeide med denne om eventuelle tiltak som treffes for å fjerne risiko forbundet med leketøyet han har brakt i omsetning.

§ 5. *Representantens forpliktelser*

- (1) En produsent kan med skriftlig fullmakt oppnevne en representant.
- (2) Representantens fullmakt kan ikke omfatte produsentens forpliktelser etter § 4 første ledd eller utarbeiding av teknisk dokumentasjon.
- (3) En representant skal utføre de oppgaver som er angitt i fullmakten fra produsenten. Fullmakten skal minst gi representanten mulighet til å:
 - a) oppbevare EF-samsvarserklæringen og den tekniske dokumentasjonen og stille den til rådighet for de nasjonale tilsynsmyndigheter i ti år etter at leketøyet er brakt i omsetning,
 - b) på begrunnet anmodning fra vedkommende nasjonale myndighet gi denne all informasjon og dokumentasjon som er nødvendig for å påvise leketøyets samsvar med regelverket,
 - c) på anmodning fra vedkommende nasjonale myndigheter samarbeide med disse om alle tiltak som treffes for å fjerne risiko forbundet med leketøy som omfattes av fullmakten.

§ 6. *Importørens forpliktelser*

- (1) Importøren skal bare bringe i omsetning leketøy som er i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II.
- (2) Før leketøyet bringes i omsetning skal importøren påse at:
 - a) produsenten har gjennomført den relevante framgangsmåten for samsvarsvurdering, jf. kapittel 4,
 - b) produsenten har utarbeidet den tekniske dokumentasjonen, jf. § 19,
 - c) leketøyet er påført den nødvendige samsvarsmerkingen, jf. § 15,
 - d) leketøyet ledsages av de nødvendige sikkerhetsinstrukser, bruksanvisning og advarsler, jf. § 11,
 - e) produsenten har oppfylt kravene i § 4 sjette og syvende ledd.
- (3) Dersom en importør anser eller har grunn til å tro at leketøy ikke er i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II, skal han ikke bringe leketøyet i omsetning før det er brakt i samsvar med kravene. Dersom leketøyet utgjør en risiko, skal importøren dessuten underrette produsenten og tilsynsmyndighetene om dette.
- (4) Importøren skal angi navn, firma eller registrert varemerke og kontaktadresse på leketøyet. Dersom dette ikke er mulig, kan disse opplysningene gis på emballasjen eller i et dokument som følger med leketøyet.
- (5) Importøren skal påse at leketøyet ledsages av bruksanvisning og sikkerhetsinformasjon på norsk.
- (6) Importøren skal så lenge han har ansvar for leketøyet, sikre at lagrings- eller transportvilkårene ikke setter leketøyets samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II i fare.
- (7) Importøren skal i ti år etter at leketøyet er brakt i omsetning oppbevare en kopi av EF-samsvarserklæringen og kunne stille den til rådighet for tilsynsmyndighetene og påse at den tekniske dokumentasjonen på anmodning kan gjøres tilgjengelig for disse myndighetene.
- (8) Importøren skal på begrunnet anmodning fra vedkommende nasjonale myndighet gi denne all informasjon og dokumentasjon som er nødvendig for å påvise leketøyets samsvar med regelverket, på et språk som myndigheten lett kan forstå. Importøren skal på anmodning fra nevnte myndighet samarbeide med denne om eventuelle tiltak som er truffet for å fjerne risiko forbundet med leketøy han har brakt i omsetning.
- (9) Produsentens forpliktelser etter § 4 femte og niende ledd gjelder tilsvarende for importøren.

§ 7. *Distributørens forpliktelser*

- (1) Når distributøren gjør leketøy tilgjengelig på markedet, skal han utvise behørig aktsomhet med hensyn til gjeldende krav.
- (2) Før distributøren gjør leketøy tilgjengelig på markedet skal han kontrollere at:
 - a) leketøyet er påført den nødvendige samsvarsmerkingen, jf. § 15,
 - b) leketøyet ledsages av de nødvendige sikkerhetsinstrukser, bruksanvisning og advarsler, jf. § 11,
 - c) leketøyet ledsages av bruksanvisning og sikkerhetsinformasjon på norsk, jf. § 4 åttende ledd,
 - d) produsenten har oppfylt kravene i § 4 sjette og syvende ledd,
 - e) importøren har oppfylt kravene i § 6 fjerde ledd.
- (3) Dersom en distributør anser eller har grunn til å tro at leketøy ikke er i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II, skal han ikke gjøre leketøyet tilgjengelig på markedet før det er brakt i samsvar med kravene. Dersom leketøyet utgjør en risiko, skal distributøren dessuten underrette produsenten eller importøren samt markedstilsynsmyndighetene om dette.
- (4) Distributør som anser eller har grunn til å tro at leketøy som han har gjort tilgjengelig på markedet, ikke er i samsvar med relevante deler av EØS sitt harmoniseringsregelverk, skal påse at de nødvendige korrigerende tiltak blir truffet for å bringe leketøyet i samsvar med regelverket eller om nødvendig for å trekke det tilbake eller tilbakekalle det. Dersom leketøyet utgjør en risiko, skal distributøren dessuten umiddelbart gi underretning om dette til vedkommende nasjonale myndigheter i de EØS-statene der han har gjort produktet tilgjengelig på markedet, samt gi nærmere opplysninger, særlig om leketøyets manglende samsvar og eventuelle korrigerende tiltak som er truffet.

(5) Distributøren skal på begrunnet anmodning fra vedkommende nasjonale myndighet gi denne all informasjon og dokumentasjon som er nødvendig for å påvise leketøyets samsvar med regelverket. Distributøren skal på anmodning fra myndigheten samarbeide med denne om eventuelle tiltak som treffes for å fjerne risiko forbundet med leketøyet han har gjort tilgjengelig på markedet.

(6) Importørens forpliktelser etter § 6, sjette ledd gjelder tilsvarende for distributøren.

§ 8. Tilfeller der produsentens forpliktelser gjelder for importøren og distributøren

En importør eller distributør skal i denne forskriften anses som produsent og være underlagt produsentens forpliktelser i henhold til § 4 når vedkommende importør eller distributør bringer leketøy i omsetning under eget navn eller varemerke eller endrer leketøy som allerede er brakt i omsetning på en slik måte at det kan påvirke leketøyet samsvar med gjeldende krav.

§ 9. Identifikasjon av markedsdeltakere

(1) Markedsdeltakerne skal på anmodning identifisere følgende for tilsynsmyndighetene:

- a) alle markedsdeltakere som har levert leketøy til dem,
- b) alle markedsdeltakere som de har levert leketøy til.

(2) Produsenten skal kunne framlegge opplysningene nevnt i første ledd i ti år etter at leketøyet er brakt i omsetning. Andre markedsdeltakere skal kunne framlegge disse opplysningene i ti år etter at de har fått leketøyet levert.

Kapittel 3. Samsvar for leketøy

§ 10. Grunnleggende sikkerhetskrav

(1) Det er forbudt å bringe i omsetning eller gjøre tilgjengelig på markedet leketøy som ikke er i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene, som består av de alminnelige sikkerhetskravene i tredje til femte ledd og de særlige sikkerhetskravene i vedlegg II. Forbudet gjelder også dersom det ikke på begrunnet anmodning kan fremlegges teknisk dokumentasjon som nevnt i § 19.

(2) Leketøy som bringes i omsetning skal være i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene i hele leketøyets forventede og normale brukstid.

(3) Leketøy, herunder de kjemikalier det inneholder, skal ikke sette brukernes eller andre personers sikkerhet eller helse i fare når det brukes for det tiltenkte formål eller på en måte som kan forutses, idet det tas hensyn til barns atferd.

(4) Det skal tas hensyn til brukernes og eventuelt deres foresattes evne til å håndtere leketøyet, særlig når det gjelder leketøy beregnet på å brukes av barn under 36 måneder eller av andre nærmere angitte aldersgrupper.

(5) Etiketter som er påført i samsvar med § 11 fjerde ledd og bruksanvisninger som ledsager leketøy, skal gjøre brukerne eller deres foresatte oppmerksom på de farene og risiko for skade som er forbundet med bruken av leketøyet, samt hvordan slike farer og risiko kan unngås.

§ 11. Advarsler

(1) Dersom det er nødvendig for sikker bruk, skal advarslene som utarbeides i henhold til § 10 femte ledd, angi egnede brukerbegrensninger i samsvar med vedlegg V del A.

(2) For de kategoriene av leketøy som er oppført i vedlegg V del B, skal advarslene fastsatt der brukes. Advarslene fastsatt i vedlegg V del B nr. 2–10 skal brukes med den angitte ordlyden.

(3) Leketøyet skal ikke påføres en eller flere av de særlige advarslene fastsatt i vedlegg V del B dersom de står i strid med leketøyets tiltenkte bruk slik den framgår av leketøyets funksjon, størrelse og egenskaper.

(4) Produsenten skal angi advarslene klart synlig, lett leselig, lett forståelig og presist på leketøyet, på en etikett eller på emballasjen, og eventuelt i bruksanvisningen som følger med leketøyet. For små leketøy som selges uten emballasje, skal egnede advarsler være påført selve leketøyet.

(5) Advarslene skal innledes med ordet «Advarsel» eller «Advarsler».

(6) Advarsler som er avgjørende for beslutningen om å kjøpe leketøyet, for eksempel slike som angir laveste eller høyeste alder for brukerne, og andre relevante advarsler fastsatt i vedlegg V, skal være påført emballasjen eller på annen måte være klart synlige for forbrukeren før kjøpet, også når kjøpet foretas via postordre eller Internett og lignende.

(7) Advarslene og sikkerhetsinstruksen skal skrives på norsk.

§ 12. Samsvarsformodning

Leketøy som er i samsvar med harmoniserte standarder eller deler av slike som det er offentliggjort henvisninger til i Den europeiske unions tidende, skal anses for å være i samsvar med kravene som omfattes av disse standardene eller deler av dem, som fastsatt i de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II.

§ 13. EF-samsvarserklæring

(1) EF-samsvarserklæringen skal fastslå at det er påvist at de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II er oppfylt. Ved å utarbeide EF-samsvarserklæringen påtar produsenten seg ansvaret for at leketøyet er i samsvar med regelverket.

(2) EF-samsvarserklæringen skal minst inneholde elementene angitt i vedlegg III og de modulene som er relevante i vedlegg VII, og skal ajourføres løpende. Den skal utarbeides i henhold til modellen i vedlegg III til denne forskriften og oversettes til norsk eller engelsk.

§ 14. Generelle prinsipper for CE-merking

(1) Leketøy som gjøres tilgjengelig på markedet, skal være påført CE-merking. CE-merkingen skal påføres før leketøyet bringes i omsetning. Det forutsettes at leketøy påført CE-merking er i samsvar med denne forskriften.

(2) CE-merkingen skal være underlagt de generelle prinsippene i artikkel 30 i forordning (EF) nr. 765/2008 om kravene til akkreditering og markedsovervåkning i forbindelse med markedsføring av produkter og om opphevelse av forordning (EØF) nr. 339/93, jf. vedlegg VI til denne forskriften.

(3) Leketøy som ikke er CE-merket eller som på annen måte ikke er i samsvar med kravene i denne forskriften, kan vises fram og brukes på messer og utstillinger, forutsatt at det er tydelig angitt at leketøyet ikke er i samsvar med denne forskriften, og at det ikke vil bli gjort tilgjengelig på markedet før det er brakt i samsvar.

§ 15. Påføring av CE-merking

(1) CE-merkingen skal påføres selve leketøyet, en etikett eller emballasjen slik at den er synlig, lett leselig og ikke kan fjernes.

(2) For små leketøy og leketøy som består av små deler, kan CE-merkingen alternativt påføres en etikett eller en medfølgende brosjyre. Dersom dette ikke er teknisk mulig for leketøy som selges i utstillingsesker, og forutsatt at utstillingsesken opprinnelig ble brukt som emballasje for leketøyet, kan CE-merkingen påføres utstillingsesken.

(3) Dersom CE-merkingen ikke er synlig gjennom eventuell emballasje, skal den som et minimum være påført emballasjen.

(4) CE-merkingen skal påføres før leketøyet bringes i omsetning. CE-merkingen kan etterfølges av et piktogram eller annet merke som angir en særlig risiko eller bruk.

Kapittel 4. Samsvarsvurdering

§ 16. Sikkerhetsvurderinger

Før leketøy bringes i omsetning skal produsenten foreta en analyse av den kjemiske, mekaniske og elektriske faren, antennelighetsfaren, den hygieniske faren og radioaktivitetsfaren som kan være forbundet med leketøyet, samt en vurdering av den mulige eksponeringen for disse farene.

§ 17. Gjeldende framgangsmåter for samsvarsvurdering

(1) Før leketøy bringes i omsetning skal produsenten gjennomføre framgangsmåtene for samsvarsvurdering nevnt i annet og tredje ledd for å påvise at leketøyet er i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II.

(2) Dersom produsenten har anvendt harmoniserte standarder som det er offentliggjort henvisninger til i Den europeiske unions tidende, og som omfatter alle relevante sikkerhetskrav til leketøyet, skal produsenten gjennomføre framgangsmåten for intern produksjonskontroll fastsatt i modul A i vedlegg VII til beslutning 2008/768/EF, se denne forskriftens vedlegg VII.

(3) Leketøyet skal underkastes EF-typeprøvingen fastsatt i § 18 og framgangsmåten for vurdering av typesamsvar fastsatt i modul C i vedlegg II til beslutning 2008/768/EF, se denne forskriftens vedlegg VII, i følgende tilfeller:

- a) Når det ikke finnes harmoniserte standarder som det er offentliggjort henvisninger til i Den europeiske unions tidende, og som omfatter alle relevante sikkerhetskrav til leketøyet.
- b) Når det finnes harmoniserte standarder som nevnt i bokstav a), men produsenten ikke har anvendt dem eller bare delvis har anvendt dem.
- c) Når en eller flere av de harmoniserte standardene nevnt i bokstav a) er offentliggjort med en begrensning.
- d) Når produsenten anser at leketøyets art, utforming, konstruksjon eller formål gjør det nødvendig med kontroll hos tredjemann.

§ 18. EF-typeprøving

(1) Søknad om EF-typeprøving, gjennomføringen av prøvingen og utstedelsen av EF-typeprøvingssertifikatet skal skje etter framgangsmåtene i modul B i vedlegg VII til beslutning 2008/768/EF, se denne forskriftens vedlegg VII.

(2) EF-typeprøvingen skal gjennomføres som angitt i annet ledd annet strekpunkt i nevnte modul. I tillegg til disse bestemmelsene får kravene i tredje til femte ledd i denne paragraf anvendelse.

(3) Søknaden om EF-typeprøving skal inneholde en beskrivelse av leketøyet og angi produksjonsstedet, herunder adressen.

(4) EF-typeprøvingssertifikatet skal inneholde en henvisning til direktiv 2009/48/EF, et fargebilde, en klar beskrivelse av leketøyet, herunder dets dimensjoner, og en liste over prøvingene som er gjennomført, med henvisning til den relevante prøvingsrapporten. EF-typeprøvingssertifikatet skal revideres når det er nødvendig, særlig ved endring av produksjonsprosessen, råstoffene eller leketøyets bestanddeler, og i alle tilfeller hvert femte år. EF-typeprøvingssertifikatet skal trekkes tilbake dersom leketøyet ikke er i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II.

(5) Den tekniske dokumentasjonen og all korrespondanse som gjelder framgangsmåtene for EF-typeprøving, skal utarbeides på et offisielt språk i medlemsstaten der det meldte organet er etablert, eller på et språk som er akseptabelt for dette organet.

§ 19. Teknisk dokumentasjon

(1) Den tekniske dokumentasjonen nevnt i § 4 annet ledd skal inneholde alle relevante opplysninger om de metoder produsenten har brukt for å sikre at leketøyet er i samsvar med de grunnleggende sikkerhetskravene i § 10 og vedlegg II. Den skal særlig omfatte dokumentene oppført i vedlegg IV.

(2) Den tekniske dokumentasjonen skal utarbeides på ett av EØS-landenes offisielle språk, med forbehold for § 18 femte ledd.

(3) På begrunnet anmodning fra tilsynsmyndigheten skal produsenten framlegge en norsk oversettelse av de relevante delene av den tekniske dokumentasjonen. Tilsynsmyndigheten kan be produsenten om den tekniske dokumentasjonen eller en oversettelse av deler av denne innen en frist på 30 dager for mottakelse av dokumentasjonen eller oversettelsen, med mindre en kortere frist er berettiget ut fra en alvorlig og umiddelbar risiko.

(4) Dersom produsenten ikke overholder kravene i første til tredje ledd, kan tilsynsmyndigheten kreve at produsenten for egen regning får gjennomført prøving av leketøyet hos et meldt organ innen en bestemt frist, for å kontrollere om det er i samsvar med de harmoniserte standardene og de grunnleggende sikkerhetskravene.

Kapittel 5. Sluttbestemmelser og ikrafttredelse

§ 20. Tilsyn

(1) Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, eller den Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap bemyndiger, fører tilsyn med at de deler av forskriften som omhandler fysiske og mekaniske egenskaper, brann- og eksplosjonsegenskaper og elektriske og radioaktive egenskaper ved leketøy følges. Det samme gjelder for emballasje og relevant merking.

(2) Miljødirektoratet eller den Miljødirektoratet bemyndiger, fører tilsyn med at de deler av forskriften som omhandler kjemiske, hygieniske, støyende og biologiske egenskaper ved leketøy følges. Det samme gjelder for emballasje og relevant merking.

§ 21. Klage

(1) Vedtak truffet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap eller den Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap bemyndiger, kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet.

(2) Vedtak truffet av Miljødirektoratet eller den Miljødirektoratet bemyndiger, kan påklages til Miljøverndepartementet.

§ 22. Tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelsene i denne forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften blir gjennomført, kan Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap eller Miljødirektoratet fastsette tvangsmulkt etter reglene i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollforskriften) § 13.

§ 23. Straff

Overtredelse av denne forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften straffes etter lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester § 12, hvis ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse.

§ 24. Ikrafttredelse og oppheving

Denne forskriften trer i kraft 1. desember 2013. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 4. januar 1996 nr. 7 om sikkerhet ved leketøy.

Vedlegg I – Liste over produkter som ikke betraktes som leketøy i henhold til denne forskriften

1. Pyntegenstander til fester og høytider.
2. Produkter for samlere, forutsatt at produktet eller dets emballasje er utstyrt med synlig og leselig merking som angir at det er beregnet på samlere som er minst 14 år gamle.
Eksempler på produkter i denne kategorien er:
 - a) detaljerte og virkelighetstro skalamodeller,
 - b) byggesett for detaljerte skalamodeller,
 - c) dukker i folkedrakt, pyntedukker og lignende gjenstander,
 - d) historiske kopier av leketøy, og
 - e) virkelighetstro kopier av skytevåpen.
3. Sportsutstyr, herunder rulleskøyter, inline-skøyter og rullebrett beregnet på barn med en kroppsvekt over 20 kg.
4. Sykler med en maksimal setehøyde over 435 mm, målt som den loddrette avstanden fra bakken til setets overside med setet i vannrett stilling og setepinnen plassert i høyeste stilling.
5. Sparkesykler og andre transportmidler til sportsbruk eller ment for ferdsel på offentlige veier og offentlige gang- og sykkelveier.
6. Elektrisk drevne kjøretøyer ment for ferdsel på offentlige veier og offentlige gang- og sykkelveier eller fortau langs slike.

7. Vannsportsutstyr ment for bruk på dypt vann og hjelpemidler ment for å lære barn å svømme, for eksempel svømmeringer og andre svømmehjelpemidler.
8. Puslespill med flere enn 500 deler.
9. Geværer og pistoler som drives med komprimert gass, unntatt vanngeværer og vannpistoler, samt pilbuer som er over 120 cm lange.
10. Fyrverkeri, herunder kruttapper som ikke er særlig utformet for leketøy.
11. Produkter og spill der det brukes spisst kasteskyts, for eksempel dartspill med piler med metallspiss.
12. Funksjonelle undervisningsprodukter, for eksempel elektriske ovner, strykejern eller andre bruksgjenstander som drives med en nominell spenning høyere enn 24 volt, som selges utelukkende med henblikk på undervisningsbruk under tilsyn av en voksen.
13. Produkter til undervisningsbruk i skoler og i annen undervisningssammenheng under tilsyn av en voksen lærer, for eksempel vitenskapelig utstyr.
14. Elektronisk utstyr, for eksempel personlige datamaskiner og spillkonsoller, som brukes for å få tilgang til interaktiv programvare og tilhørende tilleggsutstyr, med mindre det elektroniske utstyret eller det tilhørende tilleggsutstyret er konstruert for og beregnet på barn og har en lekeverdi i seg selv, slik som for eksempel særlig utformede personlige datamaskiner, tastaturer, styrespaker eller ratt.
15. Interaktiv programvare ment for fritids- og underholdningsbruk, så som dataspill og deres lagringsmedier, for eksempel CD-plater.
16. Narresmoker.
17. Lysarmaturer som virker tiltrekkende på barn.
18. Elektriske transformatorer til leketøy.
19. Motetilbehør til barn som ikke er beregnet på bruk i forbindelse med lek.

Vedlegg II – Særlige sikkerhetskrav

I. Fysiske og mekaniske egenskaper

1. Leketøy og dets deler, og fester for fastmontert leketøy, skal ha den nødvendige mekaniske styrken og eventuelt stabiliteten til å motstå de påkjenningene det blir utsatt for ved bruk, uten å gå i stykker eller å bli deformert med fare for å forårsake fysisk skade.
2. Tilgjengelige kanter, utstikkende deler, snorer, kabler og fester på leketøy skal være konstruert og produsert slik at risikoen for fysisk skade ved kontakt begrenses så langt det er mulig.
3. Leketøy skal være konstruert og produsert slik at det ikke utgjør noen risiko eller bare minimal risiko i forbindelse med bruk av leketøyet som følge av at dets deler settes i bevegelse.
4.
 - a) Leketøy og dets deler skal ikke utgjøre noen fare for struping.
 - b) Leketøy og dets deler skal ikke utgjøre noen risiko for kvelning ved at luftstrømmen blokkeres som følge av luftveisobstruksjon som oppstår utenfor munnen og nesen.
 - c) Leketøy og dets deler skal ha slike dimensjoner at det ikke utgjør noen risiko for kvelning ved at luftstrømmen blokkeres som følge av luftveisobstruksjon som oppstår ved at gjenstander setter seg fast i munnen eller svelget eller over inngangen til de nedre luftveiene.
 - d) Leketøy som klart er beregnet på å brukes av barn under 36 måneder, og dets bestanddeler og deler som kan løsne fra leketøyet, skal ha slike dimensjoner at de ikke kan svelges eller innåndes. Dette gjelder også annet leketøy som er beregnet på å puttes i munnen, og dets bestanddeler og deler som kan løsne.
 - e) Emballasjen som leketøyet ligger i ved detaljsalg, skal ikke utgjøre noen risiko for struping eller kvelning som følge av luftveisobstruksjon som oppstår utenfor munnen og nesen.
 - f) Leketøy i næringsmidler og leketøy som er blandet sammen med næringsmidler, skal ha egen emballasje. Denne emballasjen, slik den leveres, skal ha slike dimensjoner at den ikke kan svelges og/eller innåndes.
 - g) Leketøyemballasje som omhandlet i bokstav e) og f) som er kuleformet, eggformet eller ellipseformet, og dens deler som kan løsne, samt deler som kan løsne på sylinderformet leketøyemballasje med avrundede ender, skal ha slike dimensjoner at den ikke kan forårsake luftveisobstruksjon ved at den setter seg fast i munnen eller svelget eller over inngangen til de nedre luftveiene.
 - h) Leketøy som er festet til et næringsmiddel på en slik måte at næringsmiddelet må konsumeres for at brukeren skal få direkte adgang til leketøyet, er forbudt. Deler av leketøy som på annen måte er direkte festet til et næringsmiddel, skal oppfylle kravene i bokstav c) og d).
5. Vannleketøy skal være konstruert og produsert slik at risikoen for at det mister sin flyteevne eller evne til å støtte barnet, begrenses så langt det er mulig, idet det tas hensyn til leketøyet's anbefalte bruk.
6. Leketøy det er mulig å komme inn i, og som derved utgjør et lukket rom for dem som oppholder seg der, skal ha en utgang som den tiltenkte brukeren lett kan åpne fra innsiden.
7. Leketøy som gjør brukerne mobile, skal så langt mulig ha et bremsesystem som passer til leketøytypen og står i forhold til den kinetiske energien leketøyet utvikler. Systemet må være lett å bruke uten risiko for at brukeren blir kastet av eller ut, eller for fysisk skade for brukeren eller tredjemann.

Elektrisk drevne lekekjøretøyers høyeste konstruksjonshastighet skal være begrenset for å redusere skaderisikoen mest mulig.

8. Formen på og sammensetningen av prosjektiler og den kinetiske energien de kan utvikle når de avfyres fra et leketøy konstruert for dette formål, skal være slik at det ikke er noen risiko for at brukeren eller tredjemann kommer fysisk til skade, leketøyets karakter tatt i betraktning.
9. Leketøy skal være konstruert slik at:
 - a) maksimums- og minimumstemperaturen på alle tilgjengelige overflater ikke forårsaker forbrenning ved berøring, og
 - b) væsker og gasser som finnes i leketøy, ikke når slike temperaturer eller trykk at utslipp kan forårsake forbrenninger, skålding eller annen fysisk skade, bortsett fra slike utslipp som er avgjørende for at leketøy skal fungere etter hensikten.
10. Leketøy som er ment å avgi lyd, skal være konstruert og produsert slik, når det gjelder maksimumsverdiene for impulsstøy og vedvarende støy, at lyden fra leketøy ikke kan skade barns hørsel.
11. Aktivitetsleketøy skal være produsert slik at risikoen for å klemme seg eller for at kroppsdeler eller klær setter seg fast i leketøy, samt risikoen for fall, slag og drukning, begrenses så langt det er mulig. Særlig skal overflaten på leketøy som flere barn kan leke på, være konstruert slik at den kan bære vekten av barna.

II. Antennelighet

1. Leketøy må ikke utgjøre en farlig antenningsrisiko i barnets omgivelser. Det skal derfor være sammensatt av materialer som oppfyller ett eller flere av følgende vilkår:
 - a) de brenner ikke dersom de blir direkte utsatt for flamme eller gnist eller annen potensiell antenningskilde.
 - b) de er ikke lettantennelige (flammen slokner så snart årsaken til ilden forsvinner).
 - c) dersom de antennes, brenner de langsomt og gir en langsom spredning av ilden.
 - d) de er konstruert slik at de forsinker forbrenningsprosessen, uansett leketøyets kjemiske sammensetning.Brennbare materialer skal ikke utgjøre en risiko for antenning av andre materialer som er brukt i leketøy.
2. Leketøy som inneholder stoffer eller stoffblandinger som oppfyller klassifiseringskriteriene fastsatt i tillegg B del 1, fordi disse er avgjørende for dets funksjonsevne, særlig materialer og utstyr til kjemiske forsøk, montering av modeller, modellering i plast eller keramikk, emaljering, fotografering eller lignende aktiviteter, skal som sådan ikke inneholde stoffer eller stoffblandinger som kan bli brennbare fordi flyktige, tungt antennelige bestanddeler blir borte.
3. Leketøy, med unntak for kruttlapper, må ikke være eksplosive eller inneholde bestanddeler eller stoffer som lett kan eksplodere når leketøy blir brukt for det tiltenkte formål eller på en måte som kan forutses, idet det tas hensyn til barns adferd.
4. Leketøy, og særlig kjemiske spill og leker, skal ikke inneholde stoffer eller stoffblandinger som:
 - a) når de blir blandet sammen, kan eksplodere ved en kjemisk reaksjon eller ved oppvarming,
 - b) kan eksplodere når de blir blandet med oksiderende stoffer, eller
 - c) inneholder flyktige bestanddeler som kan antenne i luft, og som kan danne en brennbar eller eksplosiv blanding av damp og luft.

III. Kjemiske egenskaper

1. Leketøy skal være konstruert og produsert slik at det ikke er noen risiko for skadevirkninger på personers helse på grunn av eksponering for kjemiske stoffer eller stoffblandinger som leketøy består av eller inneholder, når leketøy brukes for det tiltenkte formål eller på en måte som kan forutses, idet det tas hensyn til barns adferd.

Leketøy skal være i samsvar med krav til produkter, stoffer og stoffblandinger i annet regelverk.
2. Leketøy som i seg selv er stoffer eller stoffblandinger, skal overholde kravene gitt i forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv av farlige kjemikalier (forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier) eller forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP), alt etter hvilket regelverk som gjelder.
3. Leketøy, bestanddeler i leketøy eller mikrostrukturelt atskilte deler av leketøy skal ikke inneholde stoffer som er klassifisert som kreftframkallende, mutagene eller reproduksjonstoksiske (CMR-stoffer) i henhold til CLP-forskriften.
4. Leketøy, bestanddeler i leketøy eller mikrostrukturelt atskilte deler av leketøy kan likevel inneholde stoffer eller stoffblandinger som er klassifisert som CMR i hht. kriteriene gitt i forskrift om merking mv. av farlige kjemikalier eller CLP-forskriften forutsatt at ett eller flere av følgende vilkår er oppfylt:
 - a) Stoffene og stoffblandingene er til stede i enkeltkonsentrasjoner som er mindre eller lik grensene for klassifisering fastsatt i forskrift om merking, mv av farlige kjemikalier eller i CLP-forskriften.
 - b) Disse stoffene og stoffblandingene er utilgjengelige for barn i enhver form, herunder ved innånding, når leketøy brukes for det tiltenkte formål eller på en måte som kan forutses.
 - c) Stoffet eller stoffblandingen og den tillatte bruken er oppført i tillegg A.Utfyllende regler om klassifisering og merking, med tilhørende overgangsordninger, er gitt i tillegg B.
5. Punkt 3 og 4 gjelder ikke for nikkel i rustfritt stål.

6. Punkt 3 og 4 gjelder ikke materialer som overholder grenseverdiene i tillegg C. Inntil slike verdier er fastsatt, men senest til 20. juli 2017, gjelder punkt 3 og 4 heller ikke leketøy som omfattes av og overholder bestemmelsene i forskrift 21. desember 1993 nr. 1381 om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (matkontaktforskriften).
7. Uansett hva som står i punkt 3 og 4 er det forbudt å bruke nitrosaminer og nitroserbare stoffer i leketøy beregnet på barn under 36 måneder og i alt leketøy beregnet på å puttes i munnen, dersom migrasjonen av stoffene er 0,05 mg/kg eller høyere for nitrosaminer og 1 mg/kg eller høyere for nitroserbare stoffer.
8. Kosmetisk leketøy, for eksempel lekesminke til dukker, skal også oppfylle kravene til sammensetning og merking fastsatt i lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppspfleieprodukter m.m. (kosmetikkloven) og tilhørende forskrifter.
9. Leketøy skal ikke inneholde følgende duftallergener:

Tabell 1. Duftallergener som ikke skal brukes i leker

Nr.	Duftallergenets navn	CAS-nummer
(1)	Olje av alantrot (<i>Inula helenium</i>)	97676-35-2
(2)	Allylisothiocyant	57-06-7
(3)	Benzylcyanid	140-29-4
(4)	4-tert-butylfenol	98-54-4
(5)	Chenopodiumolje	8006-99-3
(6)	Cyklamenalkohol	4756-19-8
(7)	Dietylmaleat	141-05-9
(8)	Dihydrokumarin	119-84-6
(9)	2,4-dihydroksy-3-metylbenzaldehyd	6248-20-0
(10)	3,7-dimetyl-2-okten-1-ol (6,7-dihydrogeraniol)	40607-48-5
(11)	4,6-dimetyl-8-tert-butylkumarin	17874-34-9
(12)	Dimetylcitratkonat	617-54-9
(13)	7,11-dimetyl-4,6,10-dodekatrien-3-on	26651-96-7
(14)	6,10-dimetyl-3,5,9-undekatrien-2-on	141-10-6
(15)	Difenylamin	122-39-4
(16)	Etylakrylat	140-88-5
(17)	Fikenblader, friske og preparater	68916-52-9
(18)	trans-2-heptenal	18829-55-5
(19)	trans-2-heksenaldietylacetal	67746-30-9
(20)	trans-2-heksenaldimetylacetal	18318-83-7
(21)	Hydroabietylalkohol	13393-93-6
(22)	4-etoksyfenol	622-62-8
(23)	6-isopropyl-2-dekahydronaftalenol	34131-99-2
(24)	7-metoksykumarin	531-59-9
(25)	4-metoksyfenol	150-76-5
(26)	4-(p-metoksyfenyl)-3-buten-2-on	943-88-4
(27)	1-(p-metoksyfenyl)-1-penten-3-on	104-27-8
(28)	Metyl-trans-2-butenat	623-43-8
(29)	6-metylkumarin	92-48-8
(30)	7-metylkumarin	2445-83-2
(31)	5-metyl-2,3-heksanidon	13706-86-0
(32)	Olje fra roten til <i>Saussurea lappa</i> (<i>Saussurea lappa</i> Clarke)	8023-88-9
(33)	7-etoksy-4-metylkumarin	87-05-8
(34)	Heksahydrokumarin	700-82-3
(35)	Perubalsam, rå (eksudat av <i>Myroxylon pereirae</i> [Royle] Klotzsch)	8007-00-9
(36)	2-pentylidensykloheksanon	25677-40-1
(37)	3,6,10-trimetyl-3,5,9-undekatrien-2-on	1117-41-5
(38)	Olje av sitronverbena (<i>Lippia citriodora</i> Kunth)	8024-12-2
(39)	Moskusambrette (4-tert-butyl-3-metoksy-2,6-dinitrotoluen)	83-66-9
(40)	4-fenyl-3-buten-2-on	122-57-6
(41)	Amylkanelaldehyd	122-40-7
(42)	Amylkanelalkohol	101-85-9
(43)	Benzylalkohol	100-51-6
(44)	Benzylsalisylat	118-58-1
(45)	Kanelalkohol	104-54-1
(46)	Kanelaldehyd	104-55-2
(47)	Citral	5392-40-5
(48)	Kumarin	91-64-5

<i>Nr.</i>	<i>Duftallergenets navn</i>	<i>CAS-nummer</i>
(49)	Eugenol	97-53-0
(50)	Geraniol	106-24-1
(51)	Hydroksycitronellal	107-75-5
(52)	Hydroksy-metylpentylsykloheksenkarboksaldehyd	31906-04-4
(53)	Isoeugenol	97-54-1
(54)	Eikemoseekstrakt	90028-68-5
(55)	Tremoseekstrakt	90028-67-4

Forekomst av spor av disse duftstoffene kan imidlertid tillates, forutsatt at forekomsten er teknisk uunngåelig ved god framstillingspraksis og ikke overskrider 100 mg/kg.

Dessuten skal navnene på følgende duftallergener angis på leketøyet, på en etikett, på emballasjen eller i en medfølgende brosjyre dersom de er tilsatt et leketøy eller som bestanddeler av leketøy i konsentrasjoner på over 100 mg/kg:

Tabell 2. Duftallergener som skal angis

<i>Nr.</i>	<i>Duftallergenets navn</i>	<i>CAS-nummer</i>
(1)	Anisylalkohol	105-13-5
(2)	Benzylbenzoat	120-51-4
(3)	Benzylcinnamat	103-41-3
(4)	Citronellol	106-22-9
(5)	Farnesol	4602-84-0
(6)	Heksylkanelaldehyd	101-86-0
(7)	Lilial	80-54-6
(8)	d-limonen	5989-27-5
(9)	Linalool	78-70-6
(10)	Metylheptinkarbonat	111-12-6
(11)	3-metyl-4-(2,6,6-trimetyl-2-sykloheksen-1-yl)-3-buten-2-on	127-51-5

10. Det er tillatt å bruke duftstoffene gitt i tabell 1, nr. 41–51, og duftstoffene gitt i tabell 2 nr. 1–11 i luktesansspill, kosmetikksett og smakssansspill:

- dersom disse duftstoffene er tydelig angitt på emballasjen, og emballasjen er forsynt med advarselen fastsatt i vedlegg V del B nr. 10,
- dersom det er relevant at de produktene barnet framstiller i henhold til bruksanvisningen, er i samsvar med kravene i lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppspeleprodukter m.m. (kosmetikklova) og tilhørende forskrifter,
- dersom det er relevant at disse duftstoffene er i samsvar med gjeldende næringsmiddelregelverk.

Slike luktesansspill, kosmetikksett og smakssansspill skal ikke brukes av barn under 36 måneder og for øvrig være i samsvar med kravene i vedlegg V del B nr. 1.

11. Følgende grenser for migrasjon fra leketøy eller bestanddeler av leketøy skal uansett ikke overskrides:

Tabell 3. Grenseverdier for migrasjon av grunnstoffer

<i>Grunnstoff</i>	<i>mg/kg i tørt, sprøtt, pulverlignende eller bøyelig leketøysmateriale</i>	<i>mg/kg i flytende eller klebrig leketøysmateriale</i>	<i>mg/kg i avskrapet leketøysmateriale</i>
Aluminium	5625	1406	70 000
Antimon	45	11,3	560
Arsen	3,8	0,9	47
Barium	4500	1125	56 000
Bor	1200	300	15 000
Kadmium	1,3	0,3	17
Krom (III)	37,5	9,4	460
Krom (VI)	0,02	0,005	0,2
Kobolt	10,5	2,6	130
Kobber	622,5	156	7700
Bly	13,5	3,4	160
Mangan	1200	300	15 000
Kvikksølv	7,5	1,9	94
Nikkel	75	18,8	930
Selen	37,5	9,4	460
Strontium	4500	1125	56 000

<i>Grunnstoff</i>	<i>mg/kg i tørt, sprøtt, pulverlignende eller bøyelig leketøysmateriale</i>	<i>mg/kg i flytende eller klebrig leketøysmateriale</i>	<i>mg/kg i avskrapet leketøysmateriale</i>
Tinn	15 000	3750	180 000
Organisk tinn	0,9	0,2	12
Sink	3750	938	46 000

Disse grenseverdiene gjelder ikke for leketøy eller bestanddeler av leketøy der det på grunn av leketøyets eller leketøybestanddelenes tilgjengelighet, funksjon, volum eller masse helt kan utelukkes at de utgjør noen fare som følge av suging, slikking, svelging eller langvarig kontakt med huden når leketøyet brukes for det tiltenkte formål eller på en måte som kan forutses.

IV. Elektriske egenskaper

1. Leketøy skal ikke drives av en nominell spenning høyere enn 24 volt likestrøm eller tilsvarende vekselstrøm, og ingen av leketøyets tilgjengelige deler skal ha en spenning høyere enn 24 volt likestrøm eller tilsvarende vekselstrøm.
Den indre spenningen skal ikke være høyere enn 24 volt likestrøm eller tilsvarende vekselstrøm med mindre det er garantert at den kombinasjonen av spenning og strøm som genereres, ikke utgjør noen risiko eller kan forårsake skadelig elektrisk støt, selv ikke når leketøyet er defekt.
2. Deler av leketøy som er koplet til eller lett kan komme i kontakt med en elektrisitetsskilte som kan gi elektrisk støt, og ledninger eller andre ledere som fører elektrisitet til slike deler, skal være godt isolert og mekanisk beskyttet for å forhindre risiko for slikt støt.
3. Elektrisk leketøy skal være konstruert og produsert slik at det sikres at maksimumstemperaturen på alle direkte tilgjengelige overflater ikke er slik at den forårsaker forbrenning ved berøring.
4. Ved forutsigbare feiltilstander skal leketøyet gi beskyttelse mot elektriske farer som oppstår fra en elektrisk strømkilde.
5. Elektrisk leketøy skal gi tilstrekkelig beskyttelse mot brannfare.
6. Elektrisk leketøy skal være konstruert og produsert slik at elektriske, magnetiske og elektromagnetiske felt og annen stråling som genereres av utstyret, er begrenset til det som er nødvendig for leketøyets funksjon, og skal fungere på et sikkerhetsnivå som er i samsvar med det allment anerkjente utviklingstrinn i teknikken, idet det tas hensyn til særlige fellesskapstiltak.
7. Leketøy med et elektronisk styringssystem skal være konstruert og produsert slik at leketøyet er sikkert i bruk også når det elektroniske systemet begynner å svikte eller slutter å fungere på grunn av en feil i selve systemet eller en ytre faktor.
8. Leketøy skal være konstruert og produsert slik at det ikke utgjør noen helsefare eller risiko for skade på øynene eller huden på grunn av lasere, lysemitterende dioder eller annen type stråling.
9. Et leketøys elektriske transformator skal ikke være en integrerende del av leketøyet.

V. Hygiene

1. Leketøy skal være konstruert og produsert slik at det oppfyller kravene til hygiene og renslighet for å unngå risiko for infeksjon, sykdom og smitte.
2. Leketøy beregnet på å brukes av barn under 36 måneder skal være konstruert og produsert slik at det kan rengjøres. For dette formålet skal leketøy av tekstiler være vaskbart med mindre det inneholder en mekanisme som kan bli skadet dersom den blir våt. Leketøyet skal oppfylle sikkerhetskravene også etter at det er blitt rengjort i samsvar med dette punktet og produsentens anvisninger.

VI. Radioaktivitet

Leketøy skal være i samsvar med alle relevante tiltak vedtatt i henhold til kapittel III i traktaten om opprettelse av Det europeiske atomenergifellesskap, jf. lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling og forskrift 29. oktober 2010 nr. 1380 om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften).

Tillegg A – Liste over tillatt bruk av CMR-stoffer

<i>Stoff</i>	<i>Klassifisering</i>	<i>Tillatt bruk</i>
Nikkel	CMR 2	I rustfritt stål

Tillegg B – Klassifisering av stoffer og stoffblandinger

Perioden fram til 2015 er overgangsperiode mellom eksisterende og nytt regelverk for klassifisering, merking og emballering av kjemikalier. Nedenfor følger oversikt over hvilket regelverk som skal følges i denne perioden.

Stoffer

Stoffer skal klassifiseres i henhold til forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).

Stoffblandinger

Fram til 31. mai 2015 skal stoffblandinger klassifiseres i henhold til forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking, mv. av farlige kjemikalier.

Fra 1. juni 2015 skal stoffblandinger klassifiseres i henhold til CLP-forskriften.

1. Kriterier for klassifisering av stoffer og stoffblandinger som faller inn under kravene i forskriftens vedlegg II Særlige sikkerhetskrav del II Antennelighet, nr. 2

A. Kriterier som skal anvendes fram til 31. mai 2015:

Stoffer

Stoffet oppfyller kriteriene for en av følgende fareklasser eller -kategorier som fastsatt i vedlegg I til CLP-forskriften

- a) fareklasse 2.1–2.4, 2.6 og 2.7, 2.8 type A og B, 2.9, 2.10, 2.12, 2.13 kategori 1 og 2, 2.14 kategori 1 og 2, 2.15 type A–F,
- b) fareklasse 3.1–3.6, 3.7 skadevirkninger på kjønnsfunksjoner og fruktbarhet eller på utviklingen, 3.8 andre virkninger enn narkotiske virkninger, 3.9 og 3.10,
- c) fareklasse 4.1,
- d) fareklasse 5.1.

Stoffblandinger

Stoffblandingen er farlig i henhold til forskrift om merking mv av farlige kjemikalier

B. Kriterier som skal anvendes fra 1. juni 2015:

Stoffet eller stoffblandingen oppfyller kriteriene for en av følgende fareklasser eller -kategorier som fastsatt i vedlegg I til CLP-forskriften

- a) fareklasse 2.1–2.4, 2.6 og 2.7, 2.8 type A og B, 2.9, 2.10, 2.12, 2.13 kategori 1 og 2, 2.14 kategori 1 og 2, 2.15 type A–F,
- b) fareklasse 3.1–3.6, 3.7 skadevirkninger på kjønnsfunksjoner og fruktbarhet eller på utviklingen, 3.8 andre virkninger enn narkotiske virkninger, 3.9 og 3.10,
- c) fareklasse 4.1,
- d) fareklasse 5.1.

Tillegg C – Særlige grenseverdier for kjemikalier som brukes i leketøy beregnet på å brukes av barn under 36 måneder eller i annet leketøy beregnet på å puttes i munnen

Vedlegg III – Krav til EF-samsvarserklæring

Samsvarserklæringen skal inneholde:

1. Nr. ... (entydig identifikasjon av leketøyet).
2. Navn på og adresse til produsenten eller produsentens representant.
3. Denne samsvarserklæringen er utstedt på produsentens eneansvar.
4. Erklæringens gjenstand (identifikasjon av leketøyet som gjør det mulig å spore det). Den skal omfatte et fargebilde som er tilstrekkelig tydelig til at leketøyet kan identifiseres.
5. Erklæringens gjenstand som beskrevet i nr. 4, er i samsvar med de relevante deler av EØS sitt harmoniseringsregelverk.
6. Henvisninger til de anvendte relevante harmoniserte standardene eller henvisninger til de spesifikasjonene det erklæres samsvar med.
7. Dersom det er relevant: Det meldte organet ... (navn, nummer) ... har utført ... (beskrivelse av inngrepet) ... og utstedt sertifikatet.
8. Tilleggsopplysninger:
Undertegnet for og på vegne av:
(sted og utstedelsesdato)
(navn, stilling) (underskrift)

Vedlegg IV – Teknisk dokumentasjon

Den tekniske dokumentasjonen omhandlet i § 19 skal, i den utstrekning det er relevant for vurderingen, særlig inneholde følgende:

- a) en detaljert beskrivelse av konstruksjon og produksjon, herunder en liste over bestanddeler og materialer som er brukt i leketøyet, samt sikkerhetsdatablader for kjemikaliene som er brukt, som kan innhentes fra leverandørene av kjemikaliene,
- b) den eller de sikkerhetsvurderingene som er gjennomført i samsvar med § 16,

- c) en beskrivelse av den framgangsmåten for samsvarsvurdering som er fulgt, jf. § 17,
- d) en kopi av EF-samsvarserklæringen, jf. § 13,
- e) produksjons- og lagringsstedets adresse,
- f) kopier av de dokumentene produsenten har framlagt for et meldt organ, dersom et slikt organ har vært involvert,
- g) prøvingsrapporter og en beskrivelse av hvordan produsenten har sikret at produksjonen er i samsvar med de harmoniserte standardene, dersom produsenten har fulgt framgangsmåten for intern produksjonskontroll omhandlet i § 17 annet ledd, og
- h) en kopi av EF-typeprøvingssertifikatet, en beskrivelse av hvordan produsenten har sikret at produksjonen er i samsvar med den produkttypen som er beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet, og kopier av de dokumentene produsenten har framlagt for det meldte organet, dersom produsenten har underkastet leketøyet EF-typeprøving og har fulgt framgangsmåten for vurdering av typesamsvar omhandlet i § 17 tredje ledd.

Vedlegg V – Advarsler

Del A – Generelle advarsler

Brukerbegrensningene nevnt i § 11 første ledd skal minst omfatte laveste eller høyeste tillatte alder og, dersom det er relevant, nødvendige evner, høyeste eller laveste tillatte vekt og krav om at leketøyet bare skal brukes under tilsyn av en voksen.

Del B – Særlige advarsler og opplysninger om forholdsregler ved bruk av visse kategorier av leketøy

1. Leketøy som ikke er beregnet på å brukes av barn under 36 måneder

Leketøy som kan være farlig for barn under 36 måneder, skal være forsynt med en advarsel som for eksempel «Ikke egnet for barn under 36 måneder» eller «Ikke egnet for barn under tre år», eller en advarsel i form av følgende symbol:

Disse advarslene skal være ledsaget av en kort opplysning, som kan stå i bruksanvisningen, om den særlige faren som er årsaken til denne forholdsregelen.

Dette punktet får ikke anvendelse på leketøy som på grunn av sin funksjon, sine dimensjoner, karakteristika eller egenskaper eller av andre tvingende grunner er åpenbart uegnet for barn under 36 måneder.

2. Aktivitetsleketøy

Aktivitetsleketøy skal være forsynt med følgende advarsel:

«Bare til privat bruk.»

Aktivitetsleketøy som er montert på en tverrbjelke, og om nødvendig annet aktivitetsleketøy, skal være ledsaget av instruksjoner som gjør oppmerksom på behovet for kontroll med og vedlikehold av de viktigste delene (oppheng, fester, festeinnretninger osv.) med visse mellomrom, og som påpeker at leketøyet kan forårsake fall eller velt dersom disse kontrollene ikke blir foretatt. Det skal også gis instruksjon om hvordan leketøyet monteres riktig, idet det vises til de delene som kan utgjøre en fare dersom monteringen ikke er korrekt. Det skal gis særlige opplysninger om hvilket underlag som er egnet til å plassere leketøyet på.

3. Funksjonelt leketøy

Funksjonelt leketøy skal være forsynt med følgende advarsel:

«Må bare brukes under direkte tilsyn av en voksen.»

I tillegg skal slikt leketøy være ledsaget av en bruksanvisning der det også opplyses om hvilke forholdsregler brukeren skal ta, med advarsel om at brukeren, dersom disse forholdsreglene ikke følges, vil utsette seg for de farene som vanligvis er forbundet med den innretningen eller det produktet som leketøyet er en skalamodell eller

etterligning av, og disse farene skal angis nærmere. Det skal også angis at leketøyet må oppbevares utilgjengelig for barn under en viss alder, som skal spesifiseres av produsenten.

4. *Kjemisk leketøy*

Uten at det berører anvendelsen av gjeldende regelverk om klassifisering, merking og emballering av kjemikalier, skal bruksanvisningen for leketøy som i seg selv inneholder farlige stoffer eller stoffblandinger, være forsynt med en advarsel om disse stoffenes eller stoffblandingenegens farlige egenskaper samt opplysninger om hvilke forholdsregler brukeren må ta for å unngå de farene som knytter seg til dem, og disse farene skal være nøyaktig angitt etter hvilken type leketøy det gjelder. Det skal også oppgis hvilken førstehjelp som skal gis i tilfelle alvorlige ulykker som skyldes bruk av denne typen leketøy. Det skal også angis at leketøyet må oppbevares utilgjengelig for barn under en viss alder, som skal spesifiseres av produsenten.

I tillegg til opplysningene nevnt i første ledd skal kjemisk leketøy ha følgende advarsel på emballasjen:

«Ikke egnet for barn under¹ år. Skal brukes under tilsyn av en voksen.»

Særlig skal følgende betraktes som kjemisk leketøy: kjemisett, plaststøpesett, miniatyrverksteder for keramikk, emaljeringsutstyr eller fotoutstyr og liknende leketøy som frambringer en kjemisk reaksjon eller liknende stoffendring under bruk.

5. *Skøyter, ruller, inline-skøyter, rullebrett, sparkesykler og lekesykler til barn*

Dersom disse produktene selges som leketøy, skal de være forsynt med følgende advarsel:

«Verneutstyr bør brukes. Må ikke brukes i trafikken.»

Dessuten skal bruksanvisningen inneholde en påminnelse om at leketøyet må brukes med forsiktighet, da det krever store ferdigheter, slik at man unngår fall eller sammenstøt som fører til skade på brukeren eller tredjemann. Det skal også angis hva slags verneutstyr som anbefales (hjelmer, hansker, knebeskyttere, albueskyttere osv.).

6. *Vannleketøy*

Vannleketøy skal være forsynt med følgende advarsel:

«Må bare brukes på vannbryder der barnet kan stå, og under tilsyn av en voksen.»

7. *Leketøy i næringsmidler*

Leketøy i næringsmidler og leketøy som er blandet sammen med næringsmidler, skal være forsynt med følgende advarsel:

«Inneholder leketøy. Tilsyn av en voksen anbefales.»

8. *Etterligninger av vernemasker og hjelmer*

Etterligninger av vernemasker og hjelmer skal være forsynt med følgende advarsel:

«Dette leketøyet gir ingen beskyttelse.»

9. *Leketøy beregnet på å spennes ut over en vugge, barneseng eller barnevogn ved hjelp av snorer, bånd, strikker eller remmer*

Leketøy som er beregnet på å spennes ut over en vugge, barneseng eller barnevogn ved hjelp av snorer, bånd, strikker eller remmer, skal være forsynt med følgende advarsel både på emballasjen og permanent påført selve leketøyet:

«For å unngå eventuell skade ved at barnet vikler seg inn i leketøyet, skal dette leketøyet fjernes når barnet begynner å forsøke å reise seg på alle fire for å krabbe.»

10. *Emballasje til duftstoffer i luktesansspill, kosmetikksett og smakssansspill*

Emballasje til duftstoffer i luktesansspill, kosmetikksett og smakssansspill som inneholder duftstoffene oppført i punkt 41–55 i tabell 1 i vedlegg II del III og i punkt 1–11 i tabell 2, skal være forsynt med følgende advarsel:

«Inneholder duftstoffer som kan forårsake allergi.»

1 Alderen fastsettes av produsenten.

I vedlegg VI og VII gjengis relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 765/2008 om krav til akkreditering og markedstilsyn i tilknytning til at varer settes på markedet som gjennomført i EØS-vareloven, og beslutning 2008/768/EF om en felles ramme for markedsføring av produkter

Vedlegg VI – Generelle prinsipper for CE-merkingen

Fra forordning (EF) nr. 765/2008 om fastsettelse av kravene til akkreditering og markedstilsyn for markedsføring av produkter, og om oppheving av forordning (EØF) nr. 339/93

Artikkel 30

Allmenne prinsipper for CE-merkingen

1. CE-merkingen skal påføres bare av produsenten eller dennes representant.
2. CE-merkingen som vist i vedlegg II skal påføres produkter bare dersom det i Fellesskapets harmoniseringsregelverk er fastsatt særlige bestemmelser om at produktet skal påføres CE-merking, og skal ikke påføres noe annet produkt.
3. Ved å påføre eller få påført CE-merkingen viser produsenten at vedkommende påtar seg ansvaret for at produktet er i samsvar med alle gjeldende krav fastsatt i Fellesskapets gjeldende harmoniseringsregelverk for slik påføring.

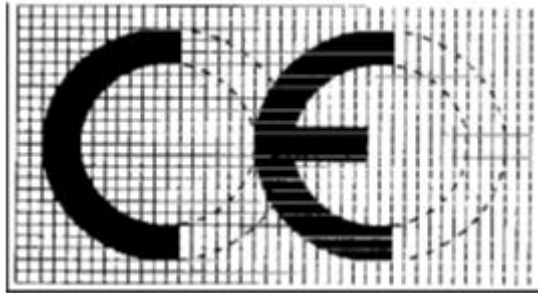
4. CE-merkingen skal være den eneste merkingen som bekrefter at produktet er i samsvar med gjeldende krav fastsatt i Fellesskapets gjeldende harmoniseringsregelverk for slik påføring.
5. Det er forbudt å påføre et produkt merking, tegn eller inskripsjoner som kan villedde tredjemann med hensyn til CE-merkings betydning eller grafiske utforming. Annen merking kan påføres produktet, forutsatt at den ikke gjør CE-merkingen mindre synlig eller lesbar eller endrer dens betydning.

(...)

VEDLEGG II

CE-merking

1. CE-merkingen skal bestå av bokstavene «CE» i følgende grafiske utforming:

2. Dersom CE-merkingen blir forminsket eller forstørret, skal størrelsesforholdet slik det framgår av figuren i nr. 1, overholdes.
3. Dersom det ikke i noen rettsakt er fastsatt særkilte mål, skal CE-merkingen være minst 5 mm høy.

Vedlegg VII – Framgangsmåter for samsvarsvurdering

Beskrivelsen av modulene er hentet fra beslutning 2008/768/EF om en felles ramme for markedsføring av produkter og om oppheving av rådsbeslutning 93/465/EF

Modul A – Intern produksjonskontroll

1. Intern produksjonskontroll er den framgangsmåten for samsvarsvurdering der produsenten oppfyller forpliktelsene fastsatt i nr. 2, 3 og 4, og sikrer og erklærer som eneansvarlig at de berørte produktene oppfyller de kravene i rettsakten som gjelder for dem.
2. *Teknisk dokumentasjon*
 Produsenten skal utarbeide den tekniske dokumentasjonen. Dokumentasjonen skal gjøre det mulig å vurdere om produktet er i samsvar med de relevante kravene, og skal omfatte en tilfredsstillende analyse og vurdering av risikoen. Den tekniske dokumentasjonen skal inneholde en beskrivelse av de gjeldende kravene og skal, i den grad det er relevant for vurderingen, omfatte produktets konstruksjon, produksjon og virkemåte. Den tekniske dokumentasjonen skal, der det er relevant, minst inneholde
 - en generell beskrivelse av produktet,
 - konstruksjons- og produksjonstegninger, komponentlister, lister over delmontasjer, strømkretsskjemaer osv.,
 - beskrivelser og forklaringer som er nødvendige for å forstå nevnte tegninger og lister og hvordan produktet virker,
 - en liste over de harmoniserte standardene og/eller andre relevante tekniske spesifikasjoner som det er offentliggjort henvisninger til i *Den europeiske unions tidende*, anvendt delvis eller i sin helhet, og beskrivelser av de løsninger som er valgt for å oppfylle de grunnleggende kravene i rettsakten når disse harmoniserte standardene ikke er anvendt. I tilfeller der harmoniserte standarder er anvendt delvis, skal det i den tekniske dokumentasjonen angis hvilke deler som er anvendt,
 - resultatene av konstruksjonsberegninger, undersøkelser osv.,
 - prøvingsrapporter.
3. *Produksjon*
 Produsenten skal treffe alle nødvendige tiltak slik at produksjonsprosessen og overvåkingen av den sikrer at de produserte produktene er i samsvar med den tekniske dokumentasjonen omhandlet i nr. 2, og oppfyller de kravene i rettsaktene som gjelder for dem.
4. *Samsvarsmarkering og samsvarserklæring*
 - 4.1. Produsenten skal påføre den nødvendige samsvarsmarkeringen som angitt i rettsakten på hvert enkelt produkt som oppfyller gjeldende krav i rettsakten.
 - 4.2. Produsenten skal utarbeide en skriftlig samsvarserklæring for en produktmodell og kunne stille den og den tekniske dokumentasjonen til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at produktet er brakt i omsetning. I samsvarserklæringen skal det angis hvilket produkt den er utarbeidet for.
 En kopi av samsvarserklæringen skal på anmodning gjøres tilgjengelig for vedkommende myndigheter.

Representant

Produsentens forpliktelser i henhold til nr. 4 kan på dennes vegne og ansvar oppfylles av produsentens representant, forutsatt at dette er angitt i fullmakten.

Modul B – EF-typeprøving

1. EF-typeprøving er den delen av framgangsmåten for samsvarsvurdering der et meldt organ undersøker den tekniske konstruksjonen av et produkt og kontrollerer og bekrefter at den tekniske konstruksjonen oppfylles de kravene i rettsakten som gjelder for det.
2. EF-typeprøving kan utføres på en av følgende måter:
 - undersøkelse av et eksemplar som er representativt for den planlagte produksjonen, av hele produktet (produksjonstype),
 - vurdering av egnetheten til den tekniske konstruksjonen av produktet ved undersøkelse av den tekniske dokumentasjonen og underlagsdokumentasjonen omhandlet i nr. 3, samt undersøkelse av eksemplarer som er representative for den planlagte produksjonen, av en eller flere viktige deler av produktet (kombinasjon av produksjonstype og konstruksjonstype),
 - vurdering av egnetheten til produktets tekniske konstruksjon ved undersøkelse av den tekniske dokumentasjonen og underlagsdokumentasjonen omhandlet i nr. 3, uten undersøkelse av et eksemplar (konstruksjonstype).
3. Produsenten skal inngi en søknad om EF-typeprøving til ett meldt organ etter eget valg.

Søknaden skal inneholde:

 - produsentens navn og adresse samt representantens navn og adresse dersom denne har inngitt søknaden,
 - en skriftlig erklæring om at samme søknad ikke er inngitt til et annet meldt organ,
 - den tekniske dokumentasjonen. Den tekniske dokumentasjonen skal gjøre det mulig å vurdere om produktet er i samsvar med gjeldende krav i rettsakten, og skal omfatte en tilfredsstillende analyse og vurdering av risikoen. Den tekniske dokumentasjonen skal inneholde en beskrivelse av de gjeldende kravene og skal, i den grad det er relevant for vurderingen, omfatte produktets konstruksjon, produksjon og virkemåte. Den tekniske dokumentasjonen skal, der det er relevant, minst inneholde
 - en generell beskrivelse av produktet,
 - konstruksjons- og produksjonstegninger, komponentlister, lister over delmontasjer, strømkretsskjemaer osv.,
 - beskrivelser og forklaringer som er nødvendige for å forstå nevnte tegninger og lister og hvordan produktet virker,
 - en liste over de harmoniserte standardene og/eller andre relevante tekniske spesifikasjoner som det er offentliggjort henvisninger til i *Den europeiske unions tidende*, anvendt delvis eller i sin helhet, og beskrivelser av de løsninger som er valgt for å oppfylle de grunnleggende kravene i rettsakten når disse harmoniserte standardene ikke er anvendt. I tilfeller der harmoniserte standarder er anvendt delvis, skal det i den tekniske dokumentasjonen angis hvilke deler som er anvendt,
 - resultatene av konstruksjonsberegninger, undersøkelser osv.,
 - prøvingsrapporter,
 - eksemplarer som er representative for den planlagte produksjonen. Det meldte organ kan anmode om ytterligere eksemplarer dersom det er nødvendig for å kunne gjennomføre prøvingsprogrammet,
 - underlagsdokumentasjon som viser at den tekniske konstruksjonen er tilfredsstillende. I underlagsdokumentasjonen skal alle dokumenter som er anvendt, angis, særlig dersom de relevante harmoniserte standardene og/eller tekniske spesifikasjonene ikke er anvendt i sin helhet. Underlagsdokumentasjonen skal om nødvendig omfatte resultater av prøvinger som er utført av produsentens egnede laboratorium, eller et annet prøvingslaboratorium på vegne av produsenten og på produsentens ansvar.
4. Det meldte organ skal for produktet:
 - 4.1. undersøke den tekniske dokumentasjonen og underlagsdokumentasjonen for å vurdere om produktets tekniske konstruksjon er tilfredsstillende, for prøveeksemplarene;
 - 4.2. kontrollere at prøveeksemplarene er produsert i samsvar med den tekniske dokumentasjonen og fastslå hvilke deler som er konstruert i samsvar med gjeldende bestemmelser i de relevante harmoniserte standardene og/eller tekniske spesifikasjonene, samt hvilke deler som er konstruert uten at gjeldende bestemmelser i de nevnte standardene er blitt anvendt,
 - 4.3. utføre eller få utført egnede undersøkelser og prøvinger for, i de tilfeller der produsenten har valgt å anvende løsningene i de relevante harmoniserte standardene og/eller tekniske spesifikasjonene, å kontrollere om disse løsningene er anvendt korrekt,
 - 4.4. utføre eller få utført egnede undersøkelser og prøvinger for i de tilfeller der løsningene i de relevante harmoniserte standardene og/eller tekniske spesifikasjonene ikke er anvendt, å kontrollere om de løsningene som produsenten har valgt, oppfyller de tilsvarende grunnleggende kravene i rettsakten,
 - 4.5. avtale med produsenten hvor undersøkelsene og prøvingene skal utføres.

Det meldte organ skal utarbeide en vurderingsrapport om hvilke tiltak som er truffet i samsvar med nr. 4, samt resultatene av dem. Uten at det berører det meldte organs plikter overfor meldermyndighetene, skal det meldte organ helt eller delvis offentliggjøre innholdet i denne rapporten bare med produsentens samtykke.

Dersom typen oppfyller kravene i den rettsakten som får anvendelse på det berørte produktet, skal det meldte organ utstede et EF-typeprøvingssertifikat til produsenten. Sertifikatet skal inneholde produsentens navn og adresse, konklusjonene fra undersøkelsen, eventuelle vilkår for sertifikatets gyldighet og de nødvendige data for identifikasjon av den godkjente typen. Sertifikatet kan ha ett eller flere vedlegg.

Sertifikatet og dets vedlegg skal inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å vurdere om de produserte produktene er i samsvar med den undersøkte typen og for å kontrollere produkter under bruk.

Dersom typen ikke oppfyller gjeldende krav i rettsakten, skal det meldte organ nekte å utstede et EF-typeprøvingssertifikat, underrette søkeren om dette og gi en detaljert begrunnelse for avslaget.

Det meldte organ skal holde seg underrettet om alle endringer i det allment anerkjente nåværende utviklingstrinn i teknikken som tyder på at den godkjente typen ikke lenger oppfyller gjeldende krav i rettsakten, og bestemme om slike endringer krever ytterligere undersøkelser. Dersom det er tilfellet, skal det meldte organ underrette produsenten om dette.

Produsenten skal underrette det meldte organ som oppbevarer den tekniske dokumentasjonen med hensyn til EF-typeprøvingssertifikatet, om alle endringer av den godkjente typen som kan påvirke produktets samsvar med de grunnleggende kravene i rettsakten eller vilkårene for sertifikatets gyldighet. Slike endringer krever ytterligere godkjenning i form av et tillegg til det opprinnelige EF-typeprøvingssertifikatet.

Hvert meldt organ skal underrette sine meldermyndigheter om de EF-typeprøvingssertifikatene og/eller eventuelle tillegg til disse som det har utstedt eller trukket tilbake, og skal regelmessig eller på anmodning stille til rådighet for sine meldermyndigheter listen over sertifikater og/eller eventuelle tillegg til disse som er avslått, midlertidig opphevet eller på annen måte begrenset.

Hvert meldt organ skal underrette de andre meldte organene om EF-typeprøvingssertifikatene og/eller eventuelle tillegg til disse som de har avslått, trukket tilbake, midlertidig opphevet eller på annen måte begrenset, og på anmodning om de sertifikater og/eller tillegg til disse som det har utstedt.

Kommisjonen, medlemsstatene og de andre meldte organene kan på anmodning få en kopi av EF-typeprøvingssertifikatene og/eller tilleggene til disse. På anmodning kan Kommisjonen og medlemsstatene få en kopi av den tekniske dokumentasjonen og resultatene av undersøkelsene utført av det meldte organ. Det meldte organ skal oppbevare en kopi av EF-typeprøvingssertifikatet med vedlegg og tillegg samt de tekniske data, herunder den dokumentasjonen som er lagt fram av produsenten, fram til utløpet av sertifikatets gyldighetsperiode.

Produsenten skal kunne stille en kopi av EF-typeprøvingssertifikatet med vedlegg og tillegg samt den tekniske dokumentasjonen til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at produktet er brakt i omsetning.

Produsentens representant kan inngi søknaden omhandlet i nr. 3 og oppfylle forpliktelsene nevnt i nr. 7 og 9, forutsatt at dette er angitt i fullmakten.

Modul C – Typesamsvar på grunnlag av intern produksjonskontroll

1. Typesamsvar på grunnlag av intern produksjonskontroll er den delen av framgangsmåten for samsvarsvurdering der produsenten oppfyller forpliktelsene fastsatt i nr. 2 og 3, og sikrer og erklærer at de berørte produktene er i samsvar med typen beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og oppfyller de kravene i rettsakten som gjelder for dem.
2. *Produksjon*

Produsenten skal treffe alle nødvendige tiltak slik at produksjonsprosessen og overvåkingen av den sikrer at de produserte produktene er i samsvar med den godkjente typen beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet, og oppfyller de kravene i rettsakten som gjelder for dem.
3. *Samsvarserklæring og samsvarserklæring*
 - 3.1. Produsenten skal påføre den nødvendige samsvarserklæringen som angitt i rettsakten på hvert enkelt produkt som er i samsvar med typen beskrevet i EF-typeprøvingssertifikatet og som oppfyller gjeldende krav i rettsakten.
 - 3.2. Produsenten skal utarbeide en skriftlig samsvarserklæring for en produktmodell og kunne stille den til rådighet for de nasjonale myndigheter i ti år etter at produktet er brakt i omsetning. I samsvarserklæringen skal det angis hvilken produktmodell den er utarbeidet for.

En kopi av samsvarserklæringen skal på anmodning gjøres tilgjengelig for vedkommende myndigheter.
4. *Representant*

Produsentens forpliktelser i henhold til nr. 3 kan på dennes vegne og ansvar oppfylles av produsentens representant, forutsatt at dette er angitt i fullmakten.

22. nov. Nr. 1404 2013**Forskrift om fiske- og fangstfartøy under 15 meter største lengde**

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 22. november 2013 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 6, § 9, § 11, § 12, § 14, § 21, § 22, § 41, § 43 og § 47, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590. Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

1. Generelle bestemmelser**§ 1. Virkeområde**

Denne forskriften gjelder norske fiske- og fangstfartøy opp til største lengde 15 meter.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift betyr:

- a) «akseptert elektroforetak»: elektroforetak som er akseptert av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap til å utføre kontroll av elektriske anlegg om bord i fiske- og fangstfartøy
- b) «eksisterende fartøy»: fartøy som ikke er nytt fartøy
- c) «fiske- og fangstfartøy»: fartøy som er utrustet og som ervervsmessig benyttes til å fange fisk og sjøpattedyr, samt høste tang og tare eller andre levende ressurser i sjøen
- d) «fyllingsvinkel θ_f »: den krengningsvinkel hvor åpninger i skrog, overbygning eller dekkshus som ikke raskt kan lukkes værtett, tar til å neddykkes. Små åpninger, f.eks. for gjennomføring av wirer, kjetting o.l., behøver ikke å anses som åpne dersom neddykking finner sted ved en krengningsvinkel på 30 grader eller mer
- e) «godkjent foretak»: foretak som er godkjent av Sjøfartsdirektoratet til å gjennomføre kontroll i henhold til denne forskrift
- f) «nytt fartøy»: fartøy hvor byggekontrakt eller kontrakt om omfattende ombygging inngås eller selve utførelsen påbegynnes, ved kjølstrekking eller tilsvarende, etter 1. juli 2014
- g) «Nordisk Båt Standard (1990)»: Nordisk Båt Standard for yrkesbåter under 15 meter (1990)
- h) «typegodkjent»: utstyr som er typegodkjent av teknisk kontrollorgan og merket i henhold til forskrift 29. desember 1998 nr. 1455 om skipsutstyr eller godkjent, typegodkjent av Sjøfartsdirektoratet, med unntak av radioutstyr som skal være godkjent i tråd med bestemmelsene i § 67.

2. Konstruksjon**§ 3. Kapittelets anvendelsesområde**

- (1) Dette kapitlet gjelder for fartøy med største lengde 6 til 15 meter, bygget etter 1. januar 1992.
- (2) Fartøy bygget før 1. januar 1992 skal følge de krav til fartøyer som gjaldt på den tid fartøyet ble bygget. Disse bestemmelser behøver likevel ikke håndheves strengere enn det som følger av denne forskrift så fremt sikkerhetsmessige normer blir ivaretatt.
- (3) Når et fartøy repareres, forandres eller ombygges i vesentlig omfang, skal fartøyet oppfylle kravene til nytt fartøy.

§ 4. Byggekrav

- (1) Fartøy skal være konstruert, dimensjonert og utrustet i henhold til Nordisk Båt Standard (1990) dersom ikke annet fremgår av de enkelte bestemmelsene. Alternativt kan et samlet regelverk fra anerkjent klasseinstitusjon benyttes, når sikkerhetsstandarden er likeverdig med Nordisk Båt Standard (1990).
- (2) Det er ikke tillatt å kombinere forskjellige typer byggematerialer i utvendig skrog under lastet vannlinje.
- (3) Fartøy bygget før 1. mars 2007 som fremstår som konstruksjonsmessig intakt anses å oppfylle kravet i første ledd dersom vanntett inndeling, lense-system, lukningsmidler, lenseportareal, baughøyde og fribord oppfyller kravene i Nordisk Båt Standard (1990).
- (4) Fartøy beregnet på fart i is skal være skrogforsterket i samsvar med de forventede seilingsforhold, jf. Nordisk Båt Standard (1990) Y33.
- (5) Løfteutstyr skal oppfylle krav i forskrift 17. januar 1978 nr. 4 om laste- og losseinnretninger på skip eller Nordisk Båt Standard (1990) Y15.

§ 5. Krav til lasterom for føring av fisk i vann og i bulk

- (1) Lasterom på eksisterende fartøy, bygget etter 1. januar 1992, skal være dimensjonert etter bestemmelser som gjaldt på byggetidspunktet.
- (2) Lasterom på nytt fartøy, som skal benyttes for føring av fisk i bulk (fisk uten innblanding av is og vann), skal arrangeres og dimensjoneres i samsvar med regler fra anerkjent klasseinstitusjon.
- (3) Lasterom på nytt fartøy som skal benyttes til føring av fisk i vann/is, skal dimensjoneres som tank. Løsskott er ikke tillatt ved føring av fisk i vann/ is, hvor innblanding av vann/ is er større enn 30 prosent.

§ 6. Skansekledninger, rekkverk og beskyttelsesanordninger

Fartøy med største lengde 6 til 15 meter bygget etter 1. juli 2014 skal ha skansekledninger eller rekkverk med minimum en meter høyde plassert på alle utsatte deler av arbeidsdekk og på overbygninger som har funksjon som arbeidsplattform. Høyden kan reduseres til minimum 600 millimeter dersom den er til hinder for utøvelse av fisket og det anses som absolutt nødvendig.

3. Brann, maskineri og elektro**§ 7. Kapittelets anvendelsesområde**

- (1) Dette kapittelet gjelder for fartøy bygget etter 2. januar 1988.
- (2) Fartøy som er bygget før 2. januar 1988 skal være bygget etter reglene som gjaldt da fartøyet ble bygget, med mindre annet fremgår av de enkelte bestemmelsene i dette kapittelet.
- (3) Når et fartøy repareres, forandres eller ombygges i vesentlig omfang, skal fartøyet oppfylle kravene til nytt fartøy.

§ 8. Brannsikring

- (1) Fartøy bygget etter 1. januar 1992 skal brannsikres konstruksjonsmessig i henhold til kapittel Y14 i Nordisk Båt Standard (1990), med mindre annet fremgår av de enkelte bestemmelsene i dette kapittelet.
- (2) Fartøy som er bygget før 1. januar 1992 skal brannsikres konstruksjonsmessig etter reglene som gjaldt da fartøyet ble bygget.
- (3) Uavhengig av fartøyets byggedato skal gassfyrte anlegg skal tilfredsstillende forskrift 20. oktober 1983 nr. 1580 om sikringstiltak for gassfyrte anlegg m.m. som bruker propan eller andre lette kullvannstoffer anvendt ombord på fartøy.

§ 9. Oljefyrt ovn

- (1) Ovn med elektrisk krafttilførsel, skal ha en oljetilførsel som stenges automatisk hvis
 - a) ovnen overopphetes (maksimum 400 °C i røykgass),
 - b) flammen slukker,
 - c) det oppstår svikt i lufttilførsel eller kraftforsyning.
- (2) Ovn uten elektrisk krafttilførsel, skal ha en oljetilførsel som stenges automatisk hvis
 - a) ovnen overopphetes (maksimum 400 °C i røykgass),
 - b) flammen slukker.
- (3) Ovn med dryppregulering (stillkran med seglass), trenger ikke automatisk stengning av oljetilførsel når flammen slukker ved at oljeforbruket er begrenset av en oljestillerventil. Maksimalt tillatt høydeforskjell mellom oljetank og stillkran skal fremgå av installasjonsbeskrivelsen. Oljetrykksreduksjonsventil skal monteres når en tilfredsstillende oljeregulering ikke oppnås på grunn av trykkvariasjoner. Overflomssystemet skal kunne motta hele tankens volum.
- (4) Tilbakestillingen av sikkerhetsfunksjonen skal være manuell.
- (5) Installasjonsbeskrivelse skal oppbevares om bord. Bruksanvisningen skal være oppslått i nærheten av ovnen.
- (6) Ovn med tilbehør skal installeres i overensstemmelse med installasjonsbeskrivelse fra produsent.
- (7) Ovn skal ha avtrekk til skorstein.

§ 10. Installasjon mv. av oljefyrt ovn

- (1) Ovn skal være festet forsvarlig til dørk eller fast benk, om mulig nær fartøyets senterlinje.
- (2) Ovn uten automatisk stengning av oljetilførsel ved slukket flamme, skal ha egen oljetank på maksimalt 40 liter. Oljetank skal ikke fylles automatisk og skal plasseres i den høyde som er angitt i installasjonsbeskrivelsen.
- (3) Oljetank skal ha vannutskiller og plugg for avtapping av eventuelt vann, og være plassert utenfor det rom hvor ovnen er installert.
- (4) Oljeledningen til regulator skal ha filter for utskilling av slam og vann. Filteret skal ikke plasseres over ovnen.
- (5) Det skal brukes rør av kopper eller likeverdig materiale mellom tank og ovn. Rørene skal festes og legges slik at luftlommer unngås.
- (6) Ovn skal ha overflomsåpninger med avløpsrør og oppsamlingsbeholder. Både ovn og eventuell flottørventil skal være tilknyttet oppsamlingsbeholderen.
- (7) Rørøptak skal ikke ha mindre diameter enn ovnens avløpsstuss, og røret skal legges med minst mulig bend.
- (8) Drenering av kondensvann/slam, rensing av filtre, ettersyn av brennere og andre komponenter skal gjøres i tidsintervallene som er beskrevet i bruksanvisningen.
- (9) I rom med ovn skal det være god ventilasjon.
- (10) På fartøy med største lengde 8 til 15 meter skal ovnen kontrolleres hos godkjent foretak innen seks måneder etter at den er installert.

§ 11. Isolasjon av ildsteder mv.

- (1) Skott skal isoleres med ubrennbart materiale i henhold til vedlegg 4.
- (2) Tredørk eller brennbart deksbelegg under ovn skal beskyttes med stål eller aluminiumsplate under hele ildstedet og 15 cm foran ilegget. Er ovnen plassert på benk eller liknende, skal benken beskyttes med ubrennbart materiale.

§ 12. Røykopptak og eksosrør

- (1) Røykopptak og eksosrør skal bestå av minst 3 mm tykke stålplater og festes forsvarlig. Røykopptaksrør skal føres minst 1,3 m over dekk.
- (2) Stenullskåler med minst 6 cm tykkelse skal plasseres mellom røykopptak og brennbart materiale. Mellom tetningsplater av metall og brennbart materiale skal det isoleres med ubrennbart materiale. Alternativt kan et rør med minst 6 cm større diameter enn røykopptaksrøret monteres utenpå dette, slik at det blir vertikal luftstrømming mellom rørene. Mellom ytre rør og brennbart materiale isoleres med stenullskåler eller mineralullsnor med 3 cm tykkelse. Røret skal føres minst 1 m over dekk, og utløpet beskyttes med krage.
- (3) Når røykopptak føres opp langs skott, skal skottet isoleres med ubrennbart materiale. Røykopptak skal ikke plasseres nærmere isolert skott enn 10 cm. Avstanden til isolert skott kan reduseres til 5 cm dersom røykopptak (rør) er isolert med stenullskåler eller mineralullsnor av minst 2 cm tykkelse.
- (4) Eksosmanifold som ikke er vannavkjølt, og deler av eksosrør som kan forårsake antennelse, skal isoleres slik at oljen ikke kan trenge gjennom. Der gassene er vannavkjølt, kan andre arrangementer godtas. Eksosrør skal ikke være nærmere brennbart materiale enn 2 cm.
- (5) Oljeledninger skal legges lengst mulig bort fra eksosrør og varme maskindeler.

§ 13. Isolering med ubrennbart materiale

Med ubrennbart materiale menes et materiale som ved prøving og vurdering i henhold til MSC.61(67) (FTP-koden) tilfredsstiller kravene til klassifisering av materialer som ubrennbare. Isolasjonen skal om nødvendig, for å bevare den brannisolerende effekten, beslås med tynnplate av galvanisert stål eller aluminium.

§ 14. Isolasjon av maskinrom på trefartøy

- (1) Maskinrom i trefartøy skal ha dørk av stål eller aluminiumsplate. Maskinrom skal isoleres med ubrennbart materiale eller ha et godkjent brannslukningsanlegg.
- (2) Casing av tre, bjelker og underside av dekk og skott i for- og akterkant skal isoleres med ubrennbart materiale i maskinrom uten garnering.
- (3) Treverk skal isoleres med ubrennbart materiale ned til underkant av dørk i maskinrom med garnering. Dersom den øvrige isolasjon slutter tett inntil og rundt brenseloljetanken kan isolasjonen bak tanken sløyfes.
- (4) Brennbart materiale som utsettes for varme fra eksosmanifolder, eksosrør etc., i fartøy hvor motoren ikke er i et eget rom, skal isoleres med ubrennbart materiale. Brukes det motorkassedeksel, skal denne isoleres innvendig og beslås med galvanisert stål- eller aluminiumsplate.

§ 15. Brannslukningsanlegg i maskinrom

- (1) Fartøy med største lengde mellom 10,67 og 15 meter skal ha brannslukningsanlegg. Når det er personer om bord skal brannslukningsanlegget bare kunne utløses manuelt.
- (2) Slukningsmiddel skal være av godkjent type. Mengden slukningsmiddel fastsettes i hvert enkelt tilfelle avhengig av maskinrommets størrelse.
- (3) Slukningsanlegget skal bare kunne utløses utenfor maskinrommet. Utløserutstyret skal være tydelig merket, utstyrt med bruksinstruksjon og beskyttet mot utilsiktet utløsning.
- (4) Fartøy med største lengde mindre enn 10,67 meter bygget etter 1. januar 1992 kan alternativt være utstyrt med brannslukningsanlegg i samsvar med retningslinjer fastsatt i kapittel Y14 i Nordisk Båt Standard (1990).
- (5) CO²-beholdere og andre beholdere for slukningsgass som kan medføre fare ved lekkasje, med tilhørende utløsningsanordning, skal være plassert i eget rom/skap utenfor maskinrom. Det skal være gasstette skott til tilstøtende rom og inngang fra åpent dekk. Et alarmsignal skal automatisk tre i funksjon når CO²-rommet/skapet åpnes. Man må forsikre seg om at ingen personer er tilstede i motorrom før CO²-gassen utløses. Rommet/skapet for utløsning av CO² skal ha ventilasjon til fri luft.

§ 16. Brannoppdagelses- og alarmanlegg

- (1) Fartøy mellom største lengde 10,67 og 15 meter, uavhengig av byggeår, skal ha brannoppdagelsesanlegg og brannalarmanlegg for maskinrom og røykvarslingsanlegg for lugarene i samsvar med vedlegg 5.
- (2) Fartøy mellom største lengde under 10,67 meter skal være utstyrt med minst én røyk- og én varmedetektor i maskinrom, minst én røykdetektor i oppholdsrom, og minst én røykdetektor i styrehus.

§ 17. Brannslukningsapparater

- (1) Fartøy skal ha minst to godkjente brannslukningsapparat på minst 6 kg. Minst ett godkjent brannslukningsapparat skal plasseres på egnet sted utenfor maskinrommet og minst ett godkjent brannslukningsapparat skal plasseres i innredningen. For fartøy uten styrehus eller innredning er det tilstrekkelig med ett brannslukningsapparat.
- (2) Brannslukningsapparater med slukningsmiddel under trykk skal ikke plasseres i lugarer. Brannslukningsapparater som kan bli utsatt for frost, skal være frostsikre.
- (3) Det skal være minst en reserveladning til hvert apparat. Apparatenes antall skal økes med 50prosent om det er av en type som ikke kan lades opp ombord.
- (4) Brannslukningsapparater skal årlig kontrolleres i henhold til NS3910. Datoen for kontrollen skal påføres apparatet.

§ 18. Ventilasjonssystemer

Fartøyets maskinrom skal ha minst to ventilatorer som kan stenges fra dekk. Lugarer skal ha minst to ventilatorer med diameter på minst 8 cm.

§ 19. Materialer m.m.

Materialer, lakk, maling mv. fremstilt på nitrocellulosebasis eller annen lett antennelig basis, tillates ikke benyttet noe sted om bord.

§ 20. Oppbevaring av brennolje og andre brennbare væsker

- (1) Brennolje skal oppbevares på tanker av stål eller likeverdig materiale.
- (2) Avløp fra brennoljetank skal være utstyrt med avstengningsventil eller kran direkte på tanken, stengbar fra dekk. Prøvekraner og kraner for oljestandsglass skal være av selvlukkende type. Tanken skal være utstyrt med spillbrett. På dekket fartøy med maskinrom skal påfyllingsrør og avluftningsrør være ført gjennom dekk ut til fri luft.
- (3) Dersom ekstra brennstoff eller andre brennbare væsker ikke kan anbringes på åpent dekk, skal de oppbevares i egnede beholdere i et godt ventilert rom/skap med dør kun til åpent dekk og uten elektriske eller andre tennkilder.

§ 21. Materialer i rørledninger mv.

- (1) Sjøvannsledninger, lenseledninger, rør som fører olje, og andre rørledninger nødvendige for skipets sikkerhet, skal være av ubrennbart materiale. Korte fleksible rørforbindelser av et materiale som ikke lett gjøres ubrukbart av varme kan godtas på
 - a) sjøvannsledninger,
 - b) korte fleksible rørforbindelser på rør som fører olje når det er nødvendig på grunn av vibrasjoner.
- (2) Spygatt, sanitære avløp eller andre avløp nær vannlinjen hvor svikt i materialet som følge av brann kan forårsake innstrømming av vann skal være av oljebestandige og armerte materialer som ikke lett skades av varme.

§ 22. Maskineri og rørsystemer

- (1) Fartøy bygget etter 1. januar 1992 skal oppfylle kravene i Nordisk Båt Standard (1990)
 - a) Y6 om lenseystemer,
 - b) Y9 om brennoljesystemer,
 - c) Y8 om motorinstallasjon, og
 - d) Y7 og Y10 om rør og propellarrangement.
- (2) Fartøy bygget før 1. januar 1992 skal så langt det er mulig oppfylle kravene i Nordisk Båt Standard (1990) kapittel Y6 om lenseystemer.

§ 23. Elektriske anlegg

- (1) Fartøy med største lengde 6 til 15 meter bygget etter 1. januar 1992 med elektriske anlegg med spenning inntil 50 V skal oppfylle kravene i Nordisk Båt Standard (1990) Y11 om elektriske anlegg.
- (2) Fartøy med største lengde 6 til 15 meter bygget før 1. januar 1992 med elektriske anlegg med spenning inntil 50 V skal være i henhold til regelverket som gjaldt ved byggetidspunktet.
- (3) Fartøy med største lengde 6 til 15 meter bygget mellom 1. januar 1992 og 2002 med elektrisk anlegg med spenning over 50 V skal tilfredsstille kravene fastsatt i den nå opphevede forskrift 1. mars 1990 nr. 125 for elektriske anlegg – Maritime installasjoner.
- (4) Fartøy med største lengde 6 til 15 meter bygget etter 1. januar 2002 med elektrisk anlegg med spenning over 50 V skal tilfredsstille kravene fastsatt i forskrift 4. desember 2001 nr. 1450 om maritime elektriske anlegg utgitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

§ 24. Nødkraftkilde og nødllys, mv.

- (1) Fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter bygget etter 1. januar 1992 skal ha nødkraft som gir tilfredsstillende belysning i minst 2 timer tilstrekkelig til
 - a) belysning i område med redningsmidler og utsetningsmateriell,
 - b) belysning i ganger, trapper og utganger til redningsmidlene og av sjøen hvor redningsmidlene settes ut,
 - c) nødvendige navigasjonslys, og
 - d) pålagt alarmsystem.
- (2) Nødkraften skal komme fra en av følgende to kilder
 - a) akkumulatorbatteri som kan tåle belastningen etter første ledd uten oppladning eller for stort spenningsfall og som automatisk kobles til nødstrømtavla når hovedkraften svikter, eller
 - b) en generator drevet av en passende kraftmaskin med selvstendig brenselforsyning, en hensiktsmessig startanordning og drevet med brensel med flammepunkt på 43 °C (110 °F) eller mer.
- (3) Hele installasjonen skal fungere selv om skipet har 22,5 grader slagside eller skipets trim er 10 grader.
- (4) Tavler for hovedkraft og nødkraft skal være tydelig merket og så langt som mulig plasseres slik at de ikke kan utsettes for vann eller ild. Nødkraftkilden skal om mulig plasseres over dekk. Plasseres nødkraftkilden i maskinrommet, skal den plasseres over dørk og på et godt ventilert sted.
- (5) Nødkraften og nødbelysningen i fartøy bygget før 1. januar 1992 skal være i henhold til regelverket som gjaldt ved byggetidspunktet.

§ 25. Likeverdige løsninger

Fartøy som er bygget etter Nordisk Båt Standard (1990) anses å tilfredsstille bestemmelsene i § 18, § 19 og § 20.

4. Stabilitet og fribord**§ 26. Stabilitetsberegninger**

(1) For nye fartøy med største lengde 6 til 15 meter skal stabilitetsberegninger utarbeides etter denne forskrift. Bestemmelsene kan også benyttes for eksisterende fartøy.

(2) For fartøy med største lengde 6 til 10,67 meter bygget mellom 1. januar 1992 og 1. januar 2015 skal stabilitetsberegninger utarbeides i henhold til

- a) Nordisk Båt Standard (1990), eller
- b) forskrift 13. juni 2000 nr. 660 om konstruksjon, utstyr, drift og besiktelser for fiske- og fangstfartøy med største lengde på 15 meter og derover, eller
- c) forskrift 15. oktober 1991 nr. 712 om bygging av fartøy med største lengde på 15 meter og derover
- d) forskrift nevnt i første ledd.

(3) For fartøy med største lengde 8 til 10,67 meter bygget mellom 1. mars 1983 og 1. januar 1992 skal stabilitetsberegninger utarbeides i henhold til

- a) Nordisk Båt Standard (1990),
- b) forskrift 7. januar 1983 nr. 12 om bygging av fiske- og fangstfartøy, eller
- c) forskrift nevnt i første og annet ledd.

(4) For fartøy med største lengde 8 til 10,67 meter bygget før 1. mars 1983 skal stabilitetsberegninger utarbeides i henhold til

- a) Nordisk Båt Standard (1990),
- b) forskrift 2. oktober 1968 nr. 8943 om bygging av fiske- og fangstfartøy, eller
- c) forskrift nevnt i første til tredje ledd.

(5) Eksisterende fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter skal ha stabilitetsberegninger i samsvar med de forskrifter som var gjeldende på

- a) byggetidspunktet,
- b) eller ved senere vesentlig ombygging, eller
- c) nyere forskrift.

(6) Eksisterende fartøy med største lengde 6 til 15 meter, som gjennomgår endringer som påvirker oppdriftsgivende volumer eller innebærer at nedlastingen økes skal oppfylle stabilitetskravene for nye fartøy.

§ 27. Stabilitetsdokumentasjon og krengeprøve

(1) Skroggeometri, hydrostatikk, krysskurver og dokumentasjonsunderlag skal utføres ved hjelp av programvare som er oppført på Sjøfartsdirektoratets liste over aksepterte stabilitetsberegningsprogram. Lastetilstander, hydrostatikk og formstabilitet skal beregnes med fri trim.

(2) Etter at fartøyet er ferdig bygget og utrustet skal det gjennomføres en krengeprøve etter prosedyre i vedlegg 6 og 7. Faktisk deplasement og tyngdepunktets beliggenhet skal fastslås for lettskipstilstanden.

(3) Dersom det foretas endringer som påvirker fartøyet's stabilitet, skal reviderte stabilitetsberegninger, ev. basert på lettskipsdata fra ny krengeprøve, utarbeides og forelegges godkjent foretak for kontroll.

(4) Stabilitet og lettskipsdata skal være kontrollert av godkjent foretak og funnet å tilfredsstille kravene i dette kapittelet.

§ 28. Stabilitet for lukkede fartøyer

(1) Fartøy skal være konstruert og bygget slik at kravene i dette kapittel vil bli oppfylt under de driftsforhold nevnt i andre til sjetten ledd.

(2) For lukkede fartøy, jf. Nordisk Båt Standard (1990) Y2, skal det utarbeides GZ-kurver (kurver som viser den rettende arm) korrigert for trim og for fri overflatevirkning i brennolje-, ferskvannstanker og eventuelle andre tanker med lastetilstander som tilsvarer

- a) avgang til fiskefeltet med 100 prosent brennolje, ferskvann, forråd, fiskeredskap og full utrustning for øvrig
- b) ankomst havn uten fangst med 10 prosent brennolje, ferskvann, forråd og full utrustning, og
- c) største tillatte driftsdypgående, som viser avgang fra fiskefeltet med fulle lasterom, minimum 50 prosent brennolje, ferskvann, forråd og full utrustning. Det skal ikke benyttes høyere egenvekt for last enn for sjøvann. Fangst på dekk, hvis driftsmåten tilsier det, skal tas med. Eventuelle vannballasttanker skal være tomme
- d) ankomst havn med fulle lasterom og maksimalt ti prosent brennolje, ferskvann, forråd og full utrustning og med samme mengde last som i bokstav c). Fangst på dekk, hvis driftsmåten tilsier det, skal tas med. Eventuelle vannballasttanker skal være tomme
- e) lastetilstander som representerer de stabilitetsmessig ugunstigste trinn ved fylling/lensing av lasterommene og eventuelle vannballasttanker.

(3) Hvis driftsmåten tilsier det, skal lastetilstander på feltet med maksimal mengde fangst på dekk, lasterommet tomt og med 10–50 prosent brennolje, ferskvann, forråd, samt full utrustning utarbeides. Kondisjonen skal vises med den minste aktuelle mengde brennolje, ferskvann og forråd.

- (4) Dersom fartøyet opererer i lastetilstander som er ugunstigere enn tilstander som nevnt i andre og tredje ledd skal beregninger også utarbeides for slike lastetilstander.
- (5) For tilstander som nevnt i første til tredje ledd, skal beregningene også ta hensyn til følgende:
- vekt av sjøvann i fiskeredskaper på dekk,
 - vekt av overising,
 - i fullastkondisjoner skal lasten være homogent fordelt i alle lasterom, lukekarmen og eventuelle trunker. Med homogent fordelt last menes at volumetrisk tyngdepunkt, og samme tetthet, skal benyttes for last i alle rom som er tilgjengelig for føring av denne,
 - fullastkondisjoner med egenvekt for lasten som for sjøvann skal vises med effekt av fri overflate dersom lastens egenvekt i homogentilstandene (for fartøy som skal føre flytende last, dvs. fisk i bulk eller fisk i is/vann) blir mindre enn for sjøvann,
 - tillegg for fri overflateeffekt av væsker i tanker og av last som kan medføre fri overflateeffekt,
 - ballast skal være slik plassert og sikret at den ikke kan forskyve seg. Permanent ballast skal ikke fjernes eller flyttes fra fartøyet. Flytende ballast kan aksepteres som permanent ballast, forutsatt at den er lagret i helt fulle tanker og disse tankene ikke er tilknyttet fartøyets pumpesystemer. Når flytende ballast benyttes som permanent ballast skal det tas inn detaljerte opplysninger om dette i fartøyinstruks og stabilitetsdokumentasjon,
 - vannballasttanker skal i utgangspunktet holdes helt fulle eller helt tomme. Vannballast (sjøvann) kan regnes med i ballasttilstander, hvis dette benyttes enten i tanker som er spesielt beregnet for dette formål, eller i andre tanker som også er konstruert for å føre vannballast, og som er tilknyttet fartøyets pumpesystem. Hvis vannballastmengden er forskjellig i avgangs- og ankomsttilstand, skal det beregnes mellomtilstander som viser når etterfylling og lensing av vannballast må finne sted. Beregningene skal eventuelt vise stabilitetssituasjonen umiddelbart før etterfylling eller etter lensing av vannballast,
 - is, emballasje, salt etc. skal bare regnes med hvis det har negativ effekt på stabiliteten.

§ 29. Stabilitetskriterier

- (1) Følgende minstekrav til stabilitet skal være oppfylt i samtlige lastetilstander
- arealet under GZ-kurven skal ikke være mindre enn 0,055 meterradianer fra 0 til 30 graders krengningsvinkel og ikke mindre enn 0,090 meterradianer fra 0 til 40 grader eller fyllingsvinkelen θ_f dersom denne vinkelen er mindre enn 40 grader. I tillegg skal arealet under kurven mellom krengningsvinklene på 30 grader og 40 grader eller mellom 30 grader og θ_f hvis denne vinkelen er mindre enn 40 grader, ikke være mindre enn 0,030 meterradianer. GZ-kurven skal beregnes uten initial slagside. I forbindelse med stabilitetskriteriene ovenfor og § 32 tredje ledd, skal i tillegg luker som periodevis må stå åpne under fiske, regnes som fyllingsåpninger til tross for at de er arrangerte slik at de raskt kan lukkes værtett,
 - den rettende arm skal være minst 200 millimeter ved en krengningsvinkel som er lik eller større enn 30 grader,
 - største rettende arm $GZ_{\max}$ skal inntreffe ved en krengningsvinkel som fortrinnsvis er større enn 30 grader men som ikke er mindre enn 25 grader,
 - initialmetasenterhøyden (GM) skal ikke være mindre enn 350 millimeter,
 - den rettende arm (GZ) for krengevingler fra 40 til 65 grader skal ikke noe sted være mindre enn 100 millimeter, og positiv opp til 80 grader, når det ses bort fra fylling gjennom luker, dører, lenseventiler eller lignende som må stå åpne under drift, men som raskt kan lukkes værtett.
- (2) Som alternativ til stabilitetskriteriene i første ledd kan Nordisk Båt Standard (1990) kapittel Y3 og Y30 legges til grunn.
- (3) Fartøyets metasenterhøyde (GM) i lett tilstand skal være positiv uavhengig av valg av stabilitetskriterier.

§ 30. Baughøyde

Fartøy bygget etter 1. januar 1992 skal ha en baughøyde på minst $43 \times LoA + 310$ [millimeter] målt vertikalt ved forstevnen fra lastet vannlinje til utsatt dekk. Alternativt kan baughøydekrav i Nordisk Båt Standard (1990) legges til grunn. Hvor baughøyden oppnås ved at det er anbrakt overbygning skal denne være lukket og strekke seg fra forstevnen til et punkt minst $0,10 \cdot LOA$ aktenfor forreste del av skroget. Krav til baughøyde skal være tilfredsstillt for 0-trim og for lastekondisjoner med forlig trim.

§ 31. Stabilitet og fribord for åpne fartøy

Åpne fartøy skal tilfredsstillte Nordisk Båt Standard (1990) Y3.

§ 32. Vann på dekk og i åpne rom

- (1) Fartøy med største lengde 6 til 15 meter bygd etter 1. januar 1992 og fartøy med største lengde 6 til 15 meter som er vesentlig ombygd etter denne dato skal tilfredsstillte kravene i andre til femte ledd.
- (2) Dersom vann kan samle seg på værutsatt dekk, skal det i stabilitetsberegningene tas hensyn til virkningen av slik vannansamling. Dette gjelder for eksempel arrangement med åpen bakk, åpne dekkshus med sidevegger mot borde, separate sidevegger i borde eller lignende oppbygninger på dekk.
- (3) Dersom luker og liknende åpninger periodevis må stå åpne under drift, skal det utføres beregninger av fartøyets stabilitet med vann i de rom som kan fylles, dersom fyllingsvinkelen θ_f for den aktuelle åpningen er mindre enn 30 grader.
- (4) Beregninger med vann på dekk skal utføres i henhold til vedlegg 9.

(5) Dersom det arrangeres utkapp i skansekleddning over ordinær rekkehøyde og denne utgjør minst 60 prosent av det samlede arealet over én meter rekkehøyde gjelder ikke kravet om beregninger av vann på dekk. Slike utkapp må ikke tildekkes på en måte som hindrer effektiv drenering ved fylling.

§ 33. Overisingstillegg

(1) For fartøy med største lengde 6 til 15 meter bygget eller vesentlig ombygd etter 1. januar 1992 og som opererer i større fartsområde enn kystfiske i perioden 1. oktober til 14. mai skal følgende tillegg tas med i stabilitetsberegningene:

- a) 30 kilogram per kvadratmeter på åpne værdekk og gangbroer, samt frontskott på overbygninger og dekkshus,
- b) 7,5 kilogram per kvadratmeter projisert sideareal på hver side av fartøyet over vannflaten,
- c) projisert sideareal for brutte flater av reling, rundholter (unntatt master) og rigger på fartøy uten seil, samt projisert sideareal for andre små gjenstander, skal beregnes ved å øke samlet projisert areal for kontinuerlige overflater med fem prosent og dette arealets statiske moment med ti prosent.

(2) For fartøy som ikke har overisingsberegninger er fartsområdet begrenset til Kystfiske i perioden 1. oktober til 14. mai.

(3) Fartøy beregnet for drift i områder hvor det erfaringsmessig forekommer ising skal være utstyrt med hensiktsmessige midler til å fjerne is.

§ 34. Stabilitetsopplysninger

(1) Stabilitetsopplysningene skal kontrolleres av godkjent foretak.

(2) Skipsføreren skal ha tilgang til alle stabilitetsopplysninger, slik at denne kan vurdere fartøyetets stabilitet ved alle driftstilstander.

(3) En stabilitetsplakat skal slås opp i styrehus. Plakaten skal minst inneholde opplysninger om

- a) type last og maksimal mengde last i rom og på dekk i henhold til § 27 annet ledd bokstav b), d) og e),
- b) vekt og plassering av fiskeredskap, og
- c) minste krengevinkel for første toppunkt på GZ-kurven og eventuelt andre begrensninger som følger av vannballast eller rulledempningstank.

§ 35. Fribord

(1) Fribord på lukket fartøy skal være i henhold til Nordisk Båt Standard (1990) Y3.

(2) Nedlastingsmerker skal være påført på begge sider av fartøyet i henhold til Nordisk Båt Standard (1990) Y2.

(3) For fartøy med overbygning over hele fartøyetets bredde, kan minimum fribord i henhold til Nordisk Båt Standard (1990) Y3 bli målt fra laveste del av utsatt dekk utenfor lukket overbygning. Fribord til overkant av nedlastingsmerke midtskips, jf. Nordisk Båt Standard (1990) Y2, kan bli korrigert i henhold til dette selv om eventuelt dekk inne i en slik lukket overbygning ligger nærmere lastet vannlinje enn 200 millimeter. Målinger av fribord til lastet vannlinje skal ta hensyn til beregnet trim i henhold til Nordisk Båt Standard (1990).

5. Redningsredskaper- og arrangementer

§ 36. Redningsvester

(1) Fartøy skal ha en typegodkjent redningsvest for hver person om bord.

(2) Redningsvester skal oppbevares lett tilgjengelig i nærheten av redningsmidlene på et tydelig merket sted. Opplysninger om plassering, behandling og bruk av redningsvestene skal slås opp om bord.

§ 37. Redningsdrakter

(1) Dekket fartøy og åpent fartøy med styrehus skal ha en typegodkjent redningsdrakt med termiske egenskaper for hver person ombord. Redningsdrakter som blir anskaffet etter 1. juli 2014 skal også tilfredsstille kravene til flyteeve og stabilitet for redningsvester i International Life-Saving Appliance Code (LSA-koden).

(2) Redningsdrakter skal være utstyrt med

- a) løftestropp eller liknende med egnet innhuking- og holdearrangement.

Drakten og løftestroppen skal, med en person i drakten, ikke skades ved en belastning på minimum 300 kg,

- b) signalføyte som er sikret til drakten med snor, og
- c) lys som tilfredsstiller LSA-kodens krav til lys på redningsvester.

(3) Løftestropp, gripeline, føyte, lys og så videre skal festes slik at draktens egenskaper ikke blir redusert eller er til hinder for bruk av drakten.

(4) Redningsvester og redningsdrakter skal være merket slik at det vil være mulig å spore tilknytning til fartøyet hvor utstyret blir brukt.

(5) Redningsdrakt som er 8 år eller eldre, skal trykkprøves/tetthetsprøves ved godkjent servicestasjon. Drakten skal deretter trykkprøves/tetthetsprøves med kontrollintervaller på inntil 36 måneder, men ikke ut over produsentens anbefalinger.

(6) Personer som ikke kan benytte en standard redningsdrakt skal ha en redningsdrakt i tilpasset størrelse om bord, og redningsdrakten skal være tydelig merket.

(7) Redningsdraktene skal oppbevares på egnet og tydelig merket plass i eller i nærheten av styrehus. På fartøy med mer enn én redningsdrakt pr. person skal de ekstra redningsdraktene oppbevares på et lett tilgjengelig sted.

Plakater eller oppslag med opplysninger om plassering, behandling og bruk av redningsdrakt skal være oppslått om bord.

§ 38. Redningsflåte

(1) Dekket fartøy med største lengde over 6 meter skal ha typegodkjent redningsflåte med kapasitet for det totale antall personer om bord.

(2) Fartøy med maksimalt tre personer om bord kan som alternativ til typegodkjent redningsflåte benytte redningsflåte som er beregnet for minst fire personer og som er produsert i henhold til ISO 9650–1 (Group A), forutsatt at flåten er plassert maksimalt tre meter over vannlinjen i ugunstigste lastetilstand. Flåtens oppdrift skal være i samsvar med LSA-kodens krav til oppdrift for friflytflåter.

(3) Fartøy med firemanns redningsflåte for fritidsbåter skal skifte ut disse med flåter etter første eller annet ledd innen

a) 1. juli 2015 for fartøy som skal operere i fartsområde Kystfiske,

b) 1. juli 2016 for fartøy som skal operere i fartsområde Fjordfiske.

(4) Oppblåsbare redningsflåter skal kontrolleres av godkjent servicestasjon for oppblåsbare redningsflåter minst hver 24. måned, i tråd med produsentens anbefalinger og godkjenningskriterier.

(5) Redningsflåter skal være klar til bruk og plassert slik at de kan flyte opp, blåse seg opp og komme fri av fartøyet i tilfelle det skulle synke. Dersom det benyttes surringer, skal disse ha hydrostatisk utløsning.

(6) Plakater eller oppslag med opplysninger om plassering, behandling og bruk av flåtene skal slås opp om bord.

(7) Hjelpesfartøy trenger ikke å ha redningsflåte dersom mannskapet kun er om bord i hjelpesfartøyet under fiskeriaktivitet og for øvrig befinner seg på hovedfartøyet.

§ 39. Plassering av redningsmidler

(1) Redningsmidlene skal så vidt mulig være likt fordelt på begge sider av fartøyet og plassert slik at det er tilstrekkelig plass for klargjøring, betjening og ombordstigning.

(2) Redningsmidlene skal plasseres slik at de ikke stikker utenfor fartøyet, i forsvarlig avstand fra vannlinjen og propeller og så vidt mulig kunne sjøsettes ved rett skuteside.

(3) En person skal kunne sette ut redningsmidlene alene.

§ 40. Utstyr for alarmering

Fartøy skal ha hensiktsmessige midler til å varsle alle om bord om å møte ved redningsmidlene samt om når fartøyet skal forlates.

§ 41. Bording av redningsmidler

Fartøy hvor høyden fra vannflaten til der redningsmidlene skal bordes er mer enn to meter i minste driftsdypgående i ballast, skal ha leder eller annet godkjent utstyr som gir adkomst til redningsmidlene når de ligger på vannet.

§ 42. Forholdsregler for å holde redningsmidler og annet redningsutstyr klart til bruk

Alle redningsmidler og annet redningsutstyr skal være i god stand og klar til øyeblikkelig bruk, også under ugunstige krenge- eller trimforhold.

§ 43. Livbøyer

(1) For hver tredje person om bord skal det minst være en godkjent livbøye.

(2) Minst halvparten av livbøyene skal ha godkjent bøyelys og alle livbøyene skal

a) være merket med fartøyet navn og hjemsted, og

b) plasseres lett synlig og tilgjengelig, slik at de kan frigjøres lett og hurtig.

(3) Fartøy på 10,67 til 15 meter største lengde, skal ha minst én livbøye på hver side være utstyrt med en flytende redningsline på minst 30 meter. På fartøy under 10,67 meter største lengde er det tilstrekkelig med én slik bøye.

(4) På fartøy som skal ha to eller flere livbøyer, skal minst én bøye være plassert akterut og én i nærheten av stedet der arbeid med fiskeredskaper foregår.

§ 44. Nødsignalutstyr og pyroteknisk utstyr

(1) Fartøy skal være utstyrt med midler til å sende ut tydelige nødsignaler om dagen og om natten. Fartøy skal minst ha to stk. røyksignaler. I tillegg skal de i fartsområde

a) Fjordfiske ha tre fallskjermlys og tre røde håndbluss,

b) Kystfiske ha tre fallskjermlys og tre røde håndbluss,

c) Bankfiske I ha seks fallskjermlys og fire røde håndbluss,

d) Bankfiske II ha seks fallskjermlys og fire røde håndbluss.

(2) Nødsignalutstyr skal være typegodkjent, tydelig merket og oppbevares i egnet pakning på en lett tilgjengelig plass. Nødsignalutstyr skal senest skiftes ut innen påført holdbarhetsdato eller tre år fra produksjonsdato dersom ikke holdbarhetsdato er påført.

§ 45. Alarmanlegg, alarminstruks og øvelser

(1) Nye fartøy som er dekket eller som er åpne med styrehus, med besetning på to eller flere, skal ha et alarmsystem for å varsle de ombordværende ved fare. Alarmsystemet kan være tilknyttet brannalarmanlegget som kreves etter § 16. Alarmen skal i tillegg kunne utløses manuelt. Alarmen skal fortsette å lyde inntil den manuelt blir slått av.

- (2) Om bord på eksisterende fartøy skal alarmering kunne skje med signal fra fartøyets fløyte eller sirene.
- (3) Fartøy med besetning på to eller flere skal være utstyrt med klare instruks (alarminstruks) for hvert medlem av besetningen.
- (4) Alarminstruksen skal være slått opp gjort kjent for de som er om bord, og inneholde
 - a) en detaljert beskrivelse av alarmsystemet, samt hvilke tiltak som skal utføres av besetningen når alarmen går og hvilken rekkefølge besetningen skal forlate fartøyet,
 - b) informasjon om plassering av redningsutstyr, redningsmidler, brannslukningsutstyr, pyroteknisk utstyr, lukking av dører, ventiler, luker mv., alarmsignalenes betydning, samt hvilke forholdsregler som skal tas,
 - c) hvilke personer som er ansvarlig for å sikre at rednings- og brannutstyret er vedlikeholdt, i god stand og klart til øyeblikkelig bruk, og
 - d) angivelse av stedfortreder for nøkkelpersoner som kan ha blitt tjenesteudyktige, med hensyn til at ulike nødssituasjoner kan kreve ulike tiltak.
- (5) Skipsføreren skal endre instruksen eller lage en ny instruks dersom det skjer endringer i besetningen som gjør det nødvendig å endre alarminstruksen.
- (6) Rednings- og brannøvelser skal avholdes minst en gang hver tredje måned og når mer enn 1/3 av besetningen blir skiftet ut. Ved øvelsene skal alarminstruksen følges og hele besetningen skal delta.

§ 46. Det er ikke tillatt å ha redningsmidler om bord som ikke oppfyller kravene i denne forskriften.

6. Sikkerhetstiltak

§ 47. *Fartsområdebegrensninger*

- (1) Fartøy under 6 meter største lengde eller åpent fartøy uansett størrelse (som definert i Nordisk Båt Standard (1990)) kan ikke benyttes i større fartsområde enn Fjordfiske.
- (2) Dekket fartøy med største lengde 6 til 8 meter kan ikke benyttes i større fartsområde enn Bankfiske I.
- (3) Dekket fartøy med største lengde 8 til 10,67 meter kan ikke benyttes i større fartsområde enn Bankfiske I. I perioden 15. mai til 30. september kan fartsområdet utvides til Bankfiske II, begrenset til 100 nautiske mil fra grunnlinjen.
- (4) Dekket fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter kan ikke benyttes i større fartsområde enn Bankfiske II.

§ 48. *Faste og flyttbare atkomstmidler om bord*

- (1) Faste og flyttbare atkomstmidler skal være forsvarlig vedlikeholdt.
- (2) Der det er fare for at noen kan falle over bord eller ned i rom, tanker og lignende, skal det bli satt opp holdetau, håndrekker eller avsperring.
- (3) Korridorer, nødutganger, dekkshus, alle ferdselsveier og arbeids- og oppholdssteder skal ha håndrekker/håndlister, rekkverk eller tilsvarende utstyr som sikrer forsvarlig ferdsel og opphold om bord.

§ 49. *Atkomstmiddel for sikker iland- og ombordstigning*

Fartøy skal ha atkomstmiddel om bord, slik at iland- og ombordstigning kan foregå på en forsvarlig måte.

§ 50. *Lukningsmidler – luker og dører*

- (1) Alle utvendige åpninger skal kunne lukkes vørtett for å forhindre at vann trenger inn i fartøyet. Luker og dører skal ha pakninger og terser.
- (2) Luker og vannrette, vørtette og spruttette dører, skal være i orden og kunne lukkes straks på en enkel måte. Dørene skal være tydelig merket om at de skal holdes lukket når fartøyet er i sjøen.
- (3) Luker/dører på utsatt dekk til lasterom og andre rom/tanker under dekk, skal være lukket og skalket når fartøyet er i sjøen. Når lasteromsluker og eventuelt dører må holdes åpne i forbindelse med fartøyets drift, herunder ombordtakning av fangst, skal disse kunne lukkes umiddelbart.
- (4) Lukedeksler skal være sikret når de står i åpen stilling.
- (5) Luker i dekk, mannhull og lignende som står i åpen stilling skal være godt belyst og effektivt avsperrert.

§ 51. *Luker til overbygget arbeidsdekk og produksjonsdekk*

- (1) Luker til overbygget arbeidsdekk eller produksjonsdekk som står i åpen stilling skal kunne lukkes straks dersom det oppstår fare for vannfylling av arbeidsdekk. Sideluker skal kunne lukkes i løpet av 15 sekunder.
- (2) Luker skal være tydelig merket med skilt om at de skal holdes lukket når de ikke er i bruk under fiske.
- (3) Konstruksjon og arrangement av luker til overbygget arbeidsdekk og produksjonsdekk, overvåking samt lyd- og lysalarm mv. i forbindelse med bruk av luke og manøvrerings- og lukningsanordninger skal være utført i henhold til forskrift 13. juni 2000 nr. 660 om konstruksjon, utstyr, drift og besiktelser for fiske- og fangstfartøy med største lengde på 15 meter og derover, § 2–16 annet og tredje ledd.

§ 52. *Drenering av overbygget arbeidsdekk*

Lenseklaffer for drenering av overbygget arbeidsdekk skal under normal drift holdes lukket når fartøyet er i sjøen.

§ 53. *Føring av dekkslast*

Dekkslast skal være sikret mot forskyvning og lett kunne frigjøres ved behov.

§ 54. Nedlasting, drenering av åpent dekk

(1) Fartøy skal lastes slik at det er et forsvarlig fribord under alle forhold, konstruksjon, stabilitet, farvann og årstid tatt i betraktning, slik at sikkerheten for fartøy og mannskap ivaretas. Det tillatte fribord i henhold til nedlastingsmerker påført fartøyets sider, skal alltid overholdes. Under ingen omstendigheter skal fartøyet lastes slik at trim, negativt spring e.l. medfører at noen del av utsatt fribordsdekk kommer under vann.

(2) Fra åpent dekk skal det være fritt avløp for vann gjennom lenseportåpninger eller gjennom åpent rekkverk.

§ 55. Kontroll av gassfare mv.

(1) Ingen må gå inn i tank, lasterom, trange innesluttete rom, tunneler eller andre rom der det er mulighet for at det kan være gass eller for lite oksygen, uten godkjent eller akseptert åndedrettsbeskyttelse, eller før en har forvisset seg om at lufta der inne er ufarlig gjennom en nødvendig kontroll. Målinger skal foretas i forskjellig høydenivå og om nødvendig gjentatte ganger.

(2) Før det blir satt i gang arbeid i rom som nevnt i første ledd, skal det foretas omhyggelig utlufting. I større rom skal det være kontinuerlig mekanisk ventilasjon så lenge arbeid pågår.

(3) Så lenge det pågår inspeksjon/arbeid i tanker/rom, skal oksygeninnholdet og eventuelt gasskonsentrasjonen måles med korte tidsintervaller. Arbeidet/inspeksjonen skal overvåkes av to personer, hvorav den ene har lett tilgang til trykkluftapparat og er trent i bruken av dette.

§ 56. Merking av tanker, rom m.m. og fareplan

(1) Alle dører, luker, mannlokk, m.m. i atkomst til gassfarlige rom eller rom hvor det kan være oksygenmangel, skal være tydelig merket om den fare for gassforgiftning og oksygenmangel en kan bli utsatt for. På steder hvor merkingen lett kan bli ødelagt eller tilsmusset, skal selve luken, mannlokket eller lignende i tillegg males i den samme fargekode som skiltene. Varselskiltene og klebeplakatenes farger skal være i overensstemmelse med Norsk Standard NS 6033, eller NS 4210, og ha norsk tekst som klart uttrykker følgende:

FARE OKSYGEN MANGEL	(Symbol)	DANGER LACK OF OXYGEN
FARE GIFTIG GASS	(Symbol)	DANGER POISON GAS
FARE EKSPLOSIV ATMOSFÆRE	(Symbol)	DANGER EXPLOSIVE ATMOSPHERE

(2) For fartøy som anløper havner utenom Skandinavia, Island og Grønland, skal varselskilt som nevnt i første ledd også ha engelsk tekst.

§ 57. Skilt og oppslag

(1) Teksten på skilt og oppslag skal alltid være leselig, og skal om nødvendig belyses. Teksten skal være på norsk, om nødvendig også på andre språk.

(2) Varselskilt skal ha minst 20 mm høye bokstaver og forbudsskilt skal ha minst 30 mm høye bokstaver. Dersom ikke annet er bestemt, skal fargene være i overensstemmelse med Norsk Standard NS 6033 eller NS 4210.

§ 58. Oppbevaring av brennstoff

Dersom ekstra beholdning av brennstoff ikke kan anbringes på åpent dekk, skal det være anbrakt i egnede beholdere i eget, lett tilgjengelig og godt ventilert rom/skap med dør kun til åpent dekk. Skott og dør til rommet/skapet skal ha brannisolasjon tilsvarende A60.

§ 59. Varselskilt ved radarantenne

Under arbeid i radarmast skal radaranlegg være avslått og det skal det være satt opp synlig skilt med tekst: «Arbeid i radarmast pågår» ved hvert radaranlegg.

§ 60. Radarreflektor

Fartøy med overbygninger som ikke reflekterer radar like godt som stål skal ha radarreflektor.

§ 61. Refleksmiddel

(1) Fartøy skal være utstyrt med faste lysreflekterende midler som er godt synlige både fra sjøen og lufta, med bredde minst 50 millimeter og lengde minst 300 millimeter.

(2) På hver side av fartøyet skal det anbringes minst fire lysreflekterende midler. Midlene skal være plassert så høyt oppe på skroget som mulig i en brutt linje med en avstand av ca. 500 millimeter. Det skal dessuten være montert seks lysreflekterende midler som er lett synlig fra lufta.

§ 62. Sklisikring av dekk

I arbeidsområder og vanlige ferdselsveier om bord, herunder trapper, skal underlaget gi godt fotfeste og om nødvendig være utstyrt med ekstra sklisikring.

§ 63. Leidere

(1) På fartøyets akter del skal det være montert fast leder med håndrekker. Lederens nederste trinn skal nå minst 300 millimeter under vannlinjen.

(2) Frem til 1. juli 2016 kan det på fartøy bygget før 1. januar 1992 benyttes løse ledere. På fartøy med 1 person om bord skal slik leder være hengt ut over rekka på hver side av fartøyet. Ledere som kan utløses fra sjø kan benyttes. På fartøy med to eller flere personer ombord skal det være minst en leder om bord som kan benyttes som atkomst fra sjø.

7. Radio**§ 64. Virkeområde**

Dette kapittelet gjelder for dekkede fartøy og åpne båter med styrehus.

§ 65. Dokumentasjon som skal finnes om bord

Følgende dokumentasjon vedrørende radioutstyr skal finnes om bord:

	<i>Fjordfiske og Kystfiske</i>	<i>Bankfiske I og Bankfiske II</i>
IAMSAR volume III	X	X
Instruksjonsbøker for hvert enkelt radioutstyr	X	X
Kanalplan og frekvenstabeller for det aktuelle fartsområdet	X	X
Tillatelse til bruk av frekvenser (konsesjon/Licence)	X	X
Radiodagbok. Dekksdagboken kan benyttes som radiodagbok	X	X
GMDSS-dekningskart		X
«GMDSS Operating Guidance for Masters of Ships in Distress Situations»		X
ITUs «Manual for use by the Maritime Mobile and Maritime Mobile-Satellite Services»		X
GMDSS-nødprosedyrer (skal være oppslått ved radiostasjonen)	X	X
Tegninger som viser radioarrangementet (antennetegninger, tegninger over radioutstyrets plassering i styrehuset og kablingsdiagram)	X	X

§ 66. Sikkerhetssertifikat for radio

(1) Fartøy skal ha sikkerhetssertifikat for radiotelefon på fiske- og fangstfartøy.

(2) Sikkerhetssertifikat for radiotelefon på fiske- og fangstfartøy utstedes for en periode på:

- 60 måneder for fartsområde Bankfiske I eller mindre,
- 30 måneder for fartsområde Bankfiske II.

(3) Sikkerhetssertifikat for radiotelefon på fiske- og fangstfartøy utstedes av et godkjent radioinspeksjonsforetak, på bakgrunn av en besiktelse. Slik besiktelse kan skje inntil to måneder før gyldighetstiden for eksisterende sikkerhetssertifikat utløper, uten at dato for neste besiktelse blir endret.

§ 67. Krav til godkjenning

(1) Utstyr som kreves i dette kapittelet skal være CE-merket i henhold til forskrift 20. juni 2000 nr. 628 om EØS krav til radio- og teleterminalutstyr eller tilfredsstillende forskrift 29. desember 1998 nr. 1455 om skipsutstyr (Skipsutstyrsforskriften).

(2) Utstyr som er installert før 1. januar 2014, kan fritas fra krav til typegodkjenning under forutsetning av at det er likeverdig med utstyr som oppfyller ytelseskravene samt oppfyller de krav som ble stilt til utstyret da det ble installert.

(3) Radioutstyr som ikke er påkrevd etter denne forskrift, men som frivillig blir installert om bord, skal enten tilfredsstillende kravene i denne paragraf, eller kravene i direktiv 2004/71/EF.

§ 68. Funksjons- og utstyrskrav

(1) Fartøy skal kunne sende nødalarm ved hjelp av minst to atskilte og uavhengige radiosystemer (primær og sekundær alarmeringskilde). Duplisert

Radioutstyr, manuell satellitt EPIRB og fri-flyt satellitt EPIRB, kan benyttes som sekundær alarmeringskilde. Fri-flyt satellitt EPIRB og manuell satellitt EPIRB skal være utstyrt med en innebygd posisjonsangivelse.

(2) For fartøy med Fartøyinstruks for fartsområde Fjordfiske gjelder ikke kravet om sekundær alarmeringskilde.

(3) Fartøy skal være utstyrt med radioinstallasjoner som nevnt i tabell nedenfor.

<i>Radiodekningsområder → Fartsområder → Radioutstyr og radioredningsmidler ↓</i>	<i>A1</i>		<i>Større enn Kystfiske</i>	<i>A2</i>	<i>Noter</i>
	<i>Fjordfiske</i>	<i>Kystfiske</i>			
VHF radioinstallasjon som minst kan sende og motta DSC på kanal 70 og telefoni på kanal 6, 13 og 16. Vaktmottakeren kan være en separat enhet.	X	X	X	X	1
Radartransponder (radar-SART), eller AIS-transponder (AIS-SART)	–	X	X	X	6
NAVTEX mottaker 518/490 kHz	X	X	X	X	4
Fri-flyt satellitt EPIRB (satellitt nødpeilesender) som skal være plassert slik at den med størst grad av sannsynlighet vil flyte opp til overflaten og sende nødalarm, dersom fartøyet skulle synke.	–	X	X	X	2, 5
MF-DSC som minst kan sende og motta DSC på 2187,5 kHz, og telefoni på 2182 kHz.	–	–	–	X	1
Vaktmottakeren kan være en separat enhet.					
To-veis VHF radiotelefonapparater (håndholdt VHF)	–	X	X	X	3
<i>Noter:</i>					
Note 1	Underveis skal alt utstyret være slått på og fartøy skal holde lyttevakt på VHF-kanal 16.				
Note 2	Senest hvert femte år skal fri-flyt satellitt nødpeilesender (satellitt EPIRB) vedlikeholdes av et godkjent landbasert foretak.				
Note 3	På fartøy i fartsområde Bankfiske 1 og Bankfiske 2 som har mer enn en (1) redningsfarkost, skal antall håndholdte VHF-er være minst 2.				
Note 4	NAVTEX-mottaker kreves ikke i radiodekningsområde A1, forutsatt at det er mulig å motta værvarsler og sikkerhetsmeldinger på annen måte, for eksempel gjennom offentlig kringkasting.				
Note 5	Fri-flyt satellitt EPIRB tillates erstattet med manuell satellitt EPIRB på fartøy som har en oppdrift som gjør at det ikke synker dypt nok til at fri-flyt nødpeilesender kan løse seg ut, eller på fartøy som har en slik overbygning at det kan medføre fare for vedkommende som skal hente fri-flyt satellitt EPIRB for manuell å aktivere og medbringe den til en redningsfarkost. Manuell satellitt EPIRB skal plasseres lett tilgjengelig, slik at den lett kan bli aktivert og tatt med i en redningsfarkost.				
Note 6	1. Fartøy som opererer i eller har fartøyinstruks for fartsområde for Kystfiske eller Bankfiske I, skal være utstyrt med én radartransponder. 2. Fartøy som opererer i eller har fartøyinstruks for Bankfiske II, skal være utstyrt med to radartranspondere.				

§ 69. Installasjon og plassering av utstyr

- (1) Radioinstallasjoner skal installeres slik at de er lett tilgjengelig for tilsyn og vedlikehold og slik at de ikke utsettes for skadelige påvirkninger fra fuktighet, ekstreme temperaturer eller andre miljøforhold.
- (2) Radioinstallasjoner skal installeres slik at de ikke blir påvirket av mekaniske, elektriske eller elektromagnetiske forstyrrelser og slik at de heller ikke selv forårsaker slike forstyrrelser.
- (3) Radioinstallasjoner skal være merket med kjenningssignal og andre GMDSS-identiteter og koder, som for eksempel MMSI-nummer, som er nødvendig for å identifisere installasjonen.
- (4) Kontroll med VHF-radiotelefonkanaler som kreves for navigasjonens sikkerhet, skal kunne nås fra kommandoplassen i styrehuset. Hvis kommandoplassen periodevis ikke er i umiddelbar nærhet av styrehus, skal det være mulig å utføre radiokommunikasjon fra slike manøverposisjoner. Bærbart VHF-utstyr kan bli benyttet for å oppfylle sistnevnte krav.
- (5) Fri-flyt satellitt EPIRB skal være montert slik at den, med størst mulig grad av sannsynlighet, vil flyte fritt opp til overflaten uten fare for å bli fanget av hindringer slik som rekkverk, overbygning m.m., dersom skipet skulle synke.
- (6) Fri-flyt og manuell satellitt EPIRB skal være montert slik at den kan
 - a) bli aktivert manuelt, og

b) bli medbragt av én person til en redningsfarkost, uten at personen utsettes for fare.

(7) SART skal være montert i styrehuset. Dersom skipet har krav om to stk. SART skal de plasseres på hver side av fartøyet, fortrinnsvis ved utgangsdørene i styrehuset, slik at de lett kan medbringes til en redningsfarkost.

(8) Antennene til radioinstallasjonen skal være plassert og installert på en slik måte at man oppnår optimal effektivitet og samtidig unngår negativ elektromagnetisk påvirkning (EMC) av radioutstyr og annet elektronisk utstyr, spesielt navigasjonsutstyr.

(9) Alle utvendige kabler og koplinger skal holdes rene for salt, sot og annen forurensning, etterses regelmessig og skiftes etter behov.

§ 70. Elektriske kraftkilder

(1) Radioinstallasjonen skal være tilkoplek fartøyet hovedkraftkilde, samt en reservekraftkilde.

(2) Reservekraftkilden skal ha kapasitet til å drive utstyr som nevnt i femte ledd i minst seks timer. Dersom fartøyet er utstyrt med nødgenerator med driftskapasitet på 18 timer eller mer skal reservekraftkildens kapasitet være 1 time.

(3) Reservekraftkilden skal kunne lades fra fartøyet hovedkraftkilde, samt fra eventuell nødgenerator.

(4) Reservekraftkilden skal plasseres i beskyttede omgivelser over øverste gjennomgående dekk, fortrinnsvis i godt ventilert batterirom eller batterikasse. Plasseringen skal gi enkel og sikker tilgang for vedlikehold og kontroll, være i samsvar med produsentens veiledning og ellers være slik at kraftkilden kan virke også under ekstraordinære forhold.

(5) Reservekraftkilden skal gi strøm til drift av fartøyet VHF-radioinstallasjon og i tillegg

a) MF-radioinstallasjonen i radiodekningsområde A2,

b) navigasjonsmottaker (tillates koblet til fartøyet reservekraftkilde), og

c) lys til radioinstallasjonen.

(6) Reservekraftkilden må i tillegg

a) kunne lades automatisk opp til minimumskapasitet innen 10 timer, dersom reservekraftkilden er oppladbare batterier,

b) være uavhengig av fartøyet fremdriftsmaskineri,

c) kontrolleres ukentlig av fartøyet radiooperatør og i forbindelse med radiokontroll jf. § 73 første ledd bokstav e), og

d) vedlikeholdes i overensstemmelse med produsentens instruksjoner.

(7) Batteriene skal skiftes ut straks de viser tegn til redusert kapasitet.

§ 71. Radiovakt

(1) Alle fartøy som ikke er trygt fortøyd i havn, skal holde kontinuerlig radiovakt på følgende radiokanaler, frekvenser og systemer, avhengig av radioutrustning og radiodekningsområde

a) VHF-kanal 16 og VHF/DSC-kanal 70,

b) MF/DSC-frekvensen 2187,5 kHz.

(2) Alle fartøy som ikke er trygt fortøyd i havn, skal holde radiovakt for mottak av maritim sikkerhetsinformasjon (MSI), ved hjelp av NAVTEX-mottaker eller andre metoder dersom dette er tilgjengelig.

§ 72. Vedlikehold

(1) Radioutstyr for radiodekningsområde A1 og A2 skal vedlikeholdes for til enhver tid å kunne sende nødalarm og utføre oppfølgende nødkommunikasjon.

(2) Fri-flyt satellitt EPIRB, som nevnt i § 69 femte og sjette ledd, skal minst hvert femte år bli kontrollert av et landbasert foretak.

§ 73. Radioopptegetner

Radiodagbok skal oppbevares på det sted hvor lyttevakten holdes. Den skal være tilgjengelig for inspeksjon når bemyndigede personer krever det. Følgende skal føres inn i dagboka:

a) sammendrag av kommunikasjon i forbindelse med nød-, haste- og sikkerhetstrafikk,

b) viktige hendelser i tjenesten,

c) fartøyet posisjon når hendelsene inntraff,

d) oversikt over vedlikehold av radioutstyr og energikilder, og

e) daglig/månedlig funksjonstest av radiostasjonen, utført av ansvarlig radiooperatør.

§ 74. Posisjonsoppdatering

Fartøy som opererer i, eller som har fartøysinstruks for, større fartsområde enn Fjordfiske, skal ha utstyr som automatisk oppdaterer posisjonen i alt radioutstyr som kan sende nødalarm, enten ved hjelp av en intern navigasjonsmottaker, eller ved å kople utstyret til en ekstern navigasjonsmottaker.

8. Navigasjonsutrustning og styrehusarrangement

§ 75. Kompass

(1) Alle fartøy skal ha et magnetkompass som må være oppstilt slik at det er mulig å bruke nødvendige korregeringsmidler. Korregeringsmidler/arrangement skal så vidt mulig kunne bringe deviasjonen innenfor området fra +5° til -5°. For fartøy bygget etter 1. juli 1997 skal kompasset oppfylle ISO 613:1982 (ES) magnetkompass kl. B.

Alternativt kan standard magnetkompass benyttes, såfremt det er anbrakt i natthus med full høyde plassert så nær langskipets senterlinje i styrehuset som praktisk mulig. Magnetkompasset skal være utstyrt med et avlesningsarrangement slik at kompasskursen tydelig kan leses fra hovedstyreplass.

(2) Oppstillingen av kompassanlegget skal gis prioritet fremfor oppstillingen av øvrig utstyr i styrehuset. Plassering må være slik at kursen kan avleses tydelig fra rormannens og navigatørens plass.

(3) Magnetkompass skal bli korrigert for å fastslå deviasjonen når det er foretatt ombygginger eller forandringer som har innvirkning på de magnetiske forhold på kompassplassen. Deviasjonstabell skal være tilgjengelig til enhver tid.

(4) Kompasset skal ha lysarrangement med innebygget dimmer som kan bli regulert fra hovedstyreplassen.

(5) Dersom flere kompass blir benyttet i samme kompassanlegg, må ingen av disse ha større forskjell i magnetisk moment enn 15 prosent av det kompasset som har størst moment.

§ 76. Selvstyranlegg og styrehjelp

(1) For fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter, bygget etter 1. juli 1997, skal selvstyranlegg være i henhold til anerkjente standarder.

(2) Fartøy som har styrehjelp eller selvstyranlegg skal ha indikator for rorets vinkel som kan avleses fra styreplass(ene).

(3) Dersom det er montert flere kursjusterings- og styreanordninger, skal det være mulig å sikre disse mot utilsiktet bruk.

(4) Selvstyranlegg skal kunne kobles inn og ut fra rormannens plass.

§ 77. Brovaktalarm

(1) Fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter som er utstyrt med selvstyranlegg/styrehjelp skal være utstyrt med en brovaktalarm dersom det har fartøysinstruks for større fartsområde enn fjordfiske.

(2) Brovaktalarmen skal enten være permanent aktivert, eller aktivert når fartøyets selvstyranlegg er i bruk, eller innrettet slik at den senest blir aktivert når fartøyet kommer opp i marsjfart. Brovaktalarmen skal utløse et akustisk signal med tidsintervall som ikke overstiger fem minutter dersom ikke ansvarshavende for brovaktholdet kvitterer for sin tilstedeværelse i styrehuset. Det skal være mulig å stille inn kortere tidsintervall enn 5 minutt.

(3) Brovaktalarmen skal tilfredsstille funksjonskravene spesifisert i vedlegg 8. Alternativt kan brovaktalarm som tilfredsstiller IMO Res. MSC. 128(75) brukes.

§ 78. Fart- og distansemåler

Fartøy bygget etter 1. juli 1997 med fartøysinstruks for fartsområde Bankfiske II skal være utstyrt med midler til å bestemme fartøyets fart og utseilt distanse.

§ 79. Radaranlegg

Dersom fartøy med største lengde på 10,67 til 15 meter, bygget etter 1. juli 1997, er utstyrt med radaranlegg, skal radaranlegget

- a) være plassert slik at operatøren har god sikt til radarskjermen fra operatørplassen,
- b) ha radarantennen plassert slik at radarbildets kvalitet ikke blir forringet på grunn av kort avstand til annet utstyr eller til master, poster mv.,
- c) ha oppslag ved radarindikatoren som angir retning og størrelse på eventuelle blindsektorer, og
- d) ha radarantenne plassert slik at den ikke reduserer effekten på det øvrige radioutstyret.

§ 80. Elektronisk utstyr for posisjonsbestemmelse

Dersom fartøy med største lengde på 10,67 til 15 meter har montert elektronisk utstyr for posisjonsbestemmelse, skal det oppfylle krav i IMO Res. A818(19), IMO Res. A819(19), MSC.112(73) eller nyere standard utarbeidet av International Maritime Organization (IMO).

§ 81. Utstyr for å måle dybde

Fartøy med største lengde på 10,67 til 15 meter bygget etter 1. juli 1997 skal ha utstyrt for å måle dybde under fartøyet.

§ 82. Styreanordninger mv.

(1) Fartøy med største lengde på 10,67 til 15 meter bygget etter 1. juli 1997 uten ror, men med dreibart fremdrifts- og styrepropellsystem, skal ha styreanordning som virker synkront med propellkraften.

(2) Styreanordningen skal være slik anordnet at fartøyet svinger til samme side som ratt eller styrepinne og lignende beveges.

§ 83. Skipsur

Navigatøren skal til enhver tid ha tilgang til klokke for avlesing av riktig tid.

Klokke fra et fastmontert elektronisk instrument plassert i styrehuset, som er tilkoblet en nødkraftkilde som beskrevet i § 24 kan benyttes.

§ 84. Kikkert og termometer

(1) Fartøy skal være utstyrt med minst en prismekikkert av type 7 x 50, eventuelt 8 x 35, eller annen kikkert med tilsvarende egenskaper.

(2) Fartøy som opererer i farvann hvor det kan forekomme is skal være utstyrt med et egnet termometer for måling av sjøvannstemperaturer.

§ 85. Kart og nautiske publikasjoner

Fartøy skal være utstyrt med tilstrekkelige og ajourførte kart, farvannsbeskrivelser, fyrister, meddelelser til sjøfarende, tidevanntabeller og alle andre nautiske publikasjoner for fartøyets fartsområde. Fartøy med lengde under 10,67 meter kan alternativt benytte Norsk Fiskaralmanakk og nødvendige kart for fartøyets fartsområde.

§ 86. Lanterner

(1) Alle fartøy skal ha minst ett sett fastmonterte elektriske lanterner som oppfyller kravene i forskrift 1. desember 1975 nr. 5 om forebygging av sammenstøt på sjøen.

(2) Når rundtlysende lanterner av praktiske hensyn ikke kan bli fast montert, kan en bruke løse lanterner dersom det finnes elektriske tilkoblingsmuligheter og lanternene kan anbringes forsvarlig.

(3) Fartøy bygget etter 1. januar 1992 skal ha kontrolltavle eller kontrollenhet for lanternene, som tilfredsstiller krav i Nordisk Båt Standard (1990) Y11.

§ 87. Signaleringsutstyr

(1) Utstyr for nødsignal og signalflagg skal være lett tilgjengelig om bord.

(2) Alle fartøy skal ha ett sett signalfigurer som beskrevet i sjøveisreglene, som minst dekker fartøy som ligger til ankers, som fisker og som ikke er under kommando.

(3) Fartøy som kan påregne bruk av los, eller fartøy som skal anløpe utenlandsk havn, skal minst være utstyrt med signalflaggene G og H, samt de flagg som inngår i fartøyets kjenningssignal.

(4) Alle fartøy skal kunne gi signaler for havsnød i henhold til forskrift 1. desember 1975 nr. 5 om forebygging av sammenstøt på sjøen (Sjøveisreglene) vedlegg IV.

(5) Fartøy som anvendes utenfor Norges økonomiske sone, skal ha det norske handelsflagg.

§ 88. Lydsignalapparater

(1) Fartøy med største lengde 12 til 15 meter skal ha fast montert horn/fløyte som oppfyller krav i forskrift 1. desember 1975 nr. 5 om forebygging av sammenstøt på sjøen (Sjøveisreglene) vedlegg III.

(2) Fløyten skal til enhver tid være klar til bruk og kunne betjenes fra navigatørens og ev. rormannens vanlige plass(er).

(3) Fløyten skal være slik plassert at lydstyrken på rormannens, utkikkens og navigatørens plass ikke overstiger 100 dB (A).

(4) Fartøy med påbudte lydsignalapparater som er avhengig av fartøyets hovedkraftkilde må ha en ekstra anordning for å kunne gi de påbudte lydsignaler.

§ 89. Lyskaster

Fartøy med største lengde 12 til 15 meter, bygget etter 1. juli 1997, som skal operere i fartsområde større enn fjordfiske skal ha

- a) lyskaster og signallampe,
- b) svingbar lyskaster som også kan anvendes til signalering, eller
- c) transportabel signallampe som kan anvendes som lyskaster.

§ 90. Bruksanvisninger, reservedeler mv.

(1) For utstyr i styrehuset skal det være tilgjengelig bruks- og vedlikeholdsanvisninger samt tekniske spesifikasjoner på både norsk og eventuelt annet arbeidsspråk.

(2) Nødvendig verktøy og reservedeler for ettersyn og reparasjoner som det antas at besetningen kan foreta, samt eventuelt utstyr for påkrevet kontroll mv., skal oppbevares lett tilgjengelig.

§ 91. Styrehusarrangement, sikt fra styrehus mv.

(1) For fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter bygget mellom 1. juli 1979 og 1. januar 1992 gjelder følgende krav:

- a) Fra styrehus skal det være mulig å bevege seg slik at man har oversikt og ser horisonten rundt uten hensyn til trim og eventuelle kraner, tanker, skorsteiner o.l.
- b) I styrehus som bare har en dør, skal minst ett av vinduene på hver side i styrehuset kunne åpnes.
- c) Styrehuset skal være slik innrettet at det i størst mulig utstrekning er utsikt horisonten rundt. Instrumenter og vindusarrangement skal være arrangert slik at det ikke oppstår forstyrrende refleksvirkning.
- d) Instrumenter og annet utstyr som anbringes i styrehuset, må plasseres slik at de ikke hindrer navigatøren i å ha oversikt over værdekket foran styrehuset.
- e) Belysning av instrumenter i styrehus og ev. kartrom skal være arrangert slik at det ikke oppstår blindingseffekt og slik at refleksvirkning ikke hindrer sikt og effektivt utkikk.
- f) Det skal være bord e.l. med tilstrekkelig størrelse og hensiktsmessig plassert med egnet belysning for forsvarlig navigering etter kart.
- g) Rormannens plass skal så vidt mulig være i fartøyets senterlinje. Rormannens plassering skal ikke vanskeliggjøre bruk og betjening av navigasjonsutstyr, utstyr for fjernmanøvrering av fremdriftsmaskineri og utstyr i styrehuset i forbindelse med drift av periodevis ubemannet maskinrom.

- (2) For fartøy med største lengde 6 til 15 meter bygget mellom 1. januar 1992 og 1. juli 1997 gjelder følgende:
- Det skal være god sikt fra styrehus forover, til siden og akterover. Frontvinduer skal kunne holdes fri for regn, sprut og kondens.
 - Instrumenter, reguleringshåndtak, kontrollamper mv. i styrehuset skal plasseres hensiktsmessig.
 - Innredningsdetaljer på styrepult og i synsfeltet skal så langt det er praktisk mulig utføres i refleksfritt materiale.
 - Fri takhøyde i styrehus skal normalt være minst 1,98 meter.
- (3) For fartøy bygget etter 1. juli 1997 gjelder følgende krav:
- Fra styrehus/bro skal det være fritt utsyn til havoverflaten to fartøylengder foran fartøyets baug og 10° på hver side uansett fartøyets dypgående, trim og dekkslast.
 - Ingen blindsektor forårsaket av fiske-, last- og losseutstyr eller andre hindringer utenfor styrehuset forenom tvers, skal blokkere utsynet til havoverflaten fra styrehus/styreplattform med mer enn 10°. Utstrekningen på hver enkelt blindsektor skal ikke overstige 5°. Blindsektorenes totale utstrekning skal ikke overstige 20° av horisonten. Sikten mellom blindsektorer skal være minst 5°.
 - Det horisontale synsfeltet fra styrehus/styreplattform skal samlet danne en bue på ikke mindre enn 225° regnet fra rett forover til ikke mindre enn 22,5° aktenfor tvers på hver side av fartøyet.
 - Fra hver «brovinge» eller hver side av styrehuset på fartøy med største lengde på 10,67 til 15 meter skal det horisontale synsfeltet samlet danne en bue på minst 225° regnet fra minst 45° over motsatt baug til rett forover og fra rett forover til rett akterover i en bue på 180° på samme side av fartøyet.
 - Fra styreplattformen skal det horisontale synsfeltet på fartøy med største lengde på 10,67 meter og derover danne en bue fra rett forover til minst 60° på hver side av fartøyet.
- (4) For vinduer i styrehus på fartøy med største lengde på 10,67 til 15 meter bygget etter 1. juli 1997 gjelder følgende krav:
- Høyden fra brodekket til nedre kant av frontvinduene i styrehuset skal være så liten som mulig. Ikke i noe tilfelle skal den nedre kanten av vinduene kunne hindre utsynet forover.
 - Den øvre kanten av frontvinduene i styrehuset skal gi utsyn forover til horisonten for en person med en øyehøyde på 180 cm over dekket i styrehuset ved styreplattformen.
 - Sprossene mellom vinduene i styrehuset skal være færrest mulig. Det skal ikke være montert vindussprosser rett foran styreplattformen.
 - Polariserte og fargede vinduer skal ikke benyttes.
 - Det skal være montert klarsiktskive i ett av vinduene i styrehuset eller varmevinde med ferskvannsspyling og vindusvisker. Avhengig av brokonstruksjonen skal det om nødvendig monteres flere slike vinduer slik at det til enhver tid er klar sikt uansett værforhold.
- (5) For styrehusarrangement på fartøy med største lengde på 10,67 til 15 meter bygget etter 1. juli 1997 gjelder følgende krav:
- Styrehus skal være plassert så høyt som praktisk mulig og slik at kravene til sikt fra styrehus er ivarettatt.
 - Styrehus skal ha slik størrelse og utforming at hjelpemidler og utstyr kan plasseres på hensiktsmessig og forsvarlig måte. Navigatøren(e) skal lett kunne bevege seg, overvåke instrumenter og foreta de gjøremål som skal utføres under vaktteneste.
 - Dersom instrumenter skal plasseres under styrehustaket, skal takhøyden være minst 190 cm og slik at det er fri sikt og gangpassasje under instrumentene. Kravet gjelder ikke for magnetkompassets reflektoranordning.
- (6) For montering og vedlikehold av navigasjonshjelpemidler gjelder følgende krav:
- Montering av navigasjonshjelpemidler skal utføres eller godtas av fagmann som representerer produsenten.
 - Navigasjonshjelpemidler skal plasseres på en hensiktsmessig måte, også med tanke på inspeksjon og vedlikehold.
 - Nyinstallerte navigasjonshjelpemidler skal være funksjonsprøvd under påsyn av en representant for produsenten før fartøyet settes i drift.
 - Navigasjonshjelpemidler skal etteres, vedlikeholdes og om nødvendig kalibreres eller korrigeres i henhold til produsentens anbefalinger.

9. Kontroll og dokumentasjon

§ 92. Fartøyinstruks

Fartøy med største lengde 8 til 15 meter skal ha én gyldig fartøyinstruks som angir fartøydata og lovbestemte begrensninger for bruk av fartøyet, herunder opplysninger om fartøyets lengde, bredde og dypgående, maksimalt fartsområde og operasjonelle begrensninger.

§ 93. Samordning av kontroll

Pålagt kontroll ved akseptert elektroforetak skal gjennomføres før eller samtidig med kontroll ved godkjent foretak, slik at kontrollene kan samordnes.

§ 94. Kontroll av fartøy under 8 meter

Fartøy med største lengde under 8 meter er ikke gjenstand for kontroll ved godkjent foretak, men kan bli kontrollert ved uanmeldt tilsyn jf. lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet § 43.

§ 95. Kontroll av fartøy med største lengde 8 til 9 meter

- (1) Alle fartøy med største lengde 8 til 9 meter skal
 - a) gjennom fullstendig kontroll ved godkjent foretak.
 - b) gjennom fullstendig kontroll ved akseptert elektroforetak. Kravet om fullstendig kontroll ved akseptert elektroforetak gjelder ikke for eksisterende fartøy i som har gyldig installasjonsbevis for det elektriske anlegget på tidspunkt for fremstilling for førstegangs kontroll ved godkjent foretak.
 - c) kontrolleres hver 30. måned av reder (reders egenkontroll). Egenkontrollen kan finne sted inntil seks måneder før eller etter denne dato, uten at dato for neste egenkontroll blir endret. Er egenkontrollen ikke gjennomført innen de nevnte frister blir fartøyinstruksen ugyldig.
 - d) ha kopi av skjema for utført egenkontroll og utført fullstendig kontroll om bord.

§ 96. Kontroll av fartøy med største lengde 9 til 10,67 meter

Alle fartøy med største lengde 9 til 10,67 meter skal

- a) gjennom en fullstendig kontroll ved godkjent foretak dersom fartøyet ikke har vært fremstilt for fullstendig eller periodisk forenklet kontroll ved godkjent foretak i løpet av de siste 5 år.
- b) innenfor en periode på 5 år være fremstilt for en periodisk forenklet kontroll ved godkjent foretak.
- c) ha gjennomført forberedende egenkontroll i forbindelse med fullstendig eller periodisk forenklet kontroll før fartøyet blir fremstilt for kontroll ved godkjent foretak.
- d) innenfor en periode på 30 måneder etter siste fullstendige eller periodiske kontroll ved godkjent foretak gjennom en mellomliggende periodisk egenkontroll av reder (reders egenkontroll). Egenkontrollen kan finne sted inntil seks måneder før eller etter denne dato. Er egenkontrollen ikke gjennomført innen de nevnte frister blir fartøyinstruksen ugyldig.
- e) gjennom fullstendig kontroll ved akseptert elektroforetak. Kravet om fullstendig kontroll ved akseptert elektroforetak gjelder ikke for eksisterende fartøy som har gyldig installasjonsbevis for det elektriske anlegget på tidspunkt for fremstilling for førstegangs kontroll ved godkjent foretak.
- f) bli fremstilt for periodisk forenklet kontroll ved akseptert elektroforetak innenfor en periode på 5 år fra dato for siste fullstendig kontroll, eller dato for siste periodisk forenklet kontroll ved akseptert elektroforetak. Kontrollen kan finne sted inntil seks måneder før inneværende periode utløper uten at dato for neste kontroll blir endret.
- g) oppbevare gyldig fartøyinstruks og kontrollskjema om bord.

§ 97. Kontroll av fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter

Alle fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter skal

- a) gjennom en fullstendig kontroll ved godkjent foretak dersom fartøyet ikke har vært fremstilt for fullstendig eller periodisk forenklet kontroll i løpet av de siste 30 månedene.
- b) innenfor en periode på 30 måneder være fremstilt for en periodisk forenklet kontroll ved godkjent foretak. Kontrollen kan finne sted inntil seks måneder før denne dato, uten at dato for neste kontroll blir endret.
- c) ha gjennomført forberedende egenkontroll i forbindelse med fullstendig eller periodisk forenklet kontroll før fartøyet blir fremstilt for kontroll ved godkjent foretak.
- d) ha gjennomført en fullstendig kontroll ved akseptert elektroforetak dersom fartøyet ikke har vært fremstilt for fullstendig eller periodisk forenklet kontroll i løpet av de siste 5 år.
- e) bli fremstilt for periodisk forenklet kontroll ved akseptert elektroforetak innenfor en periode på 5 år fra dato for siste fullstendig kontroll, eller dato for siste periodisk forenklet kontroll ved akseptert elektroforetak. Kontrollen kan finne sted inntil seks måneder før inneværende periode er utløper uten at dato for neste kontroll blir endret.
- f) oppbevare gyldig fartøyinstruks og kontrollskjema om bord.

§ 98. Innrapportering av kontroll ved godkjent foretak og reders egenkontroll

(1) Fullstendig kontroll ved godkjent foretak av fartøy som er nybygg, innkjøpt fra utlandet eller gjenstand for konvertering skal innrapporteres av godkjent foretak i henhold til skjema som er fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Dette skjema kan lastes ned på www.yrkesfisker.no.

(2) Fullstendig og periodisk forenklet kontroll ved godkjent foretak av seilende fartøy og mellomliggende egenkontroll foretatt av reder skal innrapporteres av godkjent foretak i henhold til skjema som er fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Dette skjema kan lastes ned på www.yrkesfisker.no. Før fullstendig eller periodisk forenklet kontroll som nevnt i § 95 første ledd bokstav a), § 96 første ledd bokstav a) og b), eller § 97 første ledd bokstav a) og b), skal reder eller fører av fartøyet ha levert utfylt skjema for egenkontroll for fullstendig eller periodisk forenklet kontroll til det godkjente foretaket i henhold til skjema som er fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Dette skjema kan lastes ned på www.yrkesfisker.no.

(3) Egenkontroll av fartøy med største lengde 8 til 9 meter reder skal innrapporteres direkte til Sjøfartsdirektoratet i henhold til skjema som er fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Dette skjema kan lastes ned på www.yrkesfisker.no.

(4) Mellomliggende egenkontroll av fartøy med største lengde 9 til 10,67 meter skal innrapporteres direkte til Sjøfartsdirektoratet i henhold til skjema som er fastsatt av Sjøfartsdirektoratet. Dette skjema kan lastes ned på www.yrkesfisker.no.

§ 99. Kontroll av fartøy ved skade, ombygging m.m.

Alle fartøy med største lengde 8 til 15 meter som skades, har gjennomgått reparasjoner, ombygges eller forandres skal fremstilles for kontroll ved godkjent foretak. Kontrollen skal omfatte de skadede og reparerte delene, det som er ombygd eller endret, samt andre deler av fartøyet som blir berørt av endringene som gjøres, med mindre det er nødvendig å kontrollere også andre deler for sikre at kravene til fartøyet er oppfylt.

§ 100. Kontroll av det elektriske anlegget ved akseptert elektroforetak

(1) All kontroll ved akseptert elektroforetak blir utført slik det fremgår av kontrollskjema fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. For klassede fartøy kan kontrollen av det elektriske anlegget utføres av anerkjente klasseinstitusjoner.

(2) Plikt til annen kontroll ved akseptert elektroforetak for å sikre at fartøyets tilstand fortsatt er i samsvar med de til enhver tid gjeldende forskrifter gjelder når

- a) det elektriske anlegget er ombygget eller forandret, og
- b) det elektriske anlegget har vært utsatt for skade eller har gjennomgått reparasjoner.

(3) Kontroll som nevnt i annet ledd skal omfatte de deler som har vært skadet eller gjennomgått reparasjoner, forandringer eller ombygginger. Kontrollen skal også omfatte andre deler dersom dette er nødvendig for å sikre at fartøyets tilstand fortsatt er i samsvar med de til enhver tid gjeldende forskrifter.

§ 101. Dokumentasjon ved nybygg og ombygging

Ved bygging eller ombygging av fartøyet skal tegninger og annen dokumentasjon kontrolleres for godkjent foretak.

§ 102. Dokumentasjon om bord på fartøyet

(1) Dokumentasjon som etter denne forskriften kreves oppbevart om bord skal og kunne fremlegges ved senere inspeksjoner/tilsyn.

(2) Foruten dokumentasjon som er nevnt i den enkelte bestemmelse skal følgende oppbevares om bord:

- a) for fartøy med største lengde 6 til 8 meter skal det foreligge installasjonsbevis for elektriske anlegg.
- b) for fartøy med største lengde 8 til 15 meter skal det foreligge kontrollskjema for elektriske anlegg utstedt av akseptert elektroforetak. For eksisterende fartøy med største lengde 8 til 9 meter godtas gyldig installasjonsbevis som dokumentasjon for det elektriske anlegget.

Dersom Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap aksepterer det kan kontrollskjema og installasjonsbevis erstattes av en tilsynserklæring.

- c) for fartøy med største lengde 6 til 15 meter skal det bli oppbevart kontrollbok for laste- og losseinnretninger som nevnt i forskrift 17. januar 1978 nr. 4 om laste- og losseinnretninger på skip.
- d) for nye og eksisterende fartøy bygget etter 1. juli 2007, med største lengde 6 til 8 meter skal det oppbevares en byggebekreftelse som nevnt i vedlegg 3.
- e) for eksisterende fartøy bygget etter 1. juli 2007, med største lengde 6 til 8 meter, skal det oppbevares en byggebekreftelse som nevnt i vedlegg 3.
- f) for eksisterende fartøy over 8 meter bygget etter 1. juli 2007, skal det oppbevares en byggebekreftelse som nevnt i tredje ledd til det er gjennomført en fullstendig kontroll ved godkjent foretak etter § 95 og § 96.
- (3) Fartøyets eier er ansvarlig for at hovedprodusent/bygger, herunder bygger av halvfabrikat/selvbygger, samt importør/egenimportør utferdiger byggebekreftelse på skjema utarbeidet av Sjøfartsdirektoratet, se vedlegg 3.
- (4) Installasjonsbevis for gassfyrte anlegg skal oppbevares om bord.
- (5) En beskrivelse av brannslukningsanlegget med instruks for bruk og vedlikehold av anlegget etter anleggsleverandørens spesifikasjoner skal oppbevares om bord.
- (6) Brev vedrørende kontroll av stabilitetsberegninger, stabilitetsplakat og øvrig stabilitetsdokumentasjon skal oppbevares om bord i fartøyet.
- (7) Samsvarserklæring fra produsent av redningsflåte skal oppbevares om bord.
- (8) Dokumentasjon for trykkprøving/tetthetsprøving av redningsdrakt skal oppbevares om bord.

10. Avsluttende bestemmelser**§ 103. Dispensasjon og likeverdige løsninger**

(1) Sjøfartsdirektoratet kan unnta et skip fra ett eller flere av kravene i forskriften dersom rederiet søker skriftlig om unntak og et av følgende krav er oppfylt

- a) det godtgjøres at kravet ikke er vesentlig og at det anses sikkerhetsmessig forsvarlig
- b) det godtgjøres at kompenserende tiltak vil opprettholde samme sikkerhetsnivå som kravet i forskriften.

(2) Etter søknad kan Sjøfartsdirektoratet treffe vedtak som godkjenner andre løsninger som likeverdige med forskriftens krav, når det framlegges dokumentasjon fra prøver og tester som viser at løsningene er likeverdige.

§ 104. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2014. Fra samme tid oppheves

- a) forskrift 18. august 1978 nr. 9154 om navigasjonshjelpemidler m.v. på fiske- og fangstfartøyer
- b) forskrift 4. september 1987 nr. 743 om sikringstiltak mot brann på fiske- og fangstfartøy hva gjelder fartøy under 15 meter

- c) forskrift 15. oktober 1991 nr. 708 om bygging og utrustning av fiske- og fangstfartøy fra 6 m og opptil 15 m største lengde
- d) forskrift 15. oktober 1991 nr. 709 om redningsredskaper m.m. på fiske- og fangstfartøy hva gjelder fartøy under 15 meter
- e) forskrift 15. oktober 1991 nr. 710 om sikkerhetstiltak m.v. på fiske- og fangstfartøy
- f) forskrift 22. desember 1993 nr. 1242 om radioanlegg og radiotjeneste i fiske- og fangstfartøy
- g) forskrift 3. oktober 2000 nr. 985 om kontroll av fiske- og fangstfartøy fra 10,67 til 15 meter største lengde.

§ 105. Overgangsregler

- (1) For fartøy med største lengde 8 til 10,67 meter, unntatt fartøy som nevnt i andre og tredje ledd, kommer kravene i kapittel 9 om kontroll og dokumentasjon til anvendelse fra
- a) 1. juli 2014 for nye fartøy
 - b) 1. januar 2016 for eksisterende fartøy bygget 1. januar 1998 eller senere
 - c) 1. januar 2017 for fartøy bygget i perioden 1. januar 1992 til 31. desember 1997
 - d) 1. januar 2019 for fartøy bygget i perioden 1. januar 1983 til 31. desember 1991
 - e) 1. januar 2020 for fartøy bygget i perioden 1. januar 1970 til 31. desember 1982
 - f) 1. januar 2021 for fartøy bygget før 1970.
- (2) Uavhengig av bestemmelsen i første ledd kommer kravene i kapittel 9 om kontroll og dokumentasjon til anvendelse for fartøy med største lengde 8 til 10,67 meter, bygget før 1. januar 1992, fra
- a) 1. januar 2016 for alle fartøy som skal operere i fartsområde Bankfiske I
 - b) 1. januar 2019 for alle fartøy som skal operere i fartsområde Kystfiske.
- (3) For fartøy bygget før 1. januar 1992, som opererer i fartsområde Fjordfiske, med unntak av fartøy som fisker med not og som tar om bord fangsten, kommer kravene i kapittel 4 om stabilitetsberegninger til anvendelse fra
- a) 1. januar 2022 for fartøy med største lengde 8 til 9 meter
 - b) 1. januar 2021 for fartøy med største lengde 9 til 10,67 meter.
- (4) For fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter, bygget før 1. januar 1992, som opererer i fartsområde Fjordfiske, med unntak av fartøy som fisker med not og som tar om bord fangsten, kommer kravene i kapittel 4 om stabilitetsberegninger til anvendelse 1. januar 2020.
- (5) Eksisterende fartøy kan ha radioutstyr i henhold til forskrift 22. desember 1993 nr. 1242 om radioanlegg og radiotjeneste i fiske- og fangstfartøy frem til
- a) 1. januar 2032 for fartøy med største lengde under 8 meter.
 - b) 10 år etter utstedelse av fartøysinstruks for fartøy med største lengde 8 til 10,67 meter.
 - c) 1. januar 2025 for fartøy med største lengde 10,67 til 15 meter.
- (6) Krav om EPIRP i § 68 gjelder likevel fra 1. juli 2014.
- EPIRB uten innebygd posisjonsangivelse, som er anskaffet før dato 1. juli 2014 kan benyttes frem til den 1. juli 2018.

Vedlegg 1. Oversikt – kontroll av fiskefartøy under 15 meter største lengde

Fartøy- gruppe	Kontroll	Kontroll	Kontroll	Kontroll	Kontroll
<8 meter	Ikke gjenstand for kontroll ved Godkjent kontrollforetak eller akseptert elektroforetak				
8–9 meter	Førstegangs kontroll ved Godkjent kontrollforetak. Deretter kun krav om egenkontroller dersom fartøy ikke endres/bygges om.	Reders egenkontroll skal utføres ved hver 30 md. etter dato for utstedt fartøysinstruks +/- 6 md.) Skjema for egenkontroll skal oppbevares om bord (skal ikke sendes inn til Godkjent foretak eller Sjøfartsdirektoratet)		Fullstendig kontroll ved akseptert elektroforetak (deretter ingen periodisk forenklet kontroll ved akseptert elektroforetak)	
9–10,67 meter	Fullstendig kontroll ved	Mellomliggende periodisk	Periodisk forenklet kontroll	fullstendig kontroll ved	periodisk forenklet kontroll

<i>Fartøy-gruppe</i>	<i>Kontroll</i>	<i>Kontroll</i>	<i>Kontroll</i>	<i>Kontroll</i>	<i>Kontroll</i>
	godkjent foretak dersom fartøyet ikke har vært fremstilt for fullstendig eller periodisk forenklet kontroll ved godkjent foretak i løpet av de siste 5 år	egenkontroll av reder (reders egenkontroll). Kontrollen utføres ved 30 md. etter dato for utstedt fartøyinstruks +/- 6 md.	ved godkjent foretak innenfor en periode på 5 år. (med forutgående forberedende egenkontroll) Kontrollen utføres ved 30 md. etter dato for utstedt fartøyinstruks – 6 md.	akseptert elektroforetak	ved akseptert elektroforetak
10,67–15 meter	Fullstendig kontroll ved godkjent foretak dersom fartøyet ikke har vært fremstilt for fullstendig eller periodisk forenklet kontroll i løpet av de siste 30 månedene	Periodisk forenklet kontroll ved godkjent foretak (med forutgående forberedende egenkontroll). Kontrollen utføres ved 30 md. etter dato for utstedt fartøyinstruks – 6 md.		fullstendig forenklet kontroll ved akseptert elektroforetak	periodisk forenklet kontroll ved akseptert elektroforetak

Vedlegg 2. Liste over dokumentasjon som skal bli oppbevart om bord på fartøyet

(Se også kapittel 8 for dokumentasjon av radioutstyr.)

<i>Fartøystørrelse</i>	<i>Hjemmel</i>	<i>Dokumenttype</i>	<i>Merknad</i>
Alle fartøy under 15 meter	§ 102	Skjema for egenkontroll	
	§ 102	Skjema for fullstendig kontroll	
	§ 102	Installasjonsbevis, tilsynserklæring eller kontrollskjema for elektriske anlegg	Avhengig av fartøystørrelse og tidspunkt for første fullstendige kontroll hos godkjent foretak.
	§ 102	Kontrollbok for laste- og losseinnretninger	
	§ 102	Installasjonsbevis for gassfyrte anlegg	Dersom slik utstyr finnes om bord
	§ 102	Beskrivelse av brannsløkkingsanlegget med instruks for bruk og vedlikehold	Dersom slik utstyr finnes om bord
	§ 36	Plakater eller oppslag med opplysninger om plassering, behandling og bruk av redningsvestene	
	§ 102	Dokumentasjon for trykkprøving/tetthetsprøving av redningsdrakter	Dersom slik utstyr finnes om bord
	§ 102	Samsvarserklæring for redningsflåte fra produsenten.	Dersom slik utstyr finnes om bord
6 til 8 meter	§ 102	Byggebekreftelse	Gjelder nye fartøy og eksisterende fartøy bygget etter 1. juli 2007.
8 til 10,67 meter	§ 102	Byggebekreftelse	Gjelder eksisterende fartøy bygget etter 1. juli 2007 og frem til fullstendig kontroll er gjennomført.
6 til 15 meter	§ 102	Stabilitetsdokumentasjon	Dersom det er krav om stabilitetsberegninger i henhold til § 25

<i>Fartøystørrelse</i>	<i>Hjemmel</i>	<i>Dokumenttype</i>	<i>Merknad</i>
8 til 15 meter	§ 92	Gyldig fartøyinstruks	

Vedlegg 3. Byggebekreftelse

For å lese vedlegg 3 se her:

Vedlegg 4. Brannisolasjon

1. Om nødvendig skal isolasjonen beslås med tynnplate av galvanisert stål eller aluminium. En ytre plate av galvanisert stål eller aluminium festes med avstandsstykker av ubrennbart materiale i en avstand av minst 2 cm fra skottisolasjonen. Den ytre plate skal avsluttes 5 cm over dørk eller benk og skal ikke «kles inn» med listverk eller liknende som hindrer vertikal luftstrømming mellom platene. Isolasjonen føres minst 30 cm over ovnen. Når denne isolasjonsmåte også benyttes for røkopptak som føres opp langs skott, skal ytre plate avsluttes minst 5 cm under dekk. Plater skal ikke males. Ovn skal være anbrakt minst 8 cm fra ytre plate.

2. Alternativt kan en minst 19 mm tykk plate av ubrennbart materiale festes med avstandsstykker av ubrennbart materiale slik at platen kommer minst 5 cm ut fra skott. På platen festes deretter en galvanisert stålplate eller aluminiumsplate. Platene skal avsluttes 5 cm over dørk eller benk og skal ikke «kles inn» med lister eller liknende som hindrer vertikal luftstrømming mellom plater og skott. Isolasjonen føres minst 30 cm over ovnen. Når denne isolasjonsmåte også benyttes for røkopptak som føres opp langs skott, jf. § 13, nr. 3, skal ytre plate avsluttes minst 5 cm under dekk. Plater skal ikke males. Ovn skal være anbrakt minst 5 cm fra plate.

3. Om nødvendig skal isolasjonen beslås med tynnplate av galvanisert stål eller aluminium.

Vedlegg 5. Retningslinjer om typegodkjennelse av fast installerte brannoppdagelses- og brannalarmanlegg på fiske- og fangstfartøy

Del I. Bestemmelser om typegodkjennelse av fast installerte brannoppdagelses- og brannalarmanlegg på fiske- og fangstfartøy

1. Innledning.
- 1.2. Fiske- og fangstfartøy med lengde på 10,67 meter og derover, men under 15 m., skal ha installert fast brannoppdagelses- og brannalarmanlegg for maskinrom og røkvarslingsanlegg for lugarene som skal være typegodkjent, jf. § 15 første ledd om brannoppdagelses- og alarmanlegg.
Typegodkjennelse av slike anlegg foretas i samsvar med fremgangsmåte for godkjennelse av sentralutstyr og av detektorer beskrevet i pkt. 2 nedenfor.
2. Fremgangsmåte for godkjennelse av enklere brannoppdagelses og brannalarmanlegg og røkvarslingsanlegg på fiske- og fangstfartøy under 15 m.
 - 2.1. Sentralen skal minst kunne gi akustisk alarm med støtvis signaler dersom en eller flere detektorer løser ut alarm.
 - 2.2.
 - 2.3. Sentralen skal gi akustisk feilvarsling ved feil på
 - 2.3.1 strømtilførsel
 - 2.3.2 ladestrømkrets
 - 2.3.3 detektorsløyfer
 - 2.3.4 kurs for alarmorgan.
 - 2.4. Sentralen skal kunne gi en utgangsstrøm som er tilstrekkelig for det antall alarmorganer sentralen skal betjene.
 - 2.5. På fartøy under 15 m kan strømtilførselen kun være fra et akkumulatorbatteri som står til automatisk oppladning. Akkumulatorbatteriet skal ha tilstrekkelig kapasitet til å forsyne brannoppdagelses og brannalarmanlegget og røkvarslingsanlegget med nødvendig elektrisk kraft for et tidsrom av minst 18 timer, herunder minst 5 minutters drift av alarmorganene, uten oppladning mens det opprettholder batterispenningen gjennom hele utladningsperioden innenfor 12 prosent over eller under batteriets nominelle spenning.
 - 2.6. Sentral og installasjonsmateriell skal være egnet for det miljø det utsettes for.
 - 2.7. Detektorer skal være godkjent i samsvar med fremgangsmåte inntatt i vedlagte bilag 2.

Bilag 1 til Del I. Fremgangsmåte for godkjennelse av sentralutstyr

1. Dokumentasjon.
Følgende dokumentasjon skal foreligge ved godkjenning:
 - Bruksanvisning, inklusive fremgangsmåte for rutineprøving om bord.

- Feilsøkningsprosedyrer med en slik detaljeringsgrad at feil kan lokaliseres til subsystemer som er utskiftbare for kvalifisert offiser.
- Opplysninger om strømforsyning.
- Tilkopling av detektorsløyfer samt ytre hjelpeutstyr som f.eks. eksterne alarmorganer, viftestopp, dørmagnet etc.
- Monteringsanvisning.
- Komponentliste med angivelse av fabrikat og type for utskiftbare komponenter.
- Detaljert funksjons- og konstruksjonsbeskrivelse.
- Tegninger som viser mekanisk konstruksjon og oppbygging.
- Miljøspesifikasjon som angir grenseverdiene for det ytre miljø sentralutstyret kan operere i.
- Rapport fra utførte prøver.

Dokumentasjon avmerket med – skal leveres om bord med anlegget i hvert enkelt skip.

2. Funksjonskrav.
 - 2.1. Sentralutstyret skal minst gi akustisk alarm ved brann. Dersom det i tillegg gis Optisk brannalarm skal den gis med rød lampe merket «BRANN» eller «BRANN/FIRE».
 - 2.2. Sentralutstyret skal indikere i hvilket område brann har oppstått.
Brannalarm: Avbrutt alarm med alarmsystemet eller støtvis signaler med fartøyets fløyte.
 - 2.4. Det skal gis optisk og/eller akustisk feilvarsel ved feil som medfører en reduksjon i evnen til å oppdage eller varsle brann. Feilvarsel skal gis ved jordfeil, kortslutning og sløyfebrudd.
 - 2.5. Optisk og/eller akustisk feilvarsel, skal gis ved svikt i hoved- eller reserve kraftforsyning. Med «svikt i kraftforsyning» menes at spenningen faller utenfor de grenser som er spesifisert under miljøprøven.
 - 2.6. Optisk feilvarsel skal gis med gul lampe merket «FEIL» eller «FEIL/FAULT».
 - 2.7. Sentralen skal automatisk gå over til reserve kraftforsyning ved spenningssvikt. Sentralen skal ikke kunne gi feilaktige informasjonen ved overgang fra normal til reserve kraftforsyning.
 - 2.8. Brannalarmgiving for alle detektorsløyfer, samt alle arrangementer for feilvarsler skal kunne funksjonssprøves realistisk på en enkel måte.
 - 2.9. Det skal gis positiv indikasjon ved frakopling av funksjoner når dette kan skje fra kontrollpanel ved hjelp av bryter e.l.
 - 2.10. Det skal gis positiv indikasjon på at kraftforsyningen er intakt. Numerisk angivelse av driftsspenning forlanges ikke.
 - 2.11. Akustisk brannvarsel og feilvarsel skal kunne kvitteres ut ved hjelp av en enkelt trykknappbryter e.l. Detektorsløyfer skal fortsatt være i alarmtilstand. Brannalarm, optisk og akustisk, skal ikke blokkeres av eksisterende brannalarm på en annen detektorsløyfe når den eksisterende alarm er kvittert.
 - 2.12. Sentralutstyret skal, eventuelt med tilpasningsutstyr, kunne benyttes sammen med følgende detektortyper:
 - Maksimal temperaturdetektorer
 - Differensiell temperaturdetektor
 - Strålingsdetektor: ultrafiolett, infrarød
 - Røykdetektor: optisk type, ionisasjonstype.
 Sentralutstyret skal også kunne benyttes sammen med en kombinasjon av disse detektortyper sammenkoplet i den samme detektorsløyfe, eventuelt med tilpasningsutstyr.
3. Konstruksjonskrav.
 - 3.1. Optiske og akustiske alarmkretser skal utføres slik at en enkelt feil i kretsene ikke setter begge signaltyper ut av funksjon.
 - 3.2. Kontrollpanelet skal være arrangert slik at man ikke får forstyrrende lyssignaler under normal drift, og ikke ved uforvarende berøring av alarmsentralen har mulighet for å kunne aktivisere varslingsorganer.
 - 3.3. Sentralutstyret skal konstrueres for å tåle de miljøspesifikasjoner som er angitt i IEC publikasjon nr. 60092–504, samt tilfredsstillende kravene til kapslingsgrad IP42 i henhold til IEC publikasjon 60529.
 - 3.4. Sentralutstyret skal ha mulighet for tilkobling av detektorer som er tilfredsstillende med hensyn til å «feile til sikkerhet», dvs. kortslutning eller brudd på kabelforbindelsen mellom sentral og detektorer, eller mellom detektorer, skal føre til brann- eller feilvarsel.
 - 3.5. Sentralutstyret skal ha tilkoplingsklemmer for to separate krafttilførselslinjer.
 - 3.6. Sentralutstyret skal ha et tilstrekkelig antall potensialfrie utgangskontakter (eller tilsvarende arrangert) for tilkopling til et hensiktsmessig eksternt varslingsystem. Potensialfri brytekontakt eller tilsvarende skal benyttes for at feiltilstander skal kunne varsles over det generelle maskinromsalarmssystem. Likeledes skal det finnes hjelpekontakter for styresignal til viftemotorer, dørmagnetholdere o.l.
4. Miljøkrav.
 - 4.1. Sentralutstyret skal tilfredsstillende de krav som er spesifisert i EC publikasjon nr. 60092–504.
 - 4.2. Sentralutstyret skal ikke være følsomt for elektrisk støy på signal- og kraftledninger i en størrelsesorden som kan tenkes indusert fra annet elektrisk utstyr om bord i skip.
5. Prøveprogram.

- 5.1. Før et sentralutstyr presenteres for godkjenning, skal det ha gjennomgått miljøprøving ved anerkjent prøvelaboratorium eller ha gjennomgått prøver hvor en representant for Sjøfartsdirektoratet er til stede. Det skal foreligge dokumentasjon med rapport fra prøvene.
- 5.2. Prøvingen foretas etter blokkdiagram. (Figur 1 utelatt.)
- 5.3. For hver del av miljøprøven skal prøveobjektet gjennomgå en funksjonsprøve. Denne prøven skal bestå av en rekke prøvesekvenser som til sammen dekker alle utstyrets funksjoner. Hver sekvens består av følgende deler:
- a) Utløs brannalarm i sløyfe X
 - b) Avstill eksterne sirener
 - c) Avstill lokal summer
 - d) Tilbakestill alarmkrets
 - e) Tilbakestill lokale og eksterne signaler.
- For hvert av disse trinn observeres objektets tilstand for å oppdage feilfunksjoner.
- 5.4. Funksjonsprøve (IEC 60068–1).
Før miljøprøvene blir utført, må en funksjonsprøve gjennomføres i standard atmosfæreforhold:
- Temperatur: +15 °C til +35 °C
 - Relativ fuktighet: 45 prosent–75 prosent
 - Lufttrykk: 860–1060 millibar.
- De øvrige atmosfæreparametere tillegges ingen betydning. Funksjonsprøve skal foretas mellom hver av de etterfølgende miljøprøver, og skal omfatte alle kontroll-, feilvarslings- og alarmfunksjoner.
- 5.5. Variasjon i kraftforsyning.
Driftsspenningen skal varieres innenfor de oppgitte grenser. Det kontrolleres under prøven at ikke feilfunksjon inntreffer.
- Nettspenning: +10 prosent/–15 prosent
 - Batterispenning: +/-17 prosent.
- 5.6. Varmeprøve (IEC 68–2–2)
– Temperatur: +55 °C +/-3 °C
– Varighet: 16 timer
– Absolutt fuktighet: 20 g vann pr. m³ luft.
Prøveobjektet skal plasseres i et kammer som holder romtemperatur (15 °C til 35 °C). Temperaturen heves så til +55 °C, hvor den skal holdes i minst 16 timer. Deretter senkes temperaturen til romtemperatur igjen.
Sentralen skal være i drift under prøven og skal funksjonsprøves. Funksjonsprøven skal foretas tidligst to timer etter at 55 °C er oppnådd i kammeret.
- 5.7. Vibrasjonsprøve.
Montasjen under prøvingen skal være av tilsvarende utførelse som utstyret vil få i praksis. Vibrasjonene tilføres i tre retninger som er orientert vinkelrett på hverandre. Følgende krav skal etterkommes:
- 2,0–13,2 Hz: +/-1 mm konst. posisjonsamplitude
 - 13,2–80,0 Hz: +/-0,7 konst. akselerasjonsamplitude
- Prøver i henhold til Random vibrasjonsprøver kan godtas.
Resonans søkeprøve.
Hele frekvensområdet av søkes med en frekvensendring på maksimalt 1 oktav pr. minutt. Prøveobjektet skal være i drift under søkeprøven.
Resonans utholdenhetsprøve.
Det skal utføres 90 minutters utholdenhetsprøve ved hver resonansfrekvens. Dersom det i en retning ikke blir funnet resonanser, skal to timers utholdenhetsprøve utføres ved 25 Hz. Prøveobjektet skal være i drift under utholdenhetsprøven.
Sveip utholdenhetsprøve.
Det skal utføres en 90 minutters utholdenhetsprøve hvor frekvensen sveipes automatisk som under resonans søkeprøve.
Avsluttende resonans søkeprøve.
Denne prøven skal gjennomføres for å få undersøkt hvorvidt utholdenhetsprøven har svekket prøveobjektet mekanisk. Hvis så er tilfelle, vil en ha forskyvning av resonansfrekvensene. Prøveobjektet skal være i drift under denne prøven.
- 5.8. Fuktig varme, syklistisk (IEC 68–2–30).
Prøveobjektet skal utsettes for 2 sykkluser og skal under prøven være spenningsløst for å unngå oppvarming som vil motvirke kondensdannelse. Prøvebetingelser: +55 °C/2 sykkluser. Funksjonsprøven skal utføres etter utløpet av den andre 24-timerssyklusen og etter utløpet av normaliseringsperioden som nevnt i paragrafene 5 og 7 i IEC 68–2–30.
- 5.9. Salttåke.

Følgende prøve skal utføres:

- Prøvetemperatur: +35 °C +/-2°
- Varighet: 1 døgn
- Oppløsning: 50 g +/-1 g NaCl + destillert eller ionebyttet vann = 1 liter oppløsning ved 20 °C, 6,5 pH 7,2.

Etter prøven blir prøveobjektets enkelte deler visuelt inspisert og funksjonsprøve foretas.

Bilag 2 til Del I. Fremgangsmåte for godkjenning av detektorer

1. Dokumentasjon.

Følgende dokumentasjon skal foreligge ved godkjenning:

- Installasjons- og monteringsanvisning.
- Vedlikeholdsinstruks.
- Fremgangsmåte ved rutineprøving om bord.
- Fremgangsmåte ved typeprøving.
- Opplysning om sløyfetilkopling.
- Tegninger som viser mekanisk konstruksjon og oppbygging.
- Tekniske spesifikasjoner med følsomhetsdata og tidsrespons.
- Miljøspesifikasjoner som angir grenseverdiene for det ytre miljø detektoren kan operere i.

Dokumentasjon merket – skal leveres om bord med anlegget i hvert skip.

2. Funksjonskrav.

2.1. Generelle krav.

- a) Detektoren skal varsle brann og gi signal om dette til sentralutstyr.
- b) Detektoren skal ha så god følsomhet at den kan varsle brann på et tidlig stadium.
- c) Detektoren bør være konstruert med mulighet for å endre følsomheten.
- d) Detektoren skal ha så god selektivitet at den ikke er årsak til stadige uønskede alarmer.
- e) Detektoren som må tilbakestilles manuelt, skal gi synlig indikasjon når den er utløst.
- f) Detektoren skal gi varsel om feil som reduserer evnen til å varsle brann.
- g) Detektoren skal enkelt kunne funksjonsprøves.

2.2. Spesielle krav.

- a) De eksisterende detektorer er basert på prinsippene:

- Termisk deteksjon:
 - absolutt,
 - differensiell.
- Røykdeteksjon:
 - optisk,
 - ionisasjonskammer.
- Strålingsdeteksjon:
 - infrarød,
 - ultrafiolett.

Detektorer basert på andre prinsipper vil bli vurdert individuelt.

- b) Alle detektortyper skal tilfredsstille prøvene under nr. 5 – Prøveprogram.
- c) UV-detektorer skal ikke være følsomme for lys av større bølgelengde enn 0,29 µm.

Anm.: Denne grense på 0,29 µm er valgt fordi sollys inneholder stråling med større bølgelengde, og vil derfor kunne være en kilde til uønskede alarmer.

3. Konstruksjonskrav.

3.1. Detektorene skal tåle miljø spesifisert i IEC-publ. nr. 92–5–4, part 3, og tilfredsstille kravene til kapslingsgrad IP 42 i henhold til IEC publ. 529. Kapslingskravet gjelder ikke de deler av detektoren som på grunn av deteksjonsprinsippet må ha direkte kontakt med omgivende luft.

3.2. Detektor som holder alarmtilstanden etter at den er utløst, skal lett kunne skiftes ut eller tilbakestilles.

3.3. Termiske detektorer skal vært utført med to uavhengige kontaktpunkter.

3.4. Signalutgang fra detektor skal være utført slik at den kan kobles sammen med andre detektorer i en sløyfe.

3.5. Detektoren skal være utstyrt med innføring for kabler av godkjent type til skipsinstallasjon.

4. Miljøkrav.

4.1. Detektoren skal tåle de miljøkrav som er spesifisert i IEC publ. 92–5–4, part 5, og de termiske, mekaniske og kjemiske påkjenninger den utsettes for i installasjon om bord i skip.

4.2. Detektoren skal ikke være følsom for elektrisk støy på signal- og strømforsyningsledning i en størrelsesorden som kan tenkes indusert fra øvrig elektrisk utstyr om bord i skip.

5. Prøveprogram.

Før en detektor presenteres for godkjenning, skal den ha gjennomgått miljøprøving ved anerkjent prøvelaboratorium. Det skal foreligge dokumentasjon med rapport fra prøvene. Prøving foretas etter blokkdiagram. (Fig. 1 er utelatt.)

5.1. Brannprøve.

Før miljøprøven skal detektoren gjennomgå en «brannprøve». Ved denne prøven skal detektoren utsettes for realistiske forhold i form av røyk, stråling og varme.

- a) Termiske detektorer skal prøves ifølge CEN 54, Part 5 (EN 54, Part 5) (CEN = CENELEC: Den europeiske komité for utarbeidelse av elektrotekniske normer).

- b) Røykdetektorer skal prøves i en røykkanal. De skal da ha en følsomhet i området 0,2 x 0,65.

Følsomhetsfaktor $x = (I_o - I_a) / I_o$

I_o = ionekammerstrøm i normaltilstand

I_a = ionekammerstrøm ved alarm.

Andre typer røykprøver kan godkjennes i hvert enkelt tilfelle.

- c) Strålingsdetektorer skal utsettes for stråling fra en «standard prøveflamme» i 5 m avstand. Tidsresponsen skal ikke overstige 5 sek.

Videre skal strålingsdetektorenes følsomhet overfor andre lyskilder undersøkes. Disse lyskilder er:

- Sollys
- Elektrisk lysbue
- Lys fra glødelampe
- Lys direkte fra halogenlampe
- Lys fra elektrisk lysrør
- Acetylen-sveiseflamme.

Lyset skal både være fast og opphakkert med en frekvens på ca. 10 Hz. Følsomhet og tidsrespons registreres her for å gi inntrykk av detektorens følsomhet for falske brannsymptomer.

Spesifikasjon av standard prøveflamme:

Flammen fra et kar med mål 300 x 300 x 150 mm fylt med 1 liter dieselolje og 0,25 kg twist. Oljetemperatur 50–60 °C.

5.2. Miljøprøve.

- a) For hvert trinn i miljøprøven skal detektoren gjennomgå en funksjonsprøve. Denne prøve skal enkelt kunne gjennomføres, og den skal være reproducerbar slik at man får et kvantitativt mål for hvordan detektorens ytelser endres under prøven. Produsenten skal fremsende forslag til fremgangsmåte for en funksjonsprøve som tilfredsstiller disse krav.

Som funksjonsprøve kan også brannprøven i nr. 5.1. benyttes.

- b) Under miljøprøven skal detektorens tidsrespons og følsomhet noteres, slik at vesentlige endringer i løpet av prøven skal medføre at detektoren underkastes nærmere undersøkelser, og eventuelt forkastes.

- c) Termiske detektorer prøves ifølge CEN 54, Part 5 (EN 54, Part 5).

d) Miljøprøven foregår ifølge blokkskjema i figur 1. (Fig. 1 utelatt.)

5.3. Funksjonsprøve (IEC 68–1).

- a) Før miljøprøvene blir utført, skal en funksjonsprøve gjennomføres i standard atmosfæreforhold:

- Temperatur: +15 °C til + 35 °C
- Relativ fuktighet: 45 prosent–75 prosent
- Lufttrykk: 860–1060 millibar.

De øvrige atmosfærepåparametere tillegges ingen betydning.

- b) Funksjonsprøve skal foretas mellom hver av de etterfølgende miljøprøver, og skal omfatte alle kontroll-, feilvarslings- og alarmfunksjoner.

5.4. Variasjon i kraftforsyning.

Driftsspenningen varierer innenfor de oppgitte grenser. Det kontrolleres under prøven at ikke feilfunksjon inntreffer.

- Nettspenning: +10 prosent/–15 prosent
- Batterispenning: +/-17 prosent.

5.5. Varmeprøve (IEC 68–2–2).

- Temperatur: +55 °C +/- 3 °C
- Varighet: 16 timer
- Absolutt fuktighet: 20 g vann pr. m³ luft.

Prøveobjektet plasseres i et kammer som holder romtemperatur (15 °C–35 °C). Temperaturen heves så til +55 °C, hvor den skal holdes i minst 16 timer. Deretter senkes temperaturen til romtemperatur igjen.

Detektoren skal være i drift under prøven, og skal funksjonsprøves. Funksjonsprøven foretas tidligst to timer etter at +55 °C er oppnådd i kammeret. Detektorer som ikke kan underkastes varmeprøve, vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle.

5.6. Vibrasjonsprøve.

Montasjen under prøvingen skal være av tilsvarende utførelse som utstyret vil få i praksis. Vibrasjonene tilføres i tre retninger som er orientert vinkelrett på hverandre. Følgende krav skal etterkommes:

2,0–13,2 Hz: +/- 1 mm. konst. posisjonsamplitude

13,2–80,0 Hz: +/- 0,7 konst. akselerasjonsamplitude.

Prøver i henhold til Random vibrasjonsprøver kan godtas.

Resonans søkeprøve.

Hele frekvensområdet av søkes med en frekvensendring på maksimalt 1 oktav pr. minutt. Prøveobjektet skal være i drift under søkeprøven.

Resonans utholdenhetsprøve.

Det skal utføres 90 minutters utholdenhetsprøve ved hver resonansfrekvens. Dersom det i en retning ikke blir funnet resonanser, skal to timers utholdenhetsprøve utføres ved 25 Hz. Prøveobjektet skal være i drift under utholdenhetsprøven.

Sveip utholdenhetsprøve.

Det skal utføres en 90 minutters utholdenhetsprøve hvor frekvensen sveipes automatisk som under resonans søkeprøve.

Avsluttende resonans søkeprøve.

Denne prøven må gjennomføres for å få undersøkt hvorvidt utholdenhetsprøven har svekket prøveobjektet mekanisk. Hvis så er tilfelle vil en ha forskyvning av resonansfrekvensene. Prøveobjektet skal være i drift under denne prøven.

5.7. Fuktig varmeprøve, syklisk (IEC 68–2–30).

Prøveobjektet skal utsettes for 2 sykluser, og skal under prøven være spenningsløst for å unngå oppvarming som vil motvirke kondensdannelse. Prøvebetingelser: + 55 °C/2 sykluser. Funksjonsprøven skal utføres etter utløpet av den andre 24-timerssyklusen og etter utløpet av normaliseringsperioden som nevnt i paragrafene 5 og 7 i IEC 68–2–30.

5.8. Salttåke.

Følgende prøve skal utføres:

- Prøvetemperatur: +35 °C +/-2 °C
 - Varighet: 1 døgn
 - Oppløsning: 50 g +/-1 g NaCl + dest. eller ionebyttet vann = 1 liter
- oppløsning ved 20 °C, 6,5 pH 7,2.

Etter prøven skal prøveobjektets enkelte deler visuelt inspiseres, og funksjonsprøve foretas.

Del II. Retningslinjer om installasjon og godkjenning av installasjon av fast installerte brannoppdagelses- og brannalarmanlegg og røkvarslingsanlegg på fiske- og fangstfartøy

1. Generelt.

1.1. I medhold av § 15 skal fiske- og fangstfartøy være utstyrt med fast installerte brannoppdagelses- og brannalarmanlegg som angitt i forskriften.

1.2. Fremgangsmåten for typegodkjenning av slike anlegg vil fremgå av Bestemmelser for godkjenning av fast installerte brannoppdagelses- og brannalarmanlegg på fiske- og fangstfartøy.

1.3. Nedenstående retningslinjer angir en norm for hvordan installasjonen av slike anlegg bør utføres. Andre løsninger som gir en tilsvarende standard, kan godtas.

2. Retningslinjer for installasjon.

2.2.1. I motorrommet skal det installeres 1 stk. røkdetektor og 1 stk. varmedetektor. I fellesrom eller lugar installeres 1 stk. røkdetektor. Det installeres 1 stk. alarmorgan i styrehus og 1 stk. i innredning når hensyn tas til fartøyetets størrelse.

2.2.3.

2.2.4. Detektorer og alarmorganer monteres på vanntette koplingsbokser.

Bilag 1 til Del II. Rettledning for valg og plassering av detektorer i maskinrom

1. For å oppnå en optimal overvåking av maskinrom bør en fullstendig detektorinstallasjon bestå av en kombinasjon av:

- Termiske detektorer
- Røk/ione-detektorer
- Flammetektorer.

2. Fig. 1 (utelatt) viser et snitt av et typisk maskinrom med inntegnet plassering av de forskjellige detektortypene. I tilknytning til figuren er det nedenfor gitt en del generelle råd for bruk og plassering av detektorer.

Termiske detektorer.

Denne detektortypen egner seg best for mindre rom med liten eller ingen ventilasjon og hvor det er mulig å montere detektoren i lav høyde over overvåkningsobjektet.

Røk/Ione-detektorer.

Disse detektorene har et mer generelt anvendelsesområde og kan brukes stort sett i hele maskinrommet med relativt høy følsomhet. Man bør dog unngå å bruke røk/ione- detektorer i områder med særlig høy ventilasjon samt i områder hvor det normalt vil forekomme fri eksos fra tid til annen.

Flammedetektorer.

Flammedetektoren er den som reagerer hurtigst på en brann hvor det er snakk om flammer, og den er også upåvirket av ventilasjonsforholdene. Den bør derfor anvendes for områder med et særlig høyt branntilbud (topp av hovedmotor, hjelpemotorer/generatorer, kjeler etc.) og for områder hvor forholdene vanskeliggjør bruk av de to førstnevnte detektortypene.

3. Plassering av Røk/Ione-detektorer.

For å sikre en optimal plassering av røk-detektorene bør den endelige plasseringen av disse baseres på røkprøver under normale driftsforhold. Derfor anbefales det i første omgang å montere disse detektorene med «løse» sløyfekabler slik at de siden kan flyttes innen et rimelig område basert på røkprøvene.

4. Det anbefales at detektorinstallasjonen baseres på universal-sløyfer med universalsokler slik at man kan bytte ut en detektortype med en annen på et senere stadium dersom erfaringene skulle tilsi det.

Bilag 2 til Del II. Retningslinjer for godkjenning av installert branndeteksjons- og varslingsutstyr.

Før en branndeteksjons- og varslingsinstallasjon kan godkjennes, skal den ferdige installasjon underkastes:

- a) Funksjonsprøver
- b) Følsomhetsprøver.

Endelig godkjenning er avhengig av positivt resultat fra disse prøver.

1. Funksjonsprøver.

1.1. Funksjonsprøver av sentralutstyr, strømforsyning og samtlige varslings-/alarmorganer.

Disse prøver skal omfatte alle kontroll-, feilvarslings- og alarmfunksjoner. Alarm- og sløyfefeilsfunksjoner skal prøves ved simulering på sentralutstyrets sløyfeinnganger. Funksjonsprøving av strømforsyningen skal omfatte automatisk overgang fra primær- til reservestrømforsyning, samt maksimalbelastningsprøver av begge strømforsyninger, som skal ha en varighet av minst 30 minutter for primærforsyning og 5 minutter for reserveforsyning.

Funksjoner som lukking av dører, viftestopp etc. skal kontrolleres på de respektive steder.

1.2. Funksjonsprøver av detektorsløyfer.

Disse prøver skal omfatte prøving av samtlige detektorer på samtlige sløyfer. Ikke-resetbare, termiske detektorer (smelteledds-detektorer o.l.) kan prøves ved simulering på detektorens tilkoplingspunkter. Andre termiske detektorer prøves med varmluft e.l. Røyk- og flammedetektorer prøves ifølge produsentens beskrivelse.

På minst to av sløyfene skal det kontrolleres at deteksjonsevnen er intakt selv ved sløyfebrudd, dersom ikke sløyfebrudd automatisk gir brannalarm.

2. Følsomhetsprøver.

2.1. Til følsomhetsprøvene skal det anvendes en standard prøvebrann, definert som følger:

Åpent, kvadratisk stålkår med mål 300 x 300 x 150 mm fylt med 1 liter dieselolje og 0,25 kg twist som spres jevnt i karet. Under prøvene skal temperaturen i dieseloljen være minst 50 °C, og ikke mer enn 60 °C ved antennelse.

2.2. Følsomhetsprøvene av deteksjonsanlegget i maskinrommet utføres ved å plassere prøvebrannen i forskjellige relevante posisjoner i maskinrommet, og minste krav til følsomhet er da at anlegget utløses innen 3 minutter, uansett posisjon av prøvebrann.

Disse prøvene skal utføres i minst fem forskjellige posisjoner, herunder områdene ved toppen av hovedmotor(er), ved hjelpemotorer/generatorer og ved oljefyrte kjeler.

2.3. Følsomhetsprøvene skal utføres ved normale driftsforhold under full fart og full ventilasjon.

Vedlegg 6. Prosedyrer for utførelse av krengeprøver og deplasementsmålinger for norske skip

Bestemmelse av lettskipsvekt og -tyngdepunkt

1. Innledning

I henhold til Norske forskrifter for bygging av norske passasjer-, lasteskip og lektere samt for fiske- og fangstfartøy gjelder bl.a. følgende hovedprinsipper for å fastlegge og godkjenne lettskipsvekt og tyngdepunkt:

- Utførelsen skal være i henhold til Sjøfartsdirektoratets prosedyrer og resultatene skal fylles ut i fastsatt skjema.
- Lettskipsberegningen skal være godkjent av Sjøfartsdirektoratet før skipet settes i fart.
- Hvis skipets utforming er slik at det er grunn til å tro at en krengeprøve utført etter vanlige prosedyrer ikke vil gi pålitelige lettskipsdata, skal Sjøfartsdirektoratet kontaktes.

Hensikten med disse retningslinjene er å sikre nøyaktigheten av funnet lettskipsvekt og -tyngdepunkt, og utgjør prosedyrene omtalt ovenfor. Dette heftet er basert på kapittel 7 i IMO Res. A.749(18), «Code on Intact Stability for All Types of ships Covered by IMO Instruments». Selv om denne IMO-resolusjonen primært er skrevet for større skip, vil disse prosedyrene også kunne benyttes for skip med en lengde under 24 m, når det tas nødvendige hensyn for å sikre nøyaktigheten under utførelsen. IMO-koden inneholder også et vedlegg med mer praktisk veiledning for utførelse. Selv om vedlegget ikke inngår som en del av disse retningslinjene, vil Sjøfartsdirektoratet anbefale at det gjennomleses som supplerende veiledning ved planlegging av krengeprøver og deplasementsmålinger.

Selv om en gjennomføring i henhold til disse retningslinjene skal gjøre det mulig å oppnå en rasjonell og nøyaktig deplasementsmåling og krengeprøve, vil det kunne forekomme tilfeller der alternative prosedyrer eller arrangementer kan være like effektive, og i enkelte tilfeller nødvendige. For å unngå forsinkelser må imidlertid alle vesentlige avvik fra disse retningslinjene presenteres for Sjøfartsdirektoratet på forhånd, og i rimelig tid før gjennomføringen. Sammen med slike innsendelser skal det fremlegges forslag til de løsninger som velges for å oppnå en likeverdig grad av nøyaktighet.

For lasteskip, unntatt offshorefartøy, med en bruttotonnasje på 500 eller mer, og som er registrert i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS), har skipets classeselskap en generell autorisasjon til å opptre på vegne av Sjøfartsdirektoratet. For slike skip skal avvik fra disse retningslinjene forelegges classeselskapet til vurdering. Classeselskapene kan for øvrig forlange dokumentasjon i henhold til sine egne retningslinjer.

Som et alternativ til disse retningslinjene kan kap. 7 og Annex 1 i IMO Res. A.749(18) benyttes, hvis de følges i sin helhet.

2. Definisjoner

Administrasjonen: Sjøfartsdirektoratet.

Godkjent: Godkjent av Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger.¹

Krengeprøve: Finne beliggenheten av skipets vertikale tyngdepunkt i en gitt tilstand, normalt ved å flytte en serie med kjente vekter tverrskips og så måle den tilhørende forandringen i statisk likevektsvinkel for skipet. Lettskip: Et ferdig utrustet skip, men uten forbruksvarer, stores, last, mannskap og deres effekter, og uten noen ombordværende væsker, med det unntak at væsker som inngår i maskineri og systemer, f.eks. smøreolje og hydraulikkolje, skal være oppfylt til normalt driftsnivå.

Deplasementsmåling: Fastlegge skipets flytestilling samt masse, langskips, tverrskips og vertikal posisjon av alle vekter som skal tas ombord, tas i land eller flyttes, slik at lettskipets deplasement og tyngdepunkt kan beregnes ut fra den aktuelle tilstanden. Det kan bli nødvendig å fastlegge tverrskips beliggenhet av tyngdepunktet for skip som er asymmetriske om senterplanet og hvor arrangement eller utrustning er slik at skipet vil kunne få permanent slagside på grunn av usymmetrisk plassering av vekter.

Besiktelsesmann: Besiktelsesmann fra Sjøfartsdirektoratet eller en annen person oppnevnt på vegne av Sjøfartsdirektoratet.

¹ For lasteskip, unntatt offshorefartøy, med en bruttotonnasje på 500 eller mer og som er registrert i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS), har classeselskapene en generell bemyndigelse til å opptre på vegne av Sjøfartsdirektoratet.

3. Ansvarsfordeling

I henhold til Norske forskrifter er det verkstedet som er ansvarlig for å påse at det blir avholdt deplasementsmålinger og krengeprøver for skip som bygges eller ombygges i Norge. Er skipet i utlandet påhviler dette reder.

Det skal være oppnevnt en kvalifisert person for å forestå planlegging og gjennomføring. Dette kan være en representant for verksted eller rederi eller en skipsteknisk konsulent som opptre på deres vegne. Denne personen har ansvaret for å:

Sikre at alle nødvendige forberedelser er gjort før besiktelsesmannen ankommer.

Administrere og koordinere gjennomføringen av deplasementsmålingen og krengeprøven. Samle inn resultatene fra alle målinger så snart disse foreligger.

Bearbeide resultatene så raskt som mulig, slik at eventuelle feil og unøyaktigheter oppdages på et tidlig tidspunkt.

Oversende rapport til besiktelsesmannen for godkjenning, i rimelig tid før skipet er planlagt å avgå.

Besiktelsesmannen skal:

- Være tilstede og notere all informasjon som er nødvendig for godkjenning av rapporten.
- Godkjenne rapporten, hvis gjennomføringen og resultatene er akseptable.
- Besiktelsesmannen kan forbeholde seg retten til å forelegge rapporten for aktuell fartøysavdeling for vurdering hvis han er i tvil.
- Oversende en kopi av godkjent rapport sammen med en kopi av godkjennelsesbrevet til aktuell fartøysavdeling.

I tilfeller der en besiktelsesmann er oppnevnt på vegne av Sjøfartsdirektoratet (med unntak av lasteskip med en bruttotonnasje på 500 eller mer og registrert i NIS), skal besiktelsesmannen:

- Attestere at innholdet i rapporten stemmer overens med hans egne notater og at de fastsatte prosedyrene ble fulgt.
- Oversende rapporten i 3 eksemplarer til Sjøfartsdirektoratets hovedkontor for godkjenning.

4. Forberedelser til deplasementsmålinger

4.1 Begjæring om besiktelse

En besiktelsesmann skal være tilstede for å attestere deplasementsmålinger og krengeprøver, og resultatene skal sendes ham for godkjenning.

Skriftlig begjæring om besiktelse skal sendes Administrasjonen i rimelig tid før utførelsen. For skip registrert i det ordinære norske registret (NOR) sendes begjæringen til den lokale stasjonen av verkstedet, hvis skipet bygges i Norge, og til Sjøfartsdirektoratets hovedkontor av rederiet hvis dette skjer i utlandet.

For lasteskip med en bruttotonnasje på 500 eller mer, og som er registrert i NIS sendes begjæring til skipets klaseselskap, i henhold til selskapets egne prosedyrer.

Informasjon som skal følge begjæringen

Skriftlig begjæring skal inneholde følgende informasjon:

- Skipets navn og kjenningssignal, ev. byggenummer og verksted.
- Dato, tidspunkt og sted for besiktelse.

Informasjon om krengevektene, i tilfelle krengeprøve:

- Type vekter
- Mengde (antall og vekt av hver enkelt)
- Bekreftelse (sertifikater) på vektene
- Måte vektene tenkes flyttet på (f.eks. sliske eller kran)
- Masse og plassering av rette- eller trimmevekter
- Forventet maksimal krengevinkel til hver side
- Tilnærmet plassering og lengde av pendler
- Informasjon om alternative metoder hvis en pendel skal erstattes med inklinometer e.l.
- Forventet trim
- Forventede tankinnhold
- Forventede mengder vekter som skal på land, tas ombord eller flyttes i forbindelse med lettskipsberegningen
- Informasjon om eventuell programvare som tenkes brukt i forbindelse med beregningene
- Navn og telefonnummer til ansvarshavende for prøven.

4.2 Skipets tilstand

Skipet skal være så komplett som mulig på prøvetidspunktet, men en viss fleksibilitet vil kunne aksepteres når dette er nødvendig for å unngå forsinkelser ved overlevering eller når skipet skal settes i fart igjen. Omfanget og typen arbeide som står igjen (manglende vekter) vil imidlertid ha betydning for nøyaktigheten av prøven, så det vil være nødvendig å være realistisk i slike vurderinger. Hvis vekt eller tyngdepunkt av manglende vekter ikke lar seg fastslå med rimelig sikkerhet, vil unøyaktighetene bli redusert dersom utstyret kommer på plass før prøven.

Midlertidig utstyr, redskapskasser, sand, søppel o.l. om bord skal være redusert til et absolutt minimum før prøven.

Alt bunnvann skal være lenset over bord.

Rørsystemer og systemtanker skal være fylt til normalt driftsnivå.

Alle rom og tanker skal være klargjort for inspeksjon. Mannlokk til tørrtanker og til tanker som er planlagt tomme skal åpnes. Slike rom og tanker skal være utluftet og gassfri, slik at man ikke utsettes for fare under inspeksjonen. Et godkjent eksplosjonssikkert måleinstrument for kontroll av oksygenmengden og farlige gasser skal være tilgjengelig under inspeksjonen.

Dekk skal være drenert for vann. Oppsamlet vann på dekk kan danne lommer og forflytte seg på samme måten som fri overflate i en tank. Regn, snø eller is som måtte ha samlet seg ombord skal være fjernet før prøven.

En trim på opptil 1prosent av LPP vil vanligvis kunne aksepteres hvis det bare foreligger hydrostatiske data for null trim. I motsatt fall må hydrostatiske data beregnes for trimmet vannlinje. Det må imidlertid utvises en viss forsiktighet ved bruk av denne «tommelfingerregelen», slik at det ikke introduseres feil, f.eks. ved at vannlinjearealet endrer seg vesentlig under krengeing.

Sjøvannets egenvekt skal måles.

4.3 Tanker

Forventet væskemengde i tankene inngår i planleggingen av prøven. Tanker skal fortrinnsvis være tomme og rengjort, alternativt skal de være helt fulle. Antall fulle tanker skal begrenses så langt det er praktisk mulig. I tilfeller der deplasementsmåling aksepteres som erstatning for krengeprøve på nybygg gjelder samme begrensninger i tankinnhold som for krengeprøve, ref. 4.5.

Fylte tanker skal ikke inneholde luftlommer som følge av trim eller uhensiktsmessig plassering av lufterør. Tanker som er mindre en 100 prosent fulle (f.eks. de 98prosent som ofte brukes i lastetilstander) er ikke akseptable. Før tankene peiles bør skipet krenge til begge sider og trimmes som nødvendig for å unngå luftlommer.

Det skal i god tid før prøven oversendes en liste over planlagte tankinnhold til besiktelsesmannen. Listen skal også gi nødvendig informasjon om hvilke prosedyrer som vil bli brukt for å bestemme tankinnholdene og deres tyngdepunkter.

Hvis det totale tankinnholdet overstiger 20 prosent av skipets deplasement skal egenvekten av tankinnholdene kontrollmåles.

Forbindelser, inklusive manifolder, mellom tanker som inneholder væske skal være stengt før prøven, og betjeningsorganene låst for å unngå utilsiktet åpning.

Uansett begrensningene i disse retningslinjene må det påses at tankinnholdene er tilstrekkelige til å sikre nødvendig stabilitet under målingene.

4.4 Dypgangsmålinger

Før avlesning bør vanndybden kontrollmåles som nødvendig for å sikre at fartøyet ikke vil berøre bunnen.

Dypganger og fribord skal måles før prøven, og ved krengeprøver umiddelbart før vektsflyttingene. Det bør gjøres en sjekk av verdiene etter prøven for å verifisere at det ikke har inntruffet forandringer i dypgang og trim under deplasementsmålingen eller krengeprøven.

Hvis mulig skal en liten båt være tilgjengelig ved dypgangs- og fribordsavlesningene. For å lette avlesningene i tilfelle urolig sjø kan dypgangsavlesningene gjøres ved hjelp av et klart plastikkør, strupet i den nedre enden.

Som et minimum skal det avleses dypganger ved dypgangsmerkene forut og akter i tillegg til fribord på begge sider midtskips. For større skip, eller når det kan forventes at skipet har hogging eller sagging, skal det tas tilleggsavlesninger av fribordet omtrent halvveis mellom midtskips og forre og aktre dypgangsmerker.

Dersom det ikke har vært kontrollert at dypgangsmerkene er riktig plassert, må det gjøres tilleggsavlesninger av fribordet, fortrinnsvis nær dypgangsmerkene hvis skrogformen tillater dette.

Dersom skipet har trim må langskips beliggenhet av alle avlesninger verifiseres, slik at verdiene kan korrigeres relativt til referanseplanene i skipets hydrostatiske beregninger. Langskips beliggenhet skal alltid kontrolleres nøye for skip med spring.

Har skipet betydelig trim, kan det være nødvendig å korrigere avlesningene for trimvinkelen, avhengig av dypgangsdefinisjonen i de benyttete hydrostatiske data.

Hvis fribord ikke avleses fra dekkshjørnet, må det vertikale referansepunktet kontrolleres.

4.5 Tilleggsbestemmelser for krengeprøver

Flyttbare gjenstander

Overtallig mannskap eller personell som ikke er direkte involvert i krengeprøven skal ikke være ombord under prøven.

Gjenstander som kan svinge eller forskyve seg må sikres. Kraner, bommer, gaffeltrucker o.l. skal plasseres og sikres i sin posisjon når fartøyet er underveis.

Lukedecksler som ikke behøves åpne under prøven skal skalkes i sin plassering når fartøyet er underveis.

Antallet slakke tanker skal være et absolutt minimum. Viskositeten av væsken, nivået og formen på tanken skal da være slik at fri overflate lar seg bestemme nøyaktig. Normalt vil bare en eller to av følgende tanktyper tillates delvis fylt:

- Ferskvannstank
- Brennstofftank
- Dagtank.

For å oppnå pålitelige korreksjoner for fri overflate i eventuelle slakke tanker, skal disse være fylt innenfor disse grensene:

- Dyptanker: 20 prosent–80 prosent fulle
- Dobbeltbunnstanker: 40 prosent–60 prosent fulle.

Tanker som ikke er beregnet for føring av væsker skal alltid være tomme.

Antall fulle tanker skal begrenses til det minimum som er nødvendig for å sikre tilstrekkelig stabilitet under prøven.

Fortøyninger

Skipet skal fortøyres i et stille beskyttet område, fritt for ytre påvirkninger slik som bølger og propellervann fra passerende fartøy eller utslipp fra pumper og avløp på land. Tidevannsforholdene og skipets trim bør tas i betraktning. Skipet skal fortøyres slik at det kan krenge fritt til begge sider under krengeprøven. Gangveier skal tas på land. Kabler, slanger o.l. fra land skal reduseres til et minimum, og skal holdes slakke gjennom hele forsøket.

Skipet skal være mest mulig opprett, og dypgangen skal være slik valgt at brå endringer i vannlinjearealet

ikke vil påvirke resultatene når skipet krenge fra side til side. Når krengevektene står i utgangsstilling kan en slagside på inntil en halv grad til en side aksepteres.

Krengevekter

Mengden vekter som benyttes skal være tilstrekkelig til å sikre en krengeing på minimum 2 grader, maksimum 4 grader til hver side. For store skip, slik som tank- og bulkskip, vil imidlertid en største vinkel på 1,5 grader kunne aksepteres.

Krengevektene skal være kompakte og ha en slik utforming at deres tyngdepunkt lar seg fastslå nøyaktig. Hver vekt skal merkes med en identifikasjon og sin egen masse. Hvis det ikke kan forelegges pålitelig informasjon om vektene til besiktelsesmannen, må disse kontrollveies på nytt før prøven.

Krengevekter av porøst materiale som kan absorbere vann skal alltid veies før prøven, og bruken vil være betinget av at forholdene er slik at ytterligere absorpsjon ikke kan finne sted.

En kran med tilstrekkelig løfteevne og utlegg, eller annen pålitelig metode, skal benyttes for effektiv og sikker flytting av vektene under krengeprøven. Bruk av skipets egne kraner eller bommer vil normalt ikke være akseptabelt.

Vannballast blir generelt ikke god tatt som krengevekter. For store skip vil pumping av vann mellom rettsidete tanker kunne tillates etter forutgående søknad til Administrasjonen, og da bare hvis det ikke er praktisk mulig å bruke faste vekter. I slike tilfeller er det vesentlig at det er utarbeidet nøyaktige peiletabeller. Egenvekten av ballastvannet skal måles nøyaktig og grenledninger som ikke skal benyttes under forsøket skal være blindflenset.

Pendler

Minimum to pendler skal benyttes for å kunne avsløre feil avlesning ved en av dem. Pendlene skal plasseres i ly for vind.

Pendlene skal ha tilstrekkelig lengde til å oppnå et største utslag til hver side på minst 15 cm. For å forsikre seg mot sammenblanding av resultatene anbefales det at pendlene plasseres så langt fra hverandre som praktisk mulig.

Bruk av inklinometer eller U-rør vil kunne aksepteres i hvert enkelt tilfelle. Slike instrumenter skal imidlertid alltid benyttes i kombinasjon med minst en pendel.

Det bør være opprettet effektiv to-veis kommunikasjon mellom en sentral kontrollstasjon og de som flytter vektene samt mellom den sentrale kontrollen og pendelstasjonene. En enkelt person i kontrollstasjonen skal ha full styring med alt personell som er involvert i prøven.

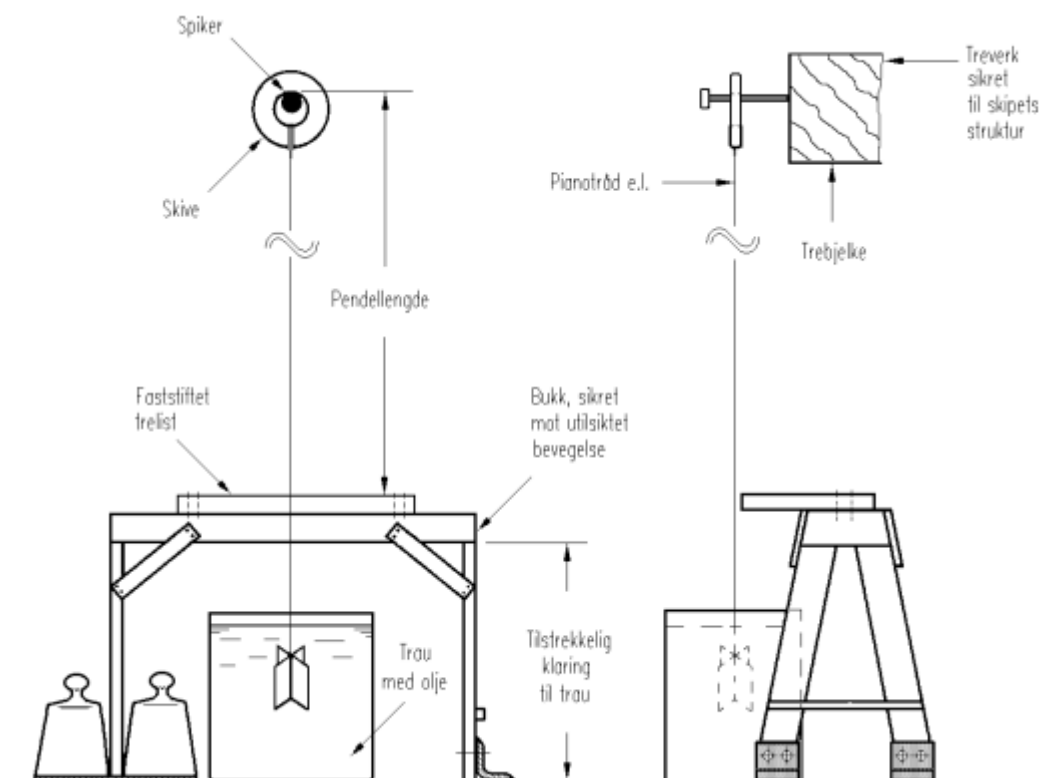

Fig. 1 Anbefalt opprigging av pendel.

Bruk av U-rør

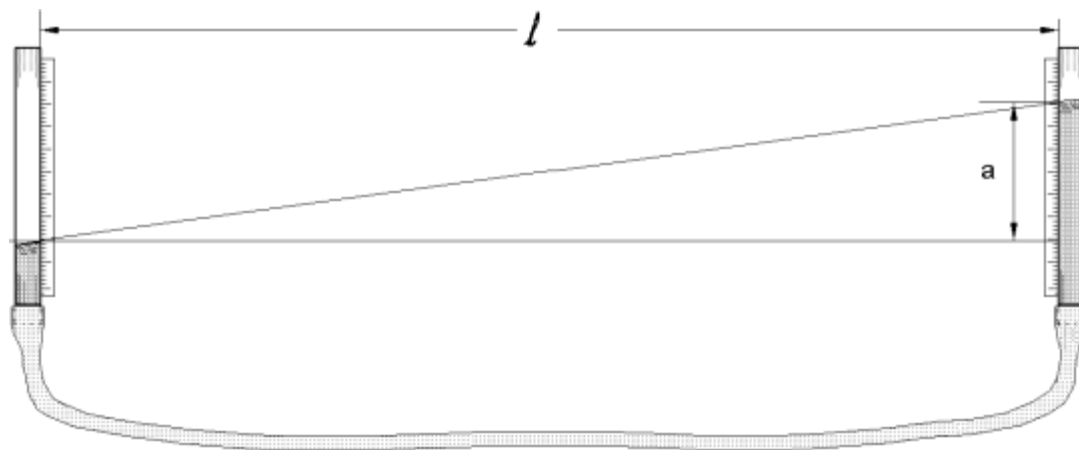

Fig. 2 Avlesning av U-rør.

Hvis det brukes U-rør til erstatning for en pendel gjelder følgende:

- De vertikale endene av systemet skal festes forsvarlig så langt ute i borde som mulig. Uansett skal den horisontale avstanden være tilstrekkelig til å sikre at det oppnås en nivåforskjell på minst 15 cm mellom opprett tilstand og største krengevinkele til hver side.
 - Det må sikres at de vertikale endene er lange nok til å sikre at vann ikke renner over eller forsvinner fra systemet.
 - Et arrangement for måling av utslag skal være fastmontert i begge ender.
 - Hele systemet skal lages av klare plastikkør og slanger, slik at det lar seg kontrollere for luftlommer.
- En liten mengde blekk eller annet fargestoff kan tilsettes vannet for å lette avlesningene.

Inklinometre

En kopi av kalibreringsbevis fra en institusjon som kan aksepteres av Administrasjonen skal overleveres besiktelsesmannen før prøven. I tillegg kreves det at de målte verdiene vil samsvare med de som avleses ved hjelp av en pendel.

Nøyaktigheten av instrumentet skal være i størrelsesorden $\pm 0,01$ grad.

4.6 Nødvendig underlagsmateriale

Ansvarshavende for krengeprøven bør ha følgende informasjon tilgjengelig under prøven:

- Linjetegning
- Hydrostatiske data
- Generalarrangement som viser dekk, lasterom, innerbunn etc.
- Kapasitetsplan som viser kubikk og tyngdepunktsbeliggenhet av lasterom, tanker o.l.
- Peiletabeller
- Skisse over dypgangsmarker
- Dokkingstegning med profil av kjøll og korreksjoner ved dypgangsmarker, hvis utarbeidet.

5. Gjennomføring av krengeprøven

5.1 Krav til utførelse

En normal krengeprøve består av minst 8 adskilte vektsflyttinger, der flytt nr. 8 skal utgjøre en etterkontroll av nullpunktet. Akkumulert tangens til krengevinkele og akkumulert krengemoment skal plottes i et diagram etter hvert flytt. Vektsflyttingene skal arrangeres slik at det oppnås mellomliggende verdier mellom nullpunktet og største utslag til hver side. Dette for å kunne påvise et lineært forløp.

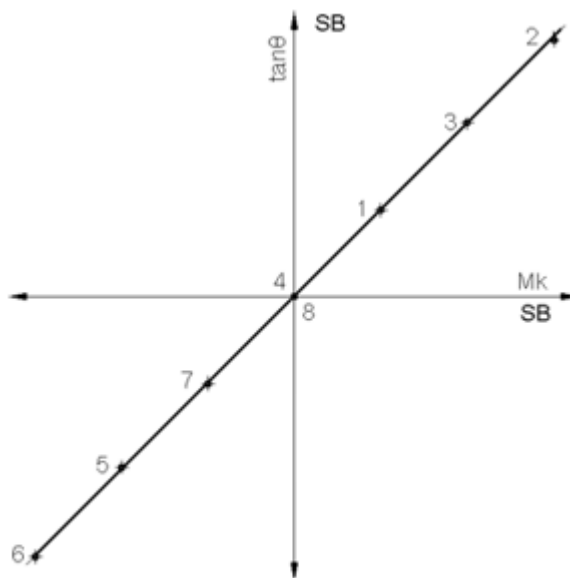

Fig. 3 Anbefalt forløp

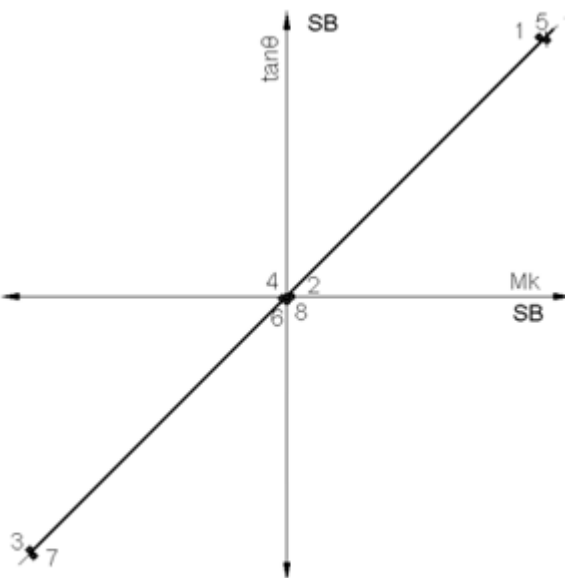

Fig. 4 Uakseptabel fordeling av punkter

Krengeprøven skal ikke anses å være komplett før det er oppnådd 8 akseptable punkter. Hvis det ikke kan trekkes en tilnærmet rett linje gjennom punktene må de flyttingene som avviker gjentas. Eventuelt må feilkildene finnes og rettes.

Det å utelate plotting og bare foreta en ren beregning av skipets metasenterhøyde (f.eks. gjennomsnittet av enkeltavlesninger eller «minste kvadraters metode») er uakseptabelt, fordi eventuelle avvik da vil kunne bli skjult i resultatet.

Ugunstige vær- og sjøtilstander kan føre til en uakseptabel grad av nøyaktighet, f.eks. på grunn av vanskeligheter med dypgangs- og fribordsmålinger, irregulære pendelbevegelser og variable ytre påvirkninger. Hvis forholdene er

slik at det er grunn til å tro at det ikke vil være mulig å oppnå nøyaktige resultater, skal prøven utsettes hvis skipet ikke kan forhalles til et bedre egnet sted. Det at man ikke oppnår et rettlinjert plott under vanskelige værforhold kan tas som en indikasjon på at det ikke vil være mulig å oppnå pålitelige resultater.

Målinger av vinkelutslag skal foretas ved minst to uavhengige stasjoner. Dersom plottene fra disse ikke samsvarer, må årsaken finnes, rettes og prøven gjentas eller utsettes om nødvendig. Hvis det brukes mer enn to målestasjoner vil det være tilstrekkelig at to av dem samsvarer.

Alle opplysninger fra krengeprøven skal føres inn i en rapport utformet som bestemt av Sjøfartsdirektoratet og oversendes besiktelsesmannen. Med mindre annet er akseptert skal rapporten baseres på standardformularet «Rapport om krengeprøve og beregning av lettskipsdata» (Rapport 79).

Alle beregninger som utføres i forbindelse med gjennomføringen av krengeprøven og ved utarbeidelsen av rapporten kan gjøres ved hjelp av et passende EDB-program. Utskrifter generert av et slikt program og eventuelle supplerende opplysninger kan tas inn i eller legges ved rapporten, forutsatt at de er oversiktlig utskrevet og omfatter de samme opplysningene i samme omfang og rekkefølge som i standardformularet.

5.2 Tolkning av plottete avlesninger

Nedenfor er vist noen eksempler på plott som ikke viser korrekte forløp, samt sannsynlige årsaker og forslag til korrigerende tiltak.

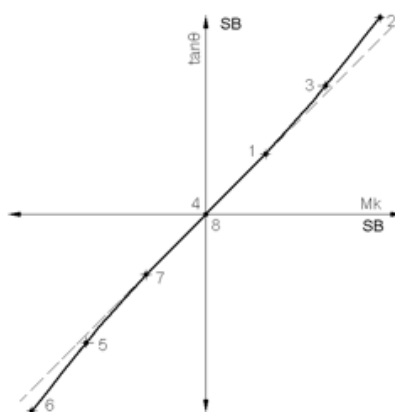

Fig. 5

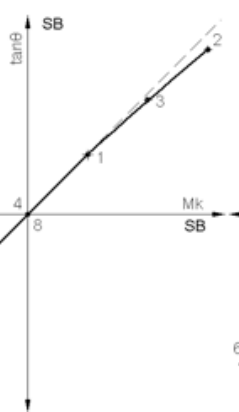

Fig. 6

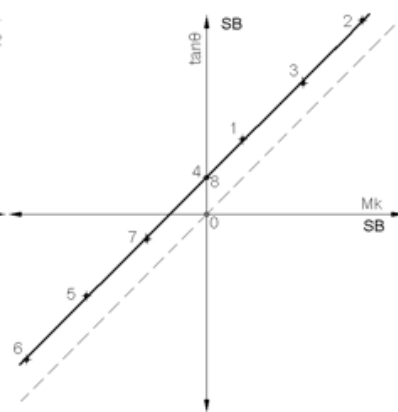

Fig. 7

Fig. 5: For mye fri overflate. Etterkontroller alle tanker, kofferdammer og tanktoppen. Lens eller topp opp som nødvendig. Foreta ny dypgangs- og fribordsmålinger og gjenta alle vektsflyttinger.

Fig. 6: Skipet har berørt bunn eller kai, eller har vært holdt igjen av fortøyingene. Lodd vanndybden og kontroller trossene. Gjenta flytt 2 og 3.

Fig. 7: Konstant vindmoment påført etter at nullpunktet ble avsatt. Et slikt plott kan aksepteres.

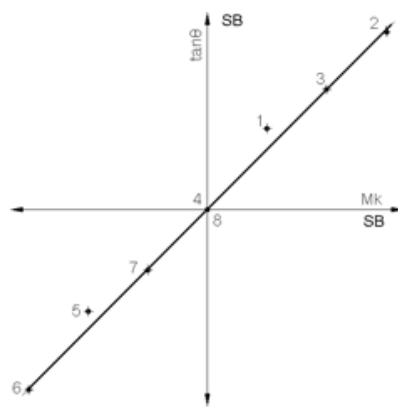

Fig. 8

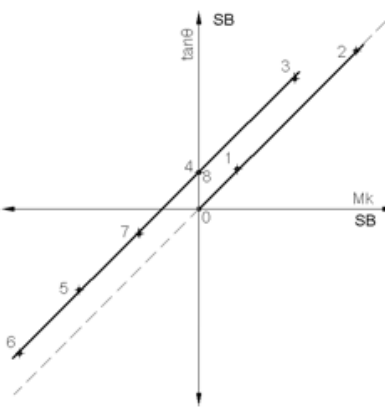

Fig. 9

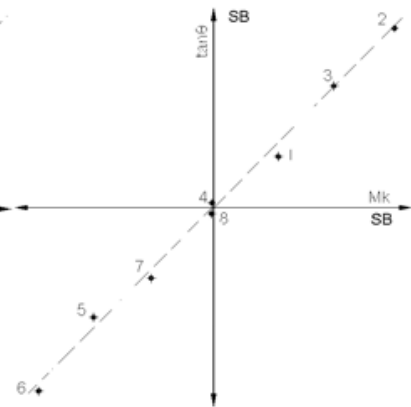

Fig. 10

Fig. 8: Vindkast fra BB. Repeter flytt 1 og 5.

Fig. 9: Hvis bare på en pendel: Avlesningsutstyret eller selve pendelen har forskjøvet seg mellom flytt 2 og 3. Bruk data fra den andre pendelen hvis det er oppnådd en rett linje der og alle linjer forøvrig har samme stigning. Hvis alle pendlene: Sannsynligvis vind som på fig. 7.

Fig. 10: Tilfeldige avvik: Hvis unøyaktighetene ikke lar seg knytte til noen spesiell årsak kan man legge til ekstra flytt til begge sider inntil man oppnår en klarere tendens. Stigningen på alle pendler må da være sammenfallende.

5.3 Spesielle hensyn ved bruk av U-rør

Systemet skal kontrolleres grundig for luftblærer før vektsflyttingene.

Vannivået skal noteres på begge sider for hver flytting, og differanse sjekkes som en sikkerhet for at det ikke har lekket ut vann fra systemet. I motsetning til en pendel skal U-rør leses av på to steder for hvert flytt. Det er dermed viktig å påse at man beholder et konstant krenagemoment når personer beveger seg tverrskips.

Hvis det er satt inn ventil e.l. i systemet for å dempe eventuelle oscillasjoner må det gis tilstrekkelig tid for utligning av nivået før hver avlesning foretas.

Vedlegg 7. Rapport om krengeprøve og beregning av lettskipsdata

For å lese rapportskjemaet se her:

1. Generelle opplysninger

Se pkt. 3 Andre opplysninger.

2. Fartøyet hoveddimensjoner

Se pkt. 3 Andre opplysninger.

3. Andre opplysninger

For å lese pkt. 1–3 se her:

4. Dypgangsavlesninger

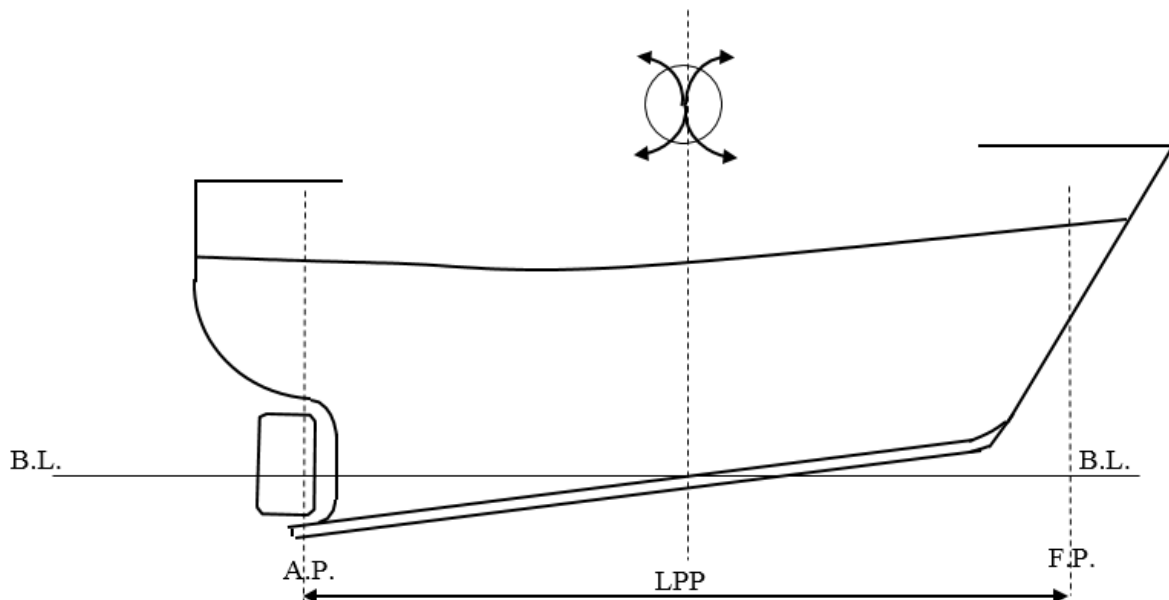

Fig. 1

På skissene skal følgende opplysninger angis:

1. Basislinje og langskips referanse i benyttede hydrostatiske data
2. Dypgangsmærkers plassering forut og akter (Fig. 1)
3. Dypgangsavlesninger ved dypgangsmærker
4. Fribordsavlesninger forut og akter (Fig. 1)

5. Fribordsavlesninger, styrbord og babord (Fig. 2 eller fig. 3)
6. Eventuelle andre referansepunkters plassering, langskips, tverrskips og vertikalt
7. Eventuelle avlesninger ved andre referansepunkter.

NB:

Om skipet har trim under prøven må det påses at målingene utføres mest mulig vinkelrett på basislinjen (parallel med spantene) og ikke vinkelrett på vannlinjen. Alternativt korrigeres avlesningene for trim.

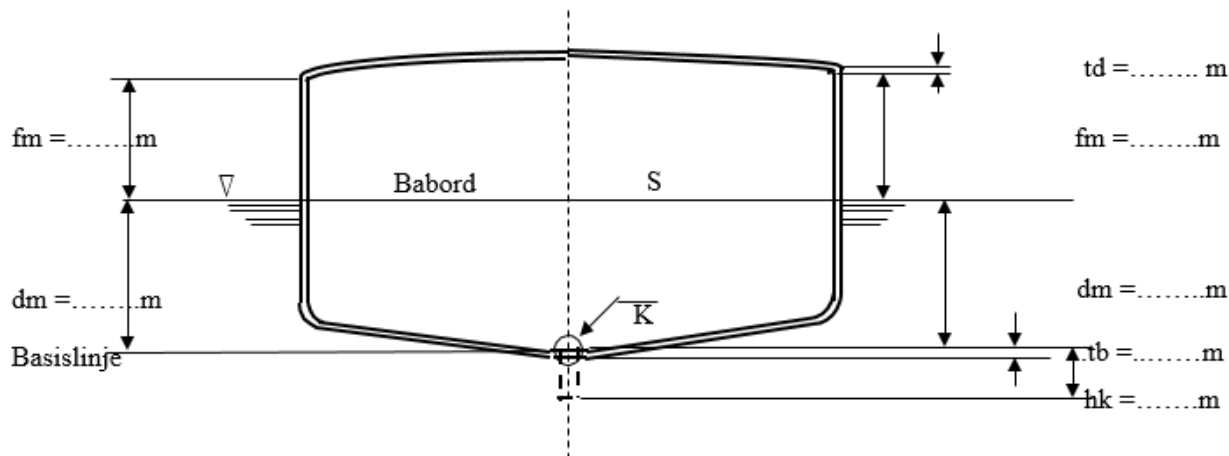

Fig. 2

Fartøy med platehud

Langskips beliggenhet av dette snittet, hvis ikke Lpp/2:	_____ m	fra:	_____
Ev. kontrollmål av dybde i riss ved dette snittet:	SB: _____ m	BB:	_____ m

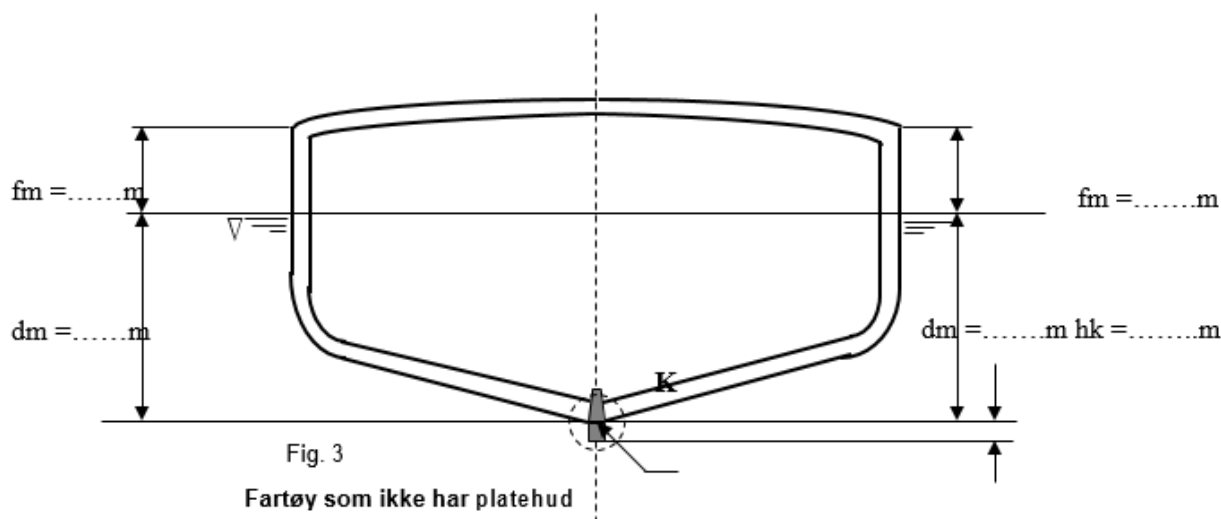

Fig. 3

Fartøy som ikke har platehud

Langskips beliggenhet av dette snittet, hvis ikke Lpp/2:	_____ m	fra:	_____
Ev. kontrollmål av dybde i riss ved dette snittet:	SB: _____ m	BB:	_____ m

Eventuell tilleggsinformasjon, skisser og lignende bes vedlagt.

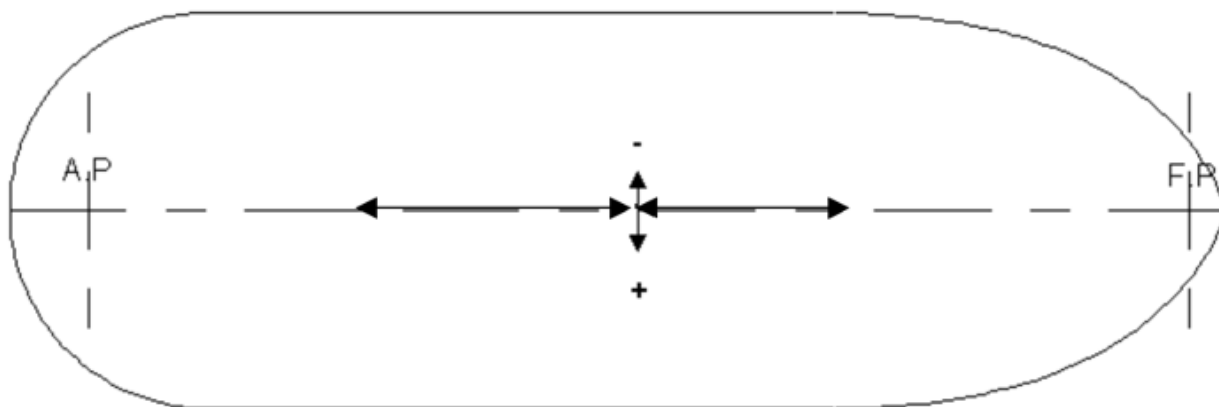
5. Hydrostatiske data for krengeprøvetilstanden

For å lese pkt. 5 se her:

6. Oversikt over krengevektene

Vekt nr.	Masse tonn	Materiale	Kontrollveiling	
			Dato	Inspektør

Plassering av vektene før første flytting (langskips og tverrskips).

7. Pendler

Pendel nr.	Lengde	Plassering
------------	--------	------------

Anm.: Hvis en pendel er erstattet med U-rør e.l. føres tverrskips avstand mellom målestasjonene opp som «lengde» i tabellen over. Skisse over arrangementet vedlegges rapporten.

8. Tanker til fradrag

For å lese pkt. 8 se her:

9. Rekkefølgen av flyttingen av vektene

Flytt nr.	Retning, markeres med piler BB (–)	C.L.	SB (+)	Vekt nr. flyttet
0				
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

10. Generelle krav til utførelse

Følgende punkter skal være kontrollert og funnet i orden av ansvarshavende for prøven før rapporten overleveres besiktelsesmannen for godkjenning:

1. Krengeingen skal normalt avleses ved minst to målesteder, hvorav minst en skal være en pendel.
2. Slagside før første flytt skal være minst mulig. Dersom summen av slagside og krengevinkel overstiger 5° til en side kan prøven ikke godkjennes uten eksakt beregning av rettende moment.
3. Prøven kan ikke godkjennes dersom slagside gjør at fartøyet ikke krenger forbi opprett tilstand.
4. Største vinkelutslag i begge retninger skal være fra 2° – 4° . For store skip (tankskip, bulkskip o.l.) kan $1,5^\circ$ aksepteres.

For ukonvensjonelle fartøy og fartøy med spesielt stor initialstabilitet (GM_T) kan andre verdier aksepteres hvis dette er avklart på forhånd.

5. Pendellengde og største krengende moment skal avstemmes mot hverandre slik at største avleste utslag ikke er mindre enn 150 mm.
6. Resultatene skal plottes suksessivt og prøven skal ikke avsluttes før det foreligger minst 8 avlesninger eksklusive startpunktet, disse ligger på en tilnærmet rett linje og det er samsvar mellom målestasjonene.
7. Differansen mellom faktisk trim og trimverdi i brukte hydrostatiske data skal ikke overstige $0,01 \cdot L_{pp}$.

11. Målt metasenterhøyde for skip som krenget

For å lese pkt. 11 se her:

Flytting av vekter mot SB gir positivt fortegn for (3), (6) og (9). Negativt fortegn ved flytting til BB. Akkumulert $\tan \Phi$ skal plottes suksessivt som funksjon av akkumulert moment.

12. Resultater fra krengeprøven

KMT for trimmet vannlinje		m
Beregnet GM_T , pendel 1	m m m]	
Beregnet GM_T , pendel 2		
[Beregnet GM_T , pendel 3		
Midlere GM_T		m
Korreksjon for fri overflate i tanker	+	m
Vertikalt tyngdepunkt over basis for skip som krenget		m

Hvis hydrostatiske data er beregnet for aktuell trim under prøven:

$$LCG = LCB - (KG - KB) \frac{t}{L_{pp}} \quad \text{m}$$

(Akterlig trim regnet negativ)

Hvis hydrostatiske data tas fra kurveblad/tabeller:

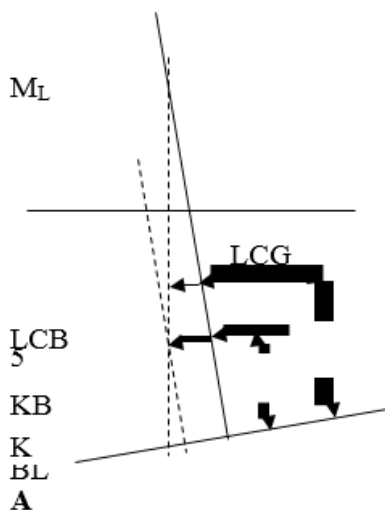
$$MCT1 = \frac{(KML - KG) * \Delta}{100 * LPP} \quad \text{tm/cm}$$

Vektstygdepunktets beliggenhet langs skips:

$$LCG = LCB - \frac{t * MCT1cm * 100}{\Delta} \quad \text{m}$$

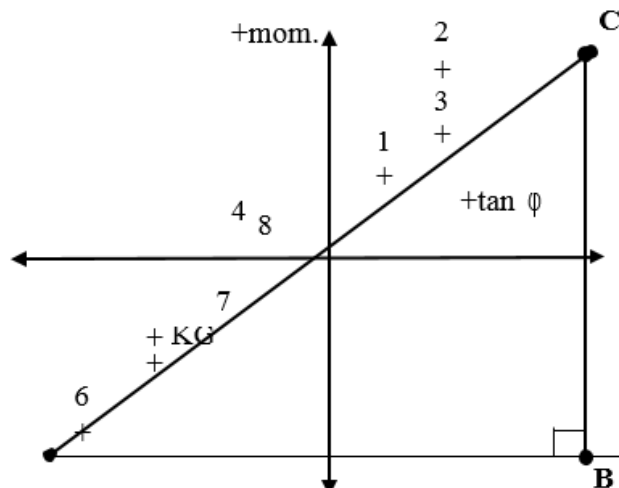
(Akterlig trim regnet negativ)

Beregning av LCG

Ved $L_{pp}/2$

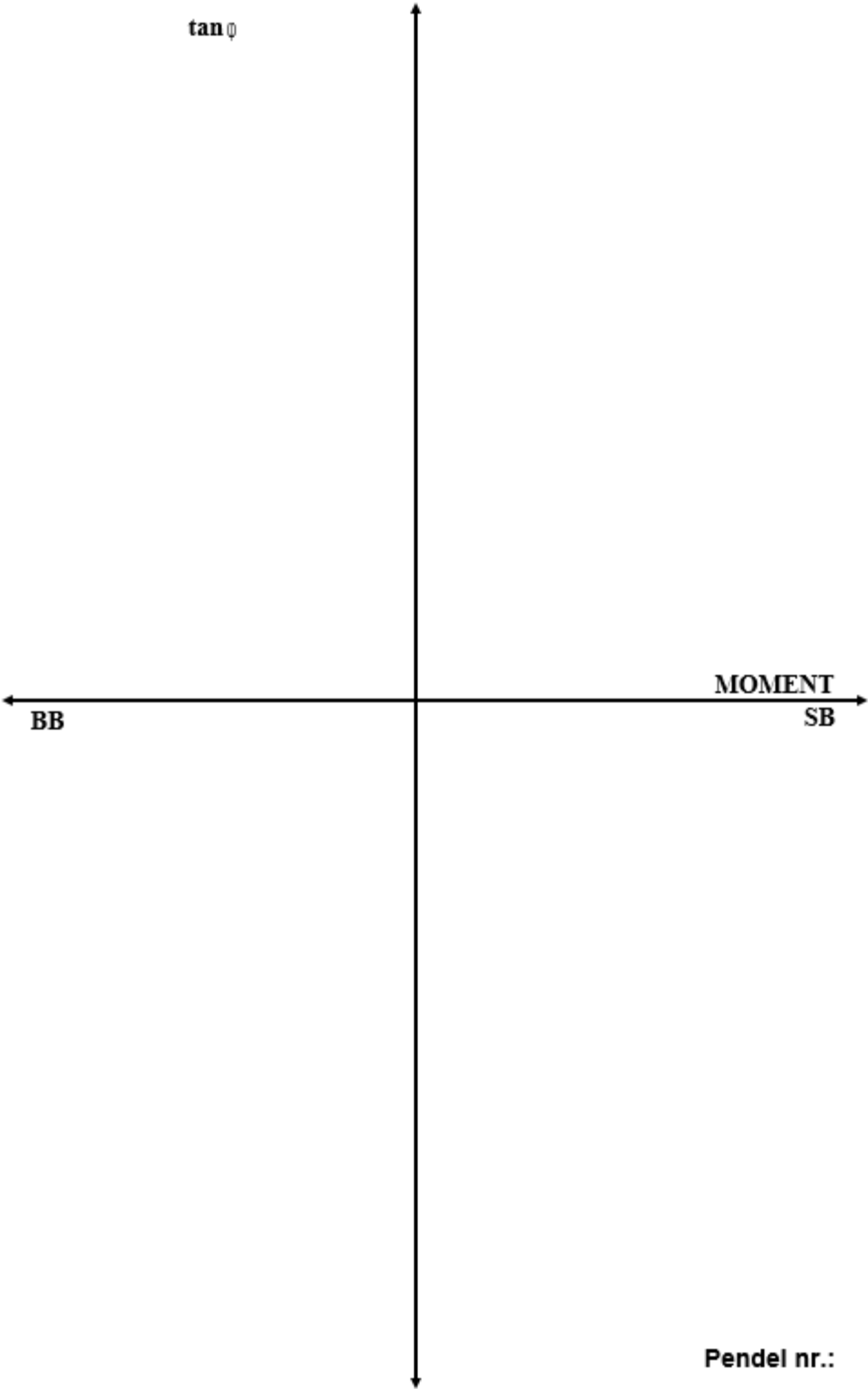
Grafisk metode som kan benyttes til beregning av GM

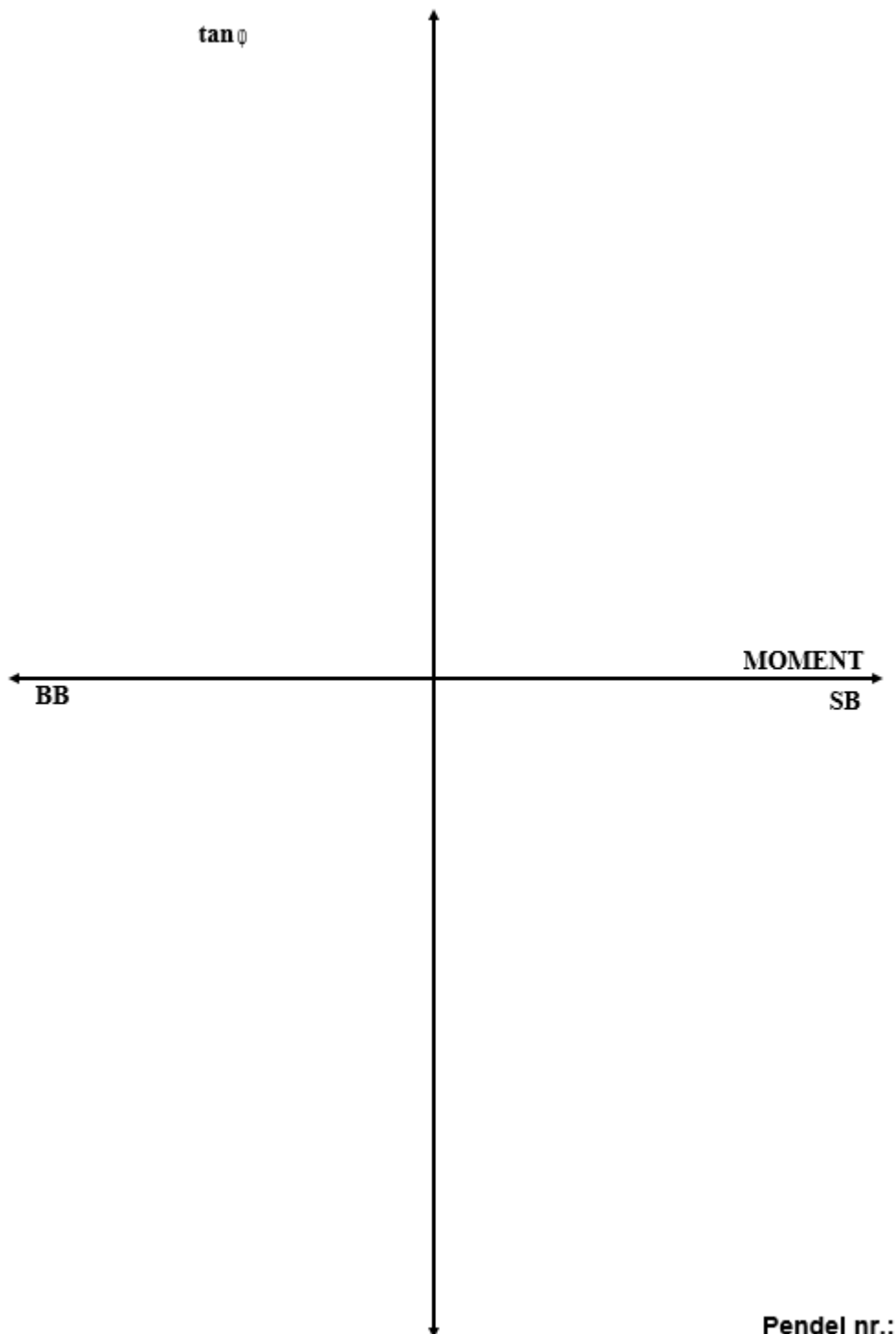

Legg en rett linje gjennom "middel" av de registrerte punkter.

Sett av to tilfeldige punkter A og C lengst mulig fra hverandre på den rette linjen.

$$GM = \frac{BC(tm)}{AB * \Delta(t)}$$

13. Beregning av lett skip

For å lese pkt. 13 se her:

14. Spesielle vekter som er regnet med i lett skip

Beregnet lett skip er fartøy uten last, brennolje, smøreolje, vannballast eller annen ballast som er flytende eller pumpbar, ferskvann, fødevann, septik, proviant og andre forbruksvarer samt mannskap, passasjerer og deres effekter. Minimumsbeholdning av fortøyningsgoods, reservedeler o.l. påbudt av Sjøfartsdirektoratet eller klassifikasjonsselskapet samt minimumsbeholdning av systemoljer i rørledninger etc. skal medregnes i lett skip.

Beregnet lett skip i denne rapporten inkluderer dessuten følgende gjenstander knyttet til spesielle operasjoner og som ikke skal medtas som separate laster i fartøyets lastekondisjoner:

Til installasjon skal det alltid benyttes godkjent kabel for lavspent skipsbruk. Krafttilførsel skal tas fra en sikret kurs over hovedbryter for hovedmotor. Kabeldimensjon skal være i henhold til maksimum strømtrekk fra brovaktalarmen.

2.4. Tilkobling

Brovaktalarmen kobles slik at enheten alltid er tilkoblet spenning når fartøyets hovedmotor er i gang, eller når fartøyets propell er tilkoblet. Når brovaktalarmen er tilkoblet og funksjonsklar skal dette indikeres som beskrevet i 1.3.

2.5. Programmering og funksjonskontroll

Programmering av tidsintervall for alarmutløsning skal utføres av produsent / leverandør. Produsent/leverandør skal kontrollere installasjon og funksjonsteste brovaktalarmen etter programmering.

3. Vedlikehold

Brovaktalarmen skal ikke trenge periodisk vedlikehold.

4. Informasjon om systemet

4.1. Informasjon fra produsent/leverandør

Fra produsent/leverandør skal følgende foreligge:

- Beskrivelse av virkemåte for systemet.
- Beskrivelse over alarmfunksjoner.
- Systemskisse av brovaktalarmsystemet som beskriver hvordan systemet er bygd opp med navn på de forskjellige komponenter.
- Bruksanvisning på norsk.

4.2. Oppslag av bruksanvisning

Brovaktalarmens bruksanvisning skal enten slås opp om bord eller være lett tilgjengelig for ansvarshavende for brovakthold.

Vedlegg 9. Vann på dekk

1. Fartøy skal kunne motstå virkningen av vann på dekk, idet det tas hensyn til årstidsvariasjoner i sjø- og værforholdene der fartøyet skal operere, fartøytype og driftsmåte.

2. Vannansamling på dekk og i åpne rom

2.1 For fartøy som er arrangerte slik at vann kan samle seg i åpne brønner på værutsatt dekk, skal det i stabilitetsberegningene tas hensyn til virkningen av slik vannansamling, jf. tredje ledd.

2.2 For fartøy hvor luker og liknende åpninger periodevis må stå åpne under drift, skal det utføres beregninger av fartøyets stabilitet med vann i rommet eller rommene som kan fylles, dersom fyllingsvinkelen for den aktuelle åpningen er mindre enn 30 grader.

3. Fartøyets evne til å motstå kregende effekt på grunn av vannansamling på dekk og i åpne rom

3.1 Fartøyets evne til å motstå den kregende effekt på grunn av vann på dekk kan vises ved en kvasistatisk metode, med henvisning til figuren nedenfor, når følgende krav er tilfredsstilt med fartøyet i den ugunstigste brukstilstand:

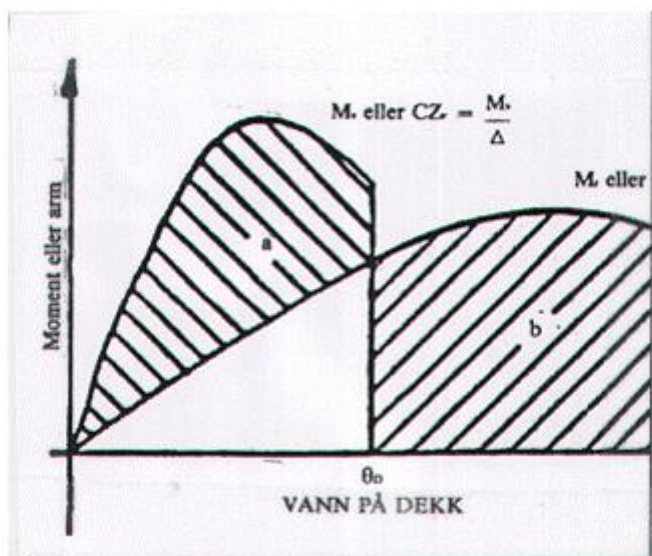
Forholdet $C_v = [\text{arealet } b / \text{arealet } a]$ skal ikke være mindre enn 1.

3.2 Vinkelen som begrenser areal «b» skal være lik fyllingsvinkelen θ_f eller 40 grader dersom denne er mindre.

3.3 Verdien av det kregende moment M_v , eller den tilsvarende kregende arm, på grunn av vann på dekk skal bestemmes ved at man antar at dekkbrønnen er fylt til toppen av skanseledningens på dens laveste punkt, eller til fyllingspunktet 1 for et åpent rom, og fartøyet er krenget til den vinkel, θ_d , der dette punkt er neddykket.

3.4 Kurven for det kregende moment, eller den tilsvarende kregende arm, avsluttes for den vinkel der skanseledningens laveste punkt eller fyllingspunktet neddykkes. Ved beregning av M_v skal følgende forutsetninger benyttes:

- a. Til å begynne med er fartøyet på rett kjø.
- b. Under krenkning er trim og deplasementene konstante og lik verdiene for fartøyet uten vann på dekk.
- c. Det skal ses bort fra effekten av lenseporter.
- d. M_v skal beregnes for et tilstrekkelig antall vinkler for hver dypgang og normalt bare for vannlinjer uten trim.

4. Andre metoder for beregning av virkningen av vann på dekk kan benyttes.

25. nov. Nr. 1405 2013

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler mv. (blåreseptforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Helse- og omsorgsdepartementet 25. november 2013 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14 og lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 6–2. Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

I

I forskrift 28. juni 2007 nr. 814 om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler mv. (blåreseptforskriften) gjøres følgende endringer:

I § 4 skal overskriften lyde:

Legemidler ved smittsomme sykdommer

§ 4 nr. 1 skal lyde:

1. Folketrygden yter stønad til legemidler ved allmennfarlige smittsomme sykdommer etter denne paragrafen til den som oppholder seg i Norge, selv om vedkommende ikke er medlem i folketrygden. Med allmennfarlige smittsomme sykdommer menes sykdommer i henhold til forskrift 1. januar 1995 nr. 100 om allmennfarlige smittsomme sykdommer § 1.

§ 4 nr. 3 første ledd skal lyde:

3. Det ytes stønad til vaksiner, immunglobuliner og immunsera til forebygging og behandling av allmennfarlige smittsomme sykdommer i henhold til følgende tabell:

Sykdom	Preparater	Indikasjoner
Botulisme	Botulisme antiserum	Til personer med botulisme.
Difteri	Difterivaksine eller difteri-stivkrampe-vaksine	Til særlig smitteutsatte personer ved utbrudd i Norge. Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon.
Flekktufus	Difteri antiserum Flekktufusvaksine	Til personer med difteri. Til særlig smitteutsatte personer ved utbrudd i Norge.
Gulfeber	Gulfebevaksine	Til særlig smitteutsatte personer ved utbrudd i Norge.
Hepatitt A	Hepatitt A vaksine	Brukt pre- og posteksposisjonelt etter retningslinjer gitt av departementet.
Hepatitt B	Hepatitt B-vaksine Hepatitt B immunglobulin	Brukt pre- og posteksposisjonelt etter retningslinjer gitt av departementet. Brukt posteksposisjonelt etter retningslinjer gitt av departementet.

<i>Sykdom</i>	<i>Preparater</i>	<i>Indikasjoner</i>
Kikhoste	Kikhostevaksine	Til uvaksinerte eller delvis vaksinerte nærkontakter under 2 år av person med kikhoste. Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon.
Kolera	Koleravaksine	Til særlig smitteutsatte personer ved utbrudd i Norge.
Meningokokk-sykdom	Meningokokk A+C+W+Y konjugatvaksine, meningokokk C konjugat-vaksine.	Til personer under 25 år uten miltfunksjon. Til nærkontakter av personer med meningokokk A-, C-, W- eller Y-sykdom.
Pest	Pestvaksine	Til særlig smitteutsatte personer ved utbrudd i Norge.
Poliomyelitt	Poliovaksine	Til særlig smitteutsatte personer ved utbrudd i Norge. Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon.
Rabies	Rabiesvaksine Rabiesimmunglobulin	Brukt posteksposisjonelt.
Tuberkulose	BCG-vaksine	Etter forskrift om tuberkulosekontroll.
Tyfoidefeber	Tyfoidefebevaksine	Til særlig smitteutsatte personer ved utbrudd i Norge.

§ 4 nr. 3 nytt annet ledd skal lyde:

Det ytes stønad til vaksiner, immunglobuliner og immunsera til forebygging og behandling av smittsomme sykdommer i henhold til følgende tabell.

<i>Sykdom</i>	<i>Preparater</i>	<i>Indikasjoner</i>
Haemophilus influenza type B	Haemophilus influenza type B-vaksine	Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon.
Kusma	MMR-vaksine	Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon.
Meslinger	MMR-vaksine	Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon.
Pneumokokk-sykdom	Pneumokokk-vaksine	Til personer med hiv-infeksjon. Til personer uten miltfunksjon. Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon.
Røde hunder	MMR-vaksine	Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon.
Stivkrampe	Tetanus-vaksine	Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon.
Vannkopper	Vannkopp-vaksine	Til personer som har gjennomgått stamcelletransplantasjon. Til personer med immunsvikt.
	Immunglobulin mot vannkopper	Til personer med immunsvikt.

§ 4 nr. 3 annet, tredje og fjerde ledd blir nytt tredje, fjerde og femte ledd.

§ 5 første ledd nytt punkt 12 skal lyde:

12. Medisinsk forbruksmateriell som benyttes ved tuberkulosebehandling. Helsedirektoratet, eller det organ Helsedirektoratet bestemmer, gir nærmere retningslinjer for hvilke produktgrupper det ytes stønad til. Stønad ytes selv om det ikke er behov for langvarig bruk av materialet.

§ 8 tredje ledd annet punktum skal lyde:

For legemidler på trinnpris gis det refusjon fra folketrygden etter bestemmelsene i legemiddelforskriften § 12–16.

§ 8 femte ledd skal lyde:

Det ytes stønad til full dekning av utgifter til legemidler forskrevet etter § 4, til medisinsk forbruksmateriell forskrevet etter § 5 første ledd nr. 12 og for legemidler forskrevet etter § 2 og § 3 på følgende refusjonskoder:

B90 HIV-sykdom/AIDS (ICPC-2)

B99 Immunsvikt INA (ICPC-2)

B20 HIV-sykdom med infek.sykdom og parasittsykdommer som følge (ICD-10)

- B21 HIV-sykdom med ondartede svulster som følge (ICD-10)
- B22 HIV-sykdom med andre spesifiserte sykdommer som følge (ICD-10)
- B23 HIV-sykdom med andre tilstander som følge (ICD-10)
- B24 Uspesifisert humant immunsviktvirus [HIV-sykdom] (ICD-10)
- Z21 Symptomfri bærer av humant immunsviktvirus [HIV] (ICD-10)
- D80 Immunsvekkelse med overveiende antistoffmangel (ICD-10)
- D81 Kombinert immunsvekkelse (ICD-10)
- D82 Immunsvekkelse forbundet med andre større defekter (ICD-10)
- D83 Vanlig variabel immunsvekkelse (ICD-10)
- D84 Annen immunsvekkelse (ICD-10)
 - 53 Fordøyesplager ved ondartet kreftsykdom
 - 81 Bivirkninger ved tuberkulosebehandling
 - 90 Palliativ behandling i livets sluttfase.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2014.

3. des. Nr. 1406 2013

Forskrift om endring i forskrift om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 3. desember 2013 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 12, § 15 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 1044/2013). Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

I

I forskrift 23. juli 2010 nr. 1137 om import fra tredjestater av visse levende dyr, bier, humler og ferskt kjøtt av visse dyr gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet tilføyes følgende forordning til de som har endret forordning (EU) nr. 206/2010:

forordning (EU) nr. 1044/2013.

I § 1 tilføyes forordning (EU) nr. 1044/2013 kronologisk til listen over forordningene.

Ny § 1a skal lyde:

§ 1a. Forordning (EU) nr. 1044/2013

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I, innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 1044/2013) om endring av vedlegg IV til forordning (EU) nr. 206/2010 når det gjelder helsesertifikatmodellen for forsendelser av bi- og humledronninger gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordninger

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger»:

Innledningsteksten skal lyde:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I, kapittel I, innledende del nr. 7 (forordning (EU) nr. 206/2010, som endret ved forordning (EU) nr. 810/2010, forordning (EU) nr. 144/2011, forordning (EU) nr. 342/2011, forordning (EU) nr. 801/2011, forordning (EU) nr. 1112/2011, forordning (EU) nr. 497/2012, forordning (EU) nr. 546/2012, forordning (EU) nr. 644/2012, forordning (EU) nr. 1036/2012, forordning (EU) nr. 1160/2012, forordning (EU) nr. 71/2013, forordning (EU) nr. 102/2013, forordning (EU) nr. 191/2013, forordning (EU) nr. 196/2013, forordning (EU) nr. 482/2013 og forordning (EU) nr. 1044/2013). Alle endringene av grunnrettsakten, med unntak av endringene som følger av forordning (EU) nr. 191/2013, forordning (EU) nr. 196/2013, forordning (EU) nr. 482/2013 og forordning (EU) nr. 1044/2013 er innarbeidet i vedlagte konsoliderte versjon (dansk utgave).

Endringer som gjøres under avsnittet «Forordninger i pdf»:

Avslutningsvis i listen over forordningene legges forordning (EU) nr. 1044/2013 (dansk versjon) inn:

Se her for å lese forordning (EU) nr. 1044/2013 (dansk versjon):

4. des. Nr. 1407 2013**Forskrift om endring i utlendingsforskriften (oppholdskort for personell ved utenlandsk representasjon)**

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 4. desember 2013 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 5 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) skal ny § 1–5A lyde:

§ 1–5A. Oppholdskort for personell ved utenlandsk representasjon i Norge

Personer som er unntatt fra kravet til oppholdstillatelse etter § 1–4 første og tredje ledd eller § 1–5 første ledd, kan utstedes oppholdskort (Residence Card Foreign Missions) med biometrisk personinformasjon, jf. lovens § 64a, § 100a og § 100b.

Reglene i forskriftens § 12–16 om plikt til å legge fram oppholdskort, § 12–17 om plikt til å ta vare på oppholdskort, melding ved tap av kort mv. og § 12–18 om innlevering av oppholdskort mv. gjelder ikke for personell ved utenlandsk representasjon som nevnt i første ledd.

Utenriksdepartementet kan utarbeide nærmere retningslinjer om utstedelse, oppbevaring og innlevering av oppholdskort til personer som nevnt i første ledd. Utenriksdepartementet kan også gjøre unntak fra kravet om fingeravtrykk for personer omfattet av § 1–4 første ledd og § 1–5 første ledd når dette er begrunnet i diplomatiske eller konsulære rettigheter eller privilegier som følger av folkeretten eller vertslandsavtaler.

II

Endringen trer i kraft straks.

6. des. Nr. 1408 2013**Forskrift om medlemspremie i pensjonstrygden for fiskere for 2014**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 6. desember 2013 med hjemmel i lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere § 16 nr. 1. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

I

Årlig premie i pensjonstrygden for fiskere for pliktige medlemmer etter loven § 1 og frivillige medlemmer etter loven § 3 nr. 2 skal være 6 305 kroner for 2014. Ukespremie for frivillige medlemmer som er omfattet av loven § 3 nr. 1 skal være 121 kroner.

II

Forskriften gjelder fra 1. januar 2014, likevel slik at fastsatt ukespremie skal gis virkning fra og med første hele premieuke i 2014.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 14. desember 2012 nr. 1289 om medlemspremie i pensjonstrygden for fiskere for 2013.

6. des. Nr. 1409 2013**Forskrift om endring i Regler om beregning og innbetaling av avgiften på omsetning av fisk**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 6. desember 2013 med hjemmel i lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere § 19. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

I

I forskrift 31. januar 1958 nr. 9412 Regler om beregning og innbetaling av avgiften på omsetning av fisk gjøres følgende endring:

Avsnitt I skal lyde:

Avgiften på omsetning av fisk (herunder sild, brisling og skalldyr) til pensjonstrygden for fiskere skal beregnes av omsetningsbeløpet på førstehånd ved de salgsorganisasjoner som er godkjent i medhold av fiskesalslagslova § 4.

Med omsetningsbeløpet på førstehånd menes det beløp som utbetales fiskerne for fangsten, dvs. eksklusive avgifter som betales til organisasjonene i medhold av fiskesalslagslova og utgifter i forbindelse med tilvirkningen av fangsten, emballasje mv., når tilvirkningen foretas av fiskerne eller vedkommende salgsorganisasjon samt førings- og omlastingsutgifter som belastes fiskerne.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2014.

6. des. Nr. 1410 2013**Ikraftsetting av lov 7. juni 2013 nr. 30 om endringar i sjøloven (reglar om passasjeransvar, m.a. gjennomføring av forordning (EF) nr. 392/2009)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 6. desember 2013 med hjemmel i lov 7. juni 2013 nr. 30 om endringar i sjøloven (reglar om passasjeransvar, m.a. gjennomføring av forordning (EF) nr. 392/2009) del II. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet. Kunngjort 10. desember 2013 kl. 16.00.

Lov 7. juni 2013 nr. 30 om endringar i sjøloven (reglar om passasjeransvar, m.a. gjennomføring av forordning (EF) nr. 392/2009) trer i kraft 1. januar 2014.

Rettelser

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 9/2011 s. 1227 (i forskrift 22. august 2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt)

§ 4 annet ledd bokstav c første punktum skal lyde:

En ressursoversikt som skal *inneholde* opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser.

Rettelser

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 12/2013 s. 2065 (i forskrift 3. september 2013 nr. 1048 om endring i forskrift 29. februar 2008 nr. 240 om togframføring på det nasjonale jernbanenettet (togframføringsforskriften))

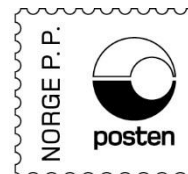
Siste ledetekst under del I skal lyde:

§ 9–46 første ledd *annet* punktum skal lyde:

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2013-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
1989	14	701	Forskrift nr. 562	5
2003	15	2465	Forskrift nr. 1353	12
2008	11	1564	Forskrift nr. 1119	7
2009	11	1877	Forskrift nr. 1286	1
2010	7	1230	Forskrift nr. 763	9
2011	9	1227	Forskrift nr. 894	16
2012	11	1968	Forskrift nr. 959	2
2012	13	2272–2273	Forskrift nr. 1157	15
2012	15	2529	Forskrift nr. 1329	3
2012	15	2575	Forskrift nr. 1352	8
2013	1	38	Forskrift nr. 11	8
2013	4	639	Forskrift nr. 265	6
2013	4	720	Forskrift nr. 286	12
2013	4	756	Forskrift nr. 288	11
2013	4	763	Forskrift nr. 291	12
2013	5	892	Forskrift nr. 369	12
2013	7	1233	Forskrift nr. 481	11
2013	7	1298	Forskrift nr. 537	15
2013	7	1321	Forskrift nr. 551	10
2013	9	718	Forskrift nr. 718	12
2013	10	1787–1788	Forskrift nr. 821	15
2013	12	2045	Forskrift nr. 1038	14
2013	12	2049	Forskrift nr. 1045	15
2013	12	2065	Forskrift nr. 1048	16

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016 Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter
Avd. II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og beredskapsdepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringsskjema til Lovdata via nettsiden www.lovdata.no/lovtidend/kunngjoring.

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2013 koster	Avd. I	kr 1540	kr 2300	kr 3180
	Avd. I og II	kr 1920	kr 3320	kr 4700

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no – også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Faks 23 11 83 01
E-post: ltavd1@lovdata.no